

ကညီမိတ်မုက်ကရၢ

မဲးကခံ

ကတြၢ်(၄)ခေသ့ၣ်(၆) (၂၀၂၀နံၣ်)

တနံၤအံၤဖိဖိသၣ်-ခဲမုၢ်ဆၣ်ခိၣ်နၢ်တဖၣ်
(တၢ်ပံတၢ်လၢဒီးတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပူၤဒိၣ်လၢမုၢ်တြီၢ်ကစၢ်ကဆူး)

တၢ်ဒူးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်

တၢ်ထဲသိးတုၤသိး

တၢ်သဘျူ

Karen Women's Organization Magazine

ဒေကဝီဖိဘဉ်ကိဂီၤ-ဖဲခိဉ်ဝံးတၢ်ဆါကတီၢ်
ဒေကဝီဖိဘဉ်ကီခဲ-ဖဲတၢ်ဆါခိဉ်ဝံးန့ၢ်ဟဲ
ကိဂီၤကီခဲကဘျါဆ့-တၢ်ဟဲန့ၢ်ဂီၢ်ဘဉ်ယုကျဲ
ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤမ့ၢ်သးအိဉ်-ဆဲးကျိးဘဉ်(KWO)

ဘဉ်တၢ်ထုးထီဉ်ရၤလီၤအီၤလၢလီၤခၢဉ်သးကညီပိာ်မ့ၢ်ကရၢ

၂၀၂၀ နှစ်ကဏ္ဍမိမိနှင့်
သားစာကဏ္ဍမိမိနှင့်
ထပ်

မိသားစုဆုံး
ကတိတ်ဆိကဏ္ဍမိမိနှင့်
ဖေဖေထိပ်ကဏ္ဍမိမိ

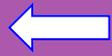
ဖက်ရုဒ်
မိသားစုဆုံးကတိတ်ဆိကဏ္ဍမိမိ
မီးအသရပ်နှင့်
ထပ်ထပ်

မိမိတို့သည်
 လာအိုနိုင်ငံဒီးကလေးနိုင်ငံ
 တွင်လူမှုဝန်ထမ်း
 သားသမီးတို့သည်

ကလေးတို့သည်
 ကလေးတို့သည်
 (လူမှုဝန်ထမ်းတို့သည်)

မိမိတို့သည်
 မိမိတို့သည်
 (ကလေးတို့သည်)

(က)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတတ်ထံစီ

လၢကိတ်ပယီၤဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကိတ်စံၣ်စၢဖျိၣ်ကိတ်စၢဖျိၣ်အပူၤပူၤတၢတၢတဖၣ်အိၣ်ဒီးမုတ်ခွါတၢတုၤသိးထဲသိး,တၢပတ်ကဲ,ဒီးသဒါဒီးစိတ်ကဖိထီၣ်ပူၤထူလံၤဖိတၢခွဲးတၢယၢ်,ပူၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢခွဲးတၢယၢ်ဒီး တၢတိတၢတြါ နှံလီၤ.

(ခ)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတတ်ဟံလီၤတၢဖဲးတၢမၤမိၣ်ပျါ

ကညီပိတ်မုတ်ကရားမုတ်ဝဲဒၣ်ကလုာ်ခူၣ်ပိတ်မုတ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးတၢကရၢကရိတဖုလၢအဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်ပိတ်မုတ်ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢအအိၣ်ဒီးတၢသ့တၢဘၣ်,တၢတုၤသိးထဲသိးတၢစိတၢကမိၤလၢပွဲၤလၢကဘျါရှဲကွံာ်နီၢ်ကစၢ်တၢဂ့ၢ်ကိတ်ဒီးကနုာ်လီၤပုၣ်ယုာ်လၢတၢမၤတၢဆါတဲာ်တၢဂ့ၢ်လၢအဟဲဒိဘၣ်အတၢအိၣ်မူတမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤပဂဲၤလိာ်စ့ၢ်ကိးလၢတၢကမၤလီၤမၤကွံာ်တၢဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်လၢပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်အဖိခိၣ်,ဒီးဟ့ၣ်တၢဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဆူပူၤတၢတၢလၢအလိၣ်ဘၣ်တၢမၤစၢၤလၢကိတ်ကွီၣ်တဲာ်,ကိတ်ပယီၤ,ကိတ်ဆါဒီးကညီကိတ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

(ဂ)ကညီပိတ်မုတ်ကရားဖိတၢၣ်

- (၁)မၤလီၤတၢ်လၢကညီပိတ်မုတ်ကရားမုတ်ကရၢတဖုလၢအဂံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ်အိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျါ,တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီးအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့န့ၣ်လီၤ.
- (၂)ကညီပိတ်မုတ်တဖၣ်ကထူၣ်ဖျဲးထီၣ်ကွံာ်လၢတၢဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးအတၢအိၣ်မူအတီၤပတီၢ်အကထီထီၣ်အဂီၢ်
- (၃)ကညီပိတ်မုတ်တဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်မုတ်ခွါတၢတုၤသိးထဲသိးလၢတၢအိၣ်မူကိးကပၤဒဲးလၢအပတီၢ်ပတီၢ်ဒၣ်ဝဲ
- (၄)ကညီပိတ်မုတ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢသ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤလၢကနုာ်လီၤပုၣ်ယုာ်လၢထံၣ်ဂ့ၢ်ကိတ်သဲးတၢတိခိၣ်ရိၣ်မဲလၢအပတီၢ်ပတီၢ်ဒၣ်ဝဲဒီးတၢသ့ၣ်ထီၣ်ဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်ကိတ်စံၣ်စၢဖျိၣ်ကိတ်စၢဖျိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၅)ပပူၤတၢတၢအပူၤလီၤဆိဒၣ်တၢပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကမုတ်လၢသးခုဘၣ်ပူၤထူလံၤဖိတၢခွဲးတၢယၢ်အလၢအပွဲၤအဂီၢ်

(ဃ)ကညီပိတ်မုတ်ကရားတတ်ဟံလုာ်ဟံပူၤ

- ၁.ဆိၣ်ထွဲတၢထဲသိးတုၤသိး
- ၂.အိၣ်ဒီးတၢပတ်ကဲလိာ်သးယၢ်ဒိယၢ်ခိ
- ၃.အိၣ်ဒီးတၢသ့ၣ်ညါမူဒါ,တၢဟံးန့ၢ်မူဒါ,တၢဟ့ၣ်နီၤလီၤမူဒါဒီးတၢမၤလၢအအိၣ်ပျါရှဲ
- ၄.ဆိၣ်ထွဲပူၤတၢတၢတၢန့ၢ်ပၤဘၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်ကလဲာ်
- ၅.လ့ၤတက့ၤတၢတတူၢ်လိာ်တၢသ့တၢစုဆူၣ်ခိၣ်တကးအကလုာ်ကလုာ်လၢပိတ်မုတ်ဒီးဖိသ့ၣ်အဖိခိၣ်ဘၣ်
- ၆.အိၣ်ဒီးတၢဟ့ၣ်လီၤသးဒီးတၢသ့ၣ်တီသးရၤလၢတၢမၤအပူၤ
- ၇.တူၢ်လိာ်ဆိးကါဒံၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ်သန့န့ၣ်လီၤ.

တဂ်ကတိတ်ဆွာနုတ်လဂးလိဂ်ခါဂ်သးကညီပိတ်မုတ်ကရားစဉ်

ထံလိဂ်ကိတ်ပူ ပျဲဝဲဒီးတဂ်ကိတ်တဂ်ဂိတ်ကိတ်ခဲသုတ်တဖုတ်န့တ်လိဂ်. ထံပိတ်ကိတ်ဖိဘုတ်ကွာ်ဆါဂ်မဲတ်ဒီး ခိတ်ယူ န့ ဆါဂ်တဂ်ကိတ်ခဲ, ထံရူဂ်ကိတ်သးတဂ်ကိတ်ခဲဒီးမုတ်ဆါကတိတ်လါအတတ်ဒီးထံပိတ်ကိတ်ဖိသုတ်တဖုတ်လါကအိတ်မုတ်န့တ် ဘုတ်တန့တ်အဂီုန့တ်လိဂ်. လါတဂ်ကိတ်တဂ်ဂိတ်ဒီးတဂ်ကိတ်ခဲအကပကပအယိကညီပိတ်မုတ်ကရားမဲးကစံအံးဟးထိတ်ဝဲ တချူးဆါချူးကတိတ်ဘုတ်ဆိတ်ဖျိလါပူအါဂါအတတ်ပတ်ဖျိဂ်မသကိတ်တဂ်အယိပထူးထိတ်ဘုတ်ကဒီးအါလါဆါကတိတ် ခဲအံးအယိမုတ်တဂ်သးခုန့တ်လိဂ်.

ပစံးဘျူးဘုတ်ပုကိတ်ဂလါအမသကိတ်တဂ်, အဒိတ်ကတိတ်ပုကိတ်ကွဲးလံတ်ဖိ လါအကွဲးဒီးဆါယါဘုတ် အတတ်ကွဲး သုတ်တဖုတ်အယိန့တ်လိဂ်. ပကွဲးမုတ်ဒီးသုဒီး ကွဲးမုတ်ပုကိတ်ဂလါကဆါ ယါဘုတ် အတတ်ကွဲးသုတ်တဖုတ် ဒ်သိး ပကညီပိတ် မုတ်ကရားမဲးကစံအံး အသးသမုတ်ထိဒီး ကမဏ္ဍပုဒ်သိးပကထံတ်ဘုတ်, နဂ်ဟူလိတ်ဘုတ်ပကစိတ် လါလံတ်အံးအပူ ဖဲဆါကတိတ်ကိတ်ဂိတ်ခဲဒီးပထံတ်လိတ်သးလါမဲတ်သကိတ်မဲတ်တသုဘုတ်အကတိတ်အံးန့တ်လိဂ်.

နမုတ်ပုအရူဒိတ်တဂ်လါကညီပိတ်မုတ်ကရားမဲးကစံအဂီုန့တ်လိဂ်. နမလဲထိတ်လဲထိတ်နကညီအလံတ်ခိတ်ဖျိ နမုတ် ပုလါအအဲတ်ကွဲး, အဲတ်ဖးဒီး ကတိတ်နကညီအကျိတ်သုဝဲဒုတ်န့တ်လိဂ်. မဲနကမုတ်ပုတဂ်လါ အအဲတ်ကွဲး, အဲတ်ဖးဒီး က တိတ်ကညီကျိတ်ဒီးမုတ်ကညီပိတ်လါအဂုကတိတ်တဂ်လါနပုကလုတ်ကညီအဂီုန့တ်တကွာ်.

မဲတ်ထံတ်တိတ်ကစိတ်ကဆိတ်ဂုလါသုကိတ်ဂတကွာ်.

ပဒိတ်နိတ်ဖိဒုတိ
ကရားစဉ်
ကညီပိတ်မုတ်ကရား
လိဂ်ခါဂ်သး

အဲးဒဲးထာ်တဂ်ကွဲး

ပအိန်ဒီးပတၢ်လဲၤခိဖျါလၢအအါ, ပအိန်ဒီးပတၢ်လဲၤခိဖျါလၢအဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်အါမးဘၣ်ဆၣ် ထဲ ဒၣ် ပဆိကမိၣ်မ့ၢ်အီၤ, တဲအီၤဒ် တၢ်တဲမုၢ်န့ၢ်, တၢ်လၢပျၢဆူ ပျၢတဂၤန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအဝံၤဝဲဒၣ်ဘၣ်. ပမုၢ်လၢ လၢ ပျၢလၢပတဲအီၤတၢ်တဂၤအံၤကကဲထီၣ်န့ၢ်ပျၢခၢ်စးလၢပျၢလၢခံတစီၤဘၣ်ဆၣ်တမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ပျဲဘၣ်. မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ် ဟံးထီၣ်နထီၣ်ဒဲးဘိ ဒီးကွဲးလီၤနတၢ်လဲၤခိဖျါသ့ၣ်တဖၣ်, နတၢ်ထံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်, နတၢ်ဟ့ၣ် ကျဲၣ်, နတၢ်မုၢ်လၢတိၢ်ဟံးဒီး နတၢ်မံမိၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢနဖိနလံၤ, နပျၢကလုာ်ဒီး ပျၢလၢခံတစီၤတဖၣ်အဂီၢ် တ က့ၢ်, ဆူယီၤနတၢ်ကွဲးတဖၣ်ဆူတၢ်ထုးထီၣ်ရၢလီၤလံာ်လံာ်အလီၢ်တတီၤတီၤမ့တမ့ၢ်ဒုးကဲ ထီၣ်နတၢ်ကွဲးအံၤ ဆူလံာ်ဖးတဘျီဘျီဒ်သိး ကကဲထီၣ်ခၢ်စးလၢနဂီၢ် လၢနဖိနလံၤ, နပျၢကလုာ်ဒီး ပျၢလၢခံတစီၤသ့ၣ် တဖၣ် အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဆၢကတီၢ်တစဲၤခံလၢနဂီၢ်ဒဲးဘၣ်. ထာ်လီၤဂီၤလီၤနသး, ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်, ဟံးထီၣ်န ထီၣ်ဒဲးဘိဒီးကွဲးလီၤတ့ၢ်တၢ်တမံၤမံၤလၢလံာ်ကဘျီဝါအလီၢ်တက့ၢ်.

- * နလဲၤမ့ၢ်တတုၤဘၣ်ဆၣ်နတၢ်ကွဲးကလဲၤတုၤဝဲ
- * နကတီၢ်တၢ်မ့ၢ်တကဲလၢဘၣ်ဆၣ်နတၢ်ကွဲးကစံးကတီၢ်ဝဲ
- * နဟ့ၣ်ကျဲၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်မ့ၢ်တသ့လၢဘၣ်ဆၣ်နတၢ်ကွဲးကဟ့ၣ်ကျဲၣ်ဟ့ၣ်ဖးဝဲ
- * နမ့ၢ်တအိၣ်လၢဘၣ်ဆၣ် နတၢ်ကွဲးကအိၣ်တ့ၢ်ဒဲးဝဲ ဒီးကကဲထီၣ်ခၢ်စးလၢနဂီၢ်တစီၤသးန့ၣ်လီၤ. ဟံး ထီၣ်နထီၣ်ဒဲးဘိဒီးကွဲးလီၤတၢ်တမံၤမံၤတက့ၢ်.

မံနကမ့ၢ်ပျၢလၢအအဲၣ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလဲၤန့ၣ်တက့ၢ်.

Handwritten signature
 အဲးဒဲးထာ်
 ကညီပိန်မုန်ကရား
 လီၢ်ခၢ်သး

တၢ်ကွဲးခိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

၁ ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ တၢ်ထံၣ်စိ
ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ တၢ်ပာ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤမိၢ်ပှၢ်
ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ ဖိတၢ်
ကညီပိတ်မုတ်ကရၢ တၢ်ပာ်လုၢ်ပာ်ပှၢ်

နီၣ်နီၣ်ခၢသန့ၣ်

၆၃ -၆၅

နီၣ်နီၣ်ခၢသန့ၣ်

၂ တၢ်ကတိၤဆှၢ်န့ၣ်လၢ ကညီပိတ်မုတ်ကရၢခိၣ်

ဖိခံဖိသၣ်သန့ၣ်

၃ အဲးဒံးထၢၣ်အတၢ်ကွဲး

၆ - ၉ တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်ဂီၤတဖၣ်

၆၆-၆၇

သိဖိဒီးထွံၣ်မံၤ

၁၀-၃၂ လံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်တဖၣ်

၆၇-၆၈

စိးတၢ်ပးဟ့ၣ်ထီၣ်မိၢ်န့ၣ်

ထီၣ်တဖၣ်

ဖၣ်ကပူၤသန့ၣ်

၃၃ သန့ဆဲးလၢပဘၣ်မၤ - ထူးဖျါထီၣ်ပဝဲကိးက
.စိးနီၣ်ကိၢ်လံာ်

၆၉

ဒီးကၢ်သၣ်စံးဃါ.....ဝါခုၣ်ခံးခွၢ်

၃၄ ထူၤရၢဆဲးလၢဘၣ်ပၤယၢ်.....ကိၢ်ဖျါစ့

၇၀

ခိၣ်ထီၣ်လၢအဘဲတကပၤ.....နီၣ်နီၣ်လၢဖၣ်ကပူၤ

ဖိၣ်မုတ်ဖိၣ်မၤသန့ၣ်

တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးသန့ၣ်

၇၁ -၇၂ တၢ်သ့ၣ်လီၤဖိသမ့ၣ်ပျၢ

၃၅-၃၇ တၢ်ပာ်ဖျါခိၣ်သ့ၣ်စၢ်ဖျါ ဘၣ်ပး မၤသံယၤ လၢ အဝဲ
သ့ၣ်လီၤန့ၣ်.....လၢသး/ကပက

တၢ်ခိၣ်ဆူၣ်ခိၣ်ချၢသန့ၣ်

၃၈ -၃၉ ကညီပိတ်မုတ်ကရၢယုထီၣ် တၢ်တိတၢ်တြၢ်လၢ
နီၣ်နီၣ်နီၣ် ဒီးအဟံၣ်ဖိဖိအဂီၢ်လၢသး/ကပက

၇၂-၇၃

ဖိဆံၣ်ဒီးအတၢ်ကဲဘျးကဲဖျါလၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချၢ
အ ဂီၢ်အ့ၣ်ထၢၣ်နဲး

၄၀ သရၣ်မုတ်နီၣ်ကပိစ့လၢသး/ကပက

၇၄

မ့ၤထံ အတၢ်ကဲဘျးကဲဖျါလၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချၢ
အ ဂီၢ်အ့ၣ်ထၢၣ်နဲး

၄၁ သရၣ်မုတ်ဖးဒိၣ်နီၣ်မုတ်အူ.....လၢသး/ကပက

၄၂-၄၃ သရၣ်မုတ်နီၣ်ထူဖိ.....လၢသး/ကပက

၄၄ ကညီပိတ်မုတ်သးစၢ်လၢ ဒီးန့ၣ်ဘၣ် ၂၀၂၁န့ၣ် ကညီ
ပိတ်မုတ်ကရၢတၢ်လၢကပိးလၢသး/ကပက

၇၅ - ၇၈

ခိၣ်ရိၣ်န့ၣ်တၢ်ဆါ .

၄၅-၄၉ သရၣ်မုတ်နီၣ်အ့ၣ်စတၢ်လၢဝါ.....လၢသး/ကပက

၇၈-၇၉

တၢ်အိၣ်ကတိၤသးလၢတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ဒီး တၢ်ကီ
တၢ်ခဲ

၅၀-၅၄ သရၣ်မုတ်နီၣ်မုတ်ယဲးဖဲလၢသး/ကပက

၅၅-၆၀ ဖိတၢ်ဆှၢ်လၢ ကလံာ်ဆူၣ်အပူၤ ..လၢသး/ကပက

၆၁- ၆၂ နီၣ်နီၣ်ဖိအတၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤဆူ ဒုဒုမုတ်သးစၢ်တဖၣ်

ထံရူဂ်ကီၤသဲးသန့ၤ

၇၉-၈၄ တကီၢ်ခါထံရူဂ်ကီၢ်သဲးတၢ်အိၣ်သး-လၢသေ/ကပက

တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤအကလုၣ်ကလုၣ်

၈၄-၈၇ ပိၣ်မုၢ်တကြားဂဲၤလိာ်လၢ အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီး
အတၢ်သဘူအဂီၢ်ဘၣ်ဧါ

၈၈-၉၂ တၢ်ဝံသးစူၤမၤနၢၤတၢ်ခဲလၢာ်မိၢ်တက

၉၃-၉၅ ထံလၢအယုၤလီၤန့ၣ် တယုၤထီၣ်ကဒါက့ၤဘၣ်.
.....တသ့ၣ်ညါအမံၤ (မိၢ်လးအူ)

၉၆-၉၉ ဖိၣ်ဃဲတၢ်န့ၣ်သါ ... မုၢ်ဂံၢ်မိၢ်လးအူ

၉၉ ဒ်သိးပကဖျါဂ့ၤဒီး ဖျါညါဇာ်

၁၀၀ -၁၀၂ ကျဲအကလုၣ်တဆံလၢပကြားမၤထွဲ

၁၀၂-၁၀၄ မၤသၢဘ့ၣ်လၢပကြားဟးဆွဲးအီၤ

၁၀၄ - ၁၀၅ ကျဲလၢပကသးပုၤနီၣ်ကွံာ် တဘျီခါ
ပုၤလၢပအဲၣ်

၁၀၆ - ၁၀၇ တၢ်ဂ့ၢ်(၅) ထံၣ်လၢပုၤဒိတၢ်အဲၣ်တီတဖၣ်
ဘၣ်လီၤဖး

၁၀၇-၁၀၉ တံၤသကိး တၢ်အဲၣ်လၢကဲထီၣ်တၢ်သယုာ် ...
မုၢ်ဂံၢ်အူအူ

၁၁၀ - ၁၁၁ တၢ်အဲၣ်ဆိမဲာ်ထံ ... သိၣ်ဒူတၢ်ချံဖိ

၁၁၂ - ၁၁၄ တၢ်မုၢ်လၢဖဲတၢ်တတၢ်တနါအဆၢကတီၢ်

၁၁၅ - ၁၁၉ တၢ်အဲၣ်တၢ်ဟဲဝံလၢဆၢဖိအဂီၢ် ..ဆၢဖိ

သးသမုၢ်သန့ၤ

၁၁၉ သရၣ်မုၢ်ဖးဒိၣ်ထံမုၢ်လဲၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်

နံၤကမံၤ

မုၢ်သံသိအဖၢဖိခိၣ်

ဒီပုၢ်ဝါခံၤအိၣ်ဝဲလၢကီၣ်တၢ်တၢ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.ပုၢ်တကလိာ်ကွဲးတၢ်လိာ်ကွဲးလၢအနီၤလိာ်တဲမိအပူၤဝံၤပာ်က့ၤဝဲဒီး
ဟးထီၣ်လၢအဟံၣ်ချုၤယံၣ်န့ၣ်လီၤ.အနီၤကိးစိအီၤသံကွၢ်အီၤ “ဒါနဟ်နီၤနီၤလိာ်တဲမိဖဲလဲၣ်.”

ဒုမုၢ်-နီၤ.ယဟ်န့ၣ်နလိာ်တဲမိလၢမုၢ်သံသိအဖၢဖိခိၣ်န့ၣ်....

နီၤ-ဖဲလဲၣ်.နတဲ...

ဒုမုၢ်-လၢမုၢ်သံသိအဖၢဘျုးဘျုးအဖိခိၣ်န့ၣ်မိၣ်.

နီၤ-အီၤ...မုၢ်သံသိ...မုၢ်သံသိ

နသ့ၣ်ညါဧါ.မုၢ်သံသိန့ၣ်မုၢ်ဝဲဟ့ၤသးဒီးမုၢ်သံသိအဖၢဖိခိၣ်န့ၣ်မုၢ်ဝဲဟ့ၤသးအဖၢခိၣ်လီၤ.ကဘၣ်နံၤမုၢ်တမုၢ်ကဘၣ်
ဟီၣ်လဲၣ်.

ကညီဗိၣ်မ့ၣ်ကရၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤတၢ်ဂၤတၢ်ဂၤ

တၢ်မၤစၢဆဲးဆုဟံၣ်ခွဲ-ကန့ၣ်ဂီၢ်ကွဲးစးယုက့ၢ်

ဘၣ်ကီၤခဲယုာ်မ့ၣ်ဟးဖျိး-တၢ်မၤစၢယုက့ၢ်သကိး

ခိၣ်ဝံးကတီၢ်တၢ်မၤစၢ-ဆုထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်

တၢ်ဟ့ၣ်ဆဲးပျဲတၢ်သးဆိၣ်-ကထီၣ်တၢ်မၤစၢဖးခိၣ်

ပိးလိတၢ်လိၣ်ကသိၣ်လိ-ကွဲးရၢၣ်မ့ၣ်ကတီၢ်ဆိ

ဖိသၣ်ဆဲးကတီၢ်ဆိကွဲး-လၢသးဆိၣ်ကွဲးလိဖးလိ

တၢ်မၤလိတၢ်ယုာ်ပုဖိ-ဖိသၣ်ဆဲးဖးမ့ၣ်ထီၣ်

ကျဲးခိၣ်န့ၣ်ထီၣ်ပစိၣ်ထီၣ်-တၢ်မၤလိလၢတန့ၢ်ဂီၢ်

မးနီဂ်တၢ်လၢဖံးမၤ-ရဲဂ်က့ၢ်တၢ်လၢဘၣ်မးဒဲး

ခွဲးယၢ်ကန့ၢ်လၢပျဲးဂီၢ်-ယုသ့ၣ်ညါမးလိတၢ်ပိၣ်

မိၣ်ကမိကလၢ်ဆဲးလၢ-ဆုမံၣ်ညါသုတလီၤမၤ

ပၤယၢ်တၢ်န့ၢ်သါယံလၢ-မိၣ်ဟံဖံဖုဟ့ၣ်သါဟံ

ကီၢ်ရၢၣ်ပုၤကညီမုၣ်ပိ-အါမးဖျိထီၣ်ပိမုၣ်ကီၢ်

ဆၢကတီၢ်ဂုးဒဲးအခါ-တၢ်ပိၣ်တၢ်မၤခါဆုညါ

ဟံၣ်ခွဲးကီၢ်ပိလၢကီၢ်ပုၤ-တီၤမ့ၢ်တီၤလါခူးကံၤစု

သက့ၣ်ခုၣ်ဝဲကသုထံ-ဟံၣ်ခွဲးမိအိၣ်ပျဲးသးဖံၣ်

ဟုဗ်တံာ်မာစာဆူသးပုာ်-ယုာ်မုံဟးဖျိုးဒီးဖျိဗ်ယာ်

မိာ်ဒီးဖိသုာ်တံာ်ကဆိ-ဘိဗ်ထီဗ်မံဟးဟုဗ်နီလီ

တံာ်မာကိးမံထံကီာ်ဂီာ်-ထီဘိဆိဗ်ကတံာ်ကတီ

ဝံစိာ်တီဆူတံာ်မံမာ-ဆာကတီာ်ဆိဗ်ဟုဗ်လီသး

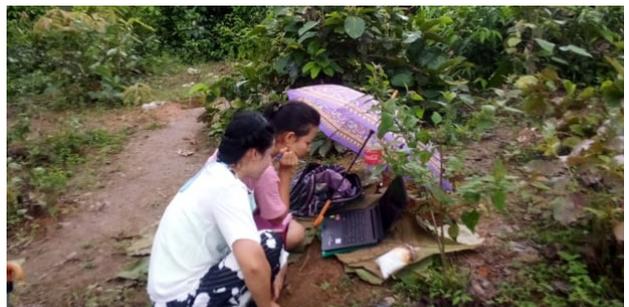
ကစာ်ကျါယုာ်မုံဟးဖျိုး-ချူးတစဲးဆိဗ်ဖျိဗ်ရိဖျိဗ်

ထံကီာ်ဒီးကလုာ်အဂီာ်-မံတံာ်သုဆိဗ်မနီကီာ်

ခိဗ်ဝံးမာတံာ်တံာ်ဘဗ်ဆဗ်-တြိတံာ်ထံဗ်လီာ်တန့ာ်ဘဗ်

ဖျီပုာ်ဆဲးကျိးပုာ်ကီခဲ-ထီဗ်ကစာ်တုာ်နးယုကွဲ

ခိတ်တဘၣ်ယှာ်တၢ်ဒုးယး-ခိတ်န့ၣ်ယှာ်တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ

ဆုၣ်နီၤတၢ်ပိတ်ထိးဖျိၣ်ခိတ်-ကမၤဒ်လဲၣ်ဘၣ်က့ၣ်လီၤ

ကရၢ်တၢ်မၤကဂ့ၤထီၣ်-ခဲအံၤခဲအံၤဒုးသ့ၣ်နီၣ်

ကသုၣ်ထီၣ်တၢ်ယုတၢ်ဖိး-မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်မၤသကိး

တၢ်မၤဂ့ၤတမံၤလၢ်လၢ်-ကဲဘျးကလုၣ်ဂီၢ်သပှၢ်

ချးစိၤခဲအံၤစိၤဆုၣ်ညါ-ကုၣ်လီၤဟ်ဖျိၣ်ထဲးဂံၢ်ဘါ

ဟံၣ်ပိၤပိၤတၢ်ဘၣ်ဘျး-မၤလိသ့ၣ်ဖျးလၢသးစုၤ

သ့ၣ်လီၤဟ်တၢ်ချဲတၢ်သၣ်-ဆုၣ်ညါတလိၣ်ဖျးအိၣ်ဘၣ်

ကညီပိတ်မုတ်ကရားအလံာ်ဆာဂုဆာဝါဆုကညီဖိခဲလက်ဖဲတံာ်မာလကပီ

ကညီနံာ်ထီာ်သီမုာ်နံာ်-ကညီနံာ်၂၇၆၀နံာ်,သလုလါထီာ်(၁)သီ

ခ.န၂၀၂၁နံာ်,လါယနုအါရံ(၁၃)သီ

ကညီဖိခဲလက်သုာ်စာ,တနံအံာ်တုလီကဒီးလကညီနံာ်၂၇၆၀နံာ်,သလုလါထီာ်(၁)သီလအမုာ်ကညီနံာ်ဆဲးဆာပုထီာ်(၂၇၆၀)နံာ်လံနံာ်လီ. လကညီဖိခဲလက်နံာ်ထီာ်သီအမုာ်တနံအံာ်, ပဆာဂုဆာဝါဘာ်ကညီဖိခဲလက်လါမသုကပုဒုာ်ပုဒါမနုအါာ်ကဲဒီးမသုကထုာ်ဖျဲးထီာ်ကွာ်လါတံာ်ဆီာ်တံာ်မနုအကလုာ်ကလုာ်ဒီးမနံာ်ထီာ်သီကဟဲစီာ်နုာ်သုလါတံာ်သးခုအလါအပုနုာ်မုာ်ဝဲကညီပိတ်မုတ်ကရားအတံာ်ဆာဂုဆာဝါဆုသုအိာ်နုာ်လီ.

ပဝဲကညီဖိတကလုာ်အံာ် ဖဲပမုာ်ပုတကလုာ်အသး ပအဲာ်ဒီးအိာ်မုပုဒီးတံာ်သဘျူ အလါအပု လါတံာ်ကဟံးဃာ်ကတီကုပပုကလုာ်အသးအသုာ်အလါကပီ, အတံာ်နုာ်သါတဖာ်ဒီးမလဲထီာ်လဲထီအါ ဖဲစါအတံာ်လဲထီာ်လဲထီကဖိးမဲလိာ်သးဒီးပပုကလုာ်အလုာ်လါထုသနုတံာ်ဆဲးတံာ်လါအဂီာ်နုာ်လီ.ကညီကလုာ်ကအိာ်ဂါဆိးကျာဝဲဖဲပုတကလုာ်အသးဒီးအတံာ်အိာ်မုဝဲကလါပုဝဲဒီးအသးအသုာ်အလါကပီအဂီာ်မုာ်ဝဲကညီဖိခဲလက်အမုအါနုာ်လီ.

ကညီဖိခဲလက်သုာ်သုစာ, ပမုာ်ကွာ်လါကညီကလုာ်အတံာ်စံာ်စါတဲစါအပုနုာ် ပကထံာ်ဘာ်လါ ကညီဖိသုာ်တဖာ်ဘာ်ကွာ်ဆာ်ခဲာ်ဒီးတံာ်ဆီာ်တံာ်မနုအကလုာ်ကလုာ်တဖာ် တုဒုာ်လဲာ်ဒဲးသီးကညီကလုာ်ကအိာ်မုဘာ်ဖဲပုတကလုာ်အသးဒီးအတံာ်အိာ်မုကဒိာ်ထီာ်ထီထီာ်, လဲထီာ်လဲထီအဂီာ်အနီာ်ကစါဒုာ်ဝဲဘာ်ဂဲလိာ်ဒီးကါယာ်လိာ်အသးလါတံာ်ကီတံာ်ခဲအပုနုာ်လီ. တံာ်အံာ်မုာ်ဝဲကညီဖိခဲလက်အတံာ်လဲခီဖျိကီဂါကီခဲနီာ်နီာ် လါပတကြားသးပုနီာ်အါနီတမံဒီးအလီအိာ်လါပဝဲကညီဖိခဲလက် ကဘာ်ယုသုာ်ညါအါထီာ်စုာ်ကီး ကညီဖိအတံာ်စံာ်စါတဲစါဒီးမအါထီာ်ကျာထီာ်တံာ်အဲာ်ပုကလုာ်အသးလါပပုနုာ်လီ.

တံာ်ဂုအါမံဒုးအိာ်ထီာ်စုာ်ကီးတံာ်တတီတကြါ, တံာ်သဘံာ်သဘုာ်, တံာ်ဘာ်ဂံာ်ဂုာ်ဒီးတံာ်ဆီာ်တံာ်မနုအကလုာ်ကလုာ်လါကလုာ်နုာ်တဖာ်အဘာ်စါနုာ်လီ. တံာ်သဘံာ်သဘုာ်တဖာ်တံာ်ဂုာ်ကျဲးစးကျဲဘာ်ကုအါလါတံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်အကျဲဘာ်ဆာ်မုာ်လါတံာ်ကျဲအါတနုာ်ဘာ်အယိကဲထီာ်ကျဲဝဲလါတံာ်ဒုးတံာ်ယးဒီးထံဖိကီဖိတဖာ်ဘာ်ကွာ်ဆာ်ခဲာ်ဝဲတံာ်ဖျိာ်တံာ်နုးအကလုာ်ကလုာ်လါတံာ်ဆာကတီဖးယံာ်ဖးထီအပုနုာ်လီ. တံာ်တုာ်ဘာ်ခိာ်ဘာ်ဒီးတံာ်လဲခီဖျိသုာ်တဖာ်အံာ်မုာ်တံာ်တခါလါကညီဖိသုာ်တဖာ်သးပုနီာ်အါတသုဒီးတနုာ်ဝဲဒုာ်ဘာ်နုာ်လီ.

ကညီဖိမုာ်ဝဲပုတကလုာ်လါကီပယီပု ဒီးမုာ်စုာ်ကီးဝဲကလုာ်တကလုာ်လါ အပါနုာ်သါ ဘာ် ကီပယီ အံာ်စုာ်ကီးနုာ်လီ. ထံလီကီပုတံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်အိာ်ထီာ်သုဝဲတံာ်တီတံာ်ကြါ, တံာ်ထဲသီးတုသီးဒီးတံာ်စံာ်ညီာ်ပလါသးတံာ်ခွဲးတံာ်ယာ်တဖာ်အိာ်ထီာ်ဝဲလါထံဖိကီဖိဒီးကလုာ်နုာ်တဖာ်အသးအကျါနုာ်လီ. တံာ်သုာ်ထီာ်ထံလီကီပုတံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်ကနုအဂီာ်မုဒါအိာ်ဝဲလါကညီကလုာ်ဒီးထံဖိကီဖိခဲလက်အစုပုနုာ်လီ.

လါတံာ်နုာ်အယိပဝဲလါအမုာ်ကညီဖိခဲလက်မဲပကဂုာ်ကျဲးစါယုသုာ်ညါအါထီာ်ထံရုာ်ကီသဲးဂုာ်ဝီ, ကနုာ်တံာ်ကစီာ်, လုထွဲမထွဲ ကညီဖိကလုာ်စါဖျိာ်ကရားအကျဲသနုလါအမုာ်အတီနုာ်တကုာ်. ပမုာ်အိာ်ဒီးတံာ်ယုတံာ်ဖိး, တံာ်သးတဖျါနုာ်တံာ်မုာ်လါဖိတံာ်လါပလိာ်ဘာ်အါအံာ်ပကဒီးနုာ်ဘာ်ကုအါသပုာ်ကတံာ်လါအဆိအချူ အံာ်နုာ်ပသမအါတသုဘာ်နုာ်လီ.

မဲကညီနံာ်ထီာ်သီကဟဲစီာ်နုာ်ပုလါတံာ်အိာ်ဆုာ်အိာ်ချူ ,တံာ်ပုဒုာ်ပုဒါ,မနုအါာ်ကဲဒီးတံာ်လါတံာ်ပုနုာ်တကုာ်.

လီာ်ခါာ်သးပါဆုတံာ်ကမံးတံာ်
ကညီပိတ်မုတ်ကရား

လီာ်ခါာ်သးကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးလံာ်ဟ့ာ်ယုာ်ဆူကညီပိတ်မဲးလံာ်
ဖဲကညီတံာ်ဟံးဆါမုန်နံ့ပျဲထီာ်(၇၂)ဝိတဝီ
လါယနူအါရံၤ၃၁သီ, ၂၀၂၁နံာ်

ကညီပိတ်မဲးလံာ်သ့ာ်သ့ာ်, တနံ့အံၤမုာ်ဝဲ ၂၀၂၁နံာ်, လါယနူအါရံၤ(၃၁)သီ, ကညီတံာ်ဟံးဆါမုန်နံ့ပျဲထီာ်(၇၂)ဝိတဝီ အမုန်နံ့တနံ့န့ာ်လီၤ. ကညီတံာ်ဟံးဆါအမုန်နံ့အံၤမုာ်မုန်နံ့တနံ့လါအဟံးပျါထီာ် ကညီပိတ်မဲးလံာ်ဖိးဒီးတံာ်ဂဲၤ လိာ်မဲးသကိးတံာ်လါ တံာ်ကဒီးန့ၤက့ၤတံာ်တုၤသိးထဲသိးဒီးတံာ်သဘျု လါကညီပိတ်မဲးလံာ်အဂီၢ် အမုန်တနံ့န့ာ်လီၤ. လါကညီတံာ်ဟံးဆါအမုန်နံ့ဆါက့ၤအလီၢ်ပျဲထီာ်(၇၂)ဝိတဝီအံၤမဲးကညီပိတ်မဲးလံာ်ကပူၤဖုၤပူၤဒါ, မန့ၤအိာ်ကဲဒီးထွဲထီာ်သကိးဘၣ်ပခိာ်ယုာ်ဖိးဒီးဆူတံာ်မန့ၤဖိတုာ် လါ အဆိအချ့ တက့ၢ်န့ာ်မုာ်ပဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲး တံာ်မုာ်လါဒီးတံာ်ဆါဂ့ၤဆါဝါန့ာ်လီၤ.

ကညီပိတ်မဲးလံာ်သ့ာ်သ့ာ်, ပဝဲကညီပိတ်မဲးလံာ်ကလုာ်အံၤပမုာ်တုာ်ပျဲတကလုာ်လါအအဲာ်တံာ်တီတံာ်လီၤ, အဲာ်တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်, အဲာ်တံာ်သဘျု ဒီးမဲးကလုာ်အိာ်ကစုသ့ာ်တဖၣ်န့ာ်လီၤ. ပအဲာ်တံာ်အုာ်လိာ်ဆိးက့ၤ, တံာ်ဒုးတံာ်ယုာ်ဒီးတံာ်မဲးသံမဲးဝီလိာ်သးအယိပ ဖိာ်ထီာ်တံာ်စုကဲဒီးဟံးဆါတံာ်န့ာ် တမုာ်လုၤတက့ၤဘၣ်. ပဘၣ်တံာ်ဆိာ်တံာ်မန့ၤပျဲ လါကလုာ်ဒိာ်စိသ့ာ်တဖၣ် လါမိာ်ပံာ်ဖဲဖုအစါဒီးတုၤလီၤလါပစါဆါကတီာ်ခဲအံၤတစါဘၣ်တစါအယိ လါတံာ်ဒီသ အလီၤက့ၤပသးအဂီၢ် ကညီတံာ်ဟံးဆါအံၤ ဘၣ်အိာ်ထီာ်ဝဲဒုာ်န့ာ် လီၤ. ကညီတံာ်ဟံးဆါ အတံာ်လဲၤကျဲအံၤ မ့တမုာ်တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ် အကျဲဘၣ်ဆဲာ်သန့က့ၤ ပနာ်သပျဲကတံာ်လါ ကမုာ်ကျဲတဘိလါ ကဆုာ်ပဝဲကညီပိတ်မဲးလံာ်ဆူတံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်အဂီၢ်အယိမဲးပကအိာ်ဒီးတံာ်ယုာ်ဖိး, တံာ်နံာ်ဟံးလိာ်သးဒီးဆိာ်ထွဲသကိးကညီတံာ်ဟံးဆါတံာ်ဖဲတံာ်မဲးတဂၤလါပလီၢ်သ နာ်ဒုာ်ဝဲစုာ်စုာ်ဒီးတံာ်ကူာ်သ့ၤအအိာ်ဒီးပျဲတုၤပတုၤသကိးဆူပတံာ်မန့ၤဖိတုာ်တစုန့ာ်တက့ၢ်.

ကညီပိတ်မဲးလံာ်သ့ာ်သ့ာ်, ဆါကတီာ်ကီၢ်ကီၢ်လါလါခဲအံၤထံာ်ရံၢ်ကီၢ်သးတံာ်အိာ်သးလါကညီပိတ်မဲးလံာ်မုာ်တံာ်လါအကီၢ်အဂီၢ်ဒီးမုာ်တံာ်လါအတံာ်ဒီးပထံာ်ခိာ်နံာ်ဒီးပဝဲကညီကလုာ်ထံာ်ဖိကီၢ်ဖိကမုာ်သ့ာ်တဖၣ်အါမးန့ာ်လီၤ. န့ာ်ဒါ သ့ာ်တဖၣ် ကတီၤယာ် အသးလါလါပျဲပျဲ လါကထီာ်ဒုး, ဆိာ်ဖျိးမဲးဟးဂီၤကွံာ်ကညီပိတ်မဲးလံာ်ဒီးစးထီာ်ဟူးဂဲၤတုာ်ဝဲဒုာ်လံာ်န့ာ်လီၤ. ဖဲတံာ်တံာ်ဒီးပျဲအံၤအဆါကတီာ်ပဝဲကညီပိတ်မဲးလံာ်ပမုာ်တအိာ်ယုာ်အိာ်ဖိး, အိာ်ဒီးတံာ်သးလီၤပလိာ်ဘၣ်န့ာ်ပဒုာ်ပဒါကမုာ်ပျဲလါအမန့ၤပျဲထီာ်အယိမဲးပကဟံးသ့ာ်ပသးအိာ်ဒီးတံာ်သးယုာ်ဖိးလီၤပလိာ်လါတံာ်ဂ့ၤဒီးလါတံာ်လဲၤထီာ်လဲၤထီာ်အဂီၢ်, အအိာ်ကတံာ်လါတံာ်မန့ၤအဂီၢ်န့ာ်တက့ၢ်. ကညီတံာ်ဟံးဆါကမန့ၤတံာ်အဂီၢ် မူဒါတအိာ်ထဲလါပတဖု, တကရားဒီးပျဲတဂၤအစုပျဲဘၣ်. မုာ်တစံးခါတစံး မူဒါ အိာ်ဝဲဒုာ်လါပဝဲကညီပိတ်မဲးလံာ်အစုပျဲန့ာ်လီၤ. ဒဲးတံာ်သ့အိာ်ဒီးပျဲအသိးပမုာ်မဲးသကိးတံာ်မုာ်လါအလီၢ်, ခါလါအလီၢ်အိာ်ဒီးတံာ်ဟ့ာ်ဂံၢ်ဟ့ာ်ဘါ, တံာ်တိစါမဲးစါလိာ်သးယာ်ခိယာ်ခိန့ာ်ကမုာ်စုာ်ကိးကျဲအဂ့ၤကတံာ်တဘိလါကမဲးဆူထီာ်သးအတံာ်ဂံၢ်တံာ်ဘါလါတံာ်ဖဲးသကိးမဲးသကိးတံာ်လါကညီတံာ်ဟံးဆါတံာ်ဖဲးတံာ်မဲးအပျဲန့ာ်လီၤ.

ကညီပိတ်မဲးလံာ်သ့ာ်, ကညီတံာ်ဟံးဆါအတံာ်ဒုး တဝံၤတဝဲာ်ဝဲဒုာ်ဒီးဘၣ်. လါတံာ်ဟံးဆါတံာ်လဲၤ ကျဲဒီးတက

တော် အပူ ပိတ် မုန်ပိတ်မား၊ သူတို့ကွသားပျား ဒီးဖိဖိသံသံသုတဖန် မှာပျာလအဘက်ကွာဆာင်မဲတ်တော် အအါကတော်န့လီ၊ လာ တော်ဘက်ဒိဘက်ထံး ဒီးတော်သံတော်ပျာအမဲတ်ညါ တော်လာထံဖိကီဖိဘက်ကွာဆာင်မဲတ်ထီဘိန့မုာ်ဝဲ တော်ဖံးအိန်မအိန်၊ တော်အိန်တော်အိ၊ တော်အိန်တော်ဆိး၊ တော်ကူဘက်ကူသုဒီးတော်အိန်ဆူအိန်ချ အတော်ကိတော်ခဲသုတဖန်န့လီ၊ န်သိးပ ဘျါ ရဲကွာ်တော်ဂုာ်ကိသုတဖန်အံကသုအဂီ အ လီအိန်လပဝဲကညီဖိခဲလက် ပကဘက်မနီင်မာ ယါတော်ဂုာ်တော် ကျီ သုတဖန်လီတော်လီဆဲး ဒီးယုသကိးကျ န်သိးပတိစာမစာပျာ တူာ်ဘက်တော်သုတဖန်ကသုဝဲ ဒီးထူးထီင်ကွာ်ပျာတူာ် ဘက်တော်သုတဖန် လာတော်ဆိန်တော်မနာလီစါလီထီအပူကသုဝဲဒ်အဂီန့လီ၊ ပဒုင်ပဒါတအိန်မံခဲသပူနီတ ဘျီ လာကကိန်စုကိန်ခိန်၊ မလီမုာ်လီဖးဒီးမလီမုာ်လီမာ်ကွာ်ပပျာကလုာ်ကညီဖိအဂီန့ဘက်၊ လာတော်န့အယိမ်ပက အိန်ဒီးတော်ထံင်တမံယီ၊ တော်ဟ်သးတဖျာင်ယီလာတော်ဟ်ဆာတော်ဖံးတော်မအပူန်သိးပသုတမုာ်ပျာလအလီန့ညီညီက လဲာ်ဆူပဒုင်ပဒါအတော်လံင်န့လဲန့အပူတဂုဒီးပကမုာ်ပျာလအမနာဒုင်ဒါထီဘိအဂီန့တကွာ်၊ လပတော်တူာ်ဘက် ခိန်ဘက်ဒီးတော်တော်ဒီးပျာသုတဖန်အယိ မ်ပသုတဂုကဒါကွာ်ပလီခဲဒီး အာင်လီသကိးပဒုင်ပဒါ အတော်ရဲင်တော် ကျီ လာ အထီဒါလိာ်အသးဒီး ပကညီတော်ဟ်ဆာအကျဲသန့တဖန်န့တဂု၊ မ်ပကဆာထာင်ကိကျီ လာပကျဲသန့ဒုင်ဝဲ အပူဒီးဂုာ်ကျဲးစားဆူဆူတူပတော်ဟ်ဆာဝဲဝဲတဲာ်ဝဲပျာဒီးတော်မနာတစုန့တကွာ်၊

ကညီဖိခဲလက်သုတဂု၊ ကညီပိတ်မုန်ကရားဟ်ဒိန်ဒီးဟ်လကပီ၊ ကညီခိန်နာ်သိင်န့ မုန်ခွါ ဒီးထံဖိကီ ဖိခဲ လက်လာအဟ့ုလီအတော်ဆာကတီာ်ဒိတကတီာ် လာကညီတော်ဟ်ဆာအတော်လဲကျဲအပူ လာဟီခိန်မဲတ်ဖံးခိန်တော်ဒုးမုာ် ဂု၊ စီနီခိန်ထံရံကီသဲးတော်ဒုးမုာ်ဂုဒီးကယဲာ်တော်ကူတရံးတော်ဒုးကျဲတမံလ်လ်သုတဖန်မုာ်ဂုဒိန်မးန့လီ၊ က ညီပိတ်မုန်ကရားစံးဘျူးဘက်ကညီမုန်ကိးက န်အမုာ်သုးမုန်တဖန် သဝီသးပျာမုန်တဖန် ဒီးဝဲကျီဝဲဒုပိတ်မုန်ပျာမတော်ဖိ တဂုလ်လ်လာအအဲင်ဘက်အထံအကီာ်အပျာကလုာ် ဒီးဟ့ုလီအသးလာ ကညီတော်ဟ်ဆာတော်ဖံးတော်မ အပူ အယိ န့လီ၊ မ်ပကမသကိးဒဲးတော်ဆူညါအိန်ဒီးတော်သးန့ လာတော်ဟ်ဆာထီဒါဒုင်ဒါအပူဒီးတော်သးတီလာတော်မသကိးတော် လာပျာကလုာ်တော်ဖံးတော်မအပူန့တကွာ်၊ ပမုာ်အိန်ဒီးတော်နာ်ဟ်လိာ်သး၊ တော်ဒိ ကနာ်လိာ်သး ဒီးတော်ဟ်ကဲလိာ်သးတ ဂုဒီးတဂု ယာ်ခီယာ်ခီ လာအလီဒီးအလီဒုင်ဝဲစုာ်စုာ်န့ ပနာ်လာ ကမုာ်စုာ်ကိးကျဲတဘိလာ ကမစာပျာ န်သိး ပကဘူး ထီင်ဒီးပတော်မနာအဖိတၢ်အဂီန့လီ၊

ကညီဖိခဲလက်သုတဂု၊ လာခဲကတော်ကညီပိတ်မုန်ကရားသးအိန်ဆာဂုဆာဝါဘက်ကွာ် ကညီခိန် နာ်သိင်န့မုန်ခွါခဲလက်လာအဟ့ုလီတော်အသးလာကညီတော်ဟ်ဆာတော်ဖံးတော်မတဖန်ယုာ်ဒီးကညီဖိလထံလီကီပူ၊ ထံဆာကီဆာဒီးထံချာကီချာခဲလက်လာ မ်သုကအိန်ဆူအိန်ချ၊ ပူဒုင်ပူဒါမန့အိန်ကဲဒီးအိန်ဒီးတော်သုပျာသးဆါ၊ တော်သးသဒုင်အဂုထီဘိလာသုတော်ဖံးတော်မအပူဒ်သုကမုာ်ပျာလအမနာဒုင်ဒါဒီးဆာကျာပျာကလုာ်ဆူတော်မနာအဖိ တၢ်န့တကွာ်၊

မ်ကညီတော်ဟ်ဆာကမနာတော်လာအဆိအချ န့တကွာ်၊

လီာ်ခၢင်သးပဆုတော်ကမံးတံာ်
ကညီပိတ်မုန်ကရား

ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးကစံဟုန်ယုဂ်ဆူကညီမိခဲလက်
ဖဲကညီဒီကလုန်မုန်ဆဲးကရားမဲးလီပျဲထီၣ်ဝဲ(၇၃)ဝိတဝိအမူး
၂၀၂၁နံၣ်,လါဖူတြုၤအါရံ(၁၁)သီ

ကညီကလုန်ခိၣ်နီၣ်သိၣ်ဒူဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလက်သ့ၣ်စ့, တနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲ စံၣ်စါနုၣ် မုန်လုၢ်ဒိၣ်ပျဲဒိၣ်ဖးဒိၣ်တနံၤ
လါကညီမိခဲလက်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကညီမိလွံၢ်ကလီၢ်ဘျဲၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အသးဒီးဟူးဂဲၤထံၣ်ကီၢ်သးခိဖျိတၢ်ယုထံယုကီၢ်ဖဲ
၁၁.၂.၁၉၄၈အနံၤဒီးမုန်ဆဲးကရားမဲးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်က့ၤအါဖဲအမ့ၢ်ကညီဒီကလုန်မုန်ဆဲးကရားမဲးန့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤမ့ၢ်ဝဲက
ညီဒီကလုန်မုန်ဆဲးကရားမဲးလီပျဲထီၣ်ဝဲ(၇၃)ဝိတဝိန့ၣ်လီၤ. လါမုန်လုၢ်ဒိၣ်ပျဲဒိၣ်တနံၤအံၤမဲးကညီမိခဲလက်ကပူၤဒုၣ်
ပူၤဒါမၤန့ၣ်အိၣ်ကဲဒီးမဲးကထုၣ်ဖျဲးထီၣ်ကွံၣ်လါတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၣ်အကလုန်ကလုန်ဒီးတုၤသကိးဆူတၢ်မၤန့ၣ်ဖိတၢ်လါ
အဆိအချ့တက့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ပဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးတၢ်ဆဲးကရားမဲးအိၣ်အါန့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုန်ခိၣ်နီၣ်သိၣ်ဒူဒီး ထံဖိကီၢ်ဖိခဲလက်သ့ၣ်စ့,ကညီကလုန် အံၤ တမ့ၢ်ကလုန်တလုၢ်လါ အအဲၣ် တၢ်
အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့ၤ.တၢ်ဒုးတၢ်ယုဒီးတၢ်ဂံၢ်သ့ၣ်ဂံၢ်စါန့ၣ်ဘၣ်.ကညီကလုန်မုန်ပျဲလါအအဲၣ်တၢ်ထဲသိးတုၤသိး,တၢ်ယုတၢ်
ဖိး,တၢ်တီတၢ်လိာ်,တၢ်မုန်တၢ်ခုၣ်ဒီးတၢ်သဘျ့ န့ၣ် အိၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲတြုၤကလုန်လါအတၢ်ယုထံယုကီၢ်ဖဲ၁၁.၂.၁၉၄၈နံၣ်
အနံၤန့ၣ်လီၤ.ကညီမိလါထံကီၢ်ဒီတဘျဲအပူၤဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသးလါတၢ်ဘျဲတၢ်ဘျဲ,စိာ်ယုဒီးတၢ်ယုထီၣ်ခိဖျိတၢ်ဟံ
သးလွံၢ်ထံၣ်လါအမ့ၢ်ဝဲ.

- ၁.ဟ့ၣ်ကညီကီၢ်တဘျီယီ(ဒ်သိးကညီမိခဲလက်ကန့ၢ်ဘၣ်က့ၤတၢ်သဘျီ အဂီၢ်)
- ၂.ပယီတဘးကညီတဘးဒုးန့ၣ်ခဲအံၤ(တၢ်တီပတီၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီးဒိၣ်မိၣ်ကရုၣ်စံၣ်ဂ့ၢ်ဝိ)
- ၃.ပတသးလီကလုန်ခိၣ်နီၣ်သိၣ်သဘျဲဘၣ်.(ကလုန်ခဲလက်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံ)
- ၄.ပတသးလီထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယုဘၣ်.(ပသးလီတၢ်တီတၢ်လိာ်တၢ်မုန်တၢ်ခုၣ်)န့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုန်ခိၣ်နီၣ်သိၣ်ဒူဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလက်သ့ၣ်စ့, ကညီမိယုထံယုကီၢ်လါတၢ်ဘျဲတၢ်ဘျဲဒီးတၢ်မုန်တၢ်
ခုၣ်အကျဲအပူၤဘၣ်ဆၣ်ပယီခိၣ်နီၣ်သိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တတုၢ်လိာ်ဝဲဘၣ်အမဲာ်ညါဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ကညီမိတဖၣ်ဒ်သိးကဒုး
န့ၣ်က့ၤဝဲထံကီၢ်လါအဝဲသ့ၣ်သးလီဝဲအယိစုကဝဲတၢ်ဟံၣ်ဆဲးသ့ၣ်တဖၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခဲန့ၣ်လီၤ.စုကဝဲတၢ်ဟံၣ်ဆဲးယံာ်
ဝဲထဲလါယုဖျိၣ်ဒီတကတီၢ်အပူၤလံဘၣ်ဆၣ်ပတၢ်မိၣ်န့ၢ်သးလီလါအမ့ၢ်ဝဲတၢ်ထဲသိးတုၤသိး,တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပလီၤသး,
တၢ်ဟံၣ်ကဲပျဲဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်ဒီးသဲးစးအတၢ်ဒိၣ်စိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပတဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဒီးအမဲာ်ညါတၢ်လါပဘၣ်ကွံၢ်ဆၣ်မဲာ်ဝဲထီ
ဘိန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒုၣ်ထဲတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၣ်,တၢ်ဒုးတၢ်ယု,တၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယာ်,တၢ်ယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိးဒီးတၢ်သံတၢ်ပျဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်
လီၤ.ပတၢ်ယုထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကီၢ်ပယီပဒိၣ်မၤလါမၤပျဲဒီးဟ့ၣ်က့ၤပျဲမ့ၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါလါပတၢ်ဒုးအံၤ
တဝံၤတဝဲာ်ဝဲဒီးဘၣ်ဒီးပကဘၣ်ဒုးဒီးတၢ်ဆူမဲာ်ညါန့ၣ်လီၤ.လါပတၢ်ဒုးဆူမဲာ်ညါအပူၤအိၣ်လီၤဖးလိာ်ပသး “တပိာ်
တလိာ်-ပဒဲးတုၤ” တသ့လါဘၣ်. အလီၢ်အိၣ်လါပကဘၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ပဂံၢ်ပဘါ,ပတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးပါဆဲးသ
ကိးပဒုၣ်ပဒါဒူဒ်သိးပကမ့ၢ်ပျဲလါအမၤန့ၣ်တၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုာ်ခိန်နာ်သိန်ဖူဒီးထံဖိကီဖိခဲလက်သုန်စ၊ဆာကတီခဲအံကီပယီအပူသုးမိစိရီသုန်တဖုန်ဂုန်
 ဟံးန့ဆုန် ကုတံစိတံကမီလ၊ ကီပယီပဒိန်သုန်တဖုန်အအိန်အယိ ကထိန်ထံရူကီသဲးတံဖုန်ထံဖုန်ထီ ဒီး
 အိန် ဖျါတြါကလံလ၊ တံ ကီ တံခဲ, တံနးတံဖျိန်သုန်တဖုန် ကဒိန်ထိန်အါထိန်ဝဲလ၊ ထံလီကီပူ, ထံဖိ ကီဖိ
 ကမုာ်ဒီးန့ကလုာ်သုန်တဖုန်အသိးအကျါန့လီ, ဖပမုာ်ပုတကလုာ်လ၊ထံကီတဘုန်ယီအံအပူအသိးပကဘုန်
 သုန်ညါလ၊ထံရူကီသဲးအတံဂုာ်ကီလ၊ကထိန်အသးအံလဲပူပုတသုဒီးပကဘုန်ကွာ်ဆာန်ခဲအီသပုာ်ကတံအ
 ယိလ၊တံဒီးသအလီပသးအဂီအလီအိန်လ၊ပကဘုန်အိန်ဒီးတံကတံကတီဆိယံပသးဒီးဟံးန့တံခွဲးတံယံ
 အဂုလ၊ပကညီကလုာ်အဂီဒ်သိးပကွာ်ဆာန်ခဲတံသုန်တဖုန်အံကသုဒီးပကမုာ်ပုလ၊အမန၊န့လီ.

ကညီကလုာ်ခိန်နာ်သိန်ဖူဒီးထံဖိကီဖိခဲလက်သုန်စ၊ ဖပတံမံမီဒီးပတံမုာ်လံမုာ်တံတံယီ လ၊ပကဒီးန့
 ဘုန်ကုပထံ ကီတံသဘျ, တံမုာ်တံခုန်, တံထဲသိးတုးသိးဒီးသုန်ထိန်ပနီကစာ်ဒဲအဘုန်အတီအသိးလ၊တံ
 မလ၊ထိန်ပဲထိန်တံသုန်တဖုန်အံအဂီမံပတံကတီဒီးပတံဖံးတံမတဖုန်ကမုာ်စုာ်ကီတံတံယီဒ်သိးပကတု
 သကီးဆုပတံမန၊အဖီတံ ယုယုအဂီန့တကွာ်, မကညီဖိခဲလက်ကဘုန်ဆိန်ဂုဆိန်ဝါ, ပူဒုန်ပူဒါ မန၊အိန်ကဲ
 ဒီးမန၊တံထီဘိလ၊အတံအိန်မူအပူန့တကွာ်.

“ယုယု, နုနုဆုပတံမန၊ဖီတံ”

ပ၊ဆုတံကမံးတံ
 ကညီပိတ်မုတ်ကရား
 လီခါးသး

ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးကစံအလံာ်ဆာဂုးဆာဝါဆုတုာ်မလကပီ
ခွဲအဲာ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်
ပွဲထီာ်(၇၄)ဝီတဝီအမူး

၂၀၂၁နံာ်,ဖူးတြုာ်အါရဲ(၅)သီ

ကညီကလုာ်ခိာ်နာ်သိာ်ဒူ ဒီးထံဖိကီာ်ဖိခဲလုာ်သုာ်စာ,တနံအံးမုာ်ဝဲ ခွဲအဲာ်ယုာ် -ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ် ကရားမုန်ဆာကုးအလီာ်ပွဲထီာ်(၇၄)ဝီတဝီအမုာ်နံတနံန့ာ်လီာ်.ခွဲအဲာ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်အံးဘာ်တုာ်ကရားမုန်ထီာ်အီလကညီဒီတကလုာ်အခါစးဒီးသီးကအိာ်ဆာထာ်, ဟ့ာ်တုာ်တီခိာ်ရိာ်ခဲဒီးဟူးဂဲးဖဲးမတုာ်လကမလထီာ်ပွဲထီာ်ကညီဒီတကလုာ်အတုာ်မိာ်န့ာ်သးလီအဂီာ်န့ာ်လီာ်.ဘာ်တုာ်ကရားမုန်ဒူးအိာ်ထီာ်အီစးထီာ်လၢ၁၉၄၇နံာ်,လါဖူးတြုာ်အါရဲ(၅)သီဒီးအိာ်ဆာထာ်ကါကျဲာ်တုာ်မဆါတနံအယိ မုာ်တုာ်သးခုတကတီာ်လီလါမုာ်တနံအံးကညီပိတ်မုန်ကရားမုန်ဟ့ာ်ထီာ်တုာ်ယူးယီာ်ဒီးဆုာ်ယီာ်ဘာ်စုာ်ကီးအတုာ်ဆာဂုးဆာဝါဆုခွဲအဲာ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်နာ်သိာ်ဒူဒီးထံဖိကီာ်ဖိခဲလုာ်လါမလုာ်ပွဲထီာ်ဒီးတုာ်ဂံာ်တုာ်ဘါ,တုာ်ကုာ်တုာ်ဆးလါသုတုာ်ဖဲးသကီးမလကီးအပူဒီးမလုာ်မုာ်ပုာ်လါအနုာ်န့ာ်ဒါထီာ်န့ာ်တကုာ်.

ကညီကလုာ်ခိာ်နာ်သိာ်ဒူ ဒီးထံဖိကီာ်ဖိခဲလုာ်သုာ်စာ,လါကီာ်ပယီတုာ်စံာ်စါတဲးစါအပူ ပကထံာ်ဘာ်လါခွဲအဲာ်ယုာ်- ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်ထံရုာ်ကီာ်သဲးကရားမုန်လါအသးအနံာ်အလါလါ အအါကတုာ်န့ာ်လီာ်. ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်တုာ်တီခိာ်ရိာ်ခဲလါန့ာ်ဆဲးလံာ်နံာ်အတီာ်ပူအံးပထံာ်ဘာ်လါကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်နာ်,သိာ်ဒူဒီးထံဖိကီာ်ဖိကရားမုန်သုာ်တဖုာ်လုာ်ထီာ်တုာ်အသ့ာ်ထံ,နီာ်ခိကုာ်ဂီဒီးသးသမုာ်ဂီာ်ပန့ာ်လီာ်.ဖဲကညီကလုာ်သုာ်တဖုာ်ဂုာ်ကျဲးစးထီာ်ယုထီာ်ဖိးလီာ်သးဒီးဟံးလီာ်သကီးစုလါကမလကီးတုာ်လါတုာ်သးတဖုာ်ပယီအကတီာ်ဒုာ်ဒါသုာ်တဖုာ်စုာ်ကီးဂုာ်ကျဲးစးပုကျဲလါကမဟးဂီဒီးမလါမါကွံာ်ပပုာ်ကလုာ်လါဟီာ်ခိာ်အံးလါကျဲအကလုာ်ကလုာ်ဒီးသုာ်ချးစါတုာ်ဒူးတုာ်ယပီးလီလါအဂုးဒိာ်မးတဖုာ်လါကလံကျဲမုာ်ဂုး,လါခိမုာ်ဂုးဒီးလါထံမုာ်ဂုးဖဲပဝဲကညီကလုာ်,ကညီတုာ်ဟံးဆါထီာ်တဖုာ်တအိာ်ဒီးတုာ်လါတုာ်ပွဲလါကဟံးဆါထီာ်ဒါကဒါကုးအီအဂီာ်ဘာ်န့ာ်လီာ်. ဒုာ်ဒါသုာ်တုာ်ဒူးအကျဲ ဒီးသီးကမဟးဂီတုာ်လါနီာ်ခိ တကးဘာ်သုစုာ်ကီးတုာ်ဒူးအကျဲ လါကမဟးဂီတုာ်လါသုာ်လါသးတကပဒ်အမုာ်တုာ်ဂုာ်ဆုာ်ဖျိဆုာ်,တုာ်မတရီတပါဒီးတုာ်မဆါသုာ်ဆါသးတဖုာ်န့ာ်လီာ်.

ကညီကလုာ်ခိာ်နာ်သိာ်ဒူ ဒီးထံဖိကီာ်ဖိခဲလုာ်သုာ်စာ,တုာ်ဒူးတုာ်ယလါအယံာ်အထီ တဟဲ စိာ်န့ာ်ဒီး ပုတုာ်မုာ်တုာ်ခုာ်ဘာ်အမဲာ်ညါ ဒူးအိာ်ထီာ်တုာ်ကီတုာ်ခဲအါမးလါပပုာ်ကလုာ်ထံဖိကီာ်ဖိကရားမုန်အကျဲ ဒီးအဒိာ်ကတုာ်လါသုာ်ကုးသးပုာ်,ပိာ်မုာ်ပိာ်မးဒီးဖိဒဲးသုာ်တဖုာ်အကျဲန့ာ်လီာ်. လါတုာ်ဒူးတုာ်ယအယိ ပပုာ်ကလုာ်ဘာ်လီမုာ်လီမး,အိာ်ပြဲအိာ်ပြဲ လါဟီာ်ခိာ်တဘုာ်အံးအဖိခိာ်ဒ် ပုဘာ်ကီဘာ်ခဲဖိ,ပုာ်လီာ်အိာ်ကမ့ဒီးပုထံတအိာ်ကီာ်တအိာ်ဘာ်အသီးန့ာ်လီာ်.လါတုာ်ဂုာ်သုာ်တဖုာ်အံးအဖိခိာ်ဒ်ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရားမုန်ကရားမုန်ထဲတဖုစါလါဘာ်တုာ်ကရားမုန်သုာ်ထီာ်အီလကညီဒီကလုာ်အခါစးဒီးမုာ်ကရားမုန်အါဒိာ်ကတုာ်လါတုာ်ကသုာ်ထီာ်ကုးကညီကလုာ်အဘုာ်အတီာ်အသီးအလီာ်အိာ်လါကညီဖိခဲလုာ်ကဟံးလီာ်စု,ဆီာ်ထွဲမးပကရားမုန်တကလါပလီာ်ပသန့ာ်ဒုာ်ဝဲဒီးဆါထီာ်ကါကျဲဒ်ကညီကလုာ်တုာ်ဟံးလီာ်ကျဲသန့အပူတုာ်ပပုာ်ကလုာ်အတုာ်မုာ်လါလါထီာ်ပွဲထီာ်တစုန့ာ်

လီ၊

ကညီကလုာ်ခိန်နာ်သိန်ဒူဒီးထံဖိကီဖိခဲလုာ်သ့ၣ်ဧ၊ဆာကတီၢ်မုၢ်မဆါတနံၤအံၤ ပထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤပျဲၤဝဲဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၢ်၊တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ၊တၢ်ဒုးတၢ်ယးဒီးတၢ်ဂၢ်သ့ၣ်ဂၢ်စိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ထံဖိကီၢ်ဖိကီၢ်မုၢ်ဂီၢ်ပၤဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ၊တၢ်ယုၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိး၊ဟံၣ်တအိၣ်ယီတအိၣ်၊တၢ်အိၣ်တၢ်အိတလၢတပျဲဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအကလုာ်ကလုာ်ခိဖျိဒုၣ်ဒါသ့ဝဲတၢ်ဒုးကူၣ်တရံးကျဲအကလုာ်ကလုာ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.ဆာကတီၢ်တၢ်အိၣ်သးတကီၢ်ခါခဲအံၤကီၢ်ပယီၤသးပဒိၣ်ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်က့ၤတၢ်စိတၢ်ကမီၤအယီၤမ့ၢ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အဒိၣ်ကတၢ်လၢထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ယုၢ်ဒီးပဝဲကညီဖိခဲလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဆာကတီၢ်တုၤယီၤဝဲလၢကညီဖိခဲလုာ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သး၊ကဘၣ်စိၣ်မဲၣ်စိၣ်နါ၊အိၣ်ယုၢ်အိၣ်ဖိး၊ဟံးလိာ်စုဒီးဟံးဆါသကိးဒုၣ်ဒါဒူဒူဒ်သိးပကညီဒီတကလုာ်အထံရူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်ပညိၣ်ကွၢ်စိကလၢထီၣ်ပျဲထီၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုာ်ခိန်နာ်သိန်ဒူဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလုာ်သ့ၣ်ဧ，“တၢ်ယုၢ်တၢ်ဖိးန့ၣ်ပာ်ပုၤတကလုာ်လၢတၢ်ထီၣ်ထီလီၤ.” မ်ကညီကလုာ်ခဲလုာ်ကအိၣ်ယုၢ်အိၣ်ဖိးဒ်သိးကလဲထီၣ်လဲထီအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.တၢ်ကတိဒိအိၣ်စ့ၢ်ကိးလၢ “ပုၤလီၤယံၤဝဲဝဲထီၣ်၊ဝဲလီၤယံၤပုၤဝဲထီၣ်” အသိးမ်ကညီဖိတကဒီးတကၤကဒိကန့ၣ်လိာ်သးဒီးတိစၢမၤစၢလိာ်သးယၢ်ခိယၢ်ခိလၢတၢ်ဂ့ၤထီၣ်အါထီၣ်ဒီးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.မ်ကညီဖိခဲလုာ်ကစၢဖျိၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်သးတဖျၢၣ်ယီၤဒီးဟံးလိာ်သကိးစု၊မၤသကိးတၢ်လၢထံကီၢ်ဒီးပုၤကလုာ်အဂီၢ်တုၤကညီဖိခဲလုာ်အိၣ်မုၢ်အိၣ်ခုၣ်ဒီးတုၤသကိးဆူထံရူၢ်ကီၢ်သဲးအတၢ်မၤနၢအဖိတၢ်တစုန့ၣ်တက့ၢ်.

မ်ခုၣ်အဲၣ်ယုၢ်-ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢယုၢ်ဒီးကညီဖိခဲလုာ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ဘၣ်က့ၤအဘူၣ်အတီၢ်လၢအဆိအချူန့ၣ်တက့ၢ်.

လီၢ်ခါၣ်သးပၤဆုၢ်တၢ်ကမံးတံၢ်
ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢ

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO)

၂၀၂၀ ခုနှစ် အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုရပ်တန့်ရေး

၁၆ ရက်တာ စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ချက်

နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ရေးနေ့ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာကြေးကြော်သံမှာ အသိပညာမြှင့်တင်ရေးမှတာဝန်ခံမှုသို့ ဖြစ်သည်။ ယနေ့တွင် အထူးသဖြင့် KWO သည် ကျား-မ ကွဲပြားမှုအခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုများအဆုံးသတ်စေရေးအတွက် သံဓိဋ္ဌာန်ချမှတ်ထားကြသောအမျိုးသမီးများနှင့် မဟာမိတ်အမျိုးသားများ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများကို အသိအမှတ်ပြုအပ်ပါသည်။ သူတို့၏ မဆုတ်မနစ်သောကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများသည် ဤနေ့၏အရေးပါမှုကို ပျောက်ပျက်မသွားစေရန် အာမခံလျက်ရှိပေသည်။ ယနေ့မှသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးနေ့ဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ ၁၆ရက်တာစည်းရုံးလှုပ်ရှားမှုကာလအတွင်း အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုရပ်တန့်စေရန်အတွက် လူတိုင်းလူတိုင်းအနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာလုပ်ဆောင်ရန် ကတိကဝတ်တစ်ခုပြုလုပ်ကြရန် KWO ကတောင်းဆိုအပ်ပါသည်။ ဤရည်ရွယ်ချက်ရရှိစေရန် ၁၆ ရက်တာလှုပ်ရှားမှုကာလအတွင်း ဖြစ်ရပ်များနှင့် လှုပ်ရှားမှုအများအပြားမှ တစ်ခုခုတွင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် သူတို့၏ကတိကဝတ်ကို ပြသကြသော မိမိတို့လူထုအသိုင်းအဝိုင်းမှ လူတိုင်းလူတိုင်းနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းမှလူအားလုံးကို KWO ကတန်ဖိုးထားကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။ မိမိတို့နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်ပါ။ သွေးစည်းညီညွတ်မှုကို ပြသပါ။

ယခုနှစ်စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှုကို အားဖြည့်စေရန်အတွက် KWO ကဖန်တီးလိုက်သောကြေးကြော်သံမှာ **လူတိုင်းအတွက် ဥပဒေဆိုင်ရာတာဝန်ခံမှု** ဖြစ်သည်။ ဤကြေးကြော်သံအရ နောက်ခံအခြေအနေ သို့မဟုတ် အနေအထား သို့မဟုတ် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှု မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ အကြမ်းဖက်မှုကို ကျူးလွန်ကြသူအားလုံးကို ဥပဒေအရ တာဝန်ခံမှုရှိစေရမည်ဟု မိမိတို့ဆိုလိုသည်။ ဥပဒေသည် အမှုအားလုံးတွင် တန်းတူစွာနှင့် မျှတစွာသက်ရောက်မှုရှိစေရမည်။ အကြမ်း ဖက်ခံရသူအားလုံးတိုင်းသည်မျှတသောတရားစီရင်မှုကိုမရရှိသကဲ့သို့ဥပဒေအရကာကွယ်မှုကိုတောင်းဆိုနိုင်သည့်စွမ်းရည်လည်းမရှိကြပေ။ သူတို့၏အနေအထားသို့မဟုတ် ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့်မသက်ဆိုင်စေပဲ အစိုးရသည် ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သည့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကိုမဆိုသူတို့၏တရားရေးစနစ်ကတိုင်တွယ်အရေးယူရန်အာမခံချက်ကိုပေးရန်တာဝန်ရှိပေသည်။ လူတိုင်းအတွက်ဥပဒေဆိုင်ရာတာဝန်ခံမှုဆိုသည်မှာချိုးဖောက်ကျူးလွန်သူများတွင်အာဏာရှိသူများနှင့်ဆင်းရဲသူသို့မဟုတ်ချိုးဖောက်ခံရရန်အနေအထားရှိသူနှစ်မျိုးစလုံးအပေါ် တူညီသောဥပဒေများဖြင့်တန်းတူညီမျှစွာအရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းကို ဆိုလို သည်။ မိမိတို့၏အတွေ့အကြုံများအရလူ့အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းရှိလူတိုင်းလူတိုင်းသည်ဥပဒေရှေ့မှောက်တွင်တန်းတူညီမျှစွာရှိသည့် အခါမှသာလျှင်အကြမ်းဖက်မှုကျူးလွန်ခံရသူများအတွက်တရားမျှတမှုကိုကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိပဲဖော်ဆောင် နိုင် သည်။

လူတိုင်းအတွက်ဥပဒေဆိုင်ရာတာဝန်ခံမှု ဟူသောကြေးကြော်သံကို ရွေးချယ်ရခြင်းမှာ မိမိတို့အယောက်စီတိုင်းသည် လူ

သားများအနေဖြင့် ဥပဒေအောက်တွင် တာဝန်ခံမှုများရှိကြပြီး အာဏာကိုအလွဲသုံးမှုများရှောင်ရှားနိုင်ရန် လူတိုင်းသည် မိမိတို့လုပ်ဆောင်မှုများအပေါ် တာဝန်ခံမှုရှိကြရန်လိုအပ်ချက်ရှိကြောင်းလူတိုင်းလူတိုင်းကိုသတိပေးရန်လိုအပ်သည်ဟုမြင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေဆိုင်ရာတာဝန်ခံမှုသည် လူတိုင်းအတွက်ဖြစ်ရန်လိုပြီး မိမိတို့အားလုံးသည် မျှတသော တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးကိုမြှင့်တင်ရန် တာဝန်ရှိကြသည်။ ကျား-မကွဲပြားမှု သို့မဟုတ် လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ သို့မဟုတ် အခြားသောကွာခြားမှုများ မည်သို့ပင်ရှိစေကာမူ လူတိုင်းလူတိုင်းသည် ဥပဒေရှေ့မှောက်တွင် တန်းတူဖြစ်သည်။ ချိုးဖောက်ကျူးလွန်သူများသည် တရားစီရင်ရေးစနစ်အောက်တွင် တာဝန်ခံမှုလုပ်ဆောင်ရသောအခါ ပြစ်မှုများအားလုံးကို ဥပဒေနှင့်အညီ တန်းတူညီမျှစွာကိုင်တွယ်ရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းသည် ချိုးဖောက်ကျူးလွန်ခံရသူအတွက် ဘက်လိုက်မှုကင်းခြင်းနှင့် တရားမျှတမှုကိုအာမခံပေးပြီး လူ့ဘောင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ ဟန်ချက်ညီမှုနှင့် သာယာဝပြောမှုကို မြှင့်တင်ပေးမည်။

မည်သည့်အကြမ်းဖက်မှုမျိုးကိုမဆို ရပ်တန့်စေရန်အတွက် လူတိုင်းလူတိုင်း တက်ကြွစွာပါဝင်ကြရန် KVO က တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ဖိအားပေးမှုနှင့် ထိန်းချုပ်သည့်နည်းလမ်းများအောက်တွင် အမျိုးသမီးများနှင့်ကလေးများသည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာချိုးဖောက်မှုနှင့် ဖော်ကားမှုများကို ခံစားနေကြရဆဲဖြစ်သည်။ ဤအကြမ်းဖက်မှုကို ရပ်တန့်ရမည်ဖြစ်ပြီး မည်သည့်နေရာတွင်မှ သည်းမခံသင့်ပေ။ အမျိုးသမီးများ၊ မိန်းကလေးငယ်များနှင့် ကလေးရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများသည် ဒုက္ခသည်စခန်းများတွင်၊ ကျေးရွာများတွင်၊ မြို့များတွင်နှင့် နိုင်ငံအဆင့်များတွင် တရားစီရင်ရေးစနစ်၏အဆင့်တိုင်းတွင် တရားမျှတမှုရရှိရန် ရှိရန် ကန်နေကြရသည်။ လူထုအသိုင်းအဝိုင်းများ တရားမျှတမှုကိုရရှိစေရန်အတွက် စနစ်များ၊ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များ သတ်မှတ်ထားကြသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအရာများကို မျှတစွာ သို့မဟုတ် ညီမျှစွာကျင့်သုံးခြင်းမရှိကြပေ။

တစ်စုံတစ်ယောက်က အမျိုးသမီးများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုကို အသုံးပြုနေသည်ဟု မြင်ကြားရသည့်အခါ အကြမ်းဖက်မှုများရပ်တန့်စေရန် ဘေးကင်းလုံခြုံသောနည်းလမ်းများဖြင့် ရှာဖွေကြရန်နှင့် ဖြစ်ရပ်များကိုတိုင်ကြားကြရန် KVO က မိမိတို့အသိုင်းအဝိုင်းရှိ လူတိုင်းကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။ မိမိတို့အားလုံးတွင် တရားမျှတမှုအတွက်ရပ်တည်ရန် စွမ်းရည်များရှိ ကြပြီးအားလုံးအတူတကွ လက်တွဲခြင်းဖြင့် အကြမ်းဖက်မှုများကို ရပ်တန့်နိုင်ပါသည်။

သွေးစည်းညီညွတ်စွာဖြင့်
 ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး

လီၤဆၢသးကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးလံာ်ဟ့ၣ်ယုၣ်ဆူကညီဖိခဲလၢာ်
ဖဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဆၢက့ၤအလီၤပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီ
ကညီနံၣ် ၂၇၆၀နံၣ်, သူကီလါလီၤ(၉)သိ/
ခရဲၣ်နံၣ် ၂၀၂၁နံၣ်, လါအ့ၣ်ဖြၣ်(၅)သိ

ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးကညီဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်အ,

တနံၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီန့ၣ်လီၤ. လါကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဆၢက့ၤအလီၤအံၤ မဲးကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဒီးကညီကလုာ်လၢကီၢ်ပူၤ, ကီၢ်ချဲလၢာ်ကပူၤန့ၣ်ပူၤဒါမၤန့ၣ်အိၣ်ကဲ. ထူၣ်ဖျဲးထီၣ်က့ၤလၢတၢ်ဆိၣ်တံၢ်မၤန့ၣ်အကလုာ်ကလုာ်ဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်သဘျု လၢအဆိအချု တက့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ပဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးတၢ်ဆၢက့ၤဆၢဝါဘၣ်သုအဒိၣ်အအါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲၣ်၅၅နံၣ်, လါအ့ၣ်ဖြၣ်(၅)သိအနံၤ ပကီၢ်ခိၣ်ဘိၣ်မ့ၢ်ဒီးခိၣ်န့ၣ်အါဂၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤ ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဒီးသိးကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မူဒါလၢထံကီၢ်ဒီးပူၤကလုာ်အဂီၢ်ဒီးလီၤဆိဒုၣ်တၢ်လၢပိတ်မုန်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ကသ့ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပူၤဒီးဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးအံၤအသိးလၢပတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤတၢ်ကီၢ်တၢ်မဲးအိၣ်သန့က့ၤခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဟံးစုနဲၣ်ကျဲပူၤ. ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးပူၤဒီးပဖံးသကိးမၤသကိးတၢ်တဂၤလၢပသန့ၣ်ဒုၣ်ဝဲအဂ့ၤကတၢ်အယိပလဲၤခိဖျိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်သ့ဝဲဒီးပတၢ်ကရၢကရိအံၤ ဆၢထၢၣ် ကါကျဲဝဲတုၤမ့ၢ်မဆါတနံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဟံလုာ်ဟံပူၤက့ၤပခိၣ်ပန့ၣ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးမၤတၢ်တၢ်လၢကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးတဖၣ်အဂီၢ်မဲပကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသး, ဟံးန့ၣ်သကိးအတၢ်ဂ့ၤတဖၣ် ဒီးမၤသကိးတၢ်အဂ့ၤကတၢ် ဒ်သိးပကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးတၢ်တၢ်မုၢ်လၢကလၢထီၣ်ပျဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤဒ်စိအတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အိၣ်ဝဲအသိးပထံၣ်ဘၣ်လၢပပူၤကလုာ်ကညီပိတ်မုန်သ့ၣ်တဖၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးယုကျဲးဒီးယုန့ၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, န့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်လၢထံရူၢ်ကီၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝီ, ပူၤကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီ လၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအပတီၢ်ပတီၢ်ဒီး ဆိၣ်ထွဲမၤစၢက့ၤပပူၤကလုာ်ပူၤတဝါ သ့ၣ်တဖၣ်လၢကျဲ အကပၤ ကပၤ အယိ မ့ၢ်တၢ်သးခုဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢကပီၤ လၢပဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးအဂီၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ပဟံလုာ်ဟံပူၤဒီးဟံပနီၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဂၤအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးဒီးတကတီၢ်ယိပက့ၤမ့ၢ်ဘၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဂၤဒ်သိးကပၣ်ယုာ်မၤသကိးတၢ်အါထီၣ်လၢထံကီၢ်ပူၤကလုာ်အဂီၢ်ဒီးအဒိၣ်ကတၢ်လၢပိတ်မုန်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၣ်အံၤပဆၢဒီးမ့ၢ်လၢပကမၤလၢကပီၤဘၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဒိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်သးခုအပူၤဘၣ်ဆၢတၢ်ခဲလၢာ်ကဲထီၣ်က့ၤလၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲလၢတၢ်ကျဲတၢ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်ကဲထီၣ်အသးတသ့ဘၣ်ခိဖျိသုးမိစိရိအတၢ်ထီၣ်ဒုးဟူးဂဲဆူၣ်ဆူၣ်ကိကိအယိန့ၣ်လီၤ. ပမၤလၢကပီၤကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးဒိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တသ့ဘၣ်အိၣ်ဝဲခဲနံၣ်လံန့ၣ်လီၤ. ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးပျဲထီၣ်(၃၅)ဝိတဝီန့ၣ်ပမၤလၢကပီၤအီၤတသ့ခိဖျိခိၣ်ဝံး(၁၉)တၢ်ဆါအါအတၢ်ရၤလီၤအသးလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒိတဘ့ၣ်အယိဒီးတနံၣ်အံၤပမၤလၢကပီၤကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီတသ့စ့ၢ်ကိးဘၣ်ခိဖျိပယိသုးမိစိရိအတၢ်ဟံးဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိဒီးထီၣ်ဒုးမၤအၣ်, မၤဟးဂီၤဝဲဒုၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးတဖၣ်ခိဖျိတၢ်ခးလီၤကျိဖးဒိၣ်လၢပျီပူၤတၢ်ဒုးမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးလၢကဘီယုၤဒုးသုးတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ, တၢ်သံတၢ်ပုၤ, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီးတၢ်ဟးဂူၢ်ဟးဂီၤ အိၣ်ဝဲအါမးလၢကညီလီၤကဝီတဖၣ်လၢမ့ၢ်မဆါတနံၣ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားမဲးလၢတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုးတကတီၢ်ယိ တၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဆူၣ်လၢကဒုးဟးဂီၤကွံာ်ပယိသုးမိစိရိလၢအအါအသိဒိၣ်မးတဖုအံၤန့ၣ်လီၤ.

တနံအံပမလကပီ ကညီပိန်မုန်ကရားအမုန်နံမုန်တသ့ဘဉ်ဆဉ် ပစံးပတြာဒီးပတ်လတ်ကပီ ဘဉ်ကညီပိန်မုန်ကရားခိဉ် နှာပုမသကိးတတ်လအပတီဒီးပတီဒဉ်ဝဲလအဝဲသ့ဉ်မုန်အိဉ်လတ်အိဉ်သးအယံးအစုဒီးဘဉ်ကွာဆဉ်မဲဉ်တတ်ကိတ်ခဲဒိဉ်မုန်မုန်အပူဘဉ်ဆဉ် တဟ့ဉ် အယဉ်နီတဘျီဒီးဂုဉ်ကျဲးစားမသကိးတတ်လကရတ်ဖံးတတ်မအပူတကးဘဉ် မသကိးတတ်လတ်မစာတတ်ဒုးထီဒါသုးမိစိရီလကကျဲအကပကပဖတ်ကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သ့ဒီးတတ်သ့တတ်ဘဉ် လအိဉ်ဒီးအဝဲသ့ဉ်တဖဉ်အသိးအယံးန့ဉ်လီ. လသုတတ်ဂုဉ်ကျဲးစား ဟ့ဉ်လီသးမသပုဉ်ပုဉ်အယံ ပတ်လတ်ပုဉ်သုဒီးပတ်လတ်ကပီသုဒိဉ်မး လသုမုန်ပိန်မုန်လအပတီထီဉ်ဘး လသုထံသုကိးဒီးသုပု က လုဉ်အဂီန့ဉ်လီ. ခိဖျိသုတတ်ဟ့ဉ်လီသးအယံ ကဲထီဉ်တတ်ဂံတတ်ဘါ အဒိဉ်အအါ လပတတ်မသကိးတတ်လါခါဆူမဲဉ်ညါအဂီ အါ မးစုဉ်ကိးန့ဉ်လီ.

ဆကတီခဲအံပတဆလတ်ကကွကဒါကွဆူတတ်ဒုးတတ်ယအကျဲဘဉ်ဆဉ်ပယီသုးမိစိရီတဖုလအအဲဉ်ဒီးပံးစိပံးကမိတဖုအဲဉ်ဒီးဒိဉ်စိလထံကိတ်တဘျီအံအပူအယံဒ်အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဒီးတတ်တိတ်တတ်ရဲဉ်တတ်ကျဲလီတတ်လီဆဲးအသိး ပံးန့ဉ်ဆူဉ်တတ်စိတ်ကမိ တကးဘဉ်, မသံဆူဉ်မသံစိး ထံဖိကိတ်ဖိကမျာတဖု, ထီဉ်ဒုးန့ဉ်ဆူဉ်ကညီဟီဉ်ကဝီဒီးကလုဉ်တတ်ဟံဆဟီဉ်ကဝီတဖုလတ်လတ်တတ်စုကဝဲချးစိဒီးကဘီယုဒုးသုးလတ်တဘဉ်သုအီလထံလီကိတ်ပူတတ်ဒုးတတ်ယဘဉ်တဖုအယံ ကလုဉ်ဒုးထံဖိကိတ်ဖိကမျာ သုဉ် တဖု ဘဉ်ယုဉ်မုဟးဖျိးဒီးကဲထီဉ်ပုလီအိဉ်ကမုဉ်ဂီမုဉ်ဂီပလါဆကတီခဲအံန့ဉ်လီ. ပယီသုးမိစိရီတဖုအံတမံခဲသပုနီတဘျီဘဉ်, ထီဘိအဝဲ သ့ဉ်အိဉ်ဒီးတတ်ကုဉ်လကမဟးဂီ, မလီပျီဒီးမလီမဲကွံဉ်ပပုကလုဉ်န့ဉ်လီ. လတ်န့ဉ်အယံပဆဒီးမုဉ်လါပပုကလုဉ်ဒီးပခိဉ်ပနာခဲလတ် ကအိဉ်ဒီးတတ်ပလီပဒီး, ကအိဉ်ဒီးတတ်ယုတတ်ဖိးလတ်ဖံးသကိးမသကိးအပူ စးထီဉ်လါခိဉ်နှာဒီးတုလီလထံဖိကိတ်ဖိကမျာအပတီဒဉ်လဲဉ်န့ဉ်လီ. လတ်ကိတ်ခဲတတ်အိဉ်သးဒ်အံအယံမံသုတတုဉ်စါလီပဂံပဘါတဂု. မပက အိဉ်ဒီးတတ်ဂံဆူဉ်ဘါဆူဉ်, တတ်တိစမစာလိဉ်ပသးဒီးတတ်ဟ့ဉ်ဂံဟ့ဉ်ဘါလိဉ်ပသးကဒဲ ကဒဲန့ဉ်တက့.

လခံကတတ် အဲဉ်ဒီးဒုးသ့ဉ်နီဉ်ထီဉ်လိဉ်ပသးလါ, ပယီသုးမိစိရီလဟံးန့ဉ်ဆူဉ်တတ်စိတ်ကမိအံ အဲဉ်ဒီးဒုးဖျိးကွံဉ်ဝဲကညီကမျာထံဖိကိတ်ဖိမုဉ်ဂု, ကညီတတ်ဟံဆမုဉ်ဂုဒီးအိဉ်ဒီးတတ်ကုဉ်အအါသီသီ အါမံအါကလုဉ်လကမလီမဲကွံဉ်ပပုကလုဉ်န့ဉ်လီ. လတ်န့ဉ် အယံမံပကအိဉ်ဒီးတတ်သးစွံကတု, သးသဟီဉ်လါအဆူဉ်ဒီးထီဒါသကိးသုးမိစိရီအတတ်ပတတ်ပြးဒီးအတတ်ဆိဉ်တတ်မနာတဖုလတ်လတ်သးတဖျာဉ်ယီအပူန့ဉ်တက့. မပကမလီပျီကွံဉ်ပယီသုးမိစိရီအတတ်ပတတ်ပြးဒီးအတတ်ဆိဉ်တတ်မနာတဖုလတ်လတ်သးတဖျာဉ်ယီဒီးတတ်မသကိးတတ်ယုယုဖိးဖိးအယံန့ဉ်တက့. လကညီပိန်မုန်ကရားနံဆကကျဲထီဉ်(၃၆)ဝီတဝီအံပဆဂုဆါဘဉ်ကညီပိန်မုန်ကရားဖုယုဒီးကညီဖိခဲလတ်တကတီယီပကွဲမုဉ်ဘဉ်စုဉ်ကိးကညီဖိခဲလတ်လါဖဲသုအိဉ်အလီတပုလါလါမံသုကဟံးလိဉ်စု, ပတ်ဖျိဉ်သးတဖျာဉ်ယီဒီးမသကိးတတ်လါပပုကလုဉ်အတတ်မနာဒီးတတ်လဲထီဉ်လဲထီအဂီန့ဉ်တက့.

မံကညီဖိခဲလတ်ကမနာအိဉ်ကဲပုဉ်ပုဉ်ဒါထီဘိန့ဉ်တက့.

လီဉ်ခဉ်သးပဆုတတ်ကမံးတံဉ်
ကညီပိန်မုန်ကရား

ကညီပိတ်မုန်ကရားလံာ်ဘိးဘၣ်ရလီၤဘၣ်သးတၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤကညီပိတ်မုန်လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်
ကညီပိတ်မုန်ကရားလၢကပီၤတဖၣ်ဖဲကညီပိတ်မုန်ကရားမုၢ်နံၤပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီ
ကညီနံၣ် ၂၇၆၀နံၣ်, သွၤကီလါလီၤ(၉)သီ-ခရံၣ်နံၣ် ၂၀၂၁နံၣ်, လၢအ့ၣ်ဖြၣ်(၅)သီ

တနံၤအံၤမုၢ်ဝဲကညီပိတ်မုန်ကရားမုၢ်နံၤပျဲထီၣ်(၃၆)ဝိတဝီန့ၣ်လီၤ. ပသးအိၣ်မၤလၢကပီၤဒီးပၢ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ကညီပိတ်မုန်
(၁၀)ဂၤလၢဘၣ်တၢ်ယုထာထီၣ်အီၤလၢကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကညီပိတ်မုန်ကရားလၢကပီၤဖဲကညီပိတ်မုန်ကရားမုၢ်နံၤပျဲ(၃၆)ဝိတဝီ
လၢမုၢ်တနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ကညီပိတ်မုန်လၢအဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်လၢကပီၤသ့ၣ်တဖၣ်မုၢ်ဝဲ-

- ၁. သရၣ်မုၢ်ဒီးခါးစံမူ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲကလုာ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၂. သရၣ်မုၢ်ဖီမူ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲကလုာ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၃. သရၣ်မုၢ်ပံာ်သလီ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဒီးသအိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၄. သရၣ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ်ကျူ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဒီးသအိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၅. သရၣ်မုၢ်ဆၢမူ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဒီးသအိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၆. သရၣ်မုၢ်ကပီၤစ့ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဒီးသအိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၇. သရၣ်မုၢ်အဲၣ်မူနီ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲကလုာ်သဲစးတၢ်ဒိၣ်စိတၢ်ဒီးသအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၈. သရၣ်မုၢ်လွဲထူစ့ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲကလုာ်သဲစးတၢ်ဒိၣ်စိတၢ်ဒီးသအိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်)
 - ၉. သရၣ်မုၢ်ထူထူ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢတၢ်ဒီးသအိၣ်ပျဲဂ့ၢ်ဝိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်)
 - ၁၀. သရၣ်မုၢ်န့ၣ်န့ၣ်အူ (ကညီပိတ်မုန်လၢဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢတၢ်ဒီးသအိၣ်ပျဲဂ့ၢ်ဝိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်)
- သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုန်ကရားဘျၢခိၣ်သ့ၣ်အဆၢဖိအကျါတထံၣ် ပၢ်ဖျါထီၣ်လဲၤကညီပိတ်မုန်ကရား ကမၤလၢကပီၤကညီပိတ်မုန် လၢ
အဖျိးစိ, ဟ့ၣ် လီၤသးမၤတၢ်လၢပျဲကလုာ်အဂီၢ်လၢာ်လၢာ်ဆ့ဆ့, မၤတၢ်လၢပျဲတၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဂီၢ်, တၢ်ကမၤလၢ ကပီၤ
အီၤဖဲကညီပိတ်မုန်ကရားမုၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ. ပပာ်ကဖၢလၢပသးဒိၣ်မးလၢပအိၣ်ဒီးဒီးကညီပိတ်မုန်တဖၣ်လၢဟ့ၣ်လီၤသးလၢပျဲက
လုာ်ဒီးပျဲတၢ်ဂီၢ်လၢာ်လၢာ်ဆ့ဆ့န့ၣ်လီၤ.

.....

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးနေ့တွင် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးက

အားလုံးပါဝင်မှုနှင့် ညီမျှသောကိုယ်စားပြုမှုကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၁ ရက်။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး(KWO)သည်မြန်မာနိုင်ငံတွင်စစ်မှန်ပြီးအားလုံးပါဝင်နိုင်သည့်ငြိမ်းချမ်းရေးကိုတောင်းဆိုလျက်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာငြိမ်းချမ်းရေးနေ့ကိုကြိုဆိုလိုက်ပါသည်။ယခုနှစ်ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်သော"ငြိမ်းချမ်းရေးကိုအတူတကွပုံဖော်ခြင်း" ဆိုသည်မှာငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်သောကိစ္စ ရပ်များအားလုံးတွင် တန်းတူညီမျှသောအခွင့်အရေးနှင့် တန်းတူညီမျှသောပါဝင်မှု၏ အရေးပါပုံကိုအသိအမှတ်ပြုထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်ငြားလည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ပြည်တွင်းစစ်၏ဒဏ်ကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်းခံစားခဲ့ရသော်လည်း အမျိုးသမီးများမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မျှတမှုမရှိစွာဖယ်ကျဉ် ထားခြင်းခံရပြီး ကိုယ်စားပြုခွင့်မှာလည်း ဆိုးဆိုးရွားရွား နိမ့်ကျလျက် ရှိနေသည်။ အမျိုးသမီးများ၏အမြင်များမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရာတွင် တန်ဖိုး မဖြတ်နိုင်သော်လည်းဆွေးနွေးမှုများနှင့်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုများတွင်၎င်းတို့၏ကိုယ်စားပြုမှုမှာ နည်းပါးလျက် ရှိနေ ဆဲဖြစ် သည်။

မြန်မာအစိုးရအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် တိုးတက်လာကြောင်းနှင့် တစ်စိတ်မတ်မတ်ရှေ့ရှု သွားနေကြောင်း အခိုင်အမာပြောဆိုခဲ့သည်။ သို့သော်ငြားလည်း ပဋိပက္ခများကြောင့် ထိခိုက်ခံစားနေ ရ သည့် ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် အကြမ်းဖက်မှုများ တဖြည်းဖြည်းပိုမိုတိုးများလာနေသည်ကို KWO ကမျက်မြင်တွေ့ရှိနေရပြီး မြန်မာစစ်တပ်က ၎င်းတို့၏တစ်ဘက်သတ်အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို တိုးမြှင့်ရန် သို့မဟုတ် မြို့နယ် ၈ ခုတွင် အင်တာနက်ပိတ် ပင် ထားမှုကိုရုတ်သိမ်းရန်ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ရှမ်းနှင့်ကရင်ပြည်နယ်ကဲ့သို့အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှုကိုတိုးမြှင့်ထားသောနယ်စ

မြများတွင်ပုံမှန်တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားလျက်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီးရွာသားများမှာ ကြောက်ရွံ့မှုနှင့် နေနေရဆဲဖြစ်သည်။လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုနှင့်ပစ်မှတ်မထားပဲပစ်ခတ်မှုကြောင့်ကလေးများသေဆုံးမှုမြင့်တက်လာနေခြင်းနှင့် စစ်ပွဲများကြောင့် ဘာမျှကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်းကို နောက်ထပ်သက်သေပြနေပေသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအဖွဲ့ဖြစ်သည့်အလျောက် KVO သည် မူဝါဒချမှတ်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်များချမှတ်ရာ ကဏ္ဍအားလုံးတွင်အမျိုးသမီးဦးဆောင်မှုနှင့်ကိုယ်စားပြုမှုအတွက်အခိုင်အမာစည်းရုံးလှုံ့ဆော်သည်။အမျိုးသမီးများ၏ပါဝင်မှုဆိုသည်မှာမိမိတို့၏အတွေ့အကြုံများကိုထင်ဟပ်သည်ခိုင်မာသောအဖြေများအပေါ် ဆွေးနွေးရာတွင် မိမိတို့ပါဝင်ကူညီနိုင်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။မိမိတို့အသိုင်းအဝိုင်းအတွက်ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုသည်မှာဒုက္ခသည်စခန်းများနှင့် ကရင်ပြည်နယ်တွင် တစ်ယောက်ချင်းတွင် လုံလောက်သောအစားအစာ၊ ရှိသည့်နေရာတွင် မိမိတို့သည် ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကင်း စွာ နေထိုင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ မိမိတို့သည် မနက်ဖြန်မှာ ဘာဖြစ်မလဲ ဒါမှမဟုတ် ငါတို့ ကလေးတွေဘာဖြစ်မလဲဆိုတာကို စိုးရိမ်မနေသင့်ပါ။ မတူကွဲပြားခြားနားမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မငြိမ် သက်မှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုတို့ကို ဖြစ်စေမည့်အစား မိမိတို့ကို အတူတကွဖြစ်စေသည့် အောင်ပွဲခံစရာ အကြောင်းအရာသာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။ မိမိတို့၏လူထုအသိုင်းအဝိုင်းများ အကြောက်တရား နှင့် နေ ထိုင်ပုန်း အောင်းနေရသမျှ၊ အနာ ဂတ်ပျောက်ဆုံးနေသမျှ ယင်းမှာ ငြိမ်းချမ်းရေးမဟုတ်သည် မှာ သေ ချာပေသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးကို တရားမျှတမှုမရှိပဲမရနိုင်ပေ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖန်တီးရန် ကြိုးပမ်းရာတွင် မတူညီ သောနောက်ခံများနှင့် ကျား-မကွဲပြားမှုများမှလာကြသည့် အရေးကြီးသောသက်ဆိုင်သူများ အား လုံး၏ ပါဝင်မှုနှင့် ကိုယ်စားပြုမှုရှိရမည်ဖြစ်ပေသည်။ မိမိတို့နိုင်ငံငြိမ်းချမ်းမှုရှိသင့်သည်မှာ အချိန်ကာလကြာမြင့်လှပြီဖြစ်ပြီး ယင်းမှာလည်း အားလုံးအတွက် အပြန်အလှန်လေးစားမှုနှင့် ညီမျှသော ဆက်ဆံရေးမရှိသမျှ ဖြစ်လာမည်မဟုတ်ပေ။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး - kwcentral@gmail.com

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးက ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း အကြမ်းဖက်မှုများ

တိုးမြှင့်လာခြင်းအပေါ် ရှုံ့ချလိုက်သည်။

အရေးပေါ် တုန့်ပြန်ရန် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။

ရက်စွဲ။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်။

ကရင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် အပြစ်မဲ့အရပ်သားများအပေါ် မြန်မာစစ်တပ်၏ ယခုနောက်ဆုံးတိုက်ခိုက်မှုများအား ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး(KWO)က ပြစ်တင်ရှုတ်ချသည်။ ရွာသားများ၏ အခွင့်အရေးများကို သနားညှာတာမဲ့စွာ ချိုးဖောက်နေမှုများ ရပ်တန့်ရမည်။ သူတို့သည် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ လူသားချင်းစာနာသောတုန့်ပြန်မှုကို ချက်ချင်းလိုအပ်နေသည်။ မြန်မာစစ်တပ်ကလမ်းဖောက်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ကရင်အရပ်သားများသတ်ဖြတ်ခံနေရသည်၊ ဒဏ်ရာရနေကြသည်၊ ဆန္ဒမပါပဲထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြရသည်။

။

မကြာသေးမီက မြန်မာစစ်တပ်၏လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုများကြောင့် အရပ်သား၄၀၀၀နီးပါး အိုးအိမ်စွန့်ခွာခဲ့ရသည်။ ရွာလူကြီးတစ်ဦးသေဆုံးခဲ့သည်။ သနစ်အရွယ် ယောက်ျား လေးတစ်ဦး ပြင်းထန်စွာဒဏ်ရာရခဲ့ပြီး မွေးမြူရေးခြံအတွင်း အလုပ်လုပ်နေသောရွာသားတစ်ဦး၏ ခေါင်းနှင့်ပေါင်တို့တွင် တိုက်ပွဲများအတွင်းက လက်နက်ကြီးမော်တာဆန်များ ထိမှန်ခဲ့သည်။ ယခုထုတ်ပြန်ကျေညာချက်ကို ရေးနေသည့်အချိန်အထိ တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည်။ ထိုသို့သော နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာစစ်ဆင်သည့်အပြုအမူများသည် ရှက်ဖွယ် ကောင်းပြီး ပြင်ဆင်ရန်တောင်းဆိုလိုက်သည်။ မြန်မာစစ်တပ်သည် ဗျူဟာမြောက်လမ်းတစ်ခု ကိုကျေးရွာသားများရေးအစဉ်အဆက်ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သောမြေပေါ်တွင်သူတို့အကျိုးစီးပွားအတွက်ဟုအကြောင်းပြလျက် ဆန့်ကျင်သည့်အသံများကို တိတ်ဆိတ်စေလျက် အတင်းအဓမ္မဖောက်လုပ်ရန် ကျိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ မိမိတို့အသိုင်းအဝိုင်းသည် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ချိုးဖောက်ကျူးလွန်မှုများကို ခံစားခဲ့ရပြီးဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်(NCA)၏ ပိသုကာ များဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစစ်တပ်သည် သတ်မှတ်ချက်များကို အတောမသတ်အလွဲသုံးပြီး ချိုးဖောက်သည်။ အစီအစဉ်တကျ တိုက်ခိုက်မှုများက သူတို့သည် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်နိုင်ငံအတွင်း ညီညွတ်ရေးတို့ကို စစ်စစ်မှန်မှန် လိုလားခြင်း မရှိကြောင်း ပြသနေသည်။

ပိတ်ဆို့နေသောငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှတစ်ဆင့် အပြုသဘောတိုးတက်မှုများမရှိခြင်းသည် အဓိပ္ပာယ်

ရှိသော ပြောင်းလဲမှုတစ်စုံတစ်ရာဖြစ်လာနိုင်ချေရှိမှုကို မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်စေသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများအတွင်း တင်းကြပ်စွာ ကန့်သတ်ထားသော အစည်းအဝေးများသည် အရပ်သားများ၏ အချက်အလက်ဖြည့်စွက်မှုကိုလျော့နည်းစေပြီး ပတ်သက်ဆက်နွယ်သူများကိုလည်း ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများမှ အကြိမ်များစွာထွက်သွားစေခဲ့သည်။ လုံလောက်မှုမရှိသောစောင့်ကြည့်မှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် NCA ချိုးဖောက်မှုများအတွက် တာဝန်ခံမှုမရှိခြင်းတို့ကို ဖြေရှင်းရမည်။ တည်ရှိနေသောသဘောတူညီချက်များကို လျစ်လျူရှုပြီး အပြစ်ပေးအရေးယူခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိနေခြင်းတို့ကလုပ်ငန်းစဉ်ကိုမည်သို့ လျင်ရှေ့သို့ တိုးတက်စေနိုင်မည်နည်း။

စစ်တပ်ဦးဆောင်မှုက လမ်းဖောက်လုပ်ရန်နှင့် ဆောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများအတွက် ကရင်ပြည်သူများ၏ မြေများကို အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ ဤအပြုအမူများသည် မြန်မာစစ်တပ်အား မြေများခိုးယူရန်၊ အကြောက်တရားဖန်တီးရန်နှင့် ဒေသခံလူထုအပေါ် ထိန်းချုပ်မှုကိုလုပ်ဆောင်ရန် မြန်မာစစ်တပ်က အသုံးပြုသော နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းများသာ ရိုးရှင်းစွာဖြစ်လျက်ရှိသည်။

ကရင်အရပ်သားများ၏ ကြီးထွားလာနေသောလှုပ်ရှားမှုသည် မြန်မာစစ်တပ်၏ ဆက်လက်အကြမ်းဖက်မှုအပေါ် သည်းခံခြင်းမပြုရန် ငြင်းဆန်နေသည်။ ရွာသား ၁၀၀၀၀ ကျော်က လက်နက်ကိုင်တည်ရှိမှုကို ဆန့်ကျင်ပြီး မြန်မာစစ်တပ် တပ်စခန်းများ ချက်ချင်းရုတ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုမှုများကို KVO က ထောက်ခံသည်။ လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းသည် ရွာသားများ၏ ဘဝနှင့်လုပ်ကိုင်စားသောက်မှုကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေသော တိုက်ခိုက်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်ဟု ရွာသားများကရှုမြင်ကြသည်။ သူတို့က နိုင်ငံရေးပြေလည်မှုကို မရောက်ရှိနိုင်သေးမှီ သူတို့၏နယ်မြေများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို ဆန့်ကျင်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအားလုံးကို ချက်ချင်းအဆုံးသတ်ရန် သူတို့၏တောင်းဆိုမှုကို KVO အပါအဝင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများက ထောက်ခံသည်။

အရပ်သားများအပေါ် လတ်တလော ဗုံးကျဲတိုက်ခိုက်ခြင်းသည် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို ချိုးဖောက်ခြင်းဖြစ်ပြီး မိမိတို့ဌာနေ တိုင်းရင်းသားအသိုင်းအဝိုင်းအပေါ် သူတို့၏ကျူးလွန်မှုများအတွက် မြန်မာစစ်တပ်ကို တာဝန်ခံစေရန် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းတွင် တာဝန်ရှိသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာစစ်တပ်၏အပြုအမူများသည် NCA နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိလာသည်အထိ ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုများကို ရပ်ဆိုင်းထားရမည်။ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဦးဆောင်သော အစိုးရသည် မြန်မာစစ်တပ်၏ အပြုအမူများအတွက် တာဝန်ယူရမည်။ မိမိတို့အနေဖြင့် မြန်မာစစ်တပ်ကို တိုက်ခိုက်မှုများရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် တပ်ဖွဲ့များအားလုံးကို ချက်ချင်း ဆုတ်ခွာရန် တောင်းဆိုသည်။ စစ်မှန်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အချိန်ရောက်ပါပြီ။

မီဒီယာများ ဆက်သွယ်ရန်

- ၁။ နော်ကညောဖော၊ KVO အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး အင်္ဂလိပ်နှင့် ကရင်။ +66 810295503
- ၂။ နော်အဲလစ်၊ KVO ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ မြန်မာနှင့် ကရင်။ +66 988 143294

KWO၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ ကြေညာချက်

"စိန်ခေါ်ဖို့ ရွေးချယ်လိုက်ပါ။"

၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၈ ရက်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအမျိုးသမီးများနေ့တွင် KWOသည်အမျိုးသမီးများ၏ အောင်မြင်မှုများကို ဂုဏ်ပြု ရန်နှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးအတွက်ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်ရန်မိမိတို့၏ကတိကဝတ်များကိုထပ်လောင်းအတည်ပြုလျက်ဖိနှိပ်မှုများကိုစိန်ခေါ်ရာတွင်ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းရှိအမျိုးသမီးများနှင့်အတူယခုနှစ်ကြွေးကြော်သံဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်သည်။

မိမိတို့အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ကျား-မကွဲပြားမှုအပေါ် သဘောထားများတိုးတက်လာခြင်းအသိုင်းအဝိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများအပေါ် အသိအမှတ်ပြုမှု တိုးများလာခြင်း၊ ဥပဒေများ ပြောင်းလဲလာခြင်းနှင့် အမျိုး သမီးများအတွက်တရားမျှတမှုများတိုးမြှင့်လာခြင်းတို့ကို မိမိတို့မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုတဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲမှုများကို မိမိတို့ အသိအမှတ်ပြုလျက် မိမိတို့သည် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း အ မြစ်တွယ်နေသော အမျိုးသားလွှမ်းမိုးမှုအယူအဆနှင့် အခြားဖိနှိပ်သောတည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်စနစ်များကို စိန်ခေါ်ရန် ဆက်လက်စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြလျက်ရှိသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့က မြန်မာစစ်တပ်၏ အာဏာသိမ်းမှုသည် မိမိတို့၏ ခုခံဖြေရှင်းမှုများ ကို ပို၍သာ အားကောင်းစေခဲ့သည်။

Covid-19 ကပ်ရောဂါ၏ စိန်ခေါ်မှုများအကြားတွင် မိမိတို့နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပဋိပက္ခသက်ရောက်မှုခံကြရသောတိုင်းရင်းသားဧရိယာများမှအခြားသောအမျိုးသမီးများသည်လက်ရှိဆက်လက်ဖြစ်ပွား နေသော မြန်မာစစ်တပ်၏ တိုက်ခိုက်မှုများ၊ ထောင်နှင့်ချီသောရွာသာများ ၎င်းတို့နေအိမ်များမှ အတင်းအဓမ္မထွက်ပေးစေခြင်း၊ တို့သာမက ထိခိုက်နစ်နာစေသော နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ပဋိပက္ခကို မီးထိုးပေးသော ဧရာမဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ ကို ဆက်လက်ခံစားနေကြရသည်။ ရွေ့ပြောင်းမှုနှင့်အစဉ်အလာ စားသောက်နေထိုင်မှုကို ဖျက်ဆီးခံရမှုများက ပိုမိုဆင်းရဲခြင်းကိုဖြစ်စေသည်။ တချိန်တည်းမှာပင်နိုင်ငံခြားအလှူရှင်များကမြန်မာနိုင်ငံနယ်စပ်ဧရိယာများတွင်ဒုက္ခသည်များနှင့် ပြည်တွင်းရွေ့ပြောင်းဒုက္ခသည်များအတွက် ထောက်ပံ့မှုများကို ဖြတ်တောက်လာ

ခဲသညံ။

အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် မိမိတို့သည် စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်မှုများမှတစ်ဆင့် လက်ရှိဆက် လက်ဖြစ်ပွားနေသော ဖိနှိပ်မှုများ ကို ဆန့်ကျင်ရပ်တည်ပြီး စစ်အာဏာရှင်စနစ် အဆုံးသတ်ရန်၊ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကိုဖျက်သိမ်းရန်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံတွင်စစ်မှန်သောဖက်ဒရယ်စနစ်ကိုတည်ဆောက် ရန် အတွက် တောင်းဆိုသည်။

မိမိတို့၏ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများအကြားတွင် အမျိုးသမီးများသည် ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး အိမ်သို့လည်ပတ်ခြင်း၊ Covid 19 ကပ်ရောဂါ ကာ လအတွင်း ထိခိုက်ရန် အလွယ်ကူဆုံးသော သူများအတွက် အရေးပေါ်အကူ အညီများပေးခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၏ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ပြီး သူ တို့ ဘေး ကင်းလုံခြုံမှု ရှိစေရန် အခြေအနေများကို စောင့်ကြည့်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင် သည်။ ပဋိပက္ခ ဧရိယာများတွင် ထွက်ပြေးနေကြရသော အမျိုးသမီးများသည် ထွက်ပြေးနေရစဉ် ကာလမှာပင် ၎င်းတို့၏မိသားစုများကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်သူတို့၏ကလေးများကို ဆက်လက်ပညာသင်ပေးခြင်းတို့ကို လုပ် ဆောင်နေကြသည်။ အဆင့်တိုင်းတွင် မိမိတို့သည် လူ့အခွင့်အရေး၊ တရားမျှတမှုနှင့် ငြိမ်း ချမ်းရေးတို့ အတွက် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ကြသည်။

မိမိတို့သည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ စစ်တပ်၏ တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် အစားအစာ မ လုံလောက်ခြင်းအပါအဝင်စိန်ခေါ်မှုအများအပြားကို ကျော်လွှားခဲ့ကြပြီးမြန်မာနိုင်ငံရှိလက်ရှိစိန်ခေါ်မှုများ နှင့် မိမိတို့၏ အနာဂတ်တွင်ရှိသော ရေရှည်စိန်ခေါ် မှုများကို ရင်ဆိုင်ရန် အခိုင်အမာ ရပ် တည်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများအားလုံးနှင့် မိမိတို့၏ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းများတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး နှင့် တ ရား မျှတမှုကို မြင်တွေ့လိုသော လူတစ်ယောက်ဆီတိုင်းအား ဖိနှိပ်သော ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုများကို ခုခံရင်း မိမိတို့နှင့် ပူး ပေါင်းပါဝင်ကြရန် မိမိတို့ တိုက်တွန်းသည်။ မိမိတို့ သွေးစည်းညီညွတ်စွာ အ လုပ် လုပ်သည့်အခါ မိမိတို့၏ အနာဂတ်ကို ဆုံးဖြတ် ပေးနိုင်သောစွမ်းအားများ မိမိတို့တွင် ရှိသည်ဟု မိမိတို့ ယုံကြည်သည်။

ဆက်သွယ်ရန် -

ကရင်နှင့် အင်္ဂလိပ် ဘာသာ။ နော်ကညောဖော +66810295503

ကရင်နှင့် မြန်မာဘာသာ။ နော်စေးစေးဟဲ +66892668573

ကရင်အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး KWOက ဗမာ့တပ်မတော်တပ်ဖွဲ့များ ပြန်လည်ရုတ်သိမ်းရန်နှင့်တိုက်ပွဲများ ချက်ချင်းရပ်တန့်ရန် တောင်းဆိုသော မူကြော်ခရိုင်မှ အရပ်သားများနှင့် တသားတည်း ရပ်တည်သည်။

ရက်စွဲ။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်။

ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO) သည် ဗမာ့တပ်မတော်တပ်ဖွဲ့များ သူတို့ဧရိယာမှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားရန်နှင့် သူတို့နယ်မြေများတွင်လမ်းဖောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများကို အဆုံးသပ်ရန် တောင်းဆိုနေသောကရင်ရွာသားများ၏တောင်းဆိုချက်များကို အပြည့်အဝထောက်ခံသည်။ ဗမာ့တပ်မတော်သည် သူတို့၏ဘေးကင်းမှုနှင့်လုံခြုံရေးကို ကာလကြာရှည်စွာ ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိနေခဲ့သည်။ ဗမာနိုင်ငံတွင် အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန်ကြိုးပမ်းနေသူများနှင့်အတူ KWOသည်ဗမာစစ်တပ်၏ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးဖြစ်သည်။ စစ်တပ်၏ ဖိ နှိပ်ခြိမ်းခြောက်သောနည်းဗျူဟာများသည် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ဖြစ်စေသည်။ KWO သည် ဤရွာသားများ၏ တောင်းဆိုချက်များဖြစ်သော လမ်းဖောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများအဆုံးသတ်ရန်၊ ဗမာ့တပ်မတော်စစ်သားများ ချက်ချင်းရုတ်သိမ်း ရန်နှင့် သူတို့၏ကျေးရွာအသိုင်းအဝိုင်းများအပေါ်တွင် စစ်တပ်မောင်းသူမဲ့လေယာဉ်များပျံသန်းမှုကိုရပ်တန့်ရန် တို့အားပဲ့တင်ထပ်တောင်းဆို လိုက်သည်။

၂၀၂၁ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလ၃၀ရက်နေ့တွင် သူတို့၏ကရင်အသိုင်းအဝိုင်းများအကြားတွင် စစ်တပ်တိုးချဲ့ မှုများကိုတတိယအကြိမ်အဖြစ် လူသော မြို့နယ်ရှိရွာသားများက ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်မှုနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများကို ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြရန် ကျေးရွာ ၃၀ မှ ရွာသား တစ်ထောင်ကျော်သည် ဆုံရပ်နှစ်ခုတွင် စုဝေးခဲ့ကြသည်။ သူတို့ကကရင် နယ်မြေများတွင် စစ်တပ်၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ချက်ချင်း ရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် နိုင်ငံရေး ပြဿနာများကို စစ်တပ်များ တိုးချဲ့ချထားမှု အစား ငြိမ်းချမ်း စွာဖြေရှင်းရန် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ခေါင်းဆောင်များကို အရေးယူဆောင်ရွက်မှု လုပ်ဆောင် ရန် တောင်းဆိုခဲ့ကြပြီး ကုလသမဂ္ဂနှင့် နိုင်ငံအတကာ အသိုင်းအဝိုင်းကို မြန်မာအစိုးရနှင့် စစ်တပ်အပေါ် သူတို့၏ လုပ်ရပ် များ ရပ်တန့်စေရန် လို အပ်နေသော ဖိအားများ ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

ဗဟုတပ်မတော်၏ တကျော့ပြန်တိုက်ခိုက်မှုများက အရပ်သား ၃၀၀၀ ကျော်ကို အိုးအိမ် စွန့် ခွာ နေရာ ရွေ့ပြောင်းစေခဲ့သည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် တွင် KNU နှင့် ဗမာစစ်တပ်တို့အကြား တစ်နိုင်ငံ လုံးပစ် ခတ်တိုက် ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NA) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသော်လည်း ဗမာစစ် တပ်သည် အကြောင်းရင်းတစ်စုံတစ်ရာမရှိပဲ သဘောတူညီချက်များကို အကြိမ်ကြိမ်ချိုးဖောက်ခဲ့သည်။ တပ်ချု ထားမှုများကို တဖြည်း ဖြည်းတိုးမြှင့်လာခဲ့ခြင်းဖြင့် အရပ်သားဧရိယာများအပေါ် လက်နက် ကြီးပစ်ခတ်မှုများ၊ လက်နက်ကိုင်ထိတွေ့မှုများ၊ သတ်သတ်မှတ်မှတ်ပစ် မှတ်မရှိသည့်ပစ်ခတ်မှုများ၊ မောင်းသုမဲ့ သူလျှိုလေယာဉ်များကို အရပ်သား ဧရိယာများအပေါ် ဝဲပျံမှုများပိုမိုဖြစ်ပွား လာစေ သည်။ ထိုလုပ်ရပ်များသည် တရားမျှတမှုနှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထပ်မံတောင်းခံနေသည့် ရွာသူရွာသားများအကြား စိုးရိမ်ထိတ်လန့်မှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဗမာစစ်တပ်သည် နိုင်ငံတဝှမ်းရှိ အခြားသူအများအပြားနှင့်အတူ ကရင်အရပ်သားများအပေါ် အလေးထားမှုမရှိကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်ပြသခဲ့ ပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေဖြင့် ဗမာစစ်တပ်သည် နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစံချိန်စံညွှန်း များနှင့်အညီ ပြုမူနိုင်ခြင်းမရှိပဲ ထိုချိုးဖောက်မှုများအဆုံးသတ်ရန် အရေးယူဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း လက်ခံရမည့် အချိန် ရောက်လာပြီဖြစ်သည်။

မိမိတို့သည် COVID-19 ကပ်ရောဂါကိုထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ကမ္ဘာတစ်လွှားတွင်အတူတကွလုပ်ဆောင်နေကြချိန်တွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အ ဖွဲ့ ချုပ်နှင့် ဗမာစစ်တပ်တို့သည် ယင်းအစား ကရင်ပြည်သူများနှင့် နိုင်ငံအတွင်းရှိ အခြားသောတိုင်းရင်းသားအုပ်စုများအပေါ် တိုက်ခိုက်ရန် အာရုံစိုက်လျက်ရှိနေသည်။ ကရင်ပြည်သူများသည် ဘေးကင်းလုံခြုံမှုကိုရှာဖွေရန်အတွက် သူတို့၏နေအိမ်များတွင် နေထိုင်ရန် လိုအပ် လျက် ရှိနေသည်။ သို့သော်ငြားလည်း သူတို့မှာ စစ်တပ်၏အကြမ်းဖက်မှုများမှမလွဲမရှောင်သာ ထွက်ပြေးနေရလျက်ရှိရာ ဝိုင်းရပ်စ်ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့နိုင်သည့်အလားအလာကို တိုးများစေသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများသည် ကရင်အသိုင်းအဝိုင်းကို တည်ငြိမ်မှုရရှိစေရန် ဆောင်ကျဉ်းပေးနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ မိမိတို့သည် ဤရွာသားများဘေးကင်းလုံခြုံစေရန် အကူအညီများလိုအပ်နေ သည်။

ဆန္ဒပြသူများ၏တောင်းဆိုချက်များသည်သူတို့၏နေ့စဉ်နေထိုင်စားသောက်မှုဘဝများကိုခြိမ်းခြောက်နေသူများကို ရဲဝင့်စွာပြစ်တင်ရှုတ်ချ ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့နှင့်အတူ ရပ်တည်ခြင်းအတွက် မိမိတို့ ဂုဏ်ယူ သည်။

အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ
KNO ဗဟို

ဟိတ်ခိတ်ဒီဘုတ်တံဂဲလိတ်လတ်ကပတ်ကွတ်တံသုစုဆုတ်ခိတ်တကးထီဒါပိတ်မုတ်မုန်နဲ

လါနိတ်ဝုဘတ် ၂၅သီ, ၂၀၂၀နံ

ကညီဂုဝိခွဲးယတ်ကရူ (KHRG) ဒီး ကညီပိတ်မုတ်ကရ (KWO) အဲဒ်ဒီးဟ်ဖျိတ်ထီၣ်အကလုာ်လတ်မၤစၢဆိတ်ထွဲဟိတ် ခိတ်ဒီဘုတ်တံဂဲလိတ်လတ်ကပတ်ကွတ်တံသုစုဆုတ်ခိတ်တကးထီဒါပိတ်မုတ်မုန်နဲလီၤ. စးထီၣ်လၢ၁၉၈၀နံ အခါ လံးလံး, ဖဲလါနိတ်ဝုဘတ် ၂၅သီအနံအံၤ မုတ်မုန်နဲတနံလၢ အဘတ်တံဟ်ပနိတ်တံအိၤ ဒ်အမုတ်မုန်နဲတနံလၢ တံကဟ် သုတ်ဟ်သးဘတ်ဃး တံမၤဆုး မၤဆါပိတ် မုတ်ဒီးဖိသုတ်တဖၣ် လၢသွံၣ်ထံး, နီၣ်ခိကွာ်ဂီၤ, မုတ်မုန်နီၣ်သး တဖၣ်န့ၣ် လီၤ. ဘတ်ဆတ်သနက်ကု, လၢအပူၤကွတ်၄၀နံ အတီၢ်ပူၤ, တံလတ်ကဘတ် မၤအိၤတဖၣ် တံမၤတံအိၤတဖၣ်မးန့ၣ်လီၤ. လၢ တံန့ၣ်အယိ, တံသုစုဆုတ်ခိတ်တကးတဖၣ်အိၣ်ဒီးဒ်လၢပိတ်မုတ်တဖၣ်အတံအိၣ်မုတ်မုန်နဲတံအိၣ်မုတ်မုန်နဲအဂီၤအ ပနိတ်တခါအသိး လၢပိတ်မုတ်လၢအအိၣ်လၢ ဟိတ်ခိတ်ဒီဘုတ်ညါ အပူၤန့ၣ် လီၤ. လၢမုတ်မုန်နဲအံၤ, ဒီးကိးမုန်နဲဒီးန့ၣ်, ပသး အိၣ်ယုထီၣ်လၢပူၤလၢအမၤမတ်တံသုစုဆုတ်ခိတ်တကးထီဒါပိတ်မုတ်တဖၣ်တံကဟ်ဂုဝိခွဲးလီၤတံလီၤဆဲးအ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲလါအီကုတ် ၂၀၁၉ နံန့ၣ်, ဟိတ်ခိတ်ဒီဘုတ်ဘိမုတ်စၢဖျိတ်ကရၢသဘျၢ လၢတံယိထံသုတ်ညါ တံဂုတ်တံကျိၤ အမုတ်အတီမံး ရှၢၣ် လၢကီၢ်ပယိအဖိခိတ် (UN Independent International Fact Finding Mission on Myanmar) ရၢလီၤဝဲလံာ်တံကစီၣ် ဘတ်ဃး သွံၣ်ထံး မုတ်ခွါတံစုဆုတ်ခိတ်တကး လၢကီၢ်ပယိပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢလံာ်ဟ်ဖျါအံၤအပူၤ ကွဲးဖျါထီၣ်ဝဲဘတ် ဃး တံဖိတ်ဆုတ်မၤတရီၤတပါဒီး သွံၣ်ထံးမုတ်ခွါတံစုဆုတ်ခိတ်တကးတဖၣ် လၢကီၢ်ပယိပဒိတ်သုးမၤပယုတံဝဲ လၢကီၢ် ပယိကလံးစိးဒီးလၢရၢၣ်ခၢၣ်ကီၢ်စဲၣ်အပူၤလၢအကျိၤအကျဲၣ်လဲၣ်အဂီၢ် လီၤတံလီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ. တံအကျိၤအကျဲၣ်လၢအ ဘတ် တံသုစုဆုတ် ဒ်အမုတ် “တံအိၣ်ဒီးတံပညိတ် လၢက မၤပူၤ မၤဖုး, မၤဆုတ်မၤစိးဒီးစံၣ်ညိတ်ကမုတ်ထံဖိကီၢ်ဖိ ဒ်တံ ငုး တံ ယၢအကျဲၣ်ကုတ်တရံးအသိး” တံကုတ်တရံးအကျိၤအကျဲၣ်တမံယိ အံၤ ဘတ် တံသုတံ အိၤလၢ ပပူၤကညီကလုာ် အဖိခိတ်လၢနံၣ်လၢအဆံတဖၣ်အဆံလံန့ၣ်လီၤ. တံယိထံသုတ်ညါတံဂုတ်တံကျိၤအမုတ်အတီမံးရှၢၣ်အံၤ ဟ်ပနိတ်ဝဲလၢ တံသုစုဆုတ်ခိတ်တကးဒ်အံၤသုတ်တဖၣ် မုတ်ဝဲတံမၤမတ်ကွီၢ်မုတ်လၢတံဒုးအကတီၢ်, တံမၤကမတ်ကွီၢ်မုတ်လၢပူၤ ကူပူၤကညီအဖိခိတ်ဒီးမုတ်တံမၤသံလီၤတုာ်ပူၤကလုာ်, ဒီးအလီၢ်အိၣ်နီၣ်နီၣ်လၢ တံကဘတ်ဆုတ်ထီၣ်အိၤဆုတ်ဟိတ်ခိတ်ဒီဘုတ် တံမၤမတ်ကွီၢ်မုတ်ကွီၢ်ဘျိတ် (International Criminal Court) အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဆိတ်ထွဲ ဝဲတံယုထီၣ်အံၤ ဆုတ် ဆုတ် က လဲာ် မုတ်လၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ ကီၢ်ပယိထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ သဲစးသန့အံၤ တအိၣ်ဒီးတံစိတ်ကမိလၢကဟ်ဂုဝိခွဲးသုးမုတ်သံၣ် ဘိလၢအမၤမတ်တံတဖၣ်အဖိခိတ်ဘတ်အယိန့ၣ်လီၤ.

တံမၤဆါမၤပယုလၢသွံၣ်ထံးဒီးမုတ်ခွါတံစုဆုတ်ခိတ်တကးတဖၣ်အံၤ တကဲထီၣ်အသးထီဘိလၢ တံသဘံအကတီၢ် ဘတ်. တံမၤဆါမၤပယုလၢသွံၣ်ထံးဒီးမုတ်ခွါတံစုဆုတ်ခိတ်တကးတဖၣ်အံၤ ပပူၤပုတ်ဝဲဒီးနီၣ်ဒီမိတ်တံဖိတ်ဆုတ်မံယုာ်,

သွံင်ထံးတၢ်မဆါမပယုဲတၢ်မတံာ်တၢ်တၢ်,တၢ်ကွၢ်ဟ့ုင်ကစီတၢ်,လုၢ်လၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢတၢ်မဆူးမဆါတဖၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်မဟးဂီတၢ်ဒုးလီၤစၢလီၤသ့ၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖိအိၣ်လံာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတူၢ်ဘၣ်သွံင်ထံးတၢ် မဆူၣ်မစိးတဖၣ် ညီန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဟံးဒုၣ်ဟံးကမၣ် အဝဲသ့ၣ်ခိဖျိလၢတၢ်မကမၣ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲးစးလၢအဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲ တဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ ပှၤလၢအအိၣ်လၢအဟံၣ်ခိၣ်ဟံၣ်ယၢ်ဒီးအဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်ကစံးကတိမဲာ် ဆူးအိၣ်လၢအဘၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်မ့ၢ်လၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲတၢ်ကူတၢ်သိးဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်အဖီခိၣ်အယိန့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့က့, တၢ်ဖိၣ်ဆူၣ်မတရီတပါဒီးတၢ်မဆူၣ်မစိးလၢပိာ်မုခ်အဖီခိၣ်တဖၣ်အံၤ လုၢ်တက့ၤတမ့ၢ်ဝဲ ပိာ်မုခ်တဖၣ်အတၢ်ကမၣ်နီတဘျီဘၣ်.

ဖဲပိာ်မုခ်သ့ၣ်တဖၣ်ကျဲးစးဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဝဲတၢ်တီတၢ်တြၢ်အခါ,အဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢသဲးစးသန့တဖၣ်တၢ်မကဲထီၣ် လိာ်ထီၣ် အိၣ် လၢအတၢ်ဒ်သိးလိာ်အသး, တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုဒါလၢပဲၤ, တၢ်ပၣ်ယုာ်ပၣ်ဂီၢ်တအိၣ်, ဒီးမ့ၢ်သန့လၢ အဘၣ်တၢ်ဒ်ခိၣ်စိအိၣ်လၢပိာ်ခွါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်တီတၢ်တြၢ်သန့လၢပိာ်ခွါဒ်ခိၣ်စိသန့လုာ်ဘၢအိၣ်အံၤန့ၣ်ဒုးအိၣ်ကါကျၢဝဲ လုၢ်လၢထုသန့တၢ်နာ်လၢ အလီၤဘၣ်ယိာ်တဖၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကဘၣ်ဟူးဂဲၤဒီသအပိာ်မုခ်တဖၣ်ဒ် သိးအသုတတူၢ်ဘၣ်တၢ်သုတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးလၢ အက့ၢ်အဂီၢ်ကိးမံးဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤပၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်သုတၢ်စု ဆူၣ်ခိၣ်တကးအကလုာ်ကလုာ် လၢအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲ မၤစၢအိၣ်လၢထံကီၢ်ပဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ တၢ် အံၤမ့ၢ်ဝဲထံကီၢ်ပဒိၣ်အမုဒါလၢကဘၣ်မၤလီၤတၢ်ပိာ်မုခ်ဒီးဖိသၣ်အပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်မ့ၢ်အဘၣ်တၢ်ဟံး ဒိၣ်ဟံးကဲ,တၢ်ဒီသအဒီးတၢ်မလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်အိၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

သွံင်ထံးတၢ်မဆါမပယုဲဒီး မုခ်ခွါတၢ်မဆူၣ်မစိးတဖၣ် ကဲထီၣ်ဝဲကဲထီၣ်က့ၤ အဂ့ၢ်အံၤ, ဟံးဖျါဝဲလၢတၢ်ကဘၣ်ဘျီ ဘၣ်ဒီးမဆူၣ်ထီၣ်က့ၤသဲးစးတၢ်မကျိၤကျဲသန့တဖၣ် ဒ်သိးပှၤလၢအမၤကမၣ်ကွၢ်မ့ၢ်တဖၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုဒါ လၢတၢ်ကမၣ်လၢအမၤကမၣ်ဝဲအဖီခိၣ်ခိဖျိတၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီအိၣ်တုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိာ်မုခ် န့ၣ်အသီဝဲဒိၣ်ထီၣ်ဖဲတၢ်သုဝဲတၢ်ပျါပူၤတၢ်ကမၣ် အလုၢ်အလုၢ်လၢပှၤတတၢ်အပူၤအခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ကညီ ဂ့ၢ်ဝီခွဲးယၢ်ကရုၢ်ဒီး ကညီပိာ်မုခ်ကရုၢ်အဲၣ်ဒီးယု ထီၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်လၢ တၢ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုဒါလၢ တၢ်ကမၣ်လၢတၢ် မၤကမၣ်အိၣ်အဖီခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံကီၢ်ပဒိၣ်ကဘၣ်ပတုာ်ကွံာ်တၢ်ပျါပူၤတၢ်ကမၣ်လၢကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်သုးမ့ၢ်တဖၣ် အတၢ်မၤကမၣ်ကွၢ်မ့ၢ်အဖီခိၣ်ဒီး ကဘၣ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီဆူၣ်ထီၣ် ပှၤမၤကမၣ်သွံင်ထံးဒီးမုခ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဖၣ်ခဲ လၢဆူၣ်ကမ့ၢ်ကွၢ်ဘျီအအိၣ်ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုဒါလၢတၢ်ကမၣ်လၢအမၤကမၣ်ဝဲအဖီခိၣ်ကသုအ ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ကဘၣ်ဟူးဂဲၤဒုးအိၣ်ထီၣ် သဲးစးတၢ်မကျိၤကျဲသန့လၢ အမၤလၢပဲၤပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်အတၢ်လိာ်ဘၣ် ဒီးတြီဆၢဒီ သအအါထီၣ်တၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ထီၣ်ပိာ်မုခ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤကိးဂဲၤဒဲးမ့ၢ်အိၣ်လၢသဲးစးအဖီလၢနီၢ်နီၢ် န့ၣ်,ထံကီၢ်ပဒိၣ်ကဘၣ်လုၢ်ပိာ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤဒီးသဲးစးတၢ်ဘျာတဖၣ်ဒ်သိးပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်တီတၢ်တြၢ်အကျိၤအကျဲလၢတၢ်နာ်န့ၢ်အိၣ်သ့အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတတၢ်ဖိကိးဂဲၤဒဲး,ပိာ်မုခ်ဒီးပိာ်ခွါခဲလၢာ်, ကဘၣ်အၢၣ် လီၤအသးလၢကလုၢ်ပိာ်မၤထွဲဝဲ ကျိၤကျဲအံၤန့ၣ်လီၤ.ဖဲလၢပထံၣ်ဘၣ်တၢ်မဆါမပယုဲပိာ်မုခ်တဖၣ်အသးတၢ်တူၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်ကျိၤဝဲကွၢ်တၢ်အိၣ်ယၢ်, အနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤဒီး အနီၢ်သးတၢ်မဆူးမဆါတဖၣ်အခါန့ၣ် ပကဘၣ်ဟံးဖျါထီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်ဟ့ုင်တၢ်ဒီသအလၢပှၤလၢအဟံးဖျါထီၣ်တၢ်တဖၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ပကထံဘ်ဘာ်လၢ တၢ်ခဲလၢအဖီခိၣ်, ဘီမုၢ်စၢဖျိၣ်ကရၢအနီၣ်ထီၣ်ဘာ်ဃး မုၢ်ခွါတၢ်တတုၤသိးထဲသိးအပတီၢ်န့ၣ် ထံ ကီၢ်(၁၈၉)ဘၣ် အကျါ, ကီၢ်ပယီၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲလၢနီၣ်ဂံၢ်(၁၄၈)ဘၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကဘၣ်မၤကထီၣ်လိၣ်ထီၣ်တၢ် ဘျုးသန့တဖၣ်ဒ်သိးပိၣ်မုၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးလၢပုၤမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အကျါကအါထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးတက တီၢ် ဃီ ကီၢ်ပယီၤထံကီၢ်ပဒိၣ်အံၤ ကဘၣ်ဟံၣ်ကံၢ်ပက့ၤက့ၤဝဲ တၢ်ဒီသဖၢတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးထီၣ်ပိၣ်မုၢ် သဲစးလၢ အ ဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ကတီၢ်တၢ်အီၤလၢဘျီၣ်ဒိၣ်အပူၤအိၣ်လံန့ၣ်န့ၣ်ဘျီၣ်လံအယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်.ဒ်အမ့ၢ်ဝဲထံကီၢ်ကရၢဖိ တ ဖုလၢ အဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျါလၢ တၢ်တြျၢ်သံမၤ လီၤမၤကွံာ် တၢ် ကွၢ်တလီၤထီၣ်ပိၣ်မုၢ်လၢ ကွၢ်ဂီၤအကလုာ်ကလုာ် (CEDAW) လံာ်ဃးဃာ်တဖုအသိး, အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤထွဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီဘၣ် ပုၤဟီၣ် ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးဃာ် တၢ်ဟံးန့ၣ်မုၢ်တ ဖၣ်လၢ ပိၣ်မုၢ်လၢအထံအကီၢ်အပူၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပထံဘ်ဘာ်တၢ်လံ တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ထီၣ်ပိၣ်မုၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ရၢ်တဖၣ် အိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ် မၤ အါ ထီၣ်တၢ်တြီဆၢဒီသဖၢတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ် ဒ်သိးတၢ်မၤဆါမၤပယွဲတဖၣ်အံၤ သုတအိၣ်အါထီၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ် သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး သ့ၣ် တဖၣ်အံၤ ကဘၣ်ကတၢ်ကွံာ်အသးခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ် တြျၢ်သံမၤလီၤမၤကွံာ် သ့ၣ်ထံးမုၢ်ခွါတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဖဲပစိၤအဆၢကတီၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤပဟံၣ်လီၤတဲာ်တၢ်ဟီၣ်ခိၣ်တဘျီလၢပဖိမုၢ်တဖၣ် အဂီၢ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်တလိၣ်လၢ ကဘၣ်အိၣ်မူလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီၣ်လၢတၢ်ကသူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တ ကးလၢအဝဲသ့ၣ်အဖီခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဆဲးကျိး-

၁.နီၢ်ထူထူ- +၆၆(၀)၈၇၂၀၅၁၈၅၆

၂.နီၢ်ကညီဖိ-+၆၆(၀)၈၁၀၂၉၅၅၀၃

သနူဆဲးလၢပဘၣ်မၤ-ထူးဖျါထီၣ်ပဝဲကိးဂၤ

စီနီကိၣ်လံ

၁. ပမံၤလၢပျၢၤ မၤယုၤဝဲ
 ပပျၢၤလၢပျၢၤ မၤယုၤဝဲ
 ကံၢ်စုလုၢ်ထါ အုၣ်ဒိးကွဲ
 ပတ်တုၢ်လီၤ အကံၢ်အလဲ
 ၂. ဖဲပဖဲစိၤ ဟံးဖိၣ်ထီၣ်
 ဖဲပဖဲစိၤ ဟံးဖိၣ်ထီၣ်
 ကိးဖျိၣ်ဖိလံၤ ပြုထီၣ်ထီၣ်
 တဂၤလၢဟံၣ် ကံၢ်ပနီၣ်
 ၃. တုၤလီၤလၢ ခိၣ်န့ၢ်အစိၤ
 တုၤလီၤလၢ ခိၣ်ပျၢ်အစိၤ
 တၢ်ဒုးဆူၣ် ဒိၣ်ဒိၣ်ကိၤကိၤ
 ဘၣ်ကံၢ်စုလၢ ကစၢ်လီၤ

၄. ထွံၣ်ဖါခိၣ်သံၣ် မၤနၢၤပျၢၤ
 ဆိၣ်ဘၢ ပသနူဆဲးလၢ
 မုၢ်လီၤန့ၣ် ဆိဖါအိၣ်အိ
 ထိးမံၤဖိ ဘၣ်ဃုၢ်တိဖျိ
 ၅. လၢတၢ်ပျံၤဖုး ဘၣ်အိၣ်မူ
 သးပွၤနီၣ် ဆဲးလၢသနူ
 တနီၤဆူ ပိၣ်လဲၣ်တၢ်ခိ
 န့ၢ်ဘၣ် တၢ်အိၣ်မူအသီ
 ၆. လၢမူဖိလၢ် အိၣ်ဒိးဝဲ
 ပၤယၢ်အဒု ပိၤလီၢ်ကျဲ
 ဘၣ်ပျံၤတၢ် ခိၣ်ဃၢၤဝဲဝဲ
 တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် စ့ၤဒိၣ်မး

၇. တနီၤဆူ ဒဲကဝီၤပူၤ
 ပၤဆုၤဖိလံၤ ပွဲၤသးစူၤ
 ခိၣ်န့ၢ်လၢ ခူပူၤဝုၢ်ပူၤ
 ဟ့ၣ်လီၤအသး ဒုလူၤကျဲ
 ၈. ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ် တၢ်အိၣ်သး
 ပတၢ်န့ၢ်သါ ကြၢးကိၣ်ကး
 ကြၢးကိၣ်ကး ရူၢ်သဲးယံၢ်မံၤ
 သနူဆဲးလၢ ဘျီတိၣ်နံ
 ၉. ထိးဖိထိးလံၤ ထိးဘၣ်သး
 ပအိၣ်ဆိး သကုၤဆးဒး
 ဆဲးလၢသနူ ပဘၣ်မၤ
 ထူးဖျါထီၣ် ပဝဲကိးဂၤ

.....

ထူရူဂ်ဆဲးလၢဘၣ်ပၤယၢ် မ့ၢ်ပဝဲန့ၤယၢ်မူဒါ

ကီၢ်ဖျါစ့

၁.နီၢ်တမ့ၢ်ပုၤလၢကနာ
တကြားအိၣ်မံအိၣ်ဝံချါ
စီတမ့ၢ်ပုၤလၢလီၤယီ
တကြားအိၣ်ကၢၣ်အိၣ်ကလီ
၂.ပအာတလၢၣ်ဂ့ၤတစီ
တလၢၣ်ကံၢ်စီအိၣ်ဒၣ်ခိ
လိၣ်ဘၣ်ပဘၣ်ဒီးသုသး
မူဒါတၢ်မၤအိၣ်အါမး

၃.ဖိမုခ်ဖိလၢပါပါအဲၣ်
ဖိခွါဖိလၢမိမိအဲၣ်
ဒိၣ်ကနၣ်မိၢ်ပၢ်တၢ်တဲ
နကျဲကဘျၢကလိၤဝဲ
၄.ကညီမုခ်ဖိနီၢ်ယံလၢ
စီကညီခွါအိၣ်ဒီးနု
ကညီခွါဖိစီလိၣ်ဘိ
ကညီမုခ်အဲၣ်နုထီဘိ
၅.ကိမိတဂ့ၤဘၣ်သရၣ်
ဖိတဂ့ၤဒီးဘၣ်မိၢ်ပၢ်
ပသ့ၣ်တဂ့ၤပခိၣ်ဝါ
ထံကီၢ်တဂ့ၤဘၣ်အိၣ်ပြါ
၆.တၢ်အကလုာ်အဲၣ်ထံကီၢ်
မုခ်ခွါတစံးကိးဂၤကီၢ်
ထူရူဂ်ဆဲးလၢဘၣ်ပၤယၢ်
မ့ၢ်ပဝဲန့ၤယၢ်မူဒါ

လံာ်ပာ်ဖျါခိန်သ့ၣ်ခါဖျါခိန်သး “မာသံယာလၢအဝဲသ့ၣ်လီၤန့ၣ်”

လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤဒီးသန့ထီၣ်သးလၢတၢ်
အုၣ်သးတဖၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤလၢ ကညီပိတ်မုတ်
သဝီသးပျါ(၁၀၉)ဂၤလၢအကဲတ့ၢ်ဝဲသဝီသးပျါအနံၣ်
လၢအဆံတဖၣ်အဆံ ဝဲလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢဆူၣ် အက တီၢ်
တချုးလၢကညီဒီကလုာ်စၢဖျါကရၢဒီး ပယီၤပဒိၣ်ဆဲး
လီၤတၢ်ပတုာ်တၢ်ခး တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤဝဲ ၂၀၁၂နံၣ် ဒီး
ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

လံာ်ပာ်ဖျါတဘျီအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲကညီပိတ်မုတ်
သဝီသးပျါတဖၣ်အံၤ အတၢ်သ့ၣ်ဒုးဒုးဒီးတၢ်ဂံၢ်
ဆူၣ်ဘါဆူၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ဝဲတဖၣ်အပူၤ ဝဲ
လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤပျါ
ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အလုာ်ကလုာ်လၢအလီၤ
ဆီလိာ်အသးအခါဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ် မၤဟးဂီၤပျါဟီၣ်

ခိၣ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢကညီပိတ်မုတ် သဝီသး ပျါသ့ၣ် တ
ဖၣ်တူၢ်ဘၣ်န့ၣ်ပၣ်လုာ်ဒီးတၢ်မၤသံမၤဝီအဝဲသ့ၣ်အတံၤ
သကိးဟံၣ်ဖိပီဖိဒီး အဘျးအတံၣ်တဖၣ် လၢတအိၣ်ဒီး
သဲစး တၢ်တီတၢ်တြၢ် လၢကီၢ်ပယီၤသုးမုၢ်န့ၣ် လီၤ. တနီၤ
နီၤတဲဖျါထီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်အီၤလၢ
ကဘၣ်ဝဲဘၣ်ယိးဝဲ သုးတၢ်ပိးတၢ်လီတဖၣ် လၢမုၢ်န့ၣ်
ဆါဒီးတနီၤတခါတဲဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤဆါ
အီၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်ကီတၢ်ခဲဒ်အံၤအကတီၢ် အဝဲသ့ၣ်တၢ်
အိၣ်သးတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤနးဒိၣ်ထီၣ်အီၤလၢပယီၤသုးတ
ဖၣ် ခိဖျါတဟ့ၣ်အိၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးထံ,ဒီးလၢ
န့ၣ်အမဲၣ်ညါတဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ပျါလၢ ကလုာ်ထံဒီးမၤ
ကဆီအသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ပာ်ဖျါဒီတဘျီညါအပူၤပိတ်မုတ်တဖၣ်ပာ်ဖျါထီၣ်

အတတ်သူငှာသုသးဒုတိယလီသးကျာမုဆု တ်ဒီ သူငှာဒီ သးအိဉ်ဒီးသးလါအဒုတဖှ်န့ဉ်လီ. ဝဲလါအဝဲသ့ဉ်ကဲ ဝဲသဝီသးပှ်အဆါကတီအဝဲသ့ဉ်အသးသမူတဖှ် အိဉ်လါတတ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘီအပူထီဘိန့ဉ်လီ. အဝဲ သ့ဉ်ညီန့ဉ်ဘဉ်တတ်ဖိဉ်ဒီးကလယာဒ်တတ်မပျံမဖုးတတ် အ ကျဲတဘီအသိးန့ဉ်လီ. ပှ်တူဘဉ်တတ်လါ အအိဉ်မူလီ တတ်သ့ဉ်တဖှ်အံ အါဒုတတ်တကွါ အဝဲသ့ဉ်တဖှ် ဘဉ်တတ်သူတုအါဒ် တ်ဒီသဒါ ပှ်ကညီတဖှ် အသိး ဝဲ လါပယီသးမုတ်တဖှ်ထီဉ်ဒုးဝဲပှ်လါအဝဲသ့ဉ်ထီဒါဝဲတ ဖှ် အခါ န့ဉ်လီ. လါန့ဉ်အမဲဉ်ညါတတ်မဟးဂီအဝဲသ့ဉ် တတ်ခွဲးတတ်ယာတဖှ်ပဉ်ယုဉ်ဒီး တတ်မဆူဉ် အဝဲသ့ဉ် လါ ကဘဉ်ဟးလါသးမုတ်တဖှ်အမဲဉ်ညါဒ်သိးက ရဲကွံဉ်မုဉ် ပိတ်တဖှ်ဒီး ပှ်ဒီသဒါကျဲလါမုတ်ဆါဒီးမုတ်နု လါ ပယီသး မုတ်အဂီၢ်န့ဉ်လီ. ကညီပိတ်မုတ်သဝီသးပှ်တဖှ်အံ ဘဉ်တတ်မမဲဉ် ဆုးအီ လါ ကမုတ်တဖှ် အမဲဉ်ညါစွါကီး န့ဉ်လီ. သဝီသးပှ်မုတ်တဂါ ဘဉ်တတ်စာယာအီ ဒီးဒုး အုဉ်အီဒီးတတ်သ့ဉ်ဒီတဂါညါဝဲအလီခံ ပယီသးဟ့ဉ် အီတတ်ကလုာ်လါ ကဘဉ်ဂါကလံဉ်ဝဲ မုတ်မုတ်အဝဲသ့ဉ် ကဘဉ်တတ်မသံအီန့ဉ်လီ. ပိတ်မုတ်ခိဉ်နုလါအိဉ်ဒီးမူဒါ တတ်ဖဲးတတ်မလါအအိဉ်အယိဉ် လါကဘဉ်ဒီသဒါ အဝဲ သ့ဉ်အပှ်သဝီဖိ ဒီးပှ်တဂါတဖှ်အံ တူဘဉ်ဘဉ်နီသး တတ်ဘဉ်ဒီဘဉ်ထံး တတ်ဆိဉ်သနဲးတဖှ်န့ဉ်လီ. လါ တတ် အိဉ်သးတဖှ်အံဒုလဲအဖိခိဉ် ပိတ်မုတ်သ့ဉ်တဖှ် ထီ ဘိတ်ဖျါထီဉ်အဝဲသ့ဉ်အဂံအဘါ ဝဲလါတတ်ကိတ်ခဲ အ ကတီဒ်သိးကလဲခိဉ်ကွံဉ်တတ်အိဉ်သး လါအနးအကျဲ သ့ဉ်တဖှ်အံအဂီၢ်န့ဉ်လီ. တတ်မနုကွံဉ်တတ်ပျံတတ်ဖုး တဖှ်မုတ်တတ်လါ အဝဲသ့ဉ်ဘဉ်မဲဉ်ထီဘိ ဝဲလါအဟံးန့ဉ် ဝဲတတ်ခိဉ်ရိဉ်မဲဉ်အံအခါ ဒ်သိးအဝဲသ့ဉ်ကဆဲးမ မတ်ဟ့ဉ်လီသးလါ တတ်ဒီသဒါဒီးကလယာကွါ တတ်ခွဲး တတ်ယာတဖှ်လါ အပှ်တဂါတဖှ်အဂီၢ်န့ဉ်လီ. ဒ်သိး ကခိဆါကွဲပယီသးတဖှ်အတတ်မပျံမဖုးဒီးတတ်မ ဖုးမပျိတ်လါအဂီၢ် ကညီပိတ်မုတ်သဝီသးပှ်တဖှ်အံ ညီန့ဉ်ဟံဖျါထီဉ်အဝဲသ့ဉ်တတ်ဆိကမိဉ်ဒီးတတ်အစါတဖှ် လါအဆိအချု ဆု ပယီသးမုတ်ဒိဉ်အအိဉ် ဝဲလါ အဟဲဆု

အဝဲသ့ဉ်အိဉ်အခါဒီး ယုတ်တမံမံ အခါ န့ဉ်လီ. အဝဲ သ့ဉ်တဖှ်အတတ်ခိဆါတတ်လါ အိဉ်ဒီးအနီကစါဒုဝဲ တတ်သ့ဉ်ညါလါ ကယုထံဉ်န့ဉ်တတ်အစါလါ ပယီသး တ ဖှ်တတ်ယုထီဉ်အဖိခိဉ်အံဒုးသ့ထီဉ်ဘဉ် ထီဉ်ဘဉ်ထီဉ် အဝဲသ့ဉ်လါကသ့ဉ်ထီဉ်တတ်ရလီဉ်မုတ်ဒီးတတ်ဘဉ်တတ်ဘါ ယုဉ်ဒီးပှ်စိဉ်စုကဝဲကရုာ်လါ အလီဆိလီဉ်အသး တ ဖှ်ဒီးပှ်ဒုဖိသဝီဖိတဖှ်န့ဉ်လီ. သဝီသးပှ်တဖှ်လါ လံဉ်ဟံဖျါတဘုဉ်အံ အ ပှ် အံ အ စုကတတ်ကဲဝဲသဝီသးပှ်တန့ဉ်ဒီးအါတကွါအဝဲသ့ဉ် အါဂဟံးမူဒါယံဉ်ဝဲလါအနံဉ်(၁၀)တုလါ (၃၇) နံဉ် အ ဘါဉ်စါန့ဉ်လီ. ပိတ်မုတ်သဝီသးပှ်တဖှ်အဂီၢ် ကစါဒုဝဲ ဒုးအိဉ်ထီဉ်ဝဲ တတ်ခိဆါတတ်အကျိအ ကျဲ တ ဖှ်လါ ကမလီတတ်တတ်ဘဉ်တတ်ဘါလါအနီကစါဒုဝဲ အဂီၢ်ဒီးအပှ်ဒုဖိသဝီဖိတဖှ်အဂီၢ်အိဉ်ဝဲ အါမး, ဘဉ် ဆဉ်တတ် အကျိအကျဲလါ အဝဲသ့ဉ်သ့ဝဲအါ တကွါ မုတ်ဝဲ တတ်တဲ ကျဲတတ်အ တတ်သ့ တတ်ဘဉ် လါအဂံ ချဉ်ဘါချဉ်, တတ်သ့ဉ်ပှ်သးချိဒီး တတ်ဆိကမိဉ် တတ် လါအချု, န့ဆဉ်တတ်ပချုရဲဉ်ကျဲဒီးတတ်ရဲဉ်သဲ ကတီ တတ်, တတ်ကလယာတတ်ဆိဉ်သနဲးဒီးတတ်ပချုရဲဉ် ကျဲတတ်ပျံတတ်ဖုးတဖှ်, လါအပဉ်ယုဉ်စွါကီးဒီး တတ် သ့ဉ်ဒုသးဒုဒီးတတ်အိဉ်ဒီးတတ်ဟံလီသးကျာမုဆုလါအ ဝဲသ့ဉ်အပှ်တဂါတဖှ်အဂီၢ်န့ဉ်လီ. အဝဲပိတ်မုတ်သ့ဉ် တတ်ဖဲးတတ်မလါအအိဉ်ဖျါတမံပယီလါတအိဉ်ဒီးတတ်ဒု ဝဲဝဲလါ တတ်အိဉ်သးလါတလီတတ်လီဆဲးသ့ဉ်တဖှ် အပှ်အံဟံဖျါထီဉ်အဝဲသ့ဉ်အန့ဆဉ် တတ်ဂံ တတ်ဘါ ဒ် အမုတ်ပှ်လါအဒီသဒါပှ်တဂါတဖှ်န့ဉ်လီ. လါတတ်ဟံဖျါတဘုဉ်အံအပှ် ပိတ်မုတ်သဝီသးပှ်တဖှ် ဟ့ဉ်ခိနီလီအဝဲသ့ဉ်တတ်လဲခိဉ်တဖှ်လါအကီအခဲဒီး တတ်မနုတဖှ်န့ဉ်လီ. လါန့ဉ်အမဲဉ်ညါပိတ်မုတ်သဝီ သးပှ်သ့ဉ်တဖှ်အံ ကဲထီဉ်တတ်မစါလါတဂါဒီးတဂါ အဂီၢ်ခိဉ်အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဒီးတတ်သးတဖျဉ်ယီဒီးတတ်ဂံ တတ် ဘါန့ဉ်လီ. ပိတ်မုတ်လါပမတ်သမံထံတဖှ်ပဉ်ဖျါထီဉ် အဝဲသ့ဉ်အတတ်မုတ်လါလါ ဆုညါ အဝဲသ့ဉ်တအဲဉ်ဒီး ထံဉ်လါအဝဲသ့ဉ်အဟံဉ်ဖိယီဖိတဖှ်, ဒီးပှ်လါခံ တစါ

တဖန် သုတဝံတယိးဘဝဲတံကိတ်တံဂါတခါယီတဂူ
 အဂီနန့်လီ. အဝဲသုဒ်အိဒီး တံဆိကမိဉ်လအဂူ
 လကအိဒီး ကိတ်ပယီလအသဘျူ, ဖဲတံကွဲမဲ
 တံတအိဒီးဘဝဲတံပအါလအိဉ်မိဉ်ကရူဉ်စံဉ်ထံ ကိတ်
 တံပတံပြးသနုဉ်ကမုတ်တံဘဝဲသးအသိးနန့်လီ.
 ဖဲလၢ၂၀၁၂နန့်ဒီး ၂၀၁၅နန့်ဝံအလီခံတံအိဉ်သးတ
 ဖန် အိဉ်ဖျါကံကျာထီဉ်ဝဲ ခိဖျိတံမဲဝဲတံခးပ တုတ် တံ
 အတံအာဉ်လီအယီနန့်လီ.ပိတ်ခွါတဖန်အိဉ်ဒီးသး
 လၢ အိဉ်ဒီးတိခိဉ်ရိဉ်မဲတံ ဒီးဟံးနုဉ်မုဒါဒ်သ ဝီ သးပျါ
 အသိးနန့်လီ. ပျတတဖန်စုကိးအဲဉ်ဒီးတုတ်လိဉ်ဝဲ
 ပိတ်ခွါတံတိခိဉ်ရိဉ်မဲလအမဟးဂါကွံာ် ဝဲ ပိတ် မုဉ်တနီ
 လအဲဉ်ဒီးတိခိဉ်ရိဉ်မဲတံတဖန်အတံကျဲးစးတဖန်
 ဘဝဲဆဉ်အဲဉ်ဒီးပတ်ကဲဝဲပျတတဖန်အတံသးစဲနန့်
 လီ.

လၢတံနန့်အယီထဲဒ်ပိတ်မုတ်စုကိတ်ဂါဆဲးဟံးမုဒါဒ်သ
 ဝီသးပျါအသိးနန့်လီ. ပိတ်မုဉ်သဝီသးပျါလပမတံသ
 မံထံ(၁၀၉)အကျါ ထဲဒ်နွံဂါမဲလအဆဲးဟံးမုဒါဒ် သ
 ဝီသးပျါမုဒါအသိး, ဒီးမုဒါလအဂါလွံဂါတခါဆဲးဟံးမု
 ဒါဒ်ပျတတခါခိဉ်နုအသိးနန့်လီ. ဒီးပျတကိတ်ဂါတ
 ခါဆဲးဟူးဂဲမဲစးတံဒ်သဝီ ပျဟုဉ်ကုဉ်တံ,မုတ
 မုဒါမဲပျဂုတ်ဝီတံဖဲတံမဲတဖန်လအဝဲသုဒ်အိဉ်ဒီးတံ
 သုတံဘဝဲတဖန်အဖီခိဉ်နန့်လီ.ဘဝဲဆဉ်သနုကု
 တံအုဉ်သးတဖန်လၢလံာ်ပျါတဘုဉ်အံအပူအံပတ်
 ဖျါထီဉ်ဝဲရဲရဲလၢပိတ်မုဉ်ခိဉ်နုတဖန်အိဉ်ဒီးတံအကံအ
 စီလအလီဆီတဖန်ဒီးမဲတံတဲနုခဲးတံလအပျ
 တတဖန်အဂီနန့်လီ.တံအံမုတ်တံလအကါခိဉ်မး
 လၢတံအကံအစီတဖန်အံကဘဝဲတံပတ်နီဉ်အီ

အဂီနန့်လီ. တံတြီတံတံတံလၢ ပိတ်မုဉ်တံ တီ ခိဉ်
 ရိဉ်မဲလအပတံပတံတဖန်လၢတံပတံပြးအပူမုဒါဒ်
 ဒ်တံလအလီဘဝဲယိဉ်တခါလကညီပိတ်မုဉ်ကရူအ
 ဂီနန့်လီ. ကညီပိတ်မုဉ်ကရူအိဉ်ဒီးတံပတ်သးလၢပ
 တံဖဲးတံမဲအပူလၢ ပကဒုးအိဉ်ထီဉ်တံလီတံ
 ကျဲတဖန်ဒ်သိးပိတ်မုဉ်သုဉ်တဖန်ကကဲ ထီဉ်ခိဉ်
 နုတဖန်အဂီနန့်လီ. တကတံပတ်ပကျဲးစးယုထီဉ်စု
 ကိးဒ်သိးတံမဲလီမဲကွံာ်လုလုထုသနုတဖန်
 လအတြီတုတ်ယံဝဲတံစိကဖီထီဉ်မုဉ်ခွါတံထဲသိးတု
 သိးလၢပျကိးဂါဒဲးကသု အဂီနန့်လီ.ဖဲလၢလံာ်
 တဘုဉ်အံအပူ မဲနီဉ်မဲယါဝဲ တံမဲဆူးမဲဆါတဖန်
 လၢ အကဲ ထီဉ်အသး လၢ အပူကွံာ်အနီဉ်တဆဲဆုအဖီ
 ခိဉ်တဖန်အကတံ ပယီသုးမုဒါဒ်အံ ဆဲးမဲကမုဉ်ဝဲ
 ကွီမုဉ်တဖန်လၢ အတကွီဉ်လဲလဲ လၢအပတ်ယုဒီး
 တံမဲတရီတပါတံလအိဉ်ဒီး တံရဲဉ်တံကျဲလီတံ
 လီဆဲးလအအိဉ်ဒီးတံပျါပူတံကမုဉ်နန့်လီ.
 ကညီပိတ်မုဉ်ကရူယုထီဉ်ဆုထံဂါကိတ်ဂါပျတတအ အိဉ်
 လကဟုဉ်တံဆိဉ်သနံးလအပတ် ယုတ်တံဖီဉ် ယံး တံ
 တဖန်, ဆိဉ်သနံးကိတ်ပယီပဒိဉ်ဒ်သိး ကမဲကတံ
 ကွံာ်သုးမုဒါဒ်တံပျါပူတံကမုဉ်ဒီး ပယီသုးမုဒါဒ် က
 ဘဝဲပတ်ကွံာ်ကယံမုဒါဒ်အဝဲသုဉ်တံထီဉ်ဒုးတံတဖန်
 လၢကိတ်ဒီတဘုဉ်ညါအပူဒီး ထုးကွံာ်အသုးလၢက
 လုဉ်ဒုဉ်တဖန်အဟီဉ်ကဝီ ဒ်သိးတံကစးထီဉ် တံတဲ
 ကျဲထံရုကိတ်သဲးတံဂုဂါလၢပျကိးဂါဒဲးပတ်ယုတ်ဝဲ
 လၢ ကဆု ပျ ဆု ဖဲဉ်ဒုရုဉ်တံပတံပြးသ နုကသုအဂီ
 နန့်လီ.

ကညီပိန်မုန်ကရားမဲးထီၣ်တၢ်တီၣ်တၢ်တြၢ်လၢ ခိန်မုန်ခိန်မဲးအပၢၣ်ဖိပိန်ဖိအခိန်

ကညီပိန်မုန်ကရားမဲးလီၤတၢ်ကွၢ်တၢ်ယုၣ်ထီၣ်တၢ်တီၣ်တၢ်တြၢ်လၢနီၤမုန်နီၤ လၢအမုၢ်ကညီပိန်မုန် လၢအဘၣ်တၢ်ခးသံအီၤလၢပယီၤသုးဖိခံဂၤဖဲလၢယုၤလံၤသီအခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယုၤ၃၁သီအနံၤပယီၤသုးမုၢ်ခိန်ပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢပယီၤသုးဖိလၢအမၤကမၢ်တၢ်တဖၣ်ကဘၣ်ခိးန့ၣ်ဘၣ် “တၢ်စံၣ်ညီၣ်အထီၣ်ကတၢ်” ခိဖျိသုးကွီၢ်ဘျီၣ်ထံၣ်န့ၣ်ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်မၤကမၢ်တၢ်ဒ်အမုၢ်တၢ်မၤသံမၤဝီၤ,တၢ်

ဟံးဂ့ၢ်ဝီၤအဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ကမၢ်မနုၤတဖၣ်အဖီခိၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်တဖၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်တဖၣ်တၢ်ကမၤကထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အီၤဒ်လဲၣ်တဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဖျါရှုၣ်ဒ်သိးကမုၢ်တဖၣ်ကထံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲအဂီၢ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤသုးမုၢ်ခိန်ပၢ်ဖျါတ့ၢ်ဝဲလၢ မုၢ်တၢ်လၢအကီၢ်အခဲခိၣ်မးလၢ တၢ်ကခိးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်တီၣ်တၢ်တြၢ်လၢပယီၤသုး

သုတၢ်မုၢ်တၢ်ဘျီၣ်လၢကမုၢ်အကျါ,တၢ်ဟးလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ယုၣ်ခွဲးဒီး တၢ်သုကမၢ်စုကဝဲတဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးဖိလၢအမၤကမၢ်တၢ်ခံဂၤအံၤ တၢ်ဟ့ၣ်အီၤတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဘၣ်ဆၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အဂ့ၢ်အကျါလၢအလီၤတၢ်လီၤဆဲး တဖၣ်တခီ တအိၣ်ဖျါဖျိဖျါဖျါဘၣ်. တၢ်မၤတၢ်လၢအအိၣ်ဖျါရှုၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဖျိဖျါဖျါလၢ တၢ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ရၢအကျါအကျဲတဖၣ်အပူၤ, စးထီၣ်လၢတၢ်

မုၢ်ခိၣ်အစံၣ်ညီၣ်ပီတုၤသနူအပူၤ လၢအနံၣ်တဖၣ်အနံၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်ရၢတဖၣ်လၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွးအီၤတသ့လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤတၢ်လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်မုၢ်ဒါလၢ ကီၢ်မုၢ်အမုၢ်လၢအအာအသီတခါအံၤပၢ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤအဒိအဂၤတခါလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၣ်မုၢ်ဒါဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိကညီပိန်မုန်ကရားမဲးထီၣ်ဝဲလၢဒၣ်လၢတၢ်မုၢ်အံၤတၢ်ကဘၣ်ဆုခီအီၤဆူ ကမုၢ်ကီၢ်

ဘျီတဘျီယီ ဒ်(၁၉၅၅)နံ ဘ်ဒီသဘတ်သိတ်ဘ်သီ အဆဒိတ်(၇၁)ဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ဘ်သိတ်ဘ် သီအံၤဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ သုးဖိတဖၣ်လၢအမၤကမၣ်ကွီၢ် မ့ၣ်အမုးတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်မၤသံမၤဝီ, တၢ်ကူၣ်သံဒီးတၢ် မၤတရီတပါတဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤ ဂ့ၢ်ဝီလၢ ကမျါ စံၣ်ညီၣ်ပီတု အ လီၢ် လၢ သုးကွီၢ် မ့ၣ်စံၣ်ညီၣ်ပီတု အလီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကမၣ်တဖၣ်အံၤထဲဒ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်အသး ဝဲ လၢအဝဲသ့ၣ် အိၣ်လၢမုၢ်ပူၤအကတီၢ်တခီ ကဘၣ်တၢ် စံၣ်ညီၣ်အီၤလၢသုးကွီၢ်မ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ် အယီ ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိတ်ကဘၣ်ဆုၤခိဝဲတၢ်မုးအံၤတဘျီယီဆု က မျါစံၣ်ညီၣ်ပီတုလၢအိၣ်ဒီးအကံၢ်အစီၣ်ဒ်သိးကမၤလီၤ တၢ်သုးမ့ၢ်ဒိတ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ပူၤလၢ အဝဲသ့ၣ်တၢ်မၤ ကမၣ်ကွီၢ်မ့ၣ်အမုးတဖၣ်အပူၤ လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်မၤ တၢ် လၢ အအိၣ်ဖျါဖျိဖျါဖျါလၢကညီအပူၤတတအဖီခိၣ်န့ၣ် လီၤ.

လၢအပူၤကွံၣ်ပထံၣ်ဘၣ်လၢ ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိတ်တ ဖၣ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အပူၤသုးဖိလၢအမၤ ကမၣ်ကွီၢ်မ့ၣ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်သုးကွံၣ်အလီၢ်အကျဲဆု သုး ကလၢတၢ်လီၢ်လၢအကတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ် တီတၢ်တြီၢ်ဘၣ်. တၢ်သုးကွံၣ်သုးဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်အကျိၤ အကျဲလၢ အဟးဆဲးဝဲတၢ်တီတၢ်တြီၢ်ဒီး မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဝဲတၢ် ဟူးတၢ်ဂဲၤတခါလၢအကကဲထီၣ်ထီၣ်တၢ်ဒုၣ်ဒုၣ်ပယုၤသ နူ လၢ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢ ကစိၣ်ကဖီထီၣ် သဲစးတၢ် ဒိတ်စိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ တၢ်အံၤတပတုၣ်ဝဲ သုးဖိတဖၣ်လၢကမၤကမၣ်ကဒီး ကွီၢ်မ့ၣ်တခါယီအံၤ အ သီတဘျီဘၣ်အသိး, က မၤ ကမၣ်အါထီၣ်ကွီၢ် မ့ၣ်အသီ သု ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လိၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ တၢ်ခွဲး တၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢကဲထီၣ်အသးတဘျီဝံၤတဘျီအံၤဟ်ဖျါ ထီၣ်ဝဲလၢ ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိတ်အံၤ တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်သးလၢ

ကမၤတၢ်ဆီတလဲလၢအဝဲသ့ၣ်သနူတဖၣ်လၢအဟ့ၣ်တၢ် ပျဲလၢတၢ်ကမၤဆါမၤပယုၤတၢ်တဖၣ်ကကဲထီၣ်အသးအ ဂီၢ်န့ၣ်ဘၣ်.

ထံဖိကီၢ်ဖိအတၢ်ယုထီၣ်တဖၣ် တၢ်ကဘၣ်ဆိ ကမိၣ်အီၤဒ်သိးတၢ်ကကၤယၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်သ့ၣ် ထီၣ် တၢ်နၢ်လၢသဲစးတၢ်ဒိတ်စိအဖီခိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.မုၢ်တြီၢ် ကီၢ်ရုၣ်ပုၤဒုဖိသဝီဖိယဲၣ်ကထိဂၤယၢ်ယၢ် အ တၢ် ဟ် ဖျါ ထီၣ် အတၢ်ဘၣ် သး ဒီးတၢ်ယုထီၣ်လၢ တၢ်ကဘၣ် ထုး ကွံၣ်ပယီၤသုးကလၢလံၤဖျါလၢအအိၣ်ဘူးဒီးအဝဲသ့ၣ် အ ဒုသဝီတဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဟူး တၢ်ဂဲၤတခါလၢ ပုၤဟီၣ်က ဝီဖိတဖၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်ဟးဂီၤသးဟး ဂီၤလၢကျဲအါဘိတဖၣ်အပူၤအကျဲတဘိန့ၣ်လီၤ.

ကညီပိတ်မုန်ကရားကစံလၢမ့ၢ် တၢ်ဆါကတီၢ်လၢ ပိတ်မုန်တဖၣ်လၢ အဘၣ်တၢ်မၤဆါ မၤပယုၤ ဒီးမၤသံ မၤဝီ အီၤလၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအပူၤတဖၣ် ကဘၣ်ကတၢ်ကွံၣ် အသးလံ န့ၣ်လီၤ. အဲၣ် အဲ လ် ဒ် (NLD)ပဒိတ်ဒီး ပယီၤသုးမ့ၢ် ဒိတ် လိၣ် ဘၣ် လၢ တၢ်ကဘၣ်ဒိကနၣ် အဝဲ သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ကိး ဒီးဟံးဂ့ၢ်ဝီတဘျီယီန့ၣ်လီၤ. ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိတ်တဟ့ၣ်တၢ်ဒီသဘာပူၤထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် အဖီခိၣ်ဘၣ်အမဲၣ်ညါ အဝဲသ့ၣ်မၤဆါမၤပယုၤအီၤန့ၣ် လီၤ. တၢ်မၤဆါမၤပယုၤသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဆဲးကဲထီၣ်အသး ဒီး န့ၣ်. တၢ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢ တၢ်ကနၣ်န့ၢ် ဝဲ ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိတ်အတၢ်အါၣ် လီၤ လၢ ကသ့ၣ်ထီၣ် တၢ်မ့ၢ် တၢ် ခုၣ် လၢအမ့ၢ်အတီဒီး တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်လၢအိၣ်ဒီး အခိ ပညီလၢပုၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်မၤသံမၤဝီအ မုးအ ရၢတခါအံၤ တၢ်ပျဲပူၤအီၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ် ပုၤမၤ ကမၣ်တၢ်န့ၣ်တသ့ဝဲဒ်ဘၣ်. ပတၢ် ယုထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ကဘၣ်တၢ်ဒိကနၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

သရော်မုန်နီကပီလူစု (ကိး) သရော်မုန်အဲလံးစိဘဲး

သရော်မုန်နီကပီလူစု (ကိး) အဲလံးစိဘဲးအိန် ဖျှင်ထီဉ်ဝဲ ၂၈.၂. ၁၉၇၈ အနံ လာဝုဂ်မိဉ်လမ္ဗဲဉ်, တ လာကီဝဲဉ်အပူန့ဉ်လီ. မ့ဝဲကညီစီ. သ့စီခရံဉ်ဖိ (ရိမ့ခဲးထိလံး) န့ဉ်လီ. မ့ဝဲဖါတံာ်စီဒုအု (မဲးသယု) အဖိမုဉ်န့ဉ်လီ. အဲမ့ဝဲတံာ်တိဉ်ကျဲပုဘဉ်မုဘဉ်ဖါ လာ (Partnership Program) ဒီး လာ (Save the Children- Myanmar Education Consortium) န့ဉ်လီ. ဖျို ထီဉ်ဝဲ (BA-Geography) လာဝုဂ်မိဉ်လမ္ဗဲဉ်ကီဝ် ပယီန့ဉ်လီ. ဖျို ထီဉ်ဝဲတံာ်ပာဆုရဲဉ်တံာ်ကရုကရိတံာ် ဂု ထီဉ်ပသီထီဉ် တံာ် မလိ ဖဲ ဖါယဉ်ဖျဉ်စိမိ (Payap Chiang Mai, Thailand) န့ဉ်လီ. မလိဘဉ်ဝဲပုတဝါတံာ် ပာဆုရဲဉ်ကျဲအါမးဒ်အမ့ဉ်Community Management Course (Thai German Institute), Qualification in Language Teaching (SIT, USA), World Learning, American Center, Yangon., Basic and Advanced Dialogue Facilitator in CPCS (Centre for peace and conflict studies), Advanced Research Training in Pyidaungsu Institute, Yangon, Intensive Training Course for Preschool Facilitators, Yangon.(Government), Democratic Foundations and Advocacy in Democracy, IPACE Program, World Learning, American Center, Yangon, Civilian Protection, Ceasefire Monitoring Course (Package from Non-Violent Peace Force), Project Circle Management န့ဉ်လီ.

ထီဉ်စုဂ်ကိးဝဲတံာ်မလိသ့ဉ်တဖဉ်လာအမ့ဉ် Listening Methodology Research (CPCS- Cambodia) , Gender, Women, Peace and Security (Myanmar Institute of Gender Studies), Civic Education and Role of Civic Education for all Citizens, TOR, NCA, JMC, Complain Mechanism workshop (JMC-U), Women Empowerment and Women Leadership Training. (MIGS), Human Right and advocacy/ Right base approach Training. (Equality Myanmar), Forum of Myanmar People, Women, National CSOs, Youth, Religious, Karen EAOs, Federalism, Ethnic Education, Ethnic Land and Parliaments. , Psychological Support Education for NGOs' Activists and Women in IDPs' camps (GDI), Para Legal Training/ Peace Building Training / Policy Analysis Workshop, Economic Governance & Prosperity Workshop (Sandhi Governance Institute), Data – Driven Monitoring and Evaluation / Data Analysis (CBI) သ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီ. မ့ဉ်ပုတဝါလာအသ့ဉ်ဆုဉ်သးဂဲးဒီး ဟူးဂဲးဝဲဒဉ်လာဉ် လာဆုဆုလာ ကလုဉ်ဂုဝီ, ထံရုဂ်ကီဝ်သးဒီး ပုဂုဝီဝီခွဲး ယာ်အဂီဝ်န့ဉ်လီ. မ့ဉ်ပုလာအပုဂ်အဆါ, အိဉ်ဒီးတံာ် သ့ဉ် ဇူသးဇူလာတံာ်ဟ့ဉ်လီသးလာတံာ်မ့ဉ်တံာ်တီအဂီဝ်န့ဉ် လီ. မလိကိးတံာ်ဒီးပိဉ်မုဉ်တံာ်ကရုကရိ. ပုတဝါတံာ်က ရုကရိတဖဉ်လာဒ်သိးကဂဲးဆာထာဉ်ထီဒါကွဲဝဲတံာ်မလိ ဟူးဂီပုဂုဝီဝီခွဲးယာ်, ခိဉ်ဃာန့ဆာဉ်ဒီးန့ဉ်ဘဉ်က့တံာ်ခွဲး တံာ်ယာ်အလာအပျဲအဂီဝ်န့ဉ်လီ.

သရုပ်မှန်ဖးဒိန်နီမုန်အူ

သရုပ်မှန်ဖးဒိန်နီမုန်အူ မှာဝဲခွန်အဲဒ်ယုန်ကညီဒီက လုာ်စာဖိန်ကရ၊ ထံရူာ်ကီာ်သး ပှဟ့ုန်ကူန်ဟ့ုန်ဖးတံာ်တ ဂန့ုန်လီာ်. ဝဲခွန်အဲဒ်ယုန်ဒီးအူသ့စ့ုန်ပဒိန်ကတိာ်သကိး တံာ်မှန်တံာ်ခုန်အဆာကတီာ် အဝဲဟံးမုဒါဒ် ပှကတိာ်တံာ် ပါတဂါအသိးတကတီာ်ပီလါတံာ်တံာ်ပိန်သကိးထံကီာ် ဒီ တဘုန်တံာ်ပတုန်တံာ်ခးအဂီာ် အဝဲမှန်စုာ်ကီးရုန်ကလုာ် ပှဖိန်စုကဝဲတံာ်ပါဆာတံာ်ကရ၊ကရိတံာ်တံာ်ပိန်သ ကိးလါ အပတီာ်ထီခာ်စးအဂီာ် ပှဟ့ုန်ကူန်တံာ် တဂါ စုာ် ကီး န့ုန်လီာ်. ဝဲ ၂၀၁၅ နံုန်တုာ် ၂၀၁၈ နံုန်အတီာ် န့ုန်အဝဲမှန် ဝဲ ဒုန်တံာ်ပာ်ဖိန်မသကိးတံာ် လါတံာ် မှန်တံာ်ခုန်ဒီးတံာ် ရု လိာ်မှန်လိာ်အဂီာ် ပှဟ့ုန်ကူန်ဟ့ုန်ဖးတံာ်လါအဒိန်တဂါ န့ုန်လီာ်.

လါကဒီးန့ုန်ဘုန်ဝဲ ပီာ်ရီမံလါဒိန် စိလါအဲဒ်ဖးယါနါ ဖှန် စိမါ အဂီာ် ယုသ့ုန်ညါဒီးမလိဝဲ ဂံာ်ခိန်ထံး တံာ်ဘျာ သဲစး တဖန်, ဝဲဒ်ဒရုာ်ကီာ်စာဖိန်တံာ်ဂုာ်တံာ်ကျိတဖန်ဒီးတံာ် သူာ်ထီာ်ဆီလီာ်ကဒါက့ုထံကီာ်လါအိန်ဒီးတံာ်သဘံုန် သဘုန်ဒိန်ဒိန်မှန်မှန်သ့ုန်တဖန် အဂုာ်အကျိန့ုန်လီာ်. မှန် ပှလါအမါန့ုန်တံာ်မံလါဒိန်လါဖှန်စိမါအံာ် လါအဘုန်

လးဒီးပှဂုာ်ဝီခွဲးယာ်, တံာ်အိန်ဆူာ်အိန်ချွဲးယာ်ဒီးထံဖိ ကီာ်ဖိက မျာ်တံာ်အိန်ဆူာ် အိန်ချွဲး သ့ုန်တဖန် န့ုန်လီာ်. မှန်စုာ်ကီး ပှလါအဒီးန့ုန်ဟီာ်ခိန်ဘီမှန်ပီာ်ရီမံလါဒိန် န့ုန် လီာ်. အမဲာ်ညါမှန်စုာ်ကီးပှတဂါလါ အနာဝဲတံာ်ဂုာ်တံာ် ကျိဘုန်လးဒီး မှန်ခွါတံာ်လါဆီလိာ်သးဒီး တံာ်ထဲသိး တုာ်သိးအဂုာ်တဖန်ဘျးဘျးဘျီးဘျီးန့ုန်လီာ်.

ဝဲအဝဲမလိတံာ်လါ အဲဒ်ဖးယါနါဖှန်စိမါအဆာကတီာ် မါ စုာ်ကီးတံာ်ဘုန်လး ဂံာ်ခိန်ထံးတံာ်ဘျာသဲစးဒိန်မိန်ကရုန် စံုန်စဲထုန် (Center for constitutional Democracy) ဒ် ပှယီထံ သ့ုန်ညါမလိတံာ်တံာ်တဂါအသိးန့ုန်လီာ်. လါကီာ်ပယီဒိန်မိန်ကရုန်စံုန်တံာ်ဟူးတံာ်ဂဲးဖးဒိန်အပှ အဝဲမှန်ပှဟ့ုန်ကူန်တံာ်လါ ဂံာ်ခိန်ထံးတံာ်ဘျာသဲစး တက ပါ န့ုန်လီာ်. လါတံာ်ကတဲာ်ကတီာ်ယာ် ဝဲဒ်ဒရုာ်ကီာ်စာဖိန် ဂံာ်ခိန်ထံးတံာ်ဘျာသဲစးအလံာ်ပတြိာ်အပှတကတီာ်ပီ မှန်စုာ်ကီးကမံးတံာ်ကူန်လိာ်မသကိးတံာ်အပှဟ့ုန်ကူန် ဟ့ုန်ဖးတံာ်ကရဖိတဂါလါ (FCDCC) န့ုန်လီာ်. မှန်ပှ လါ အမါစာဟ့ုန်ကူန်ဟ့ုန်ဖးတံာ် အဆာတတဲာ်ဘုန်တဂါလါ ကီာ်ပယီပှ မှန်- ခွါတံာ်ထဲသိး တံာ်ခွဲးတံာ်ယာ်အဂီာ် န့ုန် လီာ်.

အဝဲမှန်ပှလါအယုထံုန်သ့ုန်ညါတံာ်ဂုာ်တံာ်ကျိဘုန်လး ထံကီာ်လါဘုန်ကွါဆာ်မဲာ်ဒီး ထံလိာ်ကီာ်ပှ တံာ်သ ဘံုန် သဘုန်တဖန်အပှ ဒ်သိးဒိန်မိန်ကရုန်စံုန် ကဒိန်ထီာ် အါ ထီာ် တံာ်သူာ်ထီာ်က့ုတံာ်မှန်တံာ်ခုန်ကန့ုန်အဂီာ် တံာ် သူဝဲကျဲဒ်လဲာ်တဖန်အဂုာ်အကျိလီာ်တံာ်လီာ်ဆဲးန့ုန် လီာ်. အဝဲမှန်ပှလါအဟူးဂဲးလါဟီာ်ခိန်ဘီမှန်အပတီာ်လါ ဒိန်မိန်ကရုန်စံုန်တံာ်ဟူးတံာ်ဂဲး အဂုာ်စးထီာ်လါ ၁၉၉၄ နံုန်ဒီး မှန်ပှလါအကျဲးစးတံာ်သပှါပှါလါ အတံာ်အိန်တံာ် ဆိး အလီာ်, အထံအကီာ်တံာ်မှန်တံာ်ခုန်, တံာ်ဆီတလဲဒီး တံာ်လဲထီာ်လဲထီအဂီာ်န့ုန်လီာ်.

သရက်မုန်နီဂူထုမိ

သရက်မုန်နီဂူထုမိ၊ နိဂူထုမိဝဲလၢဝှာ်ဖိတဖျာ်လၢ အအိန်သုင်လီၤအသးလၢတလၢကီၢ်စဲၣ်ဒီးကညီကီၢ်စဲၣ် အဆၢ လၢအပျဲၤဝဲဒီးတၢ်သဘံၣ်ဘုၣ်၊ တၢ်ဒုးတၢ်ယၤန့ၣ် လီၤ.ဟးဝှာ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢဒီးတကဘုၣ်လၢကကတိၤန့ၣ် ခဲးတၢ်ဒုးပုၤဟူးဂဲၤတၢ်တဂၤလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီးပိၣ်မုၢ်ခွဲး ယၢ်အဂီၢ်ဒီး မၤလိၤန့ၣ်တၢ်ကူၣ် ဘၣ်ကူၣ်သ့ဖဲ ကီၢ်ခဲနဒ် န့ၣ်လီၤ.

ဖဲအဖိသုၣ်ခါအဆၢကတီၢ်လဲၤခိဖျိဒီးထံၣ်ဘၣ် ဝဲပယီၤသုးမိၤစိရီၤအတၢ်မၤအၢမၤသီဖူဖိသဝီဖိ.ကလုာ် န့ၣ်တဖၣ်လၢကညီဒုသဝီလၢကညီဒီးကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ တၢ်ပတၢ်ဆုၢအဖိလၢလၢသုးက့(၁), န့ၣ်သတူၢ်ကီၢ်ရုၣ်ဖဲ အဝဲမုၢ်ဒီးဒုပုၤမၤလိၤတၢ်လၢတီၤမုၢ် ကိုတဂၤအဆၢက တီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖျိထီၣ်ဝဲတီၤထီၣ်ကိုလၢ ဝှာ်သထီၣ်, တလၢ

ကီၢ်စဲၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖျိထီၣ်တီၤထီၣ်ကိုဝဲဟဲ ထီၣ်ဝဲဆူ ကီၢ်သုလၢဒီးန့ၣ်လီၤမၤတၢ် ဖဲ ၂၀၂၁ န့ၣ်လၢ ကညီပိၣ်မုၢ် ကရၢလၢအအိန်ဆိလီၤအသးလၢ ကီၢ်ပယီၤ-ကိုၣ်တဲၣ် ကီၢ်ဆၢန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၀၆ န့ၣ်တုၤ ၂၀၁၀ န့ၣ်န့ၣ်သရက်မုန်နီဂူထုမိ မ့ၢ်ဝဲကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢခၢ်စးလၢ ပိၣ်မုၢ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (ကီၢ်ပယီၤ) ဒီးဟံးဝဲမူဒါဒ်ပုၤကတိၤန့ၣ်ခဲးတၢ်ဘၣ်ယးပုၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ် ဒီးတၢ်ဒုးသ့ထီၣ်ဘၣ်ထီၣ်ပိၣ်မုၢ် အ ကံၢ်အစိတကပၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၁၄ န့ၣ်န့ၣ်ထုမိမၤသကိး တၢ်ဒုးခၢ်စးတဂၤလၢကလုာ်န့ၣ်ဖိၣ်စုကဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အ ကျါလၢဘၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအီၤလၢခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်ကရၢခိၣ် (၂) (မၤတ့ၢ်တၢ်) ပဒိၣ်နီၢ်စံးဖိရၢစ့ၣ် ဒီးလဲၤဝဲတၢ်အိၣ် ဖျိၣ် ဖးဒိၣ်ဆူကခွၢ်ကီၢ်စဲၣ်, မ့ၢ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲက

မံးတံာ်တဂလုာ် တံာ်ကွဲးဟ်လီုကညီကီုစံာ်တံာ်သုာ် ထီုာ်ဆီလီုဟ်လီုတံာ်ဘျုးခိာ်သုာ်ဒီးတံာ်ကွဲးဟ်လီုဖဲာ်ရုာ် ကီုစံာ်ဖျိာ်တံာ်သုာ်ထီုာ်ဆီလီုတံာ်ဘျုးခိာ်သုာ်တဂလုာ်လီု. ဖဲအဲဗဲမလိတံာ်လုာ် (Silkirk) ခိလုာ် အဆာ ကတီု အဲဒီးန့ာ်ဘုာ်တံာ်လုာ်ပီုလုာ် တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ် ဒီးပုဂံ ဝိတံာ်ခွဲးတံာ်ယာ်တံာ်လုာ်ပီုလုာ် ၂၀၁၄နံာ် အဆာကတီု န့ာ်လီု. အဲအတံာ်ဂဲလိာ်လုာ် တံာ်မုာ် တံာ်ခုာ် ဒီး တံာ်တီုတံာ်တြိာ်လုာ်အနီုကစံာ်ဒဲာ်အထံ အကီုအဂီု န့ာ်ဘုာ်တံာ်ဟ်ပနီုအိဒီးကိးအိလုာ်စံာ်သီပုာ်မုာ်မုာ်ဖိး တံာ်လုာ် ၂၀၁၇နံာ်အတီုပုာ် လုာ်ဝဲာ်ရံးထံာ်ဒဲာ်စံာ် လုာ်

တံာ်ကရုာ်ကရိလုာ် အဆီလီုအသးလုာ် တံာ်မလိတံာ်မုာ် တံာ်ခုာ်ဒီးတံာ်တီုတံာ်တြိာ်တံာ်ဟုးတံာ်ဂဲအပုာ်န့ာ်လီု. အဲမလိဖျိထီုာ်ဖျိစိမိလုာ် လုာ်န့ာ်ဒီးဒီး န့ာ်ဘုာ် ဝဲတံာ်လုာ်ပီုလုာ်အမုာ် ဟီုခိာ်ဖိတံာ်ဘုာ်တံာ်ဒီး တံာ်သုာ်ထီုာ်တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်လုာ် (Royal Roads University) ဖဲ ၂၀၁၈နံာ်န့ာ်လီု. ဆာကတီုခဲအံာ်ဘုာ်တံာ်ယုထံထီုာ်သရုာ်မုာ်နီုထုဖိး တံာ်တြိာ်ဆာတံာ်မလုာ်ဂီုပုာ်ဟီုခိာ်ဖိဒီး န့ာ်ဆာတံာ်ခွဲးတံာ်ယာ် ကိတံာ်ခိာ်ကျိာ်ခဲတဂလုာ် လုာ်ကီုပယီု ထံဖိကီုဖိတံာ်ယုတံာ်ဖိး အပဒိာ်(NUG - National Unity Government of Myanmar) န့ာ်လီု.

ကဘျးဟ(၄၄)အဆဲး
ပုာ်ဘျးစဲကရုာ်အံာ်မုာ်ကရုာ်လုာ်ဘုာ်တံာ်ဟ်ဖျိာ်ထီုာ်အိလုာ်မုာ်ဆုာ်မုာ်ဂီုပုာ်မစံာ်ဖိ, လီုကဝီပုာ်ထုစံာ်ဖိတံာ်ကရုာ်ကရိလုာ်အမလုာ်ဘုာ်ယး ဟီု ခိာ်ကပံာ်ခွဲးယာ်လုာ်အဘုာ်ယးဒီး ပတီုမုာ်တံာ်ထုစံာ်လိာ်ပုာ်တံာ်သုာ်ဘုာ်, တံာ်မညုာ်ဒီး တံာ်မသကိးယုတံာ်ဒီးပိာ်မုာ်ဒီး ကလုာ်ပုာ်တုာ်သုာ်တဖာ်န့ာ်လီု. ဆာကတီုခဲအံာ် ခုာ်ခုာ်ကျိာ်အံာ် မလုာ်ကိး ယုာ်တံာ် ဒီး Transnational Institute on ethnic conflict ယုာ်ဒီးတံာ်ခွဲးတံာ်ယာ်လုာ်ဟီုခိာ်ကပံာ်ဒီး န့ာ်ဆာတံာ်အိာ်ယုာ် တံာ်ရဲာ်တံာ်ကျဲလုာ် ကီုပယီုအပုာ်န့ာ်လီု. ခုာ်ခုာ်ကျိာ်မုာ်စံာ်ပုာ်မလုာ်ကိးတံာ်လုာ် တံာ်ကွဲးထီုာ်လံာ်တံာ်ဟ်ဖျိ "Meaning of Land in Myanmar" ဟီုခိာ်ကပံာ်လုာ် ကီုပယီုအပုာ် အခိပညီလုာ်ဘုာ်တံာ်ထုးထီုာ်ရုာ်လီုအိလုာ် (Transnational Institute)န့ာ်လီု.

ကညီပိတ်မုတ်သးခါလကဒီးန့ဂ်ဘဉ် ကညီပိတ်မုတ်ကရားတဂ်လကပိ(၂၀၂၁)န့ဂ်

သရဉ်မုတ်နီအဲဒ်မုနာ်

သရဉ်မုတ်နီအဲဒ်မုနာ် (ကီး) နီနီ မှဲပဲ ပှဘဉ်မုဘဉ် ဒါ တဂ် (KLAC) ကညီသဲစးတံဆိဉ်ထွဲမစာဝဲလီၢ်န့ဂ်လီၤ. အိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်ပဲ ၁၉၇၉န့ဂ်, လါမုၤ၁၀သီအနံန့ဂ် လီၤ. ဖျိထီဉ်ပှဉ်စိမိလက ကီပယီအပူၤဝဲ မတံဒ် ကိသ ရဉ်မုတ် တဂ်အသိးဒီးပဲ ၂၀၁၆န့ဂ်အနံန့ဂ် န့ဂ်လီၤဝဲလက ကညီတံ ဟံဆါ အ ပူၤဒီး မတံလက (KLAC) ကညီသဲ စး တံဆိဉ်ထွဲမစာဝဲလီၢ် ဒ်ပှဘဉ်မုဘဉ်ဒါတဂ် ဒီးမစုာ် ကီးတံလကစံဉ်ညီဉ်ပီတုာ်ကျိတကပၤဒ်ပဲကျိပှမတံဖိ တဂ်အသိးန့ဂ်လီၤ. တမုာ်ပှအိဉ်ဖျါဝဲလက တံစး တံ တါတဂ် ဘဉ် ဆဉ် မုာ်ပှအိဉ်ဖျါဝဲလက တံဖဲတံ မအ ပူၤန့ဂ်လီၤ. ထီဉ်ဘဉ်ဝဲတံမလိအါမးဘဉ် ဒီးဟ့ဉ်စုာ်ကီးဝဲ တံ မ လိ ဒ်တံ လိဉ်အဖိခိဉ်အသိးန့ဂ်လီၤ. အိဉ်ဒီးတံ ထီဉ်ထံဒူးထံတံဒီးမပဲမုဒါလကလီၤဘဉ်အါအဂ့ၤကတံ န့ဂ်လီၤ.

သရဉ်မုတ်နီလွဲထူစု

သရဉ်မုတ်နီလွဲထူစု မှဲပဲ (KLAC) ကညီသဲစးတံ ဆိဉ်ထွဲမ စာဝဲလီၢ် ပှဘဉ်မုဘဉ်ဒါတဂ်န့ဂ်လီၤ. အိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်ပဲ ၁၉၉၂န့ဂ်, လါအီးကထိဘဉ်၈သီလါဝီၢ်ရူကီဆဉ်, ဖူပှဉ်ယာ်ကီၢ်ရူဉ်အပူၤန့ဂ်လီၤ. မ လိ ဖျိ ထီဉ် ဒ်ကရံဉ်လက (Law) သဲစးတကပၤ ဒီး န့ဂ်လီၤ တံ ဟံ ဆါ ပဲ ၂၀၁၄ န့ဂ် လါလီၢ်ခါဉ် သးဝဲ လီၢ် ခိဉ် သ့ဉ် န့ဂ် လီၤ. ပဲ ၂၀၁၆န့ဂ်န့ဂ် န့ဂ်လီၤဆိတလဲအလီၢ်ဆူ (KLAC) ကညီသဲ စးတံဆိဉ်ထွဲမစာဝဲလီၢ် ဒီးမပဲ တံမတုာ် လီၤတီၤလီၤတုာ် ဆါကတီၢ်ခဲအံန့ဂ်လီၤ. မှဲပိတ်မုတ်သးစာ်တဂ် ဘဉ်ဆဉ်တတုာ်စာ်လီၤအသးလကအတံဖဲတံမအပူၤနီ တဘျီဘဉ်. ဟ့ဉ်လီၤသးလကဆါ လကကတီၢ် ဒီးဟံးထီဉ်ဖီဉ် ထီဉ်မုဒါ လါ လီၤ ဘဉ် အါ အဂ့ၤကတံ လကဂံၢ် လက ဘါဒ်တံသ့တံဘဉ်အိဉ်ဒီးအါအသိးန့ဂ်လီၤ.

သရဉ်မုတ်န့ဉ်န့ဉ်အူ

သရဉ်မုတ်န့ဉ်န့ဉ်အူ မှဲပဲကိသရဉ်မုတ်ဒီးပှဟ့ဉ်တံသိဉ် လိ တဂ် လကဖိသဉ်တံလဲထီဉ်လဲထီ လီၢ်ခါဉ် သး (CDC-Children development) အကိ လက အိဉ်သ့ဉ် လီၤအ သးလကမဲာ်တီၢ်- မဲာ်ဆီးလက ဘဉ်တံတီခိဉ် ရိဉ် မဲအါလကဒီးကထာဉ် စ့ဉ်သံဉ်ယဉ်မိဉ်န့ဂ်လီၤ. ဒီးန့ဂ်ဘဉ်ဝဲ (Psychology) ဒ်ကရံဉ်ပဲ ၂၀၀၅န့ဂ်လက ဝုာ် မိဉ်လမ့ဉ်, ကီပယီဒီးပဲ ၂၀၁၇ န့ဂ်န့ဂ် ဒီးန့ဂ်ဘဉ်ဝဲ တံအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ မးစထာဉ် (Master)ပဲ ကီၢ်ကိဉ်တဲဉ်အပူၤအံန့ဂ်လီၤ. မလိဘဉ်ဝဲနံ ဖုဉ်, နံထီတံမလိ လကထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ ပတီၢ်မုာ်ဂုၤ ကီၢ်ချ့ပတီၢ် မုာ်ဂုၤ အါ မး ဘဉ်ယး တံအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ . တံ ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့ဒီး အိဉ်ဒီးတံသ့တံဘဉ်အါမဲန့ဂ်လီၤ. မမုဒါလကလီၤဘဉ်အါပျဲဒီး တံသ့ဉ်ဆူဉ်သးဆူဉ် အဂ့ၤကတံ န့ဂ်လီၤ.

သရဉ်မုတ်ခဉ်ခဉ်ကူဉ်

သရဉ်မုတ်ခဉ်ခဉ်ကူဉ် မှဲပဲပှဟူးဂဲၤတံလက တံယုထံဉ် သ့ဉ်ညါတကပၤန့ဂ်လီၤ. လကအပူၤကွံဉ်အဲမတံလကခိဉ် ဒီး တံတီခိဉ် ရိဉ်မဲ တံမလိခိလ့ဉ်လကမဲာ်လးဒဲကဝီပူၤ, ကီၢ်ကိဉ်တဲဉ်ဒ်ပှဟ့ဉ်တံသိဉ်လိဘဉ်ယးမုာ်ကျိဝဲကွံဉ် ဒီးအဲကလံးန့ဂ်လီၤ. ဝံအလီၢ်ခဲအဲမတံဒီးကညီပှဂုာ် ဝီခွဲးယာ်ကရူၢ် လကအမုာ်တံတီၢ်ကျိတကပၤလက အမတံလက ဖူ ဖိသဝီဖိ အ ကီၢ်ဒီး မစာအဲသ့ဉ်တဖဉ် ဘဉ်ယးဒ် သိး ကဒီးန့ဂ်ဘဉ်ပှဂုာ်ဝီခွဲးယာ်အလကပျဲအဂီၢ်န့ဂ်လီၤ. အါတက့ၢ် အဲ ဟ့ဉ် လီၤအဆါကတီၢ်ဒီး မသကိးတံဒီး (Land in our hands- ဟီဉ်ခိဉ်လကပူၤ)ပှဘျးစဲကရူၢ် န့ဂ်လီၤ.

ဆူကဘျးပ(၄၃)

သရဉ်မုခ်အစတလၢဂ်ဝါ

သရဉ်မုခ်နီၢ်အစတလၢဂ်ဝါ လၢပုၤညီနီၢ်ကိးစုၢ်ကိးအီၤလၢနီၢ်အဲးစထၢဉ်မိဉ်တဂၤအိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်ဝဲလၢဝှ်ဖဉ်ပုဉ်ဖဲ ၁၉၄၇ နံဉ် လၢယနုၤအါရံၤ၁၉ သီအနံၤန့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်ဝဲသးပုၤ မုဉ်အ့ၤလၢဉ် ဒီးသးပုၤရွဉ်မိဉ် (ပဒိဉ်ဖုလၢဂ်ဝါ) အဖိမုဉ်အဒိဉ်ကတၢၢ်တဂၤန့ဉ်လီၤ. အပုၤပိဉ်ခွါအိဉ်ဝဲသၢဂၤ လၢအမ့ၢ်စီထူလၢဂ်ဝါ,စီထူၤဖျဉ်စ့,စီထူၤဆၢဒီးအပုၤပိဉ်မုဉ် အိဉ်စုၢ်ကိးဝဲသၢဂၤလၢအမ့ၢ် နီၢ်မ့ၢ်ရဉ် .နီၢ်ခြိးစံထၢဉ်ဘဲလ်ဒီးနီၢ်ဖိလၢဉ်သ့ၣ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဟံဉ်ဖိဃီဖိမ့ၢ်က ညီစျီဘျၢထံခရံဉ်ဖိလၢအဟံဉ်ဒိဉ်တၢ်ဘျဉ်တၢ်ဘါဒိဉ်မးန့ဉ်လီၤ.

ဖျိထီဉ်ဝဲတီၤဖုဉ်ကွဲဖဲဖဉ်ပုဉ်မုဉ်ကပီၤကွဲ (Sunshine School) ဒီး ဖဲ၁၉၅၄ နံဉ်န့ဉ် အဝဲဟဲထီဉ်ဆု တၢ်ဟံၢ်ဆၢဟီဉ်ကဝီၤ ဒီးဟးမၤလိတၢ်လၢအံၤတတီၤ လၢန့ဉ်တတီၤတုၤအဖျိထီဉ် ၉ တီၤဖဲ နၢ်ယံၤထၢဉ် လီၢ်ခၢဉ်သးတီၤထီကွဲဖဲ ၁၉၆၄ နံဉ်အဆၢကတီၢ်န့ဉ်လီၤ.ဖဲ၁၉၆၅ နံဉ်န့ဉ် က့ၤသိဉ်လိတၢ်ဖဲလၢဂ်ဝါခိဉ်အတနံဉ်ဒီးဖဲ၁၉၆၆ နံဉ်န့ဉ်လဲၤထီဉ်ဝဲပုၤကညီဗိုလ်မုဉ်လံာ်စီဆံ့ကွဲဖဲ ဝှ်တက့ၢ်, အ့စ့ဉ်န့ဉ်လီၤ.

ဖျိထီဉ်လံာ်စီဆံ့ကွဲဖဲ ၁၉၆၉ နံဉ်ဒီးဟဲက့ၤသိဉ်လိတၢ်တၢ်ဖဲဖဉ်ပုဉ်လံာ်စီဆံ့ကွဲ သၢနံဉ်န့ဉ်လီၤ. ဖဲ၁၉၇၂ နံဉ်န့ဉ် ဟဲက့ၤ ထီဉ်က့ၤဆုအသဝီ လၢဂ်ဝါခိဉ်အ ဒီးဖဲနံဉ်အ ဝဲန့ဉ် စ့ၢ်ကိးဒီးတ့ၤဒီးဖျိအသးဒီးသးခိဉ်ဘံဉ်မု လၢဖဲန့ဉ် ကတီၢ် မ့ၢ်ဝဲသးရုဉ်(၂၀)သးဒု(၁)ခိဉ်တဂၤန့ဉ်လီၤ.

ထီဉ်ဖိဝဲအဖိယုကဘဉ်ဆဉ် အဖိအဒိဉ်ကတၢၢ်တဂၤကွၢ်ဘဉ်ဝဲထဲယံၤလါဒီး စူးကွၢ်အသးန့ဉ်လီၤ. အဖိမုဉ်ဖိခွါလၢဖျိတဲာ်ဖျိတီၤ ဒီးအိဉ်မုဉ်ကနီၤဖိဉ်ခွါတုၤခဲအံၤတဖဉ်မ့ၢ်ဝဲ နီၢ်သုမ့ၢ်ဖိ, နီၢ်ထူခုဉ်လၢဂ်ဝါ, နီၢ်ဆၢထံဉ်မု, စီကွဲး ဒီးစီဖုဝါသ့ၣ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. ထီဉ်ပုၤဝဲ အိဉ်ဝဲဖဲ သးရုဉ် (၂၀)ဒီးသိဉ်လိစုၢ်ကိးဖိသ့ၣ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ.ဖဲ၁၉၈၅ နံဉ်န့ဉ်ဘဉ်တၢ်ယုထၢထီဉ်အီၤဖဲမုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရုဉ်ပိဉ်မုဉ်ကရၢခိဉ်(၂)ဒီးဖဲ၁၉၈၇ နံဉ်န့ဉ်ဘဉ်တၢ်ယုထၢပတ်ထီဉ်ကဒီးအီၤလၢပိဉ်မုဉ်ကရၢခိဉ်လၢကီၢ်ရုဉ်အပတီၢ်န့ဉ်လီၤ. ဟံးမုၢ်ဒါဒိဉ်ပိဉ်မုဉ်ကရၢခိဉ်တဂၤတုၤ ၂၀၀၅ နံဉ်ဒီးအိဉ်ဘျဲးက့ၤဝဲလၢတၢ်မၤဒီး ကွၢ်ထွဲဝဲမံၢ်ရၢမိၢ်ဒဲကဝီၤ, ဟံဉ်ဒွဲနီဉ်ဂံၢ် (၅) လၢ ကွဲဖိတဖဉ်မ့ၢ် နုၤသတူၢ်ကီၢ်ရုဉ်ဖိခဲလၢဉ်ယဉ်ယဉ် န့ဉ်လီၤ.

မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢအလၢ အကလုာ်မုဉ်ကထါဆၢ အိဉ်ဒီးတၢ်ဆိဉ်လီၤသးဒီး မ့ၢ်ပုၤလၢ အကတီၢ်တၢ်ယုဒိဉ်မးတဂၤလီၤ.ပုၤမ့ၢ်စံးအီၤဖဲလဲဉ်လဲဉ်ဘဉ်ဆဉ်မ့ၢ်ပုၤလၢအပုၤဆိပုၤတၢ်ကမဉ်, ရုပုၤပတီၢ်သ့ၣ်ကိးပတီၢ် ဒီးအဲဉ်ဖိအဲဉ်လံာ်ဒိဉ်မး တဂၤန့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤလၢ အအဲဉ်တၢ်သ့ၣ်ဝံဉ်သးဆၢဒီးသးဝံဉ်တၢ်မုဉ်ဒိဉ်မးတဂၤလီၤ. ဆၢကဲထီဉ်ဝဲကသံဉ်သရဉ်မုဉ်တဂၤဘဉ်ဆဉ်ကဲထီဉ်ဘဉ်ဝဲလၢကွဲသရဉ်မုဉ်, လံာ်စီဆံ့ကွဲသရဉ်မုဉ်, ပိဉ်မုဉ်ကရၢခိဉ်နီၢ်ဒီး ပုၤကွၢ်ထွဲဆုဒုးဒိဉ်ထီဉ်ဟံဉ်ဒွဲဖိတဖဉ်အခိဉ်တဂၤန့ဉ်လီၤ.သးမံဝဲလၢ အတၢ်မၤကိးပတီၢ်ဒဲး လၢအမၤဘဉ်ဝဲ ဒီးမၤ တၢ်အ ဂုၤကတၢၢ်လၢ အထံအကီၢ်အပုၤကလုာ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်အိဉ်ဖျိဉ်

အတတ်ဖုံးတတ်မအပူန့ၣ်လီၤ။
 မလိတီဖုၣ်ကွဲဖဲဖုၣ်ပုၣ်, မုၢ်ကပီၤကွဲ လာအအိၣ်ဘူးလာ
 ပုၤလိၣ်ကျိကၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဖဲၣ်ၣ်ၣ်ၣ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤ ပ
 ခိၣ် ဟဲတုၢ်လီၤမုၢ်မိၢ်ဖဲဖုၣ်ပုၣ် တယံၣ်တမိၢ်ဘၣ်ဒီး အဝဲ
 ဟဲဆူကစၢ်ကျါတၢ်ဟံၣ်ဆာဟီၣ်ကဝီၤပူၤန့ၣ်လီၤ။မလိတီ
 တတီၤဖဲသဝီလၢအဟဲအိၣ်ဝဲဒီးခံတီၤတတီၤတခီလဲၤအိၣ်
 ဝဲကွဲလၢလီၢ်ခၢၣ်သး(ခဲအံၤမုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရူၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ)ဖဲဖဲ
 နီၢ်သ့မွဲး(သရၣ်ထူနီၣ်သါအိၣ်/ သရၣ်မုၢ်စုနီၣ်သါအိၣ် အ

ပုၤဟံၣ်ပုၤယီၤ မုၢ်လာဒုၣ်ဒါ အတတ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအါဒိၣ်မး အ
 ယိန့ၣ်လီၤ။ ဖဲန့ၣ်အဆာကတီၢ် ပခိၣ်လးကွီၣ် (ကသံၣ်
 သရၣ်ထီၣ်စိဒိၣ်ဂ့ၤအဝဲ),ဟာထာၣ်သၣ်မူအဖိမုၢ်တဖၣ်
 သရၣ်မုၢ်ဖဲထူဒီးသရၣ်မုၢ်မးခ့ၣ်ညိးသ့ၣ်တဖၣ်သိၣ်လိ
 စ့ၢ်ကီးတၢ်ဒ်အမုၢ်လီၢ်ခၢၣ်သးကွဲအသိးန့ၣ်လီၤ။ နွံတီၤအ
 နံၣ်န့ၣ် က့ၤအိၣ်ကဒီးဝဲလၢ လၢမုၢ်ပျီ လီၢ်ခၢၣ်သးကွဲ န့ၣ်
 လီၤ။ သရၣ်ကွဲခိၣ်မုၢ်ဝဲသရၣ်ဒဲမၢၣ်, သရၣ်ကွဲ(ခဲအံၤမုၢ်
 သရၣ်ဒိၣ်ဒီးအိၣ်ဝဲ ဖဲဆၣ်မုၢ်ဟံၣ်ကဝီၤ) ဒီးသရၣ်အဂ

ဖဲ) အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ။ သတီၤဒီး လွံၢ်တီၤတခီလဲၤမလိဝဲလၢ
 ယုရမိၣ်ကွဲ ဒီးဖဲအမလိလွံၢ်တီၤအဆာကတီၢ် အတီၤသ
 ကိး မုၢ်အိၣ်ထဲတဂၤလၢ အမုၢ် နီၢ်ခၢၣ်ရံး လၢခဲအံၤပုၤသ့ၣ်
 ညါညါနီၣ်အီၤလၢ မးမးမိၢ်န့ၣ်လီၤ။ ယဲၢ်တီၤအနံၣ်န့ၣ် လဲၤ
 အိၣ်ကဒီးကွဲလၢတၢ်လီၢ်အဂတတီၤ လၢအိၣ်ဒီးခိၣ်နီၣ်
 အါဂၤဒ်အမုၢ်ပခိၣ်မါသ့မိၣ်(ပုလၢမု),ဒိၣ်စကီၤလၢတီၤ,
 ပခိၣ်ဖိညိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးပုၤလၢသိၣ်လိအီၤဖဲဆာကတီၢ်န့ၣ်
 မုၢ်ဝဲ သရၣ်ဖဲမယၢ်လၢအမုၢ်သရၣ်ဒဲနယၢ် (ခဲအံၤအိၣ်
 ဖဲဝဲမုၢ်ယု) အဝဲခါ န့ၣ်လီၤ။ ဖျီထီၣ်ယဲၢ်တီၤဝဲ သးကဒီး
 အလီၢ်ဆူ တၢ်လီၢ်အသီတတီၤဒီးတချုး ကွဲထီၣ် ဒံးအ က
 တီၢ်ဘၣ်သးကဒီးဆူဝဲလိၣ်ကျိဒီးဘၣ်ဟးမလိတၢ် လၢ

အါဂၤန့ၣ်လီၤ။ ယိးတီၤခွံတီၤတခီက့ၤမလိဝဲဖဲနီၣ်ယီၤထၣ်
 ဒီးဖဲ ၁၉၆၃န့ၣ်ကညီဖိ(KRC-KNUP) တၢ်လီၤဖး အက
 တီၢ်ကညီဖိတနီၤဟံၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်သးဒီးဒုၣ်ဒါဒီးဟဲက့ၤခးပုၤ
 အိၣ်တုၢ်တဖၣ်အယိ ကွဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟးဂီၤဒီးအဝဲတအိၣ်
 ဘၣ်လၢကွဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဟးထီၣ်ကွဲဝဲသိၣ်လိတၢ်ခဲန့ၣ်
 ဒီးဖဲၣ်ၣ်ၣ်န့ၣ်န့ၣ်လဲၤထီၣ်ကညီဖိမုၢ်လံာ်စီဆုံကွဲလၢ
 အ့စ့ၣ်ဒီး ဟဲက့ၤထီၣ်သိၣ်လိက့ၤတၢ်ဖဲ ဖုၣ်ပုၣ်လံာ်စီဆုံ
 ကွဲသါန့ၣ်န့ၣ်လီၤ။
 ဒီးတုၢ်ဒီးဖျီအသးဒီး သးခိၣ်ဘံၣ်မူ လၢအမုၢ်သးရူၣ်(၂၀)
 သးဒု(၁)အခိၣ်တဂၤဖဲ၅.၅.၁၉၇၂အနုၤလၢလၢဂါခိၣ်ဒါ
 သဝီန့ၣ်လီၤ။ တုၤအမုၢ်အလါဘၣ်ဒီး ဆံးစၢ် ထီၣ် အဖိဝဲ

ကိတက ဦးကွာ်ဘၣ်ဝဲထဲယံင်လါဒီး အဖိအံးစူးကွံာ် အသးန့ၣ်လီၤ.ဖဲအအိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟူးအသးအသီတကန့ၣ် ဟဲ လါအိၣ်ဒီးအပၢ်လါ လါ်ခါၣ်သးဒီး ဆံးစၢ်ထီၣ်ဝဲအဖိ မုၣ်ဖိတကဖဲထူဝါလုာ်သးခိၣ်သါအိၣ်အဟံၣ်ဒီးအဖုကိး န့ၣ်အမံးလါသုမ့ဖိ ဒီးဆါမုၢ်လါဝဲလါ ကကဲဘျူးကဲဖိၣ် လါအပူၤကလုာ်အဂီၢ်ဒ်သုမ့ကျိကဲဘျူးလါကညီတၢ်ပၢ် ဆါဒီးပုၤအါဂါအဂီၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. ဆံးစၢ်အဖိတယံာ် ဘၣ်ဒီး က့ၤထီၣ်ကဒါက့ၤဆူ သးရ့ၣ်(၂၀) ဝဲလီၤ ကီၢ်စၢ် ခိၣ်သဝီ , ကိးဖျိၣ်ဖိဖိသံၣ်တဖၣ် ဒီးသိၣ်လိဝဲလံာ်တုၤ လါသၢတီၤ လါအကစၢ်ဟံၣ်ပူၤဒၣ်ဝဲ ဒီးလၢခံမုၢ်လါပုၤဟဲ အါထီၣ်အယိ သုၣ်ထီၣ်ကဒါက့ၤဝဲ လါက့ၤန့ၣ်လီၤ. အဖိ ဆံးတဖၣ်မၤလိတီၤပုၣ်က့ၤလါအစုပူၤဒီးတုၤမုၢ်အတီၤထီ ထီၣ်က့ၤတခီ ဆုၣ်ဆူအဖဲအဖုအအိၣ်လါ ဖျၢာ်လုာ်သဝီ ဒီးအဖဲကွာ်ဒိၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ယုာ်ဒီးတၢ်သိၣ်တခါယိလါ အဖဲသိၣ်တုၤအမိၢ်န့ၣ်လီၤ. အဖိမုၣ်အအိၣ်သုမ့ဖိတက ဖဲ အဆံးဒီးအကတီၢ် ဆိးက့ၤဖးဒိၣ်တဘျီ တုၤအသးပုၤနီၣ် အသးဒၣ်လဲာ်န့ၣ်လီၤ. ကသံၣ်သရၣ်တအိၣ်လါဆီလါ ကကုၤစါအါဘၣ်. အိၣ်ဝဲထဲထူဝါလုာ်ဒီးဖဲအါစံၣ်မိၢ်ထူးန့ၣ် အပူၤလါကလီၤသဒဲအိၣ်ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်လါအဂီၢ်အယိ သုၣ်နီၣ်လီၤက့ၤအသးန့ၣ်လီၤ. အဖိခါစါကွဲးတကစၢ်ကိး မုၢ်ဆိးက့ၤ ပုၤဘၣ်သ့ၣ်န့ၣ်အသ့ၣ်အယိ တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ် လါအဂီၢ်အါတစဲးဘၣ်ဆၣ် အဖိတဖၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဝဲဂ့ၤဂ့ၤ ကိးဂၤလီၤ.

ဖဲအဝဲနီၢ်ဆံးဒီးအကတီၢ် တၢ်ဒုးမုၢ်ကဲထီၣ်တဘျီလၢလၢ် ယုၢ်မံဝဲလါထံခံကွံာ်စိာ်သုၣ်ခိၣ်ထံးဝၣ်ခိၣ်ထံးထီၣ်ဘိန့ၣ် လီၤ. ဘီၣ်သိၣ်ကိးတၢ်သုကိး တသ့ၣ်ညါဒီး တပျံးစၢ်ကိး တၢ်နီတမံမုၢ်လါအမိၢ်တဲယုၤအဝဲသ့ၣ်လါတၢ်ဖိညါကိး အယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဟးအိၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်အဆါကတီၢ် ဟးယု ဖဲးဝဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢၣ် ဒီးပိာ်ပျိာ်တဖၣ်န့ၣ်တစဲးတမ့း ဒီးမုၢ် တၢ်သးခုလါအဂီၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဟဲက့ၤစိာ်န့ၣ်အမိၢ်ဒီးအ မိၢ်ဖိကပိာ်ထီၣ်တုၤအါဒီး လါအဂီၢ် မုၢ်ကသုအဝံၣ် လါအ သး ပုၤနီၣ်ဝဲ တန့ၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ အဝဲဟးမၤလိမၤဒီး တၢ် အကတီၢ် အပၢ်စံး အဝဲသ့ၣ်လါ သါမၤတၢ်ပၢ်ဆါန့ၣ် တၢ် တအိၣ်ဒီးသါနီတမံဘၣ်. ကျိၣ်စ့, ကသ့ၣ်ကဆီ, စံာ်လီၢ်

ပုၤလီၢ်တအိၣ်ဒီးသါနီတမံဘၣ်. သါဟ့ၣ် သု န့ၣ် ဒၣ် တၢ် ကျိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤလီၤလါအဖိကဒီးအဝဲစံး စ့ၢ်ကိးဝဲ တၢ်ကတီၢ်တမံယိလါအပၢ်စံးတုၤ အဝဲသ့ၣ်တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဖိတဖၣ်အခိၣ်န့ၣ်ဂ့ၤဝဲလါ တၢ်မၤလိမၤဒီး တကဟး ဒီးမၤလိတၢ်ဖျိတဲာ်ဖျိတီၤ ကိးဂၤဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. ဖဲ တၢ် သးလီၢ်သးကျဲအဆါကတတီၢ် အဝဲသ့ၣ်သးလီၢ်ဆူကျိၣ် ပးဒဲကဝီန့ၣ်လီၤ. ဖဲကျိၣ်ပးသးအလီၢ်ဆူမံာ်ရၢမိၢ်ဒဲကဝီ အဆါကတီၢ်အဝဲသ့ၣ်ဟဲသုၣ်လီၤက့ၤအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး ဖဲမံာ်ရၢမိၢ်ဒဲကဝီန့ၣ်လီၤ. အဝဲတကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ ဂံၢ်ပြု တၢ်ဆါ(ခဲစၢ်)ဒီး စူးကွံာ်အသးဖဲ ၂၀၀၀နံၣ်ဖဲအ လဲၤဒီး ကူစါယါဘျီအသးလါ မဲးလးဒဲကဝီ အကတီၢ် န့ၣ်လီၤ. အဖိတနီၤလဲၤဆူကီၢ်ချါဒီး တနီၤအိၣ်တုၤဒဲးဒီး အါလါ ထံ ကီၢ်ပုၤကလုာ်မုၢ်ဒါတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲ၁၉၈၅နံၣ် လါအုၤဖြူအကတီၢ်သးခိၣ်ကျိၣ်စါဘိာ်မွဲး, ပဒိၣ်သါအိၣ်, ပဒိၣ်စကီၤလါတီ, ပဒိၣ်ထူထူလု , သရၣ် မုၣ်လၢၣ်ဖိ, သရၣ်မုၣ်ဖိ, သရၣ်မုၣ်စံးဖိရၢသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ တၢ်ကရၢကရိဆူ မုၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၢအပူၤ တကတီၢ်ယိ သုၣ် ထီၣ်ယုာ်ပိာ်မုၣ်ကရၢတၢ်သုၣ်ထီၣ်ဆီလီၤန့ၣ်လီၤ. လါတၢ် ယုထာတဘျီအံၤ အဝဲဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲမုၢ်ဒါလါအမုၢ် ကရၢခိၣ် (၂), ဖဲပဒိၣ်ဖုလၢ်မုၢ်မုၢ်ကရၢခိၣ်ဒီးပုၤမၤသကိးတၢ်အဂၤ တဖၣ်မုၢ်သရၣ်မုၣ်ဖိရၢ(သရၣ်မုၣ်လုလုာ်မိၣ်အမိၢ်)ဒီး သရၣ်မုၣ်လါဘၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တချူးတၢ်ယုထာဆါ ကတီၢ်သးခိၣ်သါအိၣ်(ဖဲန့ၣ်ဆါကတီၢ်မုၢ်ကီၢ်ခိၣ်-၂)တ က အိးထီၣ်တၢ်ကတီၢ်ဒီးစံးဝဲ ပုၤလါန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဖး တၢ်ယု ထာန့ၣ်ဂ့ၢ်လိာ်တသ့ဘၣ်အယိတုၤအဝဲန့ၣ်ဘၣ်တၢ်လီၢ်ဒီး ဘၣ်တုၤလိာ်ဟံးန့ၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဟံးန့ၣ်မုၢ်ဒါဒ်ကရၢခိၣ်(၂), ခံနံၣ်ဒီးဖဲ ၁၉၈၇ နံၣ်န့ၣ် ဘၣ် တၢ်ယုထာထီၣ်ကဒါက့ၤအီၤ ဒ်ကရၢခိၣ်တကအသိးန့ၣ် လီၤ. ဖဲအဝဲအိၣ်လါမုၢ်ဒါပုၤအဆါကတီၢ် လီၤတၢ်ကရၢ က ရိတုၤဆူကီၢ်ဆၣ်ကိးဘ့ၣ်ဒဲးယၣ်ယၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆါကတီၢ် တဘျီဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟးလီၤတၢ်ကရၢကရိဒီးသးခိၣ်မုၣ်ရံၣ် အိပိာ်အဝဲသ့ၣ်အခံဒီးသးခိၣ်အံၤတဟးအိၣ်နါစါတၢ်တ လုာ်နါစါထံအယိလါအတၢ်လဲၤဒီးတကတီၢ်တဆူးတဆါ ဝဲနီတဘျီဘၣ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်မၤလိလါအဂီၢ်တဆံးတစ့

ဘဉ်န့ၣ်လီၤ. ပိန်မုန်ကရၢအိၣ်ထီၣ်အယိ အဝဲထံၣ်ဝဲလၢ ပိန်မုန်တဖၣ်အမဲၣ်စီၣ်နီၣ်ဘဉ်ယးပိန်မုန်အဂ့ၢ်အကျိၤ တကယးအါန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲကဲပိန်မုန်ကရၢခိၣ်အဆၢ ကတီၢ် ကီၢ်ရၢၣ်ဝဲလီၢ်အိၣ်ဝဲဖဲ အူဒါထံၣ်ဒီးအဝဲအဟံၣ် အိၣ်ယိၣ်လိာ်ကျိတခိၣ်ဝဲအယိ ထီၣ်လ့ၢလဲဝဲတၢ်မၤ လၢ ချံန့ၣ်လီၤ. (DKBA) အိၣ်ထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ တၢ်လီၤ ပြံ လီၤပြုဒီး ပှၤလၢအူဒါဒီးယိၣ်နံၣ်ခိၣ်အါတီၤ သုးအလီၢ်ဆူ ကျိၣ်ပး, မဲၣ်ယဲၤထံၣ်, ကတုၣ်ကျိဒီးတနီၤဆူမဲၣ်ကီၢ်ခါန့ၣ် လီၤ. ဖဲအိၣ်ပြံအိၣ်ပြု ဝဲဒ်အံၤအကတီၢ် အဝဲဒီး အသကိး စ့ၤဂၤလဲၤဝဲဆူတၢ်လီၢ်တဖၣ်အံၤ ဒီးကရၢကရိသ့ၣ်ထီၣ် ကဒါက့ၤ ပိန်မုန်ကရၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လီၤတၢ် လီၤဆဲးဘဉ်ဆဉ် တၢ်ကွဲးနီၣ်တနီၤဟါမူဟါမၢ်ကွံာ်ဝဲလၢ န့ၣ်ဒါ အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဒီးထံၣ်ဒိၣ်ယိၣ်ယွၤအယိန့ၣ်လီၤ. လၢခဲဒဲကဝီၤတဖၣ်အံၤဘဉ်သုးကဒီးအလီၢ်ဆူမဲၣ်ရၢမိၢ်ဒဲ ကဝီၤဖဲမဲၣ်လးအူဒဲကဝီၤအယိတၢ်လီၤပြံလီၤပြုတဖၣ်အါ ထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်ဘဉ်ဆဉ် ခိဖျိလီၢ်ခါၣ်သးသးထုးဖျိၣ်တဖၣ်ဖျိၣ် ရဲၣ် ကျဲၤထီၣ်ယူက့ၤအယိကီၢ်ရၢၣ်ပိန်မုန်ကရၢတၢ်ဟူးတၢ် ဂဲၤအိၣ်ဒီးဝဲတုၤခဲကနီၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျိပိန်မုန်အိၣ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိအယိ အဝဲထံၣ်ဘဉ်ဝဲ လၢ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဝဲတဆဲးတစ့ဘဉ်န့ၣ်လီၤ. ပိန်မုန်လၢ ခါပူၤကွံာ်တဖၣ် စ့ၤဝဲလၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲ အပူၤ မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပှၤတတၢ်မၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီးထံၣ်ရၢၢ်ကီၢ်သဲး တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤဘဉ်ဆဉ် ခိဖျိကညီပိန်မုန်ကရၢတၢ်ကျဲးစးအ ယိပိန်မုန်အမုးကယၤပၣ်ယုာ်အါထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ကိးကလုာ်ဒဲးအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ဒီးတၢ် ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အိၣ်ဝဲအါမးဘဉ်ဆဉ် အဝဲထံၣ်ဘဉ်ဝဲလၢ တၢ်ထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးစ့ၤဒဲးအယိကြားသပျံၤကတၢ်လၢ ကဘဉ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ဘျးဘျးဘျး ဘျးန့ၣ် လီၤ. အဝဲထံၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲလၢ ခိၣ်နီၣ်လၢတၢ်ဖီခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်လၢတၢ်ဖီခိၣ်အဂ့ၢ်ကတၢ်အယိ အဝဲသ့ၣ်လၢ တၢ်ဖီလၢာ်တဖၣ် ဖဲးမၤတၢ်သးသဟီၣ် အိၣ်ဒိၣ် တက့ၢ် န့ၣ် လီၤ. သးသဟီၣ်အိၣ်လံဘဉ်ဆဉ် တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သး လိာ်ဒဲးဝဲဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆဲးကျိးမ့ၢ်ချးဆၢချးကတီၢ် န့ၣ်န့ၣ်ဖိၣ်လိာ်န့ၣ်ညီဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်အကျိၤကလဲၤဒိၣ်

ဝဲတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲအိၣ်ဒီးအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ပာ်သးဒီးတၢ် ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလၢအဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢ “ ပှၤကိးဂၤမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကျဲးစးကွၢ်တၢ်လၢအ ကပီၤတက ယၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ထံၣ်ဒိၣ်တၢ် ထဲ အခံးတကယးဒီးတကျဲးစးကွၢ်တၢ်လၢ အကပီၤတက ယၤဘဉ်န့ၣ် တၢ်ကခံးဝဲလၢ ပတၢ်ထံၣ် ပူၤလီၤစိၤလီၤ ထီၣ်န့ၣ် လီၤ. ပှၤသးပှၤန့ၣ် ထံၣ်တၢ်ဒ်အတၢ်ထံၣ်ဒိၣ်ဝဲဒီးပှၤသးစၢ် စ့ၢ် ကိး ထံၣ်တၢ်ဒ် အတၢ် ထံၣ်ဒိၣ်ဝဲဒီးဒီး သန့ၤအသးလၢ အတၢ်လဲၤခိဖျိအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အလီၢ်အိၣ်လၢကဘဉ် တၢ်ပိၣ်ဒီးထီၣ်ယူလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

အဝဲဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါပိန်မုန်သးစၢ် လၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ တဖၣ်လၢ ကအိၣ်မူလၢ ကညီဒီးကလုာ်စၢ်ဖျိၣ်ကရၢဒီး က ညီပိန်မုန်ကရၢအတၢ်ထုးစုန့ၣ်ကျဲးအဖီလၢဒီးလဲၤသကိး လၢတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢအကြားဝဲဘဉ်ဝဲ အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပ ဘဉ်ဟံၣ်ပသးတဖျၢၣ်ယီၤ ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလိာ်ပသး မၤသ ကိး တၢ်ယူယူဒီး တဲသကိးလိာ်ပသးတၢ် ပျီပျီဆဲးဆဲးန့ၣ် လီၤ. မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ အဝဲတဆၢထံၣ်လၢဝဲ တၢ်လီၤမ့ၢ် လီၤဖး သ့ၣ်တဖၣ်လၢဘဉ်. ဆၢထံၣ်ဝဲတၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ် တၢ် ယူတၢ်ဖိးနီၢ်နီၢ်လၢ ကညီကလုာ်အသိးအကျိၤ န့ၣ်လီၤ. ပှၤ တဂၤဒီးတဂၤန့ၣ် ပတဘဉ်ဟံၣ်ကဲအီၤ ခိဖျိပပျံၤ အီၤအ ယိ ဘဉ်. ပကဘဉ်နီၢ်ဟံၣ်လိာ်သး, ဆီၣ်လီၤသးယာ်ခိဖျိဒီးမၤသ ကိးတၢ်လၢတၢ်ယူတၢ်ဖိးအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢတၢ်မၤ သကိးကရၢတၢ်ဖဲးတၢ်မၤလၢအပူၤကွံာ်ဒီးဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ န့ၣ် လီၤဆီဝဲဖးဒိၣ်ခိဖျိတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးတၢ်ပတၢ်ဆၢဆီတ လဲအသးတဆဲးတက့ၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. လၢအပူၤကွံာ်ပ အိၣ်လၢပကစၢ်ထံၣ်ကီၢ်န့ၣ်သဝီ, ပကစၢ်ဟံၣ်ယီၤ ဒီးဆၢက တီၢ်ခဲအံၤတခီ ပမၤတၢ်ဘဉ်ဆဉ် ပအိၣ်လၢပှၤဂၤထံၣ်ကီၢ် န့ၣ် သဝီ ပှၤဟံၣ်ပှၤယီၤ ဒီးပှၤတၢ်ပတၢ်ဆၢဖီလၢအယိ ထဲသိး ပသးပအဲၣ်ဒီးမၤန့ၣ်ပမၤတသ့ဒီး ထဲသိးပဆၢလဲၤဆၢက့ၤ အလီၢ်န့ၣ်ပလဲၤပက့ၤအခွဲးတအိၣ်ဒီးပဟူးပဂဲၤလၢပတၢ် ကရၢကရိအဂီၢ်စ့ၢ်ကိး တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပျဲ တအိၣ်ဝဲ ဘဉ်န့ၣ်လီၤ.

ဆၢကတီၢ်ယံာ်ထီၣ်ဒီး တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးသ့ၣ်တဖၣ် သး အ

သး ကွာ်ကွာ် အယိ ပှတနီ၊ အတၢ်နၢ် နှၢ်ပှဆံးလီ၊စှလီ၊
ဒီး တနီ၊နှၢ်တဲထီၣ်ဖျဲးစ့ၢ်ကီးဝဲလၢ ကညီမိအံၤ မၤနၢ်တၢ်
တသ့ဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ပမၤတၢ်ဟံၢ်ဆၢတၢ်မၤတမ့ၢ်မ့ၢ်လၢ ပတ
အိၣ်တၢ်ဟံၢ်ဆၢအမ့ၤ ဒီးပအိၣ်ဒၣ်ကီၤ လၢဝါအမ့ၤအယိ
နှၢ်လီၤ. တၢ်ဒ်အံၤအသိးသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပှဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ
ကီးဂၤအမ့ၤအဒါ လၢကဘၣ်ကတိၤသကိး ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်
ဘါဒီးတဲနၢ်ဟံၢ်လိာ်သးနှၢ်လီၤ.တၢ်နၢ်ဟံၢ်လိာ်သးမ့ၢ်အိၣ်
မးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီကအိၣ်ဝဲဒၣ်နှၢ်လီၤ.

မၤနၢ်ပျီတၢ်လီၤဖးနှၢ်အဝဲထံၣ်ဝဲလၢဟဲခိဖျိအသးလၢတၢ်
နၢ်ဟံၢ်လိာ်သးဆံးစှၤတကးဘၣ်တၢ်နၢ်လၢ ထံၣ်ဂ့ၢ်ကိၤသး
တၢ်ဘျီတၢ်ဘါဒီးကလုာ်ဂ့ၢ်ဝီတကပလီၤတၢ်ဒီးတၢ်ထုး
ထီၣ် အခိပညီကမၢ်အယိ ဒုၣ်ဒါကွဲၣ်လွဲၣ်န့ၢ်ဒီး မၤလီၤဖး
တၢ် အဂံၢ်ဆူၣ်ဒီး နၢ်ဝဲနှၢ်လီၤ. အလီၢ် အိၣ် သပှၢ် ကတၢ်
လၢပကဘၣ် မၤဆူၣ်ထီၣ်တၢ်နၢ်ဟံၢ်လိာ်သးဒီးသးအတၢ်
သ့ၣ်ညါတဖၣ်အံၤလၢပပှၤကလုာ်အသိးအကျါ သပှၢ် က
တၢ်နှၢ်လီၤ.

ကညီကလုာ်တၢ်ဃုတၢ်ဖိးအဂီၢ် အဝဲထံၣ် ဝဲလၢပှၤတီခိၣ်

ရိၣ် ဝဲတၢ်ဒီးထံဖိကိၢ်ဖိကမျါမ့ၢ်ဂ့ၤပှၤမၤသကိးတၢ်တက
တီၢ် ဂ့ၤ တကတီၢ်ဂ့ၤ ကဘၣ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအါထီၣ် က
ဘၣ် မၤ နၢ်ဟံၢ်အါ ထီၣ်လိာ်က့ၤအသး ဒီးအဲၣ်လိာ် ပသး
အါ ထီၣ်နှၢ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲၣ်ဒီးတၢ်နၢ်ဟံၢ်လိာ်သး မ့ၢ်
ဆံးလီၤစှၤလီၤဒီးတၢ်လီၤဖးကအိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်ဝဲဒၣ်နှၢ်
လီၤ.

အဝဲမၤတၢ်ဝဲတၢ်ဟံၢ်ဆၢအတၢ်မၤ အဂ့ၤကတၢ်ဒီး ခဲအံၤမ့ၢ်
လၢ အသးနံၣ်အလါ အိၣ်ထီၣ်တစဲးလံအယိ အဝဲပၢ်လီၤ
က့ၤ အ သးလၢ ကမၤဝဲထဲဒၣ်အမၤဝဲသ့အသိး တဆံး တ
က့ၢ် လၢ အလီၢ်သနၢ်ဒၣ်ဝဲနှၢ်လီၤ. အဝဲအိၣ်လၢသ့ၣ်က့
သးပှၢ်အကတီၢ်လံဘၣ်ဆၣ် ထီၣ်ဒီးတၢ်မၤလိတ ခါဘၣ်
တခါ ဝဲတၢ်မ့ၢ် ရဲၣ်ကွဲၣ်တခါဂ့ၤတခါဂ့ၤ ဒီးခဲအံၤမၤလိစ့ၢ်
ကီး ကျီၣ်တဲၣ်တီၤကွီ (ဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပျဲးကွီ) ဒီး ဘူးထီၣ် တ့ၢ်
မး လၢ ကဖျိထီၣ်ဝဲ တီထီကွီနှၢ်လီၤ. မ့ၢ်မိၢ်တဂၤလၢ အ
အဲၣ် အထံအကီၢ်အပှၤကလုာ်. အဲၣ်တၢ်ဘျီ တၢ်ဘါ ဒီး
ပၢ်ကဲပှၤကိးဂၤဒဲးနှၢ်လီၤ.

သရဉ်မုန်နီဂ်မုန်ယဲးဖဲ (တီအူကီဂ်ရဉ်)

သရဉ်မုန်နီဂ်မုန်ယဲးဖဲအိဂ်ဖျဲဂ်ဒေဂ်လတီအူဝ်၊ ကဝီဒု(၂၀)မိဂ်ကွဲဖဲ၁၉၄၈နံဂ်, လါယု၁၇၁၁အနံနံလီ. မုန်ဝဲသးပုဂ်မုန်နီဂ် ဘုဂ်ဖီဒီးသးပုဂ်စိဘးဟုဂ် (ပဒိဂ်ဘးဟုဂ်လါညါမုန်ဝဲတီအူကီဂ်ရဉ်နဲဂ်ရဲဂ်, လါခဲမုန်ဝဲကုဂ်သုဆဲးလါဝဲကျိခိဂ်)အဖိမုန်ဒိဂ်ကတိာ် လါဒီပုဂ်ဝဲယဲးဂါအကျါန့ဂ်လီ. အပုဂ်ပိဂ်မုန်သါဂါမုန်ဝဲနီဂ်ခဲဂ်ရဲး, နီဂ်မရံ ဒီးနီဂ်မသဲဂ်(မုန်ပုဂ်တလံဂ်ခဲဂါ) ဒီးအပုဂ်ဒုခါ သ ဒါစိခွံဂ်ယဲးဖီသုဂ်တဖဂ်လီ.

အပုဂ်နီဂ်လီမကညီတိာ်ပာ်ဆါ အတိာ်ဖဲတိာ်မာစးထီဂ်လါကညီတဖဂ် ကရကရိထီဂ်လိဂ်အသးလါ ကညီတိာ်ပာ်ဆါအဂီဂ်လံလံန့ဂ်လီ. ဖဲလါအသးအိဂ်တနံဂ်အဘျဲဂ်အဆါကတီဂ်တီအူဝ်လီဆူဒုဂ်ဒါအစုပူအယိ အဒုဂ်ဖိထာဖိ, မိဂ်ပံဖဲဒီးမုန်ဂ်ဖါတိာ်သုဂ်တဖဂ်သုးကစိထီဂ်ကွံဂ်အသးဒီး ယုဂ်ထီဂ်ဆူတီအူ မုန်ထီဂ်ကစါခိဂ်သဝီတဖဂ် တတီဘုဂ်တတီလီ. ဖဲကညီတိာ်ပာ်ဆါစးထီဂ်သီ အဆါကတီဂ် တိာ်ပာ်ဆါဖိဒုဂ်ဖိထာဖိတဖဂ် ကအိဂ်ဘုဂ်အိဘုဂ်တနံဂ်အဂီဂ်တနံဂ်အဂီဂ်န့ဂ်တိာ်ဆိဂ်ထွဲမာစါ အါ တါမနုမးတအိဂ်နီတမံဘုဂ်. လါတါန့ဂ်အယိအပုဂ်အနီဂ်ကစါဒုဂ်ဝဲ ဒ်သီးဖိမါ ကအိဂ်ဘုဂ်အိဘုဂ်အဂီဂ်ဖဲအိဂ်ခုးယုဂ်ဒီးသဝီဖိအဂါတဖဂ်န့ဂ်လီ. မုန်ဝဲပုဂ်ဖိ , ကဘုဂ်ဖဲအိဂ်မအိဂ် ဒ်ပုဂ်ကစါခိဂ်ဖိအသး မုန်တိာ်လါအဂီဂ်ဒိဂ်မးလီ. ဘုဂ်ဆဲဂ်မုန်ဝဲပုဂ်တဂါလါတဟုဂ်အတိာ်အိဂ်မုအယုဂ်ဘုဂ်အယိတိဖျိဝဲတနံဂ်ဘုဂ်တနံဂ်ဂုဂါလီ. လါနီဂ်ဆဲးဖိသုဂ်ခါလံလံတုလီလါနီဂ်ဒိဂ်တစုထံဂ်ဘုဂ်ဝဲ အပုဂ်မတိာ်ပာ်ဆါအတိာ်မာ တခိခိဖဲခုးတခိခိ, သုဂ်ပုး အိဂ်တိာ်တခိခိ လါတါလုဂ်အိဂ်ဟံဂ်ဖိယိဖိအ

ဂီဂ်လီ. ဒ် ပါမုန် ပုဂ်တိာ်ပာ်ဆါဖိအသး အဟံဂ်ဖိယိဖိဘုဂ်သုးအတိာ်အိဂ်တိာ်ဆိးအလီဆူအံဆူနုထီဘိလီ. လါအဝဲသုဂ် အတိာ်ဘုဂ်တိာ်ဘါအဂီဂ်ဘုဂ်သုးသးဆူဒုသဝီတဖဂ်တဖျဲဂ်ဘုဂ်တဖျဲဂ်, တဘျီဘျီဆူပုဂ်လါကျါတတီဘုဂ် တတီ , တဘျီဘျီဘုဂ်အိဂ်လါပုဂ်ပုဒီဖိ ဒီမိဂ်ထဲ တဒုဂ် ဧ ဒီး တဘျီဘျီဖဲဒုဂ်ဖိထာဖိ ဆါအခါ မုန်တိာ်ကီတိာ်ခဲအဒိဂ်အမုန်လါကထံဂ်ကသံဂ်ဖိဂ်ဒီးကသံဂ်သရဉ်လီ. ဖဲန့ဂ်အခါလါဒီပုဂ်ဝဲအကျါဒ်အမုန်ပုဂ်အဒိဂ်တဂါအသးသုဂ်ညါတိာ်ကီတိာ်ဂါဒိဂ်န့ဂ်ဒီး အပုဂ်ဆဲးအဂါတဖဂ် အယိတိာ်မအသးဒီးအါလါတါသယုဂ်ဘုဂ်အသးလါအပုဂ်ဒိဂ်မးပုဒီးတိာ်ဘုဂ်ယိဂ်ခိးကွါလါအပုဂ်အကျဲလါကဟဲကုးချုချုဆူဟံဂ်လီ. ပါတဂါဒ်အမုန်တိာ်ပာ်ဆါဖိတဂါအသး လါမုဒါတိာ်ဖဲတိာ်မအယိ အိဂ်လါဟံဂ်တချုးတသုဒီးတဘျီဖိသံလါအလီခဲန့ဂ်အိဂ်စွါကီလီ.

ဖဲအနီဆံးအခါ ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်ဝဲလံးလံးစ့စ့၊ ဖျိၣ်ဖျိၣ်ယၣ်ယၣ်လၢ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ကူတၢ်သိးစ့ကီး လီၤမိၢ်တၢ်ဖိဆံးလံးဆံး. တၢ်ဖဲတၢ်မၤအိၣ်အိၣ်မၤဝဲ မ့ၢ်တသ့တထီၣ်ဘးနၢ်က့ လၢဖိသၣ်အတၢ်အိၣ်ဘၣ်အိၣ် ဘၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အဂီၢ်ရဲၣ်ကျဲၤကဟု ကယၣ်, အံးကွၢ်အဖိတဖၣ်တုၤလီၤတီၤလီၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်စ့ၢ် ကီးမိၢ်တၢ်လၢ အဲၣ်ဘၣ်တမ့ၢ်တပျီၤလီၤ. တဘျီဟု သး အိၣ်တုၢ်ဝဲလၢ ကလၢအိၣ်လၢအဟံၣ်ဖိပီဖဲအဂီၢ် ထဲတ ဘျီစီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တပၢ်ဖျါထီၣ် အတၢ်ကိၢ် တၢ်ဂီၤအံၤလၢ တမ့ၢ်အမဲၣ်ညါဘၣ်. မ့ၢ်မ့ၢ်တခီဖိဒုးအိၣ် တ မ့ၢ်အမ့ၢ်လၢ တၢ်မဲၣ်မ့ၢ်နါဆၢအပူၤလီၤ. နံၣ်အဝဲန့ၣ်အပူၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ကအယိ ပုၤသဝီဖိတဖၣ်စ့ကီး ဘၣ်လဲၤ ယုၤအိၣ်ယုၤအိၣ်ဆူၣ်သဝီအဂၤစ့ကီးလီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါ အသး အိၣ်အနံၣ်တဆံ, ဘၣ်လဲၤပိၢ်အမ့ၢ်ဂၢ်အခံလဲၤပျဲအိၣ်ဟု သးလၢသဝီအဂၤတဖျါဒီး တၢ်ဒုၣ်စၢမ့ၢ်ဝဲ တနံၣ်လဲၤကျဲ န့ၣ်လီၤ. ဖဲက့ၢ်ဝဲဟုသးလၢအဂီၢ်ယၢဒိၣ်မးဒီး အမဲၣ်ထံ လီၤန့ၣ်က့တုၤအဟဲက့တုၤဟံၣ်ထံၣ်လိာ်အသးဒီးအပုၢ် တဖၣ်ဒီးအမိၢ်အယိပဲၤမးဒီးတၢ်နံၣ်တၢ်အုၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖဲသး ညီန့ၣ်လီၤ. ဖဲကစၢ်ခိၣ်ကူးဘုဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပုၤစူ ဖိသဝီဖိတနီၤ လၢအတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တအိၣ်လၢဘၣ်တ ဖၣ်ဖဲလဲၤမၤစၢပုၤဘုဒီး ဖဲက့ၢ်စိၣ်ဝဲဘုလၢအဖျါန့ၣ်ဝဲတ ဖၣ်ဖဲဟါခိၣ်န့ၣ်လိယုၤထီၣ်ဝဲလၢတကံၢ်ခိၣ်, မၤကဲၤမ့ၢ်အူဒီ တနုၤညါ မ့ၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်ဒီးဆုၣ်ဝဲဝဲဒီး ဖိအိၣ်ဖိအိၣ်န့ၣ်ဝဲ အဟံၣ်ဖိပီဖဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤဒ်န့ၣ်သိးတဖၣ်အကျါ ပၣ်ယုၣ် စ့ကီးဒီးအဝဲအဟံၣ်ဖိပီဖဲတဖၣ်လီၤ. တဘျီသ့ၣ်နီၣ်ဝဲ ဖဲဆၢကတီၢ်ဒ်န့ၣ်သိးအခါ ဆုအိၣ်ဘၣ်ဝဲဘု လၢအိၣ်ဘျး နံၣ်တဘျီလၢကဖိအိၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ခါဖဲန့ၣ်အနီဆံး, မ့ၢ်ဖိသၣ်နၢ်က့ ဘၣ်ဆုအိၣ်ဘုလၢမ့ၢ်အိၣ်ဘျးနံၣ်န့ၣ်တၢ် ဘၣ်အိၣ်တမ့ၢ်တလၢနီၣ်တဖဲ မ့ၢ်လၢအဟံၣ်ဖိပီဖဲ တမၤ ညီန့ၣ်တၢ်ဒ်န့ၣ်နီၣ်တဘျီဘၣ်အယိလီၤ. နၢ်ဝဲလၢအမိၢ် အ ပၢ်စ့ကီး ဘၣ်ဆုအိၣ်ယုၤအဖိအဘုလၢ အိၣ်ဘျးနံၣ်န့ၣ် တၢ်ဘၣ်အိၣ် ကတမ့ၢ်တလၢဘၣ်စ့ကီးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ တၢ်ကူတၢ်ကတခီန့ၣ် မိၢ်ပၢ်ကပူၤန့ၣ်ဆုကၢအသီလၢ အ ဒီပုၢ်ဝဲခဲလၢ်အဂီၢ်တဘျီယီန့ၣ် တၢ်စ့စ့လံးစ့စ့အယိပူၤန့ၣ်

အိၣ်တဘျီတကတဘျီတကလီၤ. တဘျီန့ၣ်အမိၢ်ဆးန့ၣ်အ ဒုမ့ၢ်လၢအဝဲအဖိလၢတက လၢဆုကၢအသီ အလွၢ်ဂီၤဂီၤ ဖိလီၤအဲၣ်လီၤကွံတဘျီဒီး ဖဲအိၣ်ဘျးနံၣ် အပုၢ်ဒုမ့ၢ် န့ၣ် ကၢထီၣ်ဝဲ အဆုအသီဝဲတဖၣ်ဖိဒီး တဲဝဲသါ အဲၣ် ဒီးမံ အ ယိသါလဲၤဘါယုၤတမ့ၢ်ဘၣ်သါကမံလီၤ. အဝဲမ့ၢ်တခီ ကလဲၤဘါယုၤ အဂီၢ်အဆု ကၢအသီတအိၣ်ဘၣ်အယိ ဘၣ်လဲၤကၢအဆုလီၤလံးလီၤ. ဖဲအနီဟုအဒုမ့ၢ် တဲဝဲဒ် န့ၣ်အခါ တဲဝဲအဒုမ့ၢ်လၢ နမ့ၢ်တလဲၤဘါယုၤန့ၣ် ဒုး ကၢယၤလၢနဆုကၢအသီန့ၣ်. နီၣ်ကလဲၤကၢနတၢ်လၢ တၢ် ဘါယုၤအလီၤလီၤ. မိမ့ၢ်ဆးန့ၣ်နီၣ်ဆုကၢအသီခဲကၢ်န့ၣ်နီၣ် တကၢနတၢ်လၢဘၣ်. ဒုးကၢနီၣ်လၢနဆုကၢ အသီခဲအံၤ နီၣ်. အပုၢ်န့ၣ်လၢတၢ်အဲၣ်ဘၣ်အဝဲအပူၤဘၣ်လီၤန့ၣ်အ နီၣ်လၢအဆုကၢအသီဒီး အနီၣ်တက လၢတၢ်သးခုအပူၤ ကၢ ထီၣ်အဒုမ့ၢ်အဆုကၢအသီဖိန့ၣ်ဒီးလဲၤဘါယုၤလီၤ.

တုၤမ့ၢ်အအိၣ်ကွီသ့ လံးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဒ်ဖိ သၣ်လၢကဘၣ်မၤလိဘၣ်တၢ်တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်ဂ့ၤဂ့ၤတုၤ အကတၢ်အသိးန့ၣ်အဒီပုၢ်ဝဲဖိတဖၣ် တဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ် ခွဲး တၢ်ယၢ်ဒ်န့ၣ်အသိးဘၣ်. လၢတၢ်အိၣ်သးအဖိခိၣ် အ ဟံၣ်ဖိပီဖဲဘၣ်သုးလီၤသုးကျဲ ခဲအံၤခဲအံၤအယိ မ့ၢ်အိၣ် ဘၣ်ဝဲလၢသဝီလၢကွီအိၣ်န့ၣ် အိၣ်ဘၣ်ဝဲကွီတဘျီဘျီ , တအိၣ်ဘၣ်ဝဲကွီတုၤနံၣ်ကတၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢဒုၣ်ဒါအတၢ် ဟူးတၢ်ဂဲၤအယိ အိၣ်လၢသဝီပူၤတသ့လၢဒီး ဘၣ်ဟး ထီၣ်ကွံကွီလီၤ. ဖဲအိၣ်လၢပုၢ်ပူၤအခါ ဖဲအသ့အချးအ မိၢ်သိၣ်လိအဝဲဒီပုၢ်ဝဲဖိတဖၣ်လၢ လံာ်တဖဲးဖဲးလီၤ. ဖဲအ ပၢ်မ့ၢ်ဖဲက့တုၤဟံၣ်အခါ မ့ၢ်လဲၤဆုအခုးပူၤန့ၣ် လဲၤကိး ယုၣ်အိၣ်ဒီး အပုၢ်ဒုမ့ၢ်လၢ အဝဲအဖိလၢတကန့ၣ် လၢက လဲၤပိၢ်အခံဆုခုးပူၤ ဒီးမၤအလဲၤစိၣ်ယုၣ်ဒီးအလံာ်လီၤ. ဖဲ မ့ၢ်ဆါခီ အပၢ်မၤတၢ်လၢခုးပူၤအခါ အဝဲသ့ၣ်ဒီပုၢ်ဝဲခဲက လဲၤအၣ်ထံ, ယုၤသ့ၣ်မ့ၢ်ဒု ဒီးဖိအိၣ်မ့ၢ် လီၤ. ဖဲမ့ၢ်ဟါလီၤ တၢ်ခံးအခါအပၢ်အနီၢ်ကစၢ်ဒ်ဝဲသိၣ်လိအိၣ်လၢလံာ်, မၤ အဖးလံာ်, ဖးဝဲမ့ၢ်တဘၣ် မၤအဆၢထၢၣ်ဖး တုၤအဖးဝဲ ဘၣ်တစုမးဒီးဆုၣ်နီၣ်ဘၣ်ဝဲလီၤ. လၢခုးဒ်ပူၤန့ၣ် မၤဝဲဒ် န့ၣ် တနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်လီၤ. အပၢ်မ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်ဘၣ်ဖိဒ်ဖိ သၣ်အတၢ်ကူၣ်ဘၣ်သ့အယိဖဲအသ့တမ့ၢ်လၢအကီၢ်ရ့ၣ်

ကော်ဆင်အပူ ကျေးစားဒူးအိတ်ထိုင်ရဲက်ကျဲဝဲကိုလှာဖူဖိသ ဝီဖိ အဖိအလံအဂီၢ် တုလှာ တီၢ်ခါးသးကွီပ တီၢ် လီၤ. အဝဲဒီပုၤဝဲဖိတဖၣ်တအိတ်ဘၣ်ကွီကိးနံၣ်ဒဲး ဘၣ်.အိတ် ဘၣ်ကွီတနံၣ်နံၣ်.တအိတ်ဘၣ်ကွီခံနံၣ်သးနံၣ်န့ၣ်အိတ်ဝဲ စ့ၢ်ကိးလီၤ.ကလဲၤအိတ်ကွီလှာမုၢ် ဂံၢ်ဖါတံၢ်အိတ်လှာဝုၢ်ပူ န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်ညီစ့ၢ်ကိးဘၣ် န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဂံၢ်ဖါတံၢ် တ ဖၣ် တုၢ်လိာ် အီၤတဘျီဘၣ်. န့ၣ်ဒါကွၢ်ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ် အိတ် ခါ ထီၣ်ဘိလှာမုၢ်အတၢ်ဆဲးကျိးအိတ် လှာ တၢ်ချာၣ်န့ၣ် လီၤ. တုၢ်မုၢ်အိတ်ထိုင် လိာ်ဘိထိုင်တဖၣ်လံအဖိ စးထိုင် လှာ ယုတီၤတုၢ်တဆံတီၤန့ၣ် ဆဲးအိတ်ဘၣ်ကွီတနံၣ် ဘၣ် တနံၣ်ဂုၤဂုၤတုၢ်နံၣ်ကတၢ်ကိးနံၣ်ဒဲးန့ၣ်လီၤ.တအိတ်ဘၣ် ကွီတဖျါန့ၣ်လီၤ. ဖျိထိုင်ယုတီၤလှာကရူၣ်နံၣ်ကီၢ် တၢ် သးခုကစီၣ်တီၤခါးသးကွီ ကွါခံသဝီဝဲ ဖျိထိုင် ဝဲန့ၣ် တီၤ လှာ တီၤအူ ကီၢ်ရူၣ်ဒိၣ်ဖးခိၣ်ကီၢ်ဆၣ် တီၤခါးသး ကွီ န့ၣ် လီၤ.

ဖဲတၢ်လီၤဖးအိတ်ထိုင်လှာပကီၢ်သုလှာပူ လှာအ မုၢ်(KRC)မုဆိဟာထၢၣ် သၣ်မ့ၤဒီး(KNUP) အဆၢကတီၢ် န့ၣ် (KNUP)အခိၣ်အနၢ်တဖၣ် ဟဲက့ၤသး အသးဆူ တီ အူ ကီၢ်ရူၣ်ဒီး ပၢ်လီၤအ (Head Quarter) လီၢ်ခါး သးလှာ တီၤအူကီၢ်ရူၣ်ပူအခါ ခိၣ်နၢ်တဖၣ်လှာအမုၢ်ဖုစကီၢ်လှာ တီ, ကီၢ်ခိၣ်(၂)ပဒိၣ်သါအိတ်, သးခိၣ်ကျါကီၢ်ထူ, သး ခိၣ်ကျါမ့ၤမိၣ်, သးခိၣ်ကျါတၢ်အါတဖၣ်အံၤ မုၢ်ပူလှာ အပၢ်ဒိၣ်ပၢ်ကဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဖိ လှာတၢ်အဲၣ် တၢ်သးအိတ်ဘၣ် အပူၤကလုာ်ဖိဒဲဖိသၣ် , ပူၤသးစၢ်စၢ် သ့ၣ်သီသ့ၣ်တဖၣ်အဖိ ဖဲဆၢကတီၢ်ကဒဲကဒါတဂၢ် တ ကျၢ်အခါနၢ်သက့ဒူးအိတ်ထိုင်ဝဲကီၢ်သုလှာတီထီကွီတ ဖျါလှာတီအူကီၢ်ရူၣ်ပူဖဲဝဲဖိနံၣ်လါယုလံအပူၤလီၤ. နံၣ်အဝဲန့ၣ် ကွီစးထိုင်ဖဲခံအဖိ ကွီပျါဖဲခံ စ့ၢ်ကိး ဝဲ လှာ လါ အူဖြ့ၣ်အပူၤလီၤ. ကွီသရၣ်တဖၣ်အါတက့ၢ် မုၢ် ပူၤဟဲ လှာထံထၣ်စူတခီ မုၢ်ပူၤဖျိထိုင်ဖျါဖိမိတဖၣ် ဒီးမုၢ်ပူၤန့ၣ် လီၤ မၤ ပကညီတၢ်ပၢ်ဆၢအတၢ်မၤ ကိး ဂၤ ဒဲး လီၤ. မုၢ် လှာ တၢ် လိာ်လှာကွီတခီအဖိ အဝဲသ့ၣ်မၤစၢ်သိၣ် လိာ်တၢ် လှာ ကွီလီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါမုၢ်လှာတၢ်လီၤဖးအသ ဟီၣ်တကတၢ် ဒဲး ဘၣ်အဖိကွီအံၤမုၢ်သ့ဒဲထဲ(၃)နံၣ်ဇီၤလီၤ. အဝဲ န့ၣ်

လီၤ မၤလိာ်တၢ်ကွီအံၤစးထိုင်လှာ (၈-၁၀)တီၤ လီၤ. ဖျိထိုင် ဝဲ(၁၀)တီၤဝဲဝဲၣ်န့ၣ်လါမးရူးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲအိတ်ထိုင်လိာ်ဘိထိုင်လံအခါန့ၣ် ထံၣ် ဘၣ် ဝဲလှာအသကိးတနီၤရူတံၢ်ရူသကိးဒီးဟးပၢ်တၢ်အဲၣ်တီ ဆူ အံၤ ဆူန့ၣ် လှာခံလီၤတၢ်န့ၣ်ဆူတၢ်လုပစီပူအဖိ အဝဲ ဘၣ် ယိာ်ဒီးပျါထိုင်တၢ်လှာ တၢ်အိတ်မုၢ်ခါဆူညါအဂီၢ် လှာ ကလီၤတၢ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်ဖးဘၣ်လှာပူၤသးစၢ် အတၢ်ကွၢ် ဆၢၣ် မဲၣ်တၢ်လုပစီပူအဖိ ယုတီၤမၤစၢ် လှာက စၢ် ယုၤဒဲ အံၤ “ ကစၢ်ယုၤမၤစၢ်ဘၣ်ယုၤဒဲသိး ယသးသု တကဒဲ က ဒါဒီး လီၤတၢ်န့ၣ်ဆူမုၢ်ကီၢ်လံၢ် တၢ်လုပစီပူအမုၢ် ပူၤသး စၢ် အတၢ်ရူလိာ်မုၢ်လိာ်, တၢ်ပၢ်တၢ်အဲၣ်တီ အဖိ တ ဂုၤ န့ၣ်တက့ၢ်.မၤစၢ်သိးယကထံၣ်န့ၣ်ယတၢ်အဲၣ်တီလှာအ ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးယဒီး တီဒီးအီၤဒီး ယကအိတ်ဒီးတၢ် သ့ၣ်ဂၢ် သးကျၢ်လှာအဖိကသ့န့ၣ် မၤစၢ်ယုထာန့ၣ် ဘၣ် ယတက့ၢ်.” ဒဲပူၤသးစၢ်တဂၤ အသးသဟီၣ်အိတ်ဝဲ အ သိး ခါဆူညါတၢ်ကမၤအသးဒဲလဲၣ်ဒီးတၢ်အိတ်အဖိက ကျၢ် မုဆူလှာ ကသ့ၣ်ဂၢ်သးကျၢ်တီဒီးတၢ်အါလီၤ လီၤ. တယံာ်ဘၣ်ဒီးဖဲဖျိထိုင်ခွဲတီၤဝဲတၢ်ကီၢ်ခါကွီပျါအဆၢက တီၢ်အမုၢ်ဂံၢ်ဖါတံၢ်ဒီး မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ပၢ်အဲၣ်တီန့ၣ်(Engage) န့ၣ်အီၤလှာဖိၣ်သ့ၣ်ခွါလိာ်ဘိတဂၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤစ့ၢ် ကိး ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သး, အဲၣ်ဘၣ်လိာ်သးစ့ၢ်ကိးအဖိ ခံ ဂၤလၢာ်ဒိကန့ၣ်အါလီၤထွဲ ပူၤသးပျါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ စ့ၢ်ကိးလီၤ.အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤအံၤတမ့ၢ်ပူၤလှာအိတ်ဆိးတၢ်လီၢ် တပူၤလီၤဘၣ်. အိတ်စီၤစုၤလိာ်သးဂၤပူၤဂၤတီၤလီၤ. တဂၤ န့ၣ်အိတ်ဆိးလှာတၢ်ပၢ်ဆၢဟီၣ်ကဝီၤအပူၤဒီးအတဂၤန့ၣ် အိတ်ဆိးလှာဒုၣ်ဒါအဟီၣ်ကဝီၤအပူၤလီၤ. အိတ်ဒီးတဂၤ လှာ အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤဒဲဝဲစုၣ်စုၣ်လီၤ. ဒဲအဝဲအိတ်ဒီးတၢ်ပၢ် လီၤ သး, တၢ်ဆၢတၢ်လီၤသးကျၢ်မုဆူအသိး မုၢ် ဘၣ်ကွၢ် ဆၢၣ် မဲၣ်ဒီးပူၤသးစၢ် အတၢ်လုပစီပူတဖၣ်န့ၣ်က့ မၤန့ၣ်ဖျိ န့ၣ်ဝဲ ဒဲၣ်ဂုၤဂုၤလီၤ.အတၢ်အဲၣ်တီအမိပါန့ၣ်ဖိထာဖိတဖၣ် မုၢ်ပူၤလှာအအဲၣ်အပူၤကလုာ်ပူၤတၢ်ပၢ်ဆၢဖိခိၣ်နၢ်သိၣ်န့ၣ် သ့တၢ်ဖၣ်လီၤ. မုၢ်အိတ်ဆိးဝဲလှာဒုၣ်ဒါဟီၣ်ကဝီၤ ပူၤန့ၣ် က့မၤစၢ်အံၤကွၢ်ဆူထိုင်ဆူလီၤပူၤတၢ်ပၢ်ဆၢဖိတဖၣ်န့ၣ် လီၤ.တၢ်ဆၢကတီၢ်ယံာ်ထိုင်ဒီးတၢ်ကစီၣ်ဟူတုၢ်ဒုၣ်ဒါအ

အိန်အယိ, နှင်ဒါဟဲဖိန်ထာနုန်အဟံင်ဖိယိဖိတနီလောအ
မုာ်အပာ်ဒီးအကူသုန်တဖန်ဆူယိာ်ပူလီ. အိန်ဘန်လ
ယိာ်ပူစုနန်ဒီး ထုန်ဖျဲးထီဉ်ဝဲလီ. စးထီဉ်ဖဲနုန် အဝဲ
သုန်အနုန်ဖိထာဖိတဖန် နှင်ဒါကွာ်ဟုန်အခိဉ်ခါ မုာ်ဆါ
ဆဲးလောမုာ်နုလီ. ခိဖျိလောတံာ်တုာ်ဘန်နှင်ဒါ အတံာ်မအ
မလသီဒီး တံာ်တုာ်ဘန်တံာ်ပျံတံာ်ဖုးအယိ ဖဲလော ဆာကတံာ်
ဘန်လောတံာ်ကသုးကျဲသုန်နံးဖးသီနုန် အဝဲသုန်ခံဂအ

တံာ်ဆီဟံဉ်ဆီယိအဂီၢ်အခါ
နုန်လောပိာ်ခွါတခီအနုန်ဖိ
ထာဖိအကျါတဂမံးဘန်အီ
လော “ဒ်သီးတံာ်ဘန်ယိာ်,
တံာ်ကီတံာ်ခဲ သုတကဲ ထီဉ်
အသးလောသုတံာ်ဆီဟံဉ်ဆီ
ယိအဂီၢ်တဂုနုန်နမုာ်ဟ်ဖျါ
နသး လော နှင် ဒါအ အိန် နုန်
ကဂု ဒိဉ်ဝဲလီ.” ဖဲအဝဲနုာ်
ဟုတံာ်က တံာ်အံ တဘျီယိ
တံာ်တမုာ်တလော ဘန်အီတ
ဘျီယိ ဆိမိဉ်ထီဉ် ဒီး နီ ဖး
ဝဲဟးဝဲလော အဝဲ မုာ်တုာ်လိာ်
တံာ်ဟုန်ကုန်ဟုန်ဖးအံ နုန်
တမုာ်တံာ်လောအကြားဝဲဘန်
ဝဲဘန်. အပာ်မုာ်ပုလောအဂဲလိာ်သပျာ်ပုလောအပုကလုာ်
တံာ်ထုန်ဖျဲးအဂီၢ်လီ. အဝဲတအဲဉ်ဒီး မလဟးဂီၢ်အပာ်အ
လောကပီခိဖျိတံာ်ကွာ်အနီၢ်ကစာ်တဂမအတံာ်ဘန်ဘျးဒီး
တုာ်ယဉ်ခဲးလီခိဉ်လောနှင်ဒါအမဲာ်ညါဒီးဟုန်လီအသး
လော အစုပူဘန်. လောတံာ် နုန် အယိ အဝဲ တတုာ် လိာ် တံာ်
ဟုန်ကုန်အံဘန်နုန်ဘန်လီ. အမိာ်အပာ်တခီဟုန်အီ
တံာ်သဘျု အလောအပျဲလော တံာ်ဆာတ်လီ အသး အဂီၢ်
လီ. တကြီအီတံာ်နီတမံာ်ဘန်. မုမုာ်ပုဒီးတံာ်အဲဉ်တီခံဂ
အံလဲတံာ်တဂလောအကျဲဒုဉ်ဝဲစုာ်စုာ်လီ. တပိာ်ကျဲတ
ဘိယိဘန်.

ဖဲအဝဲဟးထီဉ်လော ကွီတနံဉ်ယိနုန် ဖဲ၁၉၇၁နံဉ်
လါယုအပူနုန် နုန်လီသိဉ်လိတံာ်လော တီအူကီၢ်ရုဉ် ကီၢ်

သုလုၤကွီ, ဒိဉ်ဖးခိဉ်ကီၢ်ဆဉ်တီၤခါသးကွီ နုန်လီ.
သိဉ်လိ တံာ်အခိဉ်ထံးကတံာ်တနံဉ် မုာ်တံာ်သီသံဉ်ဘဲလော
အဂီၢ်နုာ်ကု ဘန်ဟံးနုာ်စုာ်ကီး ကွီခိဉ်အမူအဒါအယိ မုာ်
တံာ်ကီတံာ်ခဲ, တံာ်ဝဲယာလောအဂီၢ်စုာ်ကီးလီ. ဖဲနှင်ဒါမ
တံာ်လွံာ်တံာ်တုာ်ဒုးအဆာကတံာ် လောအဟီဉ်ကဝီပူ ကွီ
အိဉ်ပတုာ်ကွံာ်ဝဲအယိ စးထီဉ်ဖဲ၁၉၇၅နံဉ်နုန် အဝဲလဲ
သိဉ်လိကုတံာ်လော ကရုဉ်နံဉ်ကီၢ်, လောပုာ်ခိဉ်ကီၢ်ရုဉ် တီ

ခါသးကွီ ယဲာ်နံဉ်လီ. ဖဲတံာ်လွံာ်
တံာ်တုာ်ဒုး အိဉ်ပတုာ်ဝဲဒီးတီအူ
ကီၢ်ရုဉ်တီၤခါသးကွီ ဘန်တံာ်ဒုး
အိဉ်ထီဉ်ကဒါကုအီအယိအကီၢ်
ရုဉ်ခိဉ်နုာ်တဖန် မဉ်လိာ် အီလော က
ကုၤသိဉ်လိ ကဒါကုတံာ်လောကီၢ်
ရုဉ် တီၤခါသးကွီ နုန်လီ. တံာ်လီာ်
တတီၤဂုၤတီၤဂုၤလော အ သိဉ်လိတံာ်
နုန် ဘန်ဟံးနုာ်စုာ်ကီးမူဒါဒ်ကွီခိဉ်
တဂမအသီးလီ.

ဖဲ၁၉၈၅နံဉ်လါအီကွီ အ
ပူ နုန် အ ကီၢ် ရုဉ်ခိဉ်နုာ်တဖန် အိဉ်
ဖျိဉ်ဒီးသုဉ်ထီဉ်ဆီလီနုာ်ဝဲတီအူ
ကီၢ်ရုဉ်ကညီပိန်မုန်ကရားမဲးခိဉ်
နုာ်တဖန်ယုထာပာ်လီအီလောမုာ်တီအူကီၢ်ရုဉ်ကညီ
ပိန်မုန်ကရားမဲးနုန်လီ. လောခံတံာ်ယုထာအီလောကရ
ခိဉ်လီ. ခိဖျိလောဘန်ဟံးမူဒါလောကွီဒီးလောပိာ်မုန်ကရား
ကီး အယိ မုာ်တံာ်ကီတံာ်ခဲ, တံာ်ဝဲယာလောအဂီၢ် ဒိဉ် မးနုန်
လီ. လောအကီၢ်ရုဉ်ပူခိဖျိတံာ်အိဉ်သးအကလုာ်ကလုာ်,
လီဆီဒုဉ်တံာ်ဘန်ကွာ်ဆာဉ်မဲာ်နှင်ဒါအတံာ်ဆီဉ်သနဲးနး
နးအယိပိာ်မုန်ကရားမဲးဝဲကစီဒီးနုာ်ကုမုာ်ပိာ်မုန်ကရား
အတံာ်ဟုးတံာ်ဂဲ နုန် ဘန် တံာ်ဟ်ပတုာ်အီ ဖဲအံ ဖဲ အံ
ဘန်ဆဉ်လောတံာ်(၂၅)နံဉ်အတီၢ်ပူအံကညီပိန်မုန်ကရား
အံဘန်တံာ်စိာ်မူအီဒီးလဲတံာ်ပူပူဖျဲးဖျဲးကစီဒီးလီ. အ
ခိဉ်နုာ်လော သုးမုာ် ဂု, ဟပြဲး မုာ်ဂု ဆိဉ် ထွဲရဲဉ်ကျဲစော တံာ်
လိဉ် သုဉ်တဖန် ဒီးအိဉ်စုာ်ကီးဒီး တံာ် ကဟုကယာ် လဲ
ကုၤ ဂုၤဘန်ဘန်လီ. ကမုာ်သုဉ်တဖန်စုာ်ကီးအိဉ်ဒီး

တံ ပင်ပင်ဘိဒိး ဆိဉ်ထွဲ ပိဉ် မုဉ် က ရာ အတံဖံး တံ မေ တဖဉ်ကစီဒီလီ။

ဖဲဉ်ကရဲနံဉ်လါမု(၆)သီ အပုဉ်ဒုမုဉ်နီဉ်မေသဉ် အိဉ်ဖျဉ်အဖိခါသဒါဝံ အသးသမူဟးထီဉ်ဒီး ပင်လီ တဲဉ်ဝဲအဖိခဲလင်နွံကအယိဒ်မိဉ်တကအသးဘဉ်အံးကွါ ပါဆုကဟု ကယဉ်, လုဉ်ဒိဉ်ထီဉ်ဖိဒိဉ်တဖဉ်အံးလီ။ တယံဘဉ်ဒီး အပုဉ်အဝေဉ်ကွံဉ်ကဒီးအသးအယိဘဉ် အိဉ်လါဟံဉ်ယီ ကွါထွဲအဖိခိဉ်တဖဉ်လီ။ လါတံနုဉ်အ ယိဟ့ဉ်လီကွါအဆာကတီဉ်လါတံသိဉ်လိတံလါကွါတ သုတချုးလါ ဘဉ်လီ။ ဖဲဉ်ကရဲနံဉ် ဆိဟံဉ်ဆီ ယီဒီး အ သးသမူတံသကိးလါအမုဉ်စိဝံပုလါကီဉ်မုဉ်တခီလီ။ အဝေဉ်ပုလါအဲဉ်ဟံဉ်ဖိယီဖိတကလီ။ ဟံးမုဒါဂုဂု လါတံအံးကွါကဟုကယဉ်လုဉ်အိဉ်လုဉ်အီ အဟံဉ်ဖိယီ ဖိဒ်အသု အဂုကတံအယိ အဝဲဒ်အ မုဉ်ပုလါအိဉ်ဒီး မူ ဒါလါပိဉ်မုဉ်တံကရုကရိတံမုဉ်ဂု, လါတံသိဉ်လိဖိ ဒ်ဖိ သဉ် လါ ကွါတခီမုဉ်ဂု, ဖံးမေ ဟးထီဉ်ကွါလီ ဘဉ်ဝဲ လါတံသဘျု အပုဉ်ဂုဂုလီ။

ဖဲဆာကတီဉ်မုဉ်ဟ့ဉ်ခွဲးယဉ် တဘျီတဘျီလါ တံ ဟ့ဉ်ပိဉ်မုဉ်ကရုတံသိဉ်လိနုဉ်ထံဉ်ဘဉ်ဝဲလါဒုသဝီပိဉ် မုဉ် ကရုတဖဉ်အိဉ်ဒီးတံသးခု, တံသုဉ်ဆုဉ်သးဂဲဒီး တံနံဉ်ဟံးအါထီဉ်, ကလါဘဉ်အါထီဉ် ကညီပိဉ်မုဉ် က ရု အဘျုးဒီးအဂုအကျါကစီဒီလီ။ လါတံနုဉ်အယိ ဒ် သိး ကညီပိဉ်မုဉ်ကရုအံး ကဒိဉ်ထီဉ် ထီထီဉ်ဒီး ကမုဝဲ တထံဉ်ယီဒီး တံပညိဉ်ဖိတၢ်ခဲလင်လါထီဉ်ပျဲထီဉ် က သုအဂီဉ် ပုဂုပုဂု ဟဲမနုဉ်ခဲး တံ လါပဂီဉ် တသုဘဉ်, ဒ် ကညီပိဉ်မုဉ်ခိဉ်နံဉ်လါအပုဉ်ကွံဉ်တၢ်ဟ့ဉ်လီအသး, ထဲးဂံးထဲးဘါဖံးမေတီခိဉ်ရိဉ်မဲတၢ်လံ လါအသုဒီးအဂု ကတံအသးဆါမုဉ်လါဝဲလါပိဉ်မုဉ်သးစါလါခံတဖဉ်က ကျဲးစးစုဉ်ကီးဝဲအဂုကတံ ဒီးဟံးယဉ် တံနုဉ် သါ အယံ အလါဒီးသုဉ်ညါလီအသးလါခါဆုညါကညီပိဉ်မုဉ်က ရုအဘျုအတီဉ်အိဉ်လါအစုပုဉ်နုဉ်လီ။

ကညီတံဟံးဆါအံး အိဉ်အနံဉ်ယံ အလါအါ လံ နံဉ်ကွ တတုဒ်းဝဲဆုအတံမနုဉ်ဖိတၢ်ဒ်းဘဉ် အယိ ကညီ ဖိအါကအသးလီဘျဲးအသးဟးဂီဝဲ တုလါ တံ နံဉ် နုဉ် အပုဉ်ကလုဉ်ကညီတံဟံးဆါအံး တအိဉ်လါ ဘဉ် ဒ်လဲဉ်လီ။ လါတံနုဉ်အယိ ဒ်သိးကညီဒီကလုဉ် က ထုဉ်ဖျဲးထီဉ်လါတံဆိဉ်တံမနုဉ်ဒီးကညီတံဟံးဆါအံး ကတုဝဲဆုအတံပညိဉ်ဖိတၢ်လါအဆိအချု ကသုအ ကီဉ်နုဉ် အလီအိဉ်ဝဲသပုဉ်တံလါကညီဖိကိးဂုဒ်းလါအ အိဉ်လါဝုပု, ခိခိဉ်, ဒ်ကဝီဒီးကီဉ်ချုတဖဉ်မုဉ်ဂု တက လါ အသနုဉ်ဒ်ဝဲ ဒ်အတုလုဉ်အိဉ်ဒီးအီအသးနုဉ်က ဟံး ထီဉ်ယိး ထီဉ် ကညီအတံဟံး ဆါအတံ ဖံးတံ မေ တ ဖဉ် လါအပတီဉ်ပတီဉ်ဒ်ဝဲစုဉ်စုဉ်လါ တံဟ့ဉ်လီ သး နီဉ် နီဉ် အပုဉ်အိဉ် ဒီးတံတုဉ် နးတုဉ်ဖျိဉ်, တံကီဉ်ဝဲကီဉ်စု, တံ သး စွံကတုဒီးတံသုဉ်ဒုသးနုဉ် မုဉ်တံ လါအ ကါဒိဉ် လါ ဆါ က တီဉ် နုဉ်ရံဉ်ခဲအံးနုဉ်လီ။ ပကဖိဉ်လိဉ်စု မေသ ကိး တံလါ တံယုတံဖိးတံအဲဉ်တံကွံ, တံသးတ ဖျဉ် ယီ ဒီး လါ တံပျါလိဉ်ပတံကမုဉ်အပုဉ်နုဉ်လီ။ ပကဟး ဆျဲး တံပင်ဒုဉ်ပင်ကမုဉ်လိဉ်သး, မုဉ် တခီပကသံကွါ လီပသး(လါယတံမေ အ ပုဉ်မေထီဉ်ဘးလံဆံးအါလဲဉ် မုဉ် တံ လါဒုးလီသးမံယါကစီဒီဒါ) ဒီးပကအိဉ်ဒီးတံ ဟ့ဉ် ဂံးဟ့ဉ်ဘါ, ဟံးစုနုဉ်ကျဲလိဉ်သးနုဉ် မုဉ်တံကါ ဒိဉ် ကတံတမံလီ။ တံဘျါရဲတံဂုကီလါ တံဝဲထံနီဉ်ဖး လိဉ်သးလါ မဲဉ်သကိးမဲဉ်လါ တံအဲဉ်တံကွံ, တံသုဉ် အိဉ်သးအိဉ်လိဉ်သးအပုဉ်နုဉ် မုဉ်တံလါအသုဉ်ထီဉ်တံ ယု တံဖိးဒီးတံဒိဉ်ထီဉ်ထီထီဉ်လီ။ မုဉ်တံ တံဝဲထံ နီဉ်ဖးလိဉ်သးလါပလီခဲနုဉ်မုဉ်တံစုဉ်တံပျါတခါလါဒုး အိဉ်ထီဉ်တံလီဖး အဆံးဆံးဖိဆုတံ လီ ဖး အ ဒိဉ် အ မုဉ်နုဉ်လီ။ ပလီမုဉ်လီဖးနုဉ်မုဉ်ပဒုဉ်ပဒါအတံသးခုဒီး အဂံးအဘါလီ။ အဝဲစံးဝဲ မံယပုဉ်ကလုဉ် က ညီ ဖိ တက လါလါကဟံးလီအမိထီဉ်လါအမုဉ်ဝဲ “ မံယသုတမေသး ခုဘဉ်ကလုဉ်ဒိဉ်ဖိအါသီ နအဖအသးဒီးဒုးနုဉ်ဂံးနုဉ်ဘါ အီတဂု ” နုဉ်တကွါ။

သုးခိန်ဒိန်မုခ်ရံင်အိ (ဖိတၢဆျုန်လၢကလံၤမုခ်ဆျုန်အပူၤ)

“ယဟ်တဲဝဲ တၢ်မၤတခါလၢနမၤန့ၣ် မၤအိၤတုၤအကတၢ် တက့ၢ်.” “ဒ်ယဟ်တဲဝဲအသိးခဲအံၤယမၤအိၤန့ၣ်အသိး လီၤ. ယဟ်က့ၣ် ဒ်ယဟ် ပိာ် တုာ်ဝဲအသိးလီၤ.” တၢ်ကတိၤ အံၤဘၣ်တၢ်ကတိၤအိၤလၢခ့ၣ်အဲၣ်ယုၣ်ကညီဒိန်ကလုာ်စၢ ဖျိာ်ကရၢအသုးခိန်ဒိန်နီၢ်မုခ်ရံင်အိၤလၢအစူးကွံာ်အသး သမုဲ ၂၀၀၇နံၣ်, လၢမၤ(၂၅)သီတဂၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအထံၣ်ဘၣ်သုးခိန်အံၤတပျံၢ်တပျာ်သ့ၣ်တဖၣ် ကဆိကမိၣ်ဝဲလၢ သုးခိန်အံၤ မုခ်ပုၤလၢအ ကတိၤတၢ်တက့ၢ် တက့ၢ်ဒီး မုခ်ပုၤလၢ ပုၤဘၣ်စံးကတိၤတၢ်ဒီးအိၤကီၢ်, မုခ်ပုၤ လၢကတိၤတၢ်တၢ်, တၢ်တဘၣ်န့ၣ်တုာ်ဝဲတသ့ဒီးမုခ်ပုၤလၢ အဆျုန်အကိၤတဂၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်တခါ အဝဲ မုခ်ပုၤလၢ အ အိၣ်ပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖျံးသးညီတဂၤန့ၣ်လီၤ. မုခ်ပုၤလၢအအိၣ် ဒီးတၢ်သးစဲလၢ တၢ်ဒုတၢ်အူ, တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ, မုခ်ပုၤ လၢအိၣ်ဒီးတၢ်သးစွံကတုၤဒီး မုခ်ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒု သးဒု, တၢ်အဲၣ်ပုၤကလုာ်သး, တၢ်အဲၣ်ထံကီၢ်သးသ

ဟီၣ်, သ့ၣ်ကညီသးကညီတၢ်သ့ ဒီး တဘျီတခါ မုခ်ပုၤ လၢအသးဆံးလီၤသးသ့ဒိန်မးန့ၣ်လီၤ.

ယတသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်လၢလၢပုၤပုၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သနာ်က့ ဝဲယကတိၤတၢ်ဒီးအိၤအဆၢကတိၢ် ယဟးသံကွၢ်အိၤအ ဂ့ၢ် လၢအနီၢ်ဆံးဒီးခါသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ် တဆံး တက့ၢ်တကတိၢ်ယီၤသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢအဝဲ မုခ်ပုၤလၢ အိၣ် ဒီးအတၢ်နာမု. အဆျုန်ဒီးမုခ်ဝဲဖိတၢဆျုန် တဖိးန့ၣ် လီၤ. လၢဖိတၢဆျုန်အကျါ အဝဲမုခ်ဖိတၢဆျုန်လၢအဒု. အ ကန့ၣ်အ့ၣ်ဒီးအနာမုဝဲတဖိးန့ၣ်လီၤ.

ကွၢ်သုးခိန်ဒိန်နီၢ်မုခ်ရံင်အိၤလၢအမုခ်ပုၤစံးကတိၤတၢ်လၢ အိၣ်ဒီးအကဟုကညီၢ်, ဖျိာ်ဖျိာ်ရဲၤရဲၤဒီးတၢ်တၢ်ဖျုၤဖျုၤတ ဂၤအတၢ်အိၣ်တၢ် ဆိး တၢ် ကူတၢ်ကတၢ်က့ၢ်. တံာ်အ ခိၣ် သုဖျိာ်ဖျိာ်, ကူဖျိာ်ခံခိၣ်ထီထီဘိ, ကၢဆုကၢသ့ဒီးဝံးစ ကိးထီဘိအယိဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်အိၤလၢအမုခ်ပိာ်ခွါန့ၣ် လီၤ.

လၢတၢ်ထံၣ်အိၤန့ၣ်အယိ တဘျီလၢကညီပိာ် မုခ် က ရၢ အ တၢ်အိၣ်ဖျိာ်ကတိၢ် ယိဒိန်ပိာ်မုခ်ကရၢလၢ အဟဲထီၣ် စ့ၢ်ကိးတၢ်အိၣ်ဖျိာ်တဂၤသံကွၢ်ဝဲ “တၢ်ပိာ်ခွါတဂၤန့ၣ်အ ဟဲမၤတၢ်မနုၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိာ်အံၤလဲၣ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ် အံၤဘၣ်တၢ်တဲဘၣ်က့ၢ်အိၤဒီးအဝဲနံးမးဝဲလၢာ်သ့ၣ်လၢာ် သး န့ၣ်လီၤ. တမ့ၢ်ထဲယိဒိန်မုခ်တဂၤန့ၣ်ဘၣ်. အါတ က့ၢ်ပုၤဆိကမိၣ်အိၤလၢအမုခ်ပိာ်ခွါတဂၤန့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်မုခ်ယံၢ်နံၣ်ဖိလၢအကူဒီးစကးဝါဝါ ဖးထီ စိာ် ဒီးဖိ က ဒိၣ်လၢတုၤသးဒီးအနီၢ်ကစၢ်တဂၤ ဟဲထီၣ် လၢက မျါ မဲာ် ညါ သိၣ်ကျိးကျိး ကျးကျး ဒီးအခိၣ် ဖံးထီ ခံဖး ထီတ

ခိန်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်, သရၣ်မုၣ်ဒီး ကွီဖိမုၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ် ကွါအိပိတၢ်ခိဖျိဖိသ့ၣ်မုၣ်အံၤအယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အကတီၢ် ဖိသ့ၣ်မုၣ်အံၤဟ့ၣ်တၢ်ယူးယိၣ်ဆူကမျါတဖၣ်, တမ့ၢ်တဖၣ်ဒီးဖဲန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ အတၢ်ဒဲးစုအသိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်သိၣ်ထီၣ်သကြူးမးန့ၣ်လီၤ. တစိၣ်ဖိဒီးတၢ်ဒဲးသကိးစုသိၣ်ထီၣ်ကဒီးအယိပိၣ်မုၣ်ဖိအံၤအဝဲၣ်ခွါတကကွါယါအါပျဲဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အလီၢ်ခံပိၣ်မုၣ်ဖိအံၤ လဲၤဟ့ၣ်လီၤဝဲဖိၣ်ကဒိၣ်အံၤဆူ တမ့ၢ်ကီၢ်ချာသ့ၣ်တဖၣ်အစုပူဒီးဟဲက့ၤယုၢ်လီၤဆူတၢ်ဖိလၢတချဲတချီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပိၣ်မုၣ်ဖိအဲၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပိၣ်မုၣ်တကယီၤယိဒိၣ်မုၣ်ဆိကမိၣ်အါလၢပိၣ်ခွါလၢအမ့ၢ်သးခိၣ်မုၣ်ရံၣ်အိန့ၣ်လီၤ.

ဒီးတဲးဆာဲတဘျီယီလီၤ. အပၢ်တကၢ်ဟူတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီးတပၢ်ဒ့ၣ်ပၢ်ကမၣ်လၢအဖိမုၣ်အလီၢ်အမဲၣ်ညါဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲတခိန့ၣ်လီၤ. နီၢ်မုၣ်ရံၣ်အိန့ၣ်အိၣ်ဒီးအလုၢ်အလၢ်အမၤနၢၤတၢ်ဒီးအံၤန့ၣ်လၢအဖိသ့ၣ်ခါလံၤလံၤန့ၣ်လီၤ.

“အကိ, ယအဲၣ်ဒီးအိၣ်မၣ်လၢကိသၣ်လီၤ” “နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးအိၣ်နကစၢ်ထီၣ်အိၣ်မိၣ်” “နတထီၣ်န့ၢ်ယၤဘၣ်အနီၢ်ကီၢ်လီၤဒါ” “နစုနခိၣ်အိၣ်, လိၣ်ယထီၣ်န့ၢ်နၢၤဒါ” စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်ဝဲအလီၢ်ခံနကထံၣ်ဘၣ်နီၢ်မုၣ်ရံၣ်အိလၢမၣ်လၢကိအထူၣ်ခံ, တခိးခံ, ယီၤထူၣ်ခံထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

“မိၢ်ဒါ, နဖိမုၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဟူးထီၣ်န့ၣ်ထဲအလွဲလီၤ. သရၣ်သရၣ်မုၣ်သ့ၣ်တဖၣ် သိၣ်လိယာ်အါမုၢ်မုၢ်နီၢ်နီၢ်ဘၣ်ဆၣ်အဲၣ်မၤထီၣ်အသးကလံတိပါ လၢပျဲအါဂၤအကျါန့ၣ်လီၤ. ” နီၢ်မုၣ်ရံၣ်အိအဝဲၣ်ခွါဟဲက့ၤတၢ်အမိၢ်လၢအပုၢ်မုၣ်အဂ့ၢ်ဒီး အဝဲၣ်ဆာဲ ” ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်. သရၣ်သရၣ်မုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တဲယၤလၢ (Good... Good...) န့ၣ်နတနၢ်ဟူဘၣ်ဒါ. ” နီၢ်မုၣ်ရံၣ်အိတတူၢ်အဝဲၣ်အတၢ်ကတိၤ

“ယဝဲၣ်ခွါအံၤ ထံၣ်ဆံးပိၣ်မုၣ်အယိ ယတူၢ်တန့ၢ်ဒီး လၢလီၢ်ခံမၣ်လၢကိသၣ်လၢအထူၣ်ခံန့ၣ်ယဝဲၣ်တအိၣ်ဘၣ်ဝဲနီတဖျါလၢဘၣ်. ” လၢယအိၣ်ဒီးတၢ်တူၢ်ခိၣ်ပၢ်သးဒ်အံၤအယိ တုၤယန့ၣ်လီၤဆူတၢ်ပၢ်ဆၢပူၤအကတီၢ်ဒၣ်လဲၣ်ယတဒီးသန့ထီၣ်ယသးလၢပျဲနီတကဘၣ်. သ့ၣ်ထူၣ်ကထီၣ်ဒဲးဝဲထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ် ယမ့ၢ်ဘၣ်ထီၣ်န့ၣ်ယထီၣ်ယဲ ဒီးတသန့သးဒီးတမၤပျဲအါဂၤနီတကဘၣ်. တၢ်

ဒီး သနုသး လာပုဂ္ဂိုလ်တုၤန့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဘၣ်.” တၢ်ဒီးသနုထီၣ်သးလၢနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ဒီးတၢ်တူၢ်ပုၤတၢ် ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤတန့ၢ်ဘၣ် အတၢ်တူၢ်ခိၣ်ဟံးသးအံၤ အိၣ်ဝဲလၢနီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ်အပူၤ စးထီၣ် လၢအနီၢ် ဆံးခါ လံၤ လံၤန့ၣ်လီၤ.

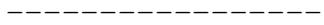

အဝဲန့ၣ်လီၤကညီတၢ်ဟံးဆါဖဲ (၁၉၅၁)န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ န့ၣ် အပၢ်အခိၣ်အနၢ်တဂၤ ကွၢ်ဝဲနီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ် ပျံးဒီးတၢ်ထံၣ် ဆံးကွၢ်တလီၤအတၢ်ကွၢ် န့ၣ်လီၤ. အတၢ်ကွၢ်န့ၣ် ပျါဒ် သိး “ တၢ်ပိၣ်မုၢ်ဖိအံၤ မၤတၢ်မနုၤလၢတၢ်ဟံးဆါအဂီၢ် က သုလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. ” တၢ်ကွၢ်အံၤနီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ် တဘၣ်သ့ၣ် ဘၣ်သးဝဲနီၣ်တစဲးအယိ လၢတၢ်သ့ၣ်ဒုတၢ်ဒုဒီး တၢ်တပျံၤ တဖုးအပူၤအဝဲစံးဝဲ “ နတမၤဘၣ်ယၤမနုၤဒံးဘၣ်ဒီးနတ ဘၣ်ကွၢ်ယၤလၢ တၢ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤအတၢ် ကွၢ်ဒံးန့ၣ် တဂ့ၢ် ” ဖဲန့ၣ်သးခိၣ်အံၤ ဟ့ၣ်လီၤမူဒါလၢ အဆိကမိၣ်ဝဲ လၢနီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ် မၤဝဲတသ့လုၤတက့ၤဘၣ်တခါဆူနီၢ်မ့ၢ် ရံၣ်အိၣ်အစုပူၤန့ၣ်လီၤ. မူဒါအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ် က ဘၣ်လဲၤဆူဟံၣ်တဖျါၣ် လၢဝဲတက့ၢ်, အစ့ၣ်ကဝီၤဒီး ဟံးန့ၢ်က့ၤကျိတခိၣ်လၢ သးခိၣ်အံၤဟံးဆါသ့ၣ်ဝဲ လၢအပူၤ ကွံၣ်အနံၣ်တဆံးဒီး ဟဲက့ၤစိၣ်ကဒါက့ၤကျိအံၤဆူအဝဲ သ့ၣ် အသးဆီလီၤအဟီၣ်ကဝီၤလၢပသံၣ်ပိၣ်လဲၣ်တက ဟဲန့ၣ်လီၤ.

နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ်လုၤလုၤထံၣ်န့ၢ်ဟံၣ်အံၤ တုၤလၢအဘၣ်, ဘိၣ် ထီၣ်ဝဲကျိဖျါ ဘိၣ်စတီးလၢအထီၣ်အ့ၣ်ထီၣ်ပါအံၤ လၢ အခိၣ်ဒုၣ်, စၢဝဲဒီးပျံၤအကြၢကကြၢပံးပံးဒီးဟးထီၣ်ဝဲ လၢသိလုၣ်တတီး, ချံတတီး, ခိၣ်တတီးတုၤအတုၤဆူသး ခိၣ်အံၤအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်အံၤကမၤမၤမၤလၢနီၢ်မ့ၢ်ရံၣ် အိၣ်အတၢ်ကျဲးစးအံၤအယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သးခိၣ်အံၤ တ ကးဘၣ်အမဲၣ်ညါ တၢ်ဟံးဆါဖိအဂ့ၢ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ် စ့ၢ် ကီးဆိကမိၣ်ဆံးဝဲနီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ်တဘျီလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ် နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၣ်စးထီၣ်ဟံးမူဒါလၢ တၢ်ဟံး ဆါ ပူၤဒ်ဟီၣ်လၢ (ပုၤမၤတၢ်ဟံးဆါလၢအတဖျါ, အဒိ-ပုၤဆူ ခု သ့ၣ်တၢ်ဟံးဆါတၢ်ဖိတၢ်လံၤ, တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိ) ပုၤ မၤ တၢ်

ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.

အဝဲစိၣ်ဆူတၢ်စုကဝဲ, စူးဖျိၣ်သးဖိအသိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး လုၢ်လီၤဝဲလၢဝဲတက့ၢ်ဒီးထံထံၣ်စ့ၣ်ပုၤဘၣ်ဖျိတၢ်ပူၤ လဲၤ ဝံၤလဲၤက့ၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ပကိရိမးဒီးမုၢ်ထီၣ် ကီၢ် သူလုၤဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်စ့ၢ်ကီး မ့ၢ်ဒုၣ်နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ် အိၣ် အ ခိၣ် ယီၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဘၣ်စိၣ်ဝဲ တၢ်ဖိတၢ် လံၤ လၢ အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢတၢ်ဟံးဆါအဂီၢ်ဒ်အမ့ၢ် ကသံၣ်, လီ အ့ၣ်, ဘဲးထရံၣ်တဖၣ် ဒ်သးခိၣ်တဘျီဘျီ, ပုၤကွၢ် ကျိဖိ တဘျီဘျီ, နးကတီၣ်တဘျီဘျီ, ပုၤအမၤတဘျီဘျီ, ပုၤထူ စံၣ်ဖိတဘျီဘျီဒီးလဲၤခိဖျိဝဲဒုၣ်ဒါသးအိၣ်တၢ်ကလၢ, ဒုၣ် ဒါ သးအကြၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နမၤတၢ်ဒ် ဟီၣ်လၢ ပုၤ မၤ တၢ်ဖိ တဂၤ လၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံးသးလၢ အအိၣ်လီၤ ဆီ လၢတၢ်ဟံးဆါဟီၣ်ကဝီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလီၤဆီဒ်အမ့ၢ်ထံ ထံၣ်စ့ၣ်, ပကိရိမး, ကီၢ်သူလုၤမုၢ်ထီၣ် (ဖၣ်ပူၣ်), ဝဲတ က့ၢ်, အစ့ၣ်, ပကိ, တီအူ, ဘျဲးဒဲးအပူၤအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအ ကီၢ်အဝဲပုၤ မးဒီးတၢ်ဘၣ် ယိၣ် ဘၣ်ဘီ လီၤပျံၤ လီၤ ဖုး န့ၣ် လီၤ. “ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး, တၢ်စံးတၢ်ကတိၤ, ပုၤတဂၤဒီးတ ဂၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံးသးတဒံးသိး ဘၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ် လၢအ ကီၢ် ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. နမၤကဒီးလၢဟီၣ်လၢ (တၢ်ခုသ့ၣ်) အ တၢ်မၤအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအကီၢ်ဒိၣ်ကဒီးတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ထံ ထံၣ်စ့ၣ်ပျံၤလီၤအီၤဒီး ဘၣ်လဲၤဝဲကီၢ်ခဲခဲ ဒ်ကတုၤဆူကီၢ် သူ လုၤ မုၢ်ထီၣ်ဒီးတုၤအတုၤ ခိၣ်ပုၤလၢန့ၣ်တက ဟဲတန့ၢ်န့ၢ် နုၤဘၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးအဝဲ သ့ၣ် က နၢ်န့ၢ် နုၤ အဂီၢ်နကဘၣ်မၤတၢ်ဒ်အဝဲမၤနုၤဖဲအမၤဝဲအကတီၢ်န့ၣ် လီၤ. ဒ်အဝဲသ့ၣ်မၤနုၤအသိးနမၤမ့ၢ်န့ၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်အ ယၣ်ဒီးလၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ဟံးသးလီၤဆီဒ်အံၤအပူၤနဘၣ်မၤ တၢ်န့ၣ် နနီၢ်ခိၣ်လီၤဘျဲးဒီးနသးလီၤဘျဲးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ” နီၢ် မ့ၢ် ရံၣ်အိၣ်ဟံးဖျါထီၣ် အတၢ် လဲၤခိဖျိဒ်ဟီၣ်လၢ ပုၤ မၤ တၢ် တဂၤအံၤနကန့ၣ်ယီၤနသးလီၤဘျဲးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

အဝဲန့ၣ်လီၤဝဲဒုၣ်ဆူ ကညီတၢ်ဟံးဆါအပူၤ လၢၣ်လၢၣ်ဆူ ဆူန့ၣ်လီၤ. ကညီတၢ်ဟံးဆါအတၢ်လဲၤကျဲၤအကျိအဝဲ လၢ တၢ်က့ၢ်တၢ်က့ၤ, တၢ် ထီၣ် တၢ်လီၤ, တၢ် တရံး ဝုၤဝီၤ အါ ဝဲ

အံ့၊ ငါ့နမ့်ပိဋကဿနာအသိး နတ်နတ်လီမာတံးဒီး တံး အိဉ်မူလာတံးမအံ့အပူအံ့တမံာ်တံးလအညီဝဲဒဉ်န့ဉ် ဘဉ်။ “ဖဲယစးထီဉ်နတ်လီသီတံးဟံးဆါအဆါကတီာ်န့ဉ် ယတအိဉ်ဒံးပိဉ်ခွါ အသိးဒံးဘဉ်။ ယကူကူ ငါ့ပိဉ်မုဉ် အ သိးန့ဉ်လီ။ဖဲန့ဉ်အဆါကတီာ်ယဒိဉ်တံးဆံးဆံးဘဲဘဲဖိ ငံး န့ဉ်လီ။ တံးဟံးဆါအပူ ပိဉ်ခွါလအမသးလံကျိလံ ကွဉ်ဒီးဆဲးတံးဆဲးခွဲးတံးန့ဉ် အိဉ်ဝဲဒဉ်စ့ာ်ကိးလီ။ မသး ငါ့အသံကွါနု နုဉ်ရံဉ်တံးဆါကတီာ်အသိးဒီးဖိဉ်နစု။ မ သး ငါ့ အထီဉ်အကစီဒီးနုဒီးထိးနဖံးထိးနညဉ်” “ပိဉ် ခွါဖဲလဲဉ်တက အတံးဟံးသးတယိဘဉ်လဲဉ်န့ဉ် နတ သုဉ်ညါဘဉ်န့ဉ်ကအိဉ်ခါ။ တံးဝဲအံ့ မုဉ်န့ဉ်တံးသုဉ် ညါလအပိဉ်မုဉ် သုဉ်တဖဉ် သုဉ်ညါဝဲဒဉ်န့ဉ်လီ။” တံးဝဲ အံ့မုဉ်တံးအိဉ်သးလအ နီဉ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ်အတံးအိဉ်တံးဆိးဆုဉ် ထီဉ်ကိးထီဉ်ဝဲဒဉ်န့ဉ်လီ။ “ တံးပိဉ်ခွါသုဉ်၊ သုမုဉ်ကွါ နုဉ်ရံဉ်န့ဉ်ကွါမူမူနီဉ်နီဉ်။ ယကျိန့ဉ်တရွဲပုကညီဘဉ် နီဉ်” “ ဘဉ်ဒု တံးဟု တံးအံ့အပိဉ် ပိဉ်ခွါတဖဉ် ပျံတံး န့ဉ် လီ။” “ တပျံဘဉ်ဒုကသုခါ။ သးတအိဉ်ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်ထုးထီဉ်ကလုာ်လီ။”ခိဖျိအဝဲအိဉ်ဝဲဒဉ်အံ့အပိဉ်အိဉ် ဝဲဆိးဝဲသုန့ဉ်လီ။ “ ဘိဉ်စုဉ်မုဉ်လအထံထဉ်စုပျံ လီယု ဆု သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ်အအိဉ်အပိဉ် ယဟဲယဲဒဉ်န့ဉ် လီ။” “ဖဲယဟဲတုကိးကရံးအဆါကတီာ်ယဘဉ်သကံး ဒီးသုးခိဉ်ကျါရွဲဆါဒီးမုဉ်လအသုးခိဉ်ကျါရွဲဆါ တ နတ် နု ယဘဉ်အပိဉ် တပျံ ထံဉ် ယု ဒီး သုးခိဉ်ကျါ ဘိဉ် မုဉ် ဘဉ်။” “ လအန့ဉ်တခိဘဉ်တံးမုဉ်လိာ်ယု လအယမုဉ် ထံဉ် လိာ်ဒီးသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ်မးယကဘဉ်ဟုဉ်လီလံာ်န့ဉ် လီ။ယရဲပုးဒဲလဲဉ်ဒဲလဲဉ်ဘဉ်ဆဉ်သုးခိဉ်ကျါရွဲဆါတ နတ်နုယဘဉ်။ လအခံကတံး အဝဲမယမတမတ ခါ လအ မယကူကိးသုးခိဉ်လအဝဲတကူဉ်တကဒီးစံးဝဲလအတ နွံ အတီာ်ပူကဘဉ်ဟဲတုဝဲဒဉ်န့ဉ်လီ။” “ ငါ့အသုဉ်ဟံ မုဉ်နုအသိးယဘဉ်ကျဲးစးတုအနုန့ဉ်လီ။” “ဖဲယလဲ အဆါကတီာ် ယဘဉ်လဲဒဲဖဲသးပုတကအသိး ဒီး ဖဲယ ဟဲကူတခိ ယဟဲကူဒဲဖဲသုဉ်မုဉ်ဖိတကအသိးန့ဉ် လီ။ ဖဲယလဲတုဝဲဒဉ်န့ဉ်ယလဲထံဉ်လိာ်ဒီးသုးခိဉ်လအ

အမယလဲကိးန့ဉ်၊ ယတဲပုးအီတံးဂုာ်တံးကျါဝံသုဉ် မုဉ်နုဖးမုဉ်သီလအကဟးထီဉ်ဝံယနတ်လီဆုဒီးပူလဲကူ တံးကူတံးကဒီး ဖဲန့ဉ်အဝဲသုဉ်ကမကမဝဲဒဉ်န့ဉ် လီ။ ဖဲယလဲနတ်လီအခါ ယမုဉ်ဖဲသးပုဒီး ဖဲယဟဲကူ ထီဉ်တခိမုဉ်ကူလအဖဲသုဉ်မုဉ်ဖိန့ဉ်လီ။” လအတံးကိတံးခဲ အကျါ အဝဲဘဉ်ဆိတလဲအသး အကလုာ်ကလုာ် န့ဉ် လီ။ “ဖဲန့ဉ်မး အဝဲနတ်ယဒီး ဒုးထံဉ်ယဒီး သုးခိဉ် ကျါ ဘိဉ်မုဉ်န့ဉ်လီ။ အဝဲဆုယုဆု သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ်အိဉ် တံးလီာ် လအမနုပျိဒီးချံတဘုဉ်န့ဉ်လီ။ လအချံပူန့ဉ် ပဉ် ဗုဉ်ဒီးသုးခိဉ်ပိဉ်ခွါတဆံကန့ဉ်လီ။ပဉ်ဗုဉ်စ့ာ်ကိးဒီးယိ လအဆါကျိတဖဉ်န့ဉ်လီ။ မုဉ်တံးခဲတံးနုဒီးယိတဖဉ် တဲထဲယိကျိဉ် ယနတ်တဟံးနီတဖျါဘဉ်။ ဖဲယဟဲတု ဆု သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ် အအိဉ်လအမနုပျိအဆါကတီာ် မုဉ် လအယဟဲတပူပီဒီးယိတဖဉ်အပိဉ် သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ် ဆိကမိဉ်ယုလအမုဉ် ယိအမါန့ဉ်လီ။ ဖဲသုးခိဉ် ကျါ ဘိဉ်မုဉ်ကတံးသကံးတံးဒီးယိတဖဉ်ဝံမအဖိအလဲဒါ လီလီာ်မံလီာ်ဒါဒီးဒါလီနုယလီာ်ဒီးယိသုဉ်တဖဉ် န့ဉ် လီ။ ဖဲန့ဉ်ယတုာ်တနုဒီး ယဂဲဆါထဉ်တဲ လအကညီ ကျိဉ် “ ဟဲး...ယန့ဉ်ယအိဉ်လအထံထဉ်စုဒီးယဟဲဒဲသိး ယကထံဉ်လိာ် သး ဒီး နု န့ဉ် လီ။ ယ တမုဉ်ယိ အ မါ ဘဉ်။” ဖဲန့ဉ်သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ်စံးဝဲ “ ဘဉ်မနုအပိဉ် န တတဲယုလအခိဉ်ထံးခါလဲဉ်” အဝဲစံးဆါကူဝဲ “ နတ လီတံးဒီးနယိးဖးတဖဉ်လီ။ ယကတဲနုအဂီာ်တံးဆါက တီာ်အိဉ်ခါ။” “ ယတဲဒဲန့ဉ်မး အဝဲပျံမံယဒီး တံးသကံး ပိဉ်မုဉ်ဖဲန့ဉ်တဖဉ်လီ။ ခိဉ်နုတုသိးထဲသိးဒီး သုးခိဉ် ကျါဘိဉ်မုဉ်တဖဉ် ဒဲလဲဉ်ပျံဘဉ် သုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ် ဘဉ် ဆဉ် ပု လအတပျံတံးဒီးတဲဆါတံး၊ တံးတမုဉ်တုာ် တ နုဒီးတဲဆါတံးဒုန့ဉ် မုဉ်ဝဲနီဉ်မုဉ်ရံဉ်အိဉ်န့ဉ်လီ။” ပုအ က တဖဉ်ပျံသုးခိဉ်ကျါဘိဉ်မုဉ်လီ။ ယဒုယတပျံဘဉ်။ အဝဲမုဉ်ပုလအသးယိအသးဘျုတကန့ဉ်လီ။ ပုလအမ ကဲထီဉ်နုအီမုဉ်အုန့ဉ် မုဉ်ပုလအအိဉ်လအကယု သုဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီ။ အဝဲအတံးကူဘဉ်ကူဉ်သုစုအပိဉ် ပု လအယုတဖဉ်အတံးကတီာ်န့ဉ် အါ ဘျိ ဆိ က မိဉ် ဝဲ လအ အဘဉ်ဒီးမပိဉ်ထွဲဘဉ်ဝဲန့ဉ်လီ။ ယသုဉ်ညါ တံး ဂုာ်

အံ့ဒီးယသွင်ညါလၢတၢ်လၢအဝဲန့ၣ်န့ၣ်န့ၣ်အိၤ(ထိး
ပွးအိၤ)တၢ်န့ၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲဒီးအတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်ခဲန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်
လၢယဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢအ
သးဒုဒီးအသးတၢ်န့ၣ်လီၤ. ”နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၤအနီၢ်ကစၢ်လၢ
အမ့ၢ်ပုၤလၢအသးဒုအသးတၢ်န့ၣ်ဒီးဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးခိၣ်
န့ၢ်လၢအသးဒုအသးတၢ်အံၤအယိ ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ ခိၣ်န့ၢ်
အံၤအတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဒီးအတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဘူၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၤလၢအသးဒုအံၤ အိၣ်ဒီးတၢ် သ့ၣ်က ညီၤ သး
ကညီၤ လၢပုၤလၢအဂံၢ်စၢ်. ပုၤလၢအဘၣ်နးဘၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်
အဖိခိၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. “ဖဲယမ့ၢ်ဝဲကလိးဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဒဲ
ကဝီခိၣ်အဆၢကတီၢ် ပုၤဖိသ့ၣ်ဒီးသးပုၤလၢဒဲကဝီပုၤ
သ့ၣ်တဖၣ်ပုၤယဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်န့ၣ်ဟူယ
ကလုာ်န့ၣ်အဆံၣ်လီၤယုၤ, မိၢ်ပၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ထံၣ်ယန့ၣ်စံၣ်
အိၣ်ခူသ့ၣ်. ကီၤလၢသုလၢဒဲကဝီပုၤတဖၣ်ဘၣ်အအိၣ်ဒိၣ်မး
ဒီးယၤတခီယန့ၣ်လီၤတၢ်ကလုာ်လၢဒဲကဝီတၢ်က ဆဲးက
ဆီၣ် ဒီးကိၤလၢလၢတကဆဲးကဆီၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲတဘူၣ်ဒၣ်
လဲာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ယအိၣ်လၢဒဲကဝီပုၤခါ ယဟးန့ၣ်လီၤ
တဖျါဟးထီၣ်တဖျါ လၢပုၤဒးပုၤဒီးဟးကွၢ်တၢ်အယိ
ဖဲယလဲၤတုၤလၢကီၤလၢအဒးတဖျါဒီး အဟံၣ်န့ၣ်ပျီဝဲဒီ
တဖျါလီၤ. ယထံၣ်လၢအဟံၣ်ပုၤတၢ်ကတၢ်ကၤ, ထံခွး
လီၤခိတဖၣ်ဆူတၢ်ဒးတဖျါယိအပူၤလီၤ. ဘၣ်တဘၣ်တၢ်
လၢ အဘၣ်ယးဒီး အိၤန့ၣ် ကအိၣ်ဒၣ်ထဲ န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ယ
လဲၤတုၤဒီးကီၤလၢသုဖိသ့ၣ်တဂၤ ဟီၣ်တုၤလၢအဖံးက နိး
ညၣ်ကနိး, အမိၢ်တဂၤပျံတၢ် အဆံၣ်ယုၤလီၤ. ယကွၢ်တၢ်
အံၤယသးကညီၤဘၣ်အိၤဒီးယဟဲက့ၤဟံၣ်န့ၣ်သဟၤနီၣ်ဒိ,
ချီၣ်ဒီးယနီၢ်ကစၢ်လဲၤဟ့ၣ်လီၤအိၤန့ၣ်လီၤ. ယဟ့ၣ် လီၤ
ပုၤလၢ အိၤဒီးကျိၣ်စုတဆံးတက့ၢ် န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်
မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိန့ၣ်လီၤ. ထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤတၢ်ဒုး
တၢ်ယၤအိၣ်အယိကညီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကီၤလၢမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပယီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ
ခဲလၢကဲထီၣ်ဝဲ ဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ” နီၢ်မ့ၢ်
ရံၣ်အိၤ မ့ၢ်ပုၤတဂၤ လၢအတၢ်ပၢ်တၢ်အဒုၣ်အဆၢ လၢက
လုာ်အဖိခိၣ်တိၣ်ဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးလၢအသးက

ညီၤပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၤမ့ၢ်ပုၤလၢအတၢ်သးစဲအိၣ်ဒိၣ်မးလၢတၢ်ဒု
တၢ် အူတကပၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသးဝံၣ်ဝဲ ဒီးဒုဝဲကိၤလၢဝါ
တၢ်သးဝံၣ်ဘၣ်မုၤမုၤနီၢ်နီၢ်အါယုၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤဝဲဆူ
ကညီၤ တၢ်ပၢ်ဆၢဟီၣ်ကဝီတၢ်မဲာ်ညါဒီး အိၣ်ဒီးသုးဖိတ
ဖၣ် ဘူးဘူးတၢ်တၢ်, ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဝဲ, သ့ၣ်ဝံၣ် သး ဆၢ
စၢၤ ဝဲတၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲလီၤ. လၢကွၢ်ဘါယုၤပုၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, နံၤအိၣ်
ဖျါ ဆၢက့ၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ပုၤမ့ၢ်ကွဲမ့ၢ်အိၤဒီး လဲၤစိာ်ပုၤလၢ အတၢ်ဒု
ကံၣ်ထါဒီးအ ကစၢ်ဒုကစၢ်သးဝံၣ်တၢ်အယိ ကညီၤဖိအါ
အါ ကီၢ်ဂီၢ်သ့ၣ်ညါအိၤဂ့ၤဂ့ၤ တကးဒံးဘၣ်အမဲာ်ညါ သိၣ်
မ့ၢ်တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်စ့ၢ်ကီးသ့ၣ်ညါ အိၣ်ဒီးအမ့ၢ်ပုၤလၢ
အ ဒုတၢ်သးဝံၣ်တၢ်ဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဆၢ ကတီၢ်
အိၣ်, တၢ် ဆၢကတီၢ်သဘျု လၢအဂီၢ်အခါ အဝဲဒီးအ တံၤ
သ ကိးတဖၣ်တဲန့ၣ်တၢ်, နံၤကဝဲပျီၢ်ကဒိၣ်ဒီးအဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢ
အဝဲနံၤတၢ်သ့ၣ်ဂ့ၤဒိၣ်မးတဂၤန့ၣ်လီၤ.

နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၤန့ၣ် ကညီၤပိတ်မုတ်ကရၢမုၤ ဒါ တၢ်ဖံး တၢ်မၤ လၢ
တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၤန့ၣ်ဟံးန့ၣ်ဒီးမၤစ့ၢ်ကီးအမူဒါဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်
ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပိတ်မုတ်စၢ်ဖျိၣ် (WLB) ကရၢလၢအ
ဆီ လီၤ သးလၢ ကွီၣ်တဲာ်- ကီၢ်ပယီၤကီၢ်ဆၢအတၢ် အိၣ်
ဖျိၣ် စ့ၢ်ကီး အဝဲလဲၤထီၣ်ဝဲဒီး ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတၢ်လၢတၢ်
သ့ၣ် ဆူၣ် သး ဂဲအပူၤန့ၣ်လီၤ. နီၢ်မ့ၢ်ရံၣ်အိၤမ့ၢ်ပုၤလၢ အ
ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲကီၢ်ပယီၤဒိၣ်မိၣ်ကရၢစံၣ်ခိၣ်န့ၣ်ဒိၣ်
အိၣ်ဆါစူးကွဲၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢပိတ်မုတ်ဒီးသိး
ဒိၣ် အိၣ်ဆါစူးကွဲၣ်ကြးအိၣ်ဝဲအါဂၤလၢကီၢ်ပယီၤပူၤန့ၣ်
လီၤ. “ပိတ်မုတ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ပိတ်မုတ်လၢအသ့အဘၣ်ဝဲဒိၣ်မး
န့ၣ်လီၤ. ပိတ်မုတ်ခိၣ်န့ၣ်ဒီးအံၤ ကြးအိၣ်ဝဲအါဂၤလၢ ကီၢ်
ပယီၤပူၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ” မ့ၢ်ပုၤလၢအဟံးမုၤဒါဒီးမၤတၢ်လၢပုၤ
က လုာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢအ သးစၢ် ဆၢလၢ
ကီၢ် ပယီၤထံရူၢ်ကီၢ်သးဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဘၣ် ထံရူၢ်ကီၢ်သး
တၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. “သုးမိၤစိရိၤသနူလၢကီၢ်
ပယီၤပူၤအံၤတလီၤတဲာ်ကတၢ်ဝဲဒံးဘၣ်. သုးမိၤစိရိၤသ့ၣ်

တဖန် သုဝဲဘဉ်ဝဲအယိတမုန်ဘဉ်. မုန်လၢပဝဲသုဉ်ခဲ လၢဉ်
 ပတယူတဖိးဒီးဘဉ်အယိန့ဉ်လီၤ. ပဝဲခဲလၢဉ်ပမုန်အိဉ်ဒီး
 တၢ်ယူတၢ်ဖိးန့ဉ်သုးမိၤစိရိၤသုဉ်တဖန်တမုန်လၢတူၢ်ဝဲဒဉ်
 ကန့ဉ်န့ဉ်ဘဉ်. ပမုန်ကွၢ်လၢဟီဉ်ခိဉ်ချၢပုၤပဆူဉ်ပစိးတၢ်,
 မိၤစိရိၤသုဉ်တဖန် လီၤပျီၢ်ကွံာ်ဝဲန့ဉ် ဒီးသ န့ၤထီဉ် အ သး
 လၢ ထံဖိ ကီၢ်ဖိသုဉ်တဖန်အတၢ်ဂဲၤလိာ်ဒီး အ တၢ်ယူ တၢ်
 ဖိးအယိန့ဉ်လီၤ. ”နီၢ်မုဉ်ရံဉ်အိမုဉ်ပုၤလၢအဟံးဒိဉ်တၢ်ယူ
 တၢ်ဖိးတဂၤန့ဉ်လီၤ. “ လၢယနီၢ်ဆံးခါယဟံးတဲယၤယဖိ
 မုဉ်န့ဉ်တဘဉ်ဟံးန့ဉ်အဝၤဘဉ်. ကဘဉ်မၤ တၢ်လၢ အပုၤ
 ကလုာ်အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ” “ တၢ်ကတိၤအံၤယနၢ်ဟူမ့ၢ်အီၤထီ
 ဘိလီၤ. နီၤယဟံးအတၢ်တဲအသိးယတဆိဟံဉ်ဆိယီဘဉ်.
 ပုၤ ကလုာ်အတၢ်မၤတ ဖဉ်ဒ်ယမၤသုအ သိး ယမၤယဲ ဒဉ်
 န့ဉ် လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဖဲယထံဉ် ကညီဖိတဖန်လီၤမုၢ်လီၤဖး,
 တယူတဖးဘဉ်အံၤယသးဆါကီၢ်အူဒီးသးဘဉ်ဒိဒိဉ်မး
 န့ဉ် လီၤ. ” လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအယိနီၢ်မုဉ်ရံဉ် အိသးလီၤဘျဲးဝဲ
 ဒဉ် ဒီးအိဉ်ဝဲ လၢတၢ်ဆူး တၢ်ဆါ အလီၢ် မံခိဉ်န့ဉ်လီၤ. နီၢ်
 မုဉ်ရံဉ်အိမုဉ်ပုၤတဂၤလၢအအဲဉ်ကညီကလုာ်န့ဉ်လီၤ.
 အဲဉ်ဒီးဝဲလၢကညီကလုာ်ကအိဉ်ယူအိဉ်ဖိးန့ဉ်လီၤ. အဲဉ်

ဒီး ဝဲ လၢကညီကလုာ်ကအိဉ်ဒီး တၢ်သးတဖျၢဉ် ယီ န့ဉ်
 လီၤ. အဲဉ်ဒီးဝဲလၢ ကညီ ကလုာ် က ထူဉ် ဖျဲးထီဉ်လၢတၢ်
 ဆိဉ်တၢ်မၤနၢၤအပူၤန့ဉ်လီၤ. နီၤန့ဉ် အသိးအဲဉ်ဒီးဝဲလၢကီၢ်
 ပယီထံဖိကီၢ်ဖိသုဉ်တဖန် ကပူၤဖျဲးထီဉ် လၢသုးမိၤစိရိၤ
 အ တၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲအဖိလၢန့ဉ်လီၤ. လၢ တၢ်န့ဉ်အယိ အ
 ဝဲ န့ဉ်လီၤတၢ်ဟံးဆါလၢအသးအိဉ်(၁၉)န့ဉ်အဆါကတီၢ်
 တုၤ အသး အိဉ် အနံဉ်န့ဉ် ဆံဒဉ် လဲာ် မၤ ဒီးဝဲဒဉ်န့ဉ်လီၤ.
 အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢတၢ်ဟံးဆါအပူၤန့ဉ်လီၤ. ဘျီၤလီၤအတၢ်အိဉ်
 မုလၢတၢ်ဟံးဆါအပူၤန့ဉ်လီၤ. နီၢ်မုဉ်ရံဉ် အိန့ဉ်မုၢ်ဝဲဖိတၢ်
 ဆျၢဉ် အမံၤတဖိး လၢအဆျၢဉ်မဲစူ, အ နၢ မုဆူဉ်. အကနဉ်
 အုဉ်ဒီးဒူဝဲဒိဉ်မးလၢကညီတၢ်ဟံးဆါအတၢ်လဲၤကျဲအ ပူ
 န့ဉ်လီၤ.

ဘဉ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢ-နီၢ်ခဲဉ်မုဉ်ကွီဉ်စိ
 ဘဉ်တၢ်ဟံးန့ဉ်အီၤလၢ (မြန်မာအမျိုးသမီးသမ္မ -
 ဂျိုးလင်းပြင်စာစောင်)အပူၤ
 ဘဉ်တၢ်ကွဲးကျိးထံကျဲအီၤလၢကညီပိာ်မုဉ်ကရၢ

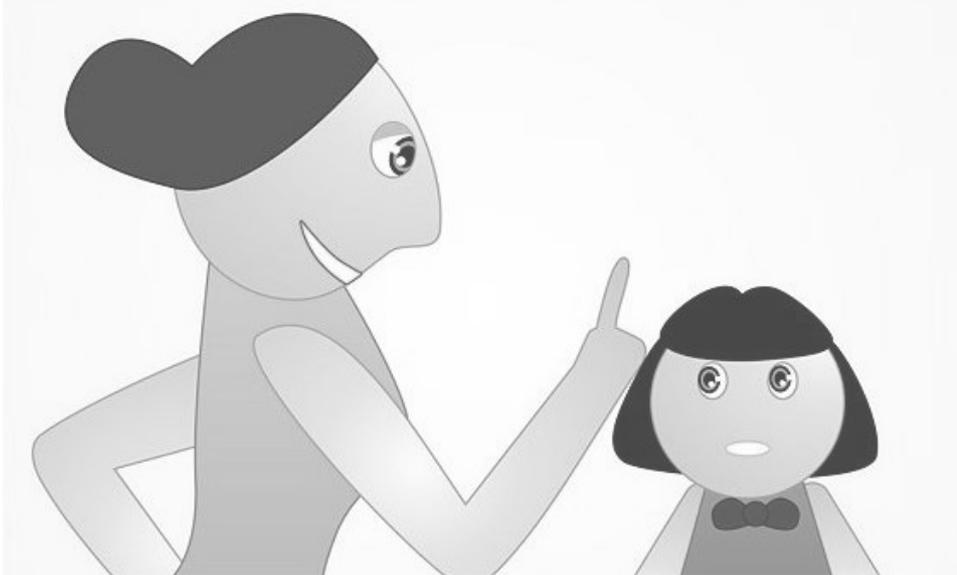
နံကမံ

ဖံဖံတဂၤအမိၢ်အပၢ်တသိဉ်အိၤဘဉ်ခိဉ်ခါ.

ဖိသုဉ်တဂၤလိာ်ကွဲးဒီးပာ်အတၢ်လိာ်ကွဲးပြုၤသးနၢ်ဟံဉ်ပူၤလီၤ. အဟံဉ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤအါ, ပုၤမၤတၢ်ဖိလၢအဟံဉ် တအိဉ်,
 မိၢ်ပာ်ခံ ဂၤဘဉ်လဲၤတၢ်မၤကိးနံၤဒီးအယိမၤဟံဉ်ယီတၢ်ဖိးတၢ်မၤတချုးကိးကတီၢ်ဒီးဘဉ်. အဖံအိဉ်လၢတၢ်လီၢ်
 အယံၤတဂၤ လဲၤလၢအဟံဉ်ဒီးကလၢတၢ်တခီခိမၤကဆိတၢ်တခီခိဒီး ထၢန့ဉ် တၢ်တနီၤနီၤလၢ တၢ်ကမံၤပုၤဒီး တနီၤ နီၤ
 တခီဟးပာ်က့ၤဝဲလၢအံၤလၢန့ၤဒ်သိးဟံဉ်ပုၤကဖျါကဆုကဆုအဂီၢ်လီၤ. အဝဲအဲဉ်ဒီးလိာ်ကွဲးဒီးဟးယုက့ၤ အ တၢ် လိာ်
 ကွဲးသုဉ်တဖန်တဘဉ်ဘဉ်အယိလၢတၢ်သးဒိဉ်အပူၤ,
 လံၤခွါ-ဖံဖံတဂၤအမိၢ်အပၢ်တသိဉ်အိၤဘဉ်ခိဉ်ခါ.
 မိၢ်-ဖိခွါ,ဖိခွါ...နတဲမနုၤလဲဉ်. ပုၤဖံန့ဉ်ပုၤတတဲဝဲဒ်န့ဉ်ဘဉ်.
 လံၤခွါ- မုၢ်အး...ဝဲမိမိပါပါသိဉ်လိပုၤလၢဟးပုၤဟံဉ်န့ဉ်ဖိဉ်ပုၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဂ့ၤ. ပတဖိဉ်... အဝဲဟဲလၢပဟံဉ်ဟးဖိဉ်
 ပတၢ်ဖိတၢ်လံၤလဲးလိး...ယပျံး...

.....

နီနီဖိအတတ်ဟ့ပ်ပလီဆူဒုမုန်သးစါတဖန်

နီနီဖိ

ဒုဒုမုန်သးစါသ့ၣ်ဧ၊ နီနီဖိတထံၣ်ဘၣ်သုယံာ်တွာ်လံအ
 ယိသ့ၣ်နီၣ်သးသယုာ်သုဒိၣ်မးလီၤ. တဘျီအံၤနီနီဖိတ
 ဟ့ပ်ပလီသု တာ်လီၤတီၢ်လီၤဆီဒိၣ်ဒိၣ်မုာ်မုာ်ဘၣ်. မုာ်ဒု
 တာ်တဆံးတက့ၢ် ဒီးမုာ်ဒုတာ်ဒ် နီနီဖိထံၣ်ဘၣ်. ဖးဘၣ်
 လာလံာ်တာ်သ့ၣ်ညါတဘျီအပူၤအသိးလီၤ. လံာ်တဘျီ
 စံးဝဲ “ဟံၣ်ဖိဖိတဖူၣ်န့ၣ် မအသးဒ်ပုၤလိာ်ကွဲဖျၢၣ်ထူ
 တဖုအသိးန့ၣ်လီၤ. တက့ၢ်ဒီးတက့ၢ်န့ၣ်ဟးဝးတရံးပျီပူၤဒီး
 လိာ်ကွဲတသ့ဘၣ်. မါဒီးဝဲမုာ်အိၣ်ဒီးတာ်နာ် ဟံၣ်လိာ်သး,
 ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤလိာ်သး တာ်ထံၣ်တာ်ဟံၣ်သး, တာ်အိၣ်သး,
 တာ်အဲၣ်တာ်ကွဲမုာ်ဘၣ်လီၤဘၣ်ဒီးမးဟံၣ်ပီကမ့ၢ်ဟံၣ်လၢ
 အမုာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ခိၣ်တဘျီဆိကမိၣ်လၢ ယဟး
 ယုစု, ယဟ့ၣ်စုလၢလၢလီၣ်လီၣ် လၢယဟံၣ်ဖိဖိအဂီၢ်
 ဒီးယမူယဒါဝဲလံ, မုာ်တာ်လၢတာ်ပျဲလံ န့ၣ် တမုာ်ဘၣ်. မူ
 ဒါ တာ်ဖံးတာ်မလၢဟံၣ်ခိၣ်ကြး မၤဝဲန့ၣ် အိၣ်ဒီးဝဲအါမး
 န့ၣ်လီၤ.

- ၁. တာ်မတခါန့ၣ်မအီၤလီၤတံာ်လီၤဆဲးတက့ၢ်.
- ၂. နာ်ဟံၣ်နီၤဖးတာ်သုကျိၣ်စုဒီး တာ်မလၢာ် ကျိၣ် စုအ ခီပ
ညီ

- ၃. ဟ့ၣ်တာ်ဆၢကတီၢ်လၢနဟံၣ်ဖိဖိအဂီၢ်အသ့ကတၢ်
- ၄. ဟးဆဲးတာ်အီၤသံးအီၤကံ, တာ်တကျိၣ် တၢစုဒီး တာ်
လူတာ်မုာ်ဖံးမုာ်ညၣ်
- ၅. ဖဲတာ်ဆၢကတီၢ်အိၣ်ဒီးနၢတဘျီလၢလၢသိၣ်သီနဖိမုာ်
ဖိခွါလၢတာ်အဲၣ်တာ်ကွဲဒီးတာ်ကဟ့ၣ်ကယာ်အပူၤ
- ၆. ဟးယာ်နနီၢ်ကစါအသးသ့ၣ်လၢကပီၤဂုတက့ၢ်.
- ၇. ဟံၣ်ခိၣ်မိာ်ပာ်သရၣ်သမါဒီးတာ်ဘျီတာ်ဘါတက့ၢ်.
- ၈. ဒ်သိးနတာ်ထံၣ်တာ်သ့ၣ်ညါအပတီၢ်ကထီၣ်ဖးအဂီၢ်
ဖးလံာ်အါအါတက့ၢ်.
- ၉. သုနီၤဖးတာ်ဂုဒီးတာ်အါအါတက့ၢ်.
- ၁၀. အိၣ်ဒီးတာ်ထံၣ်လၢအထီၣ်ဒီးတာ်ဟံၣ်သး လၢအ လံာ်တ
က့ၢ်.
- ၁၁. ဟံၣ်လုာ်ဟံၣ်ပူၤနဟံၣ်ခိၣ်မုာ်တက့ၢ်. (ပနီၢ်ကစါဒုဝဲပ
ဟံၣ်လုာ်ဟံၣ်ပူၤပမါမုာ်သုမး တာ်အိၣ်လၢပခိၣ်ပယၢတဖန်
ဟံၣ်ကဲအီၤကသ့လီၤ.)
- ၁၂. တာ်ဆီၣ်သနံးလၢနတာ်ဖံးတာ်မအပူၤသ့ၣ်တဖန်န့ၣ်
တဘျီဟဲက့ၢ်မၤပီၤဖးထီၣ်အီၤလၢနဟံၣ်ပူၤယီပူၤတဂ့ၢ်.
- ၁၃. အိၣ်ဒီးတာ်ကတီၢ်လၢအဂ့ၢ်တာ်ဟူးတာ်ဂဲၤလၢအပျဲဒီး

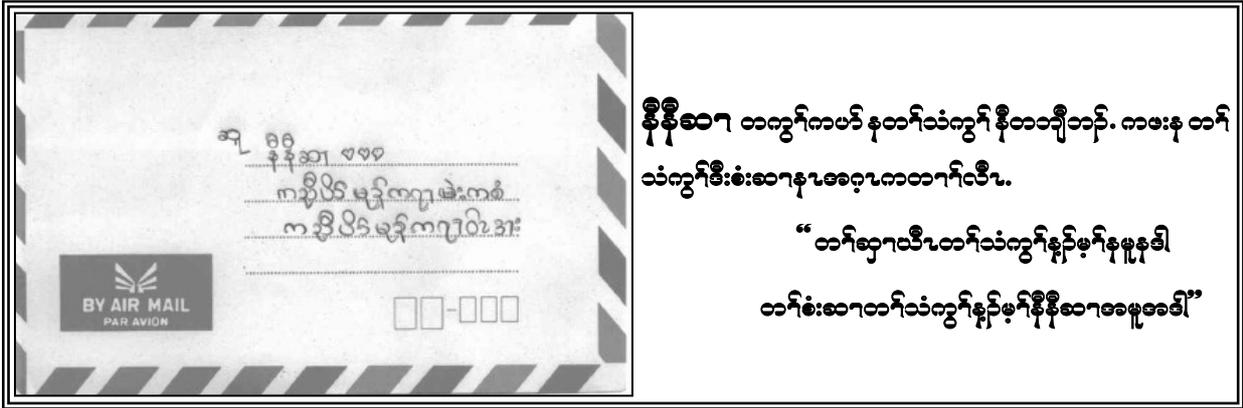
တက်ကဟုကယာ်လၢနဟံင်ပူဃီပူတက့ၢ်.
၁၄. သူတၢ်ကတိၤဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤလၢဟံင်ပူတဂ့ၤ.
ဟံင်ခိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သန့အလီၢ်လၢအမၤဒီး မ့ၢ်တၢ် ကွၢ် လိ
အလီၢ်လၢအဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဟၤယာ် နနီၢ် က စၢ်အ သူး
အသ့ၣ်အလၢကပီတက့ၢ်.

ဒုဒုမ့ၢ်သ့ၣ်စၢ, နမ့ၢ်က ယုထၢ နသးသ မူတံၤသ
ကိး ဒီး အဲၣ်ဒီးသ့ၣ် ထီၣ်ဟံင်မ့ၢ် ဃီ ဟၤန့ၣ် ကျဲးစးယု ပု
လၢအလူထွဲတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကန့ၢ်ဒီးကကဲန့ၣ်တက့ၢ်
ဒ်န့ၣ်အသိးတၢ်လၢဟံင်ခိၣ်မ့ၢ်န့ၣ်လၢဟံင်တဖျၢၣ်အတၢ်
အိၣ်ဂၢ်ဆိးကျၢ အဂီၢ် န့ၣ် မ့ၢ်ပု လၢအရူဒိၣ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်က
ဟု ကယာ်အလီၢ်လၢ အကလၢ က တၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ
ဟံင်ခိၣ်မ့ၢ်တဂၤကြးမၤထွဲန့ၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲအါမးန့ၣ်
လီၤ.မ့ၢ်နကဲထီၣ်နဲဟံင်ခိၣ်မ့ၢ်ဒ်အံၤအသိးတဂၤကန့ၢ်က
ကဲစ့ၢ်ကိးဒါ.

- ၁. အိၣ်ဒီးတၢ်ဘျၢဒီးမၤထွဲအီတက့ၢ်.
- ၂. အိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲဘူးတံၢ်ခံခီလၢ်တက့ၢ်.
- ၃. တဘၣ်အိၣ်မူဘၣ်အဘၣ်သီဖဲနသးဒ်နဲဒီး တဘၣ်
မၤယံမၤလၢစ့ၢ်ကိးနသးအါလၢ်ကဲၣ်ဆိးဘၣ်. (ပိၣ်မ့ၢ်တ
နီၤန့ၣ်တုၤအထီၣ်ပျၢဝံၤဒီးအိၣ်မူဘၣ်အဘၣ်သီဒ်အသး
ဒ်ဝဲအသိးလီၤ. တမၤကဆဲကဆီအသးဘၣ်ခိဖျိ အဖိ
ဆံးလံးဆံး. တနီၤခိဖျိဘၣ်ယိၣ်ဖိဝဲ ကဆိ က မိၣ်အီၤ ဒ်
အံၤဒ်န့ၣ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်အိၣ်ဝဲဘၣ် အဘၣ်သီ အါ ဘျီဒီး က
ကဲထီၣ်တၢ်သးဟးဂီၤလၢအဝဲအဂီၢ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.
- ၄. အိၣ်ဒီးတၢ်ပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးလၢတၢ်စံးတၢ်ကတိၤဒီး
တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူတက့ၢ်.
- ၅. ထီၣ်တဲာ်ကျိၣ်စ့တၢ်အိၣ်သးဒီးသူအီၤသ့သ့ဘၣ်ဘၣ်
၆. ဖိၣ်ဂၢ်ယာ်တၢ်သ့ၣ်တီသးရတက့ၢ်.
- ၇. တဘၣ်ကတိၤကလူကလီတၢ်ဒီးကတိၤလု, ကတိၤနါ
စိတၢ်တဂ့ၤတဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တဂ့ၤ.
- ၈. ပာ်ကဲမိၢ်ပာ်သရၣ်သမၤဒီးတၢ်ဘျၢတၢ်ဘါတက့ၢ်.

- ၉. ဟးဆဲးတၢ်ဟးအူကလံလၢပုဟံင်, တၢ်ထီ ခွဲထီ
ထံၣ်,တၢ်အီသံးဒိဖဲ,တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စ့တဖၣ်တက့ၢ်.
 - ၁၀. ပာ်ကဲနနီၢ်ကစၢ်အဝဲဒ်နဲဒီးကျဲးစးသ့ၣ်ထီၣ်နတၢ်
န့ၣ်န့ၣ်အီၤအါန့ၢ်ပုအဂၤတက့ၢ်.
 - ၁၁. ယူးယိၣ်နဝဲတက့ၢ်. (နမ့ၢ်ယူးယိၣ်နဝဲဒီးနဖိတဖၣ်
ကယူးယိၣ်စ့ၢ်ကိးအပာ်ဒီး ပုအဂၤအဂၤတဖၣ် ကယူး
ယိၣ်စ့ၢ်ကိးအီၤလီၤ.)
 - ၁၂. နဝဲအတၢ်ဖံးတၢ်မၤဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးမ့ၢ်ဂ့ၤ, တဘၣ်
လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ တဘၣ်မၤလီၤဆီ နတၢ်စံးတၢ်က
တိၤ,တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးတဂ့ၤ.
 - ၁၃. အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤလၢအဆၢတၢ်နံၤကမ့ၢ်လၢအရၣ် ဒ်
သိးကစဲထီၣ်ယာ်လၢနဝဲအမဲၣ်ချဲဒီးအသးပူတက့ၢ်.
 - ၁၄. ဖဲနဝဲအသးဘၣ်တံာ်တၢ်အဆၢကတီၢ် ပလီၢ်န သး
လၢ နတၢ်စံးတၢ်ကတိၤ ဒ်သိးအသ့တထီၣ်ဂဲၤအါ ထီၣ်အ
တၢ်သးဒိၣ်သ့ၣ်တၢ်န့ၣ်တဂ့ၤ.
 - ၁၅. တဘၣ်ဆီၣ်သနံးအါထီၣ်နဝဲလၢ တၢ်စံးတၢ်ကတိၤ
ဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤဒီးတၢ်ကတိၤဆါသ့ၣ်တဖၣ်တဂ့ၤ.
- သုတအဲၣ်လီၤနနီၢ်ကစၢ်ဒ်နဲအသး ဒိၣ်န့ၢ် န
အဲၣ် နမၤတဂ့ၤ. သုတအဲၣ်လီၤနနီၢ်ကစၢ်ဒ်နဲအသး ဒိၣ်
န့ၢ် နအဲၣ် နဝဲတဂ့ၤ. မၤဂၢ်မၤကျၢဒိၣ်ထီၣ်တၢ်နၢ် ဟါလိာ်
သး တဂၤဒီးတဂၤ ထီၣ်ဘိတက့ၢ်. အိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ် သး
တီလိာ် သးထီၣ်ဘိတက့ၢ်. တၢ်လၢအတမ့ၢ်န့ၣ်ဘၣ်န့ၣ် တ
ဘၣ်မၤမ့ၢ်န့ၣ်ဆူၣ်အီၤတဂ့ၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လၢအတမ့ၢ်န့ၣ်
ဘၣ်န့ၣ်ဒ်သိးအကမ့ၢ်န့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ကျဲးစးယုကျဲးစီးမၤမ့ၢ်
အီၤတက့ၢ်. အိၣ် ဒီးတၢ်ဟံလီၤသးလၢ မ့ၢ်မ့ၢ်ကမ့ၢ်ဒ်သိး,
မ့ၢ်ဖျိၣ်ကဖျိၣ်ဒ်သိးဒီးဟံးလိာ်စုလၢတၢ်နၢ်ဟါလိာ်သးအ
ပူဒီးသ့ၣ်ထီၣ်သကိးဟံင်မ့ၢ်ပုလၢအလီၤကွၢ် လိတ
က့ၢ်. မဲနဟံင် ကမ့ၢ်ဟံင်လၢအမ့ၢ်ဒီးအလီၤကွၢ်လိန့ၣ်တ
က့ၢ်. မဲတၢ်ကကိးမ့ၢ်ကိးဆၢန့ၢ်နမံၤလၢ ဟံင်မ့ၢ်ပုလၢအ
ကစၢ်တက့ၢ်.

ဆု

နီနီဆာ

လာပတ်ကရကရိအပူနှင့် ယထံဘတ်တတ်ခါနှင့်လီ. ပုလအဒိတ်တံဂုဒီးတဲတံသုသုတဖန်ခိန်နဲအဲဒ်အီလီဆီဒီးဖဲအယုတ်တမံလင်လင်နှင့် ခိန်နဲဟုန်အီလီ. ဘတ်ဆုပုလအတံတအိန်ဒီး တယုစုဂီတံသုတဖန် ခိန်နဲတဆိကမိတ်တံလအဂီဒီးတဟုန်အီတံနီတမံဘတ်. လတံနှင့်အယိပုလအတဲတံတဘုန်ဒီးခိန်နဲတဟုန်အီတံသုတဖန်ကဘတ်ကွအိန်လအဟံခါ. မ့တမ့တခိကဘတ်ဆဲးမတံဒဲးခါ.

လာ-ဘျဲးဒဲးမုခ်ဖီ

ဘျဲးဒဲးမုခ်ဖီ, ဝံသးစုတဲဘတ်ပုလအတဲတံတဘုန်ဒီး ခိန်နဲတဟုန်အီသုတဖန်လအ မ့တမ့တသးလီ လအိန်နဲဟုန်နု ဘတ်ဒီး တဘတ်တဲတံနီတဘျီ. တဘတ်ယုတံနီတဘျီဒီး တူကစုဒဲနဲထဲတဂတကွာ. နတူမ့တကဲလအသပျာ်ပျာ်တခိကျဲးစးတဲတံမ့ဘုန်, နတဲမ့တဘုန်တခိ နကကွအုနဟံခါ, နကဆဲးမဒဲးတံခါနှင့် အိန်ဒဲလအနီကစာဒဲနဲအဘတ်ဆာတံလီ.

ဆု

နီနီဆာ

လအခွန်အဲဒ်ယုတ်ပအဖီလင်နှင့် တဲလအပတံလအဒိတ်မိန်ကရုန်စံဖဲဒဲရုန်နှင့်မ့ခါ. မ့မ့အပဖဲနှင့်တခိ ဘတ်မ နအယိလအဒိတ်တံပအဆိအတံလဲတံဆိတဲလဲကအိန်ထီဒီးတံလဲထီလဲထီကအိန်ဝဲအဂီ ဘတ်မနု အယိလအပိတ်မုခ်သုတဖန်ဒီးယုထအသးဒီးပုပိတ်ခွါတဖန်တဟုန်ထီအီကီခိန်ဘတ်လဲ. အယိပစံးလအခွန်အဲဒ်ယုတ်အံပတံလအဖဲဒဲရုန်သုခါ.

လာ-ဘျဲးဒဲးမုခ်ဖီ

ဘျဲးဒဲးမုခ်ဖီ, ပိတ်မုခ်တဖန်ဒီးယုထအသးလအ ထီဘိကမံးတံခါ, ပအတံကမံးတံခါမ့တမ့ဘတ်တခိ ကီခိန်ခါ. ဖဲဒဲရုန်လအနဲဟံအီနှင့် မအသးဒဲလဲ. ဖဲဒဲရုန်အတံသုထီထီဆီလီအပူနှင့် အိန်ဝဲဒဲလအတံက ဘတ်ယုထထီပိတ်မုခ်တဖန်လအကီခိန်ခါ. တံသိတ်တံသီအပူ မ့အိန်ဝဲဒဲအံ ဒီးတံမ့တယုထထီပိတ်မုခ်လအကီခိန်ဘတ်နှင့် မ့တံမကမတ်တံသပျာ်ကတံဒီးအလီအိန်လအကဘတ်ဂဲးဂဲးကတံအီတမံမံနှင့်လီ.

ဆု,

နိနိဆာ

ပထံဘၣ်လၢ ပပုၤတၢ်ဖၢ်ဆၢသိၣ်ဖူစိသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲမူဒါလီၤဘၣ်လၢဟီၣ်ကဝီၤပုၤလၢ ပပုၤကလုာ်ကညီအဖူသဝီၣ်န့ၣ် အိသးဒီးတီၢ်ဝဲဖူဖိသဝီၣ်လၢအတၢ်ကမၣ်တအိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လီၤ. သိၣ်ဖူဒ်န့ၣ်အသိးသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤလိမၤဒီးဘၣ်တခီၣ်ခါ, အခိၣ်အနၢ်တသိၣ်လိအိၣ်ဘၣ်တခီၣ်ခါ, တအဲၣ် အပုၤကလုာ်ဘၣ်တခီၣ်ခါမ့ၢ်တဖၣ် ဟဲ ကဲန့ၢ်ပယီၤသးအတၢ်မဲၣ်ချဲတခီၣ်ခါ.ဝံသးစူၤနိနိဆာကစံးဆာဘၣ်ယတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက့ၢ်.

လၢ-ဘျဲးဒဲၣ်မုၢ်ဖီ

ဘျဲးဒဲၣ်မုၢ်ဖီ, သိၣ်ဖူဒ်အံၤသိးသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပုၤဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ယးဒီးအိၣ်လီၤလီၤဘၣ်ဆၣ်ကမ့ၢ်တဖၣ် အခွဲးအယၢ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်ဒီး ကဘၣ်မၤသိၣ်ဖူဒ်အံၤအသိးတဖၣ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် အလီၢ်အိၣ်ဝဲလၢ ကဘၣ်သ့ၣ်ညါဝဲ အကျိၤအကျဲသပျံၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖူဖိသဝီၣ်ကမ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်ညါ ကျဲတပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ် လၢကဘၣ်မၤနီၣ်မၤ ယါ တၢ်ကထီၣ်သးအဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်, ကဘၣ်တၢ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်လဲၣ်, ကဘၣ်ဆဲးကျိးဒီးစံၣ်ညီၣ်ပီတုၤဝဲ ဒီးဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်တၢ်ဖၢ်မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်ဒ်လဲၣ်တီၣ်ထီၣ်ဝဲလၢရူၤလၢတ့ၢ်, အကျိၤအကျဲကဘၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ဆု,

နိနိဆာ,

ပုၤလၢယအဲၣ်တက့ၢ်အဖိအိၣ်အလံၤအိၣ်ဒီးယဲၣ်စ့ၢ်ကီးယဖိအိၣ်ယလံၤအိၣ်လံၤဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်မနုၤအယိဖဲယထံၣ်ဘၣ်အိၣ် တဘျီလၢလၢန့ၣ်ယသးဖိစံၣ်မးပြုးပြုးဒီးသ့ၣ်ကနီးသးကနီးမးလၢယပုၤလဲၣ်.

လၢ-ဒုမုၢ်လၢ

ဒုမုၢ်လၢ, နဖိအိၣ်နလံၤအိၣ်လံၤဘၣ်ဆၣ် ကမ့ၢ်လၢနသးတဖျၢၣ်န့ၣ် အဖိတအိၣ်အလံၤတအိၣ်ဒီးအယၢ်တသံဒီးဝဲအယိလီၤသၢၣ်.

ဆု,

နိနိဆာ

ကညီမိန်မုန်ကရမ်းကစံးလၢ ကညီမိန်မုန်ပုၤလၢအဂ့ၢ်ကတၢ်, မ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်တၢ်တီၢ်လီၤ, မ့ၢ်ပုၤလၢအတူၢ်လီၢ် တမ့ၢ်တပျီၤ ဘၣ်ဆၣ် ကညီမိန်မုန်လၢယထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤတဖၣ် ဘၣ်မနုၤအယိတဖၣ်သိးလီၢ် အသးဒီး တၢ်သးဝံၣ်အပူၤဘၣ်လဲၣ်.

လၢ-ဒုဖိကစုဒု

ဒုဖိကစုဒု, ကညီမိန်မုန်ဆံၣ်ဆံၣ်ဖိလၢပုၤကွံာ်အနံၣ်တဖၣ်အနံၣ် ဒီးဖဲတၢ်ကွဲးထုးထီၣ်တၢ်သးဝံၣ်အဆၢကတီၢ် တဖၣ် ကမ့ၢ်ဝဲဒ်တၢ်သးဝံၣ်အသိးဘၣ်ဆၣ် ကညီမိန်မုန်လၢနထံၣ်ဘၣ်ခဲအံၤတဖၣ်မ့ၢ်တဖၣ်သိးတၢ်သးဝံၣ်ဘၣ်ဒီးကမ့ၢ်ကညီမိန်မုန်လၢအသ့ၣ်ကျဲၣ်ကျိၤ, အသးကျဲၣ်ကျိၤဒီးတမ့ၢ်ကညီမိန်မုန်လဲၣ်တဖၣ်လီၤခါသၢၣ်.

ဆူ၊

နိနိဆာ

ကညီတိဟ်ဆာအတိလဲကျဲအပူ ယထံဉ်ဘဉ်လကညီဖိတဖဉ်ဘဉ်လီဖးဝဲတဖုဘဉ်တဖု၊ တဘျီဘဉ်တဘျီ တက တါဝဲနိတဘျီဘဉ်န့ဉ်လမနုအယိလဲဉ်.

လါ-ထီဘိနကမျာ်

ဒုဖိထီဘိနကမျာ်၊ ကညီဖိအတိလီဖးအံနစးထီဉ်ထံဉ်ဘဉ်ဖဲကညီတိဟ်ဆာအတိလဲကျဲအပူလီခါ. တါစံဉ်စိတဲ စိလါအခိဉ်ထံးနတထံဉ်ဘဉ်ဒီးခါ. လါပူလံလံ, လါတါစံဉ်စိတဲစိအိးထီဉ်လံလံ, လါကညီဖိကဲထီဉ်လံလံန့ဉ် အသဟကုသုဉ်ဖးနွံကုဒီးလီဖးလါအကုအခိထီဘိန့ဉ်နတနာ်ဟူဘဉ်ခါ. တါအခိဉ်ထံး, တါအချံမ့ဉ်ဒီးန့ဉ်ဒီးတါအ ကတါ, တါအသဉ်ကမ့ဉ်ဝဲဒ်န့ဉ်လီခါသဉ်.

ဆူ၊

နိနိဆာ

ယတါအဲဉ်တိတကအဲဉ်ပုအဂံပဲကုအဲဉ်ကဒါကုယတဘျီဘဉ်တဘျီပျဲထီဉ်သာဘျီလံ. မ့ဉ်မဲဝဲဒ်အံအသိတဘျီ န့ဉ်မ့ဉ်ယကဘဉ်အဲဉ်ကုအိးဒီးခါ.

လါ-အဲဉ်တိ

ဒုဖိအဲဉ်တိ, မ့ဉ်မဲဝဲဒ်အံဆူညါအဘျီတကထီတကယဒီး နမ့ဉ်မိဉ်သးအဲဉ်ကုသးဒီးအိထီဘိန့ဉ်နအဲဉ်သုလီ. ဘဉ် ဆဉ်ပျဲနိနိဆာလဲကုနမံလါ “အဲဉ်အိပီ” တကုာ်.

ဆူ၊

နိနိဆာ,

နိနိဆာစာ, စးထီဉ်လကညီတိဟ်ဆာစးထီဉ်တုခဲအံတါတဲသကိးတါမုဉ်တါခုဉ်အိဉ်ပျဲဘျီလဲဉ်. ဒီး မ့ဉ်ဝဲ လါနံဉ် မ နု တဖဉ်လဲဉ်.

လါ-အဲဉ်သဘျု

စးထီဉ်လကညီတိဟ်ဆာစးထီဉ်တု ၂၀၁၂ နံဉ်န့ဉ်တါတဲသကိးတါမုဉ်တါခုဉ်အိဉ်(၆)ဘျီန့ဉ်လီ.

- (၁) ၁၉၄၉ နံဉ်, အူနုး(ဖဆပလ)ပဒိဉ်
- (၂) ၁၉၆၀ နံဉ်, သုးခိဉ်ကျါအိဉ်ကွံ(အိမ်စောင့်အစိုးရ)
- (၃) ၁၉၆၂ နံဉ်, သုးခိဉ်ကျါနုာ်ဝု(မဆလ)
- (၄) ၁၉၆၆ နံဉ်(နဝတ)သုးခိဉ်ကျါခုဉ်ညိး
- (၅) ၂၀၀၄ နံဉ်(နဝတ)သုးခိဉ်ကျါခုဉ်ညိး
- (၆) ၂၀၁၂ နံဉ်, အူသုစုဉ်ပဒိဉ်တဖဉ်အစါန့ဉ်လီ.

တၢ်စံးဝဲဒၣ်တၢ်ချီ လၢကီၢ်တကီၢ်အပူၤ ဒီးပှၢ်တပှၢ်အပူၤန့ၣ်သိမိသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. သိမိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ထွန်မံးဟဲအိၣ်အါခဲအါခဲအါကိးမုၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢမုၢ်န့ၣ်အဆၢကတီၢ် တချးထွန်မံးဟဲဒဲးဘၣ်န့ၣ်သိမိသ့ၣ်တဖၣ် နဘၣ်ဝဲထွန်မံးအစိဒီး တအိၣ်ဂၢ်ဝဲလၢဘၣ်ဒီးယုၢ်ဝဲယုၢ်ဝဲလၢအံၤလၢန့ၣ်ဒီးလီၤမုၢ်ပြဲပြဲဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

တစိၣ်ဖိအလီၢ်ခံ ထွန်မံးသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤ ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ထွန်မံးအံၤဟဲန့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်ခုၣ်ခုၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ထဲတဖၣ်မိ ဝဲ သိမိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲအါအါဂီၢ်ဂီၢ် ဒီးသိၣ်သကြးသကြီ ယုၢ်ပြဲယုၢ်ပြဲဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်တခီ သိမိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးကရၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ် လၢအကယၤအကယၤ အယီၤမုၢ်သဖျိဖျိယီၤဝဲထွန်မံးတဖၣ်အံၤလူလူဖိးဖိးန့ၣ်တမ့ၢ်လၢထွန်မံးအံၤမၤတၢ်ကသ့နီၣ်တမံးလၢဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်သန့ကုသိမိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလဲၤမၤဘူးဝဲထွန်မံးအကယၤတဘျီနီၣ်တဖၣ်ဘၣ်. ထဲအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ယုၢ်ပြဲယုၢ်ပြဲန့ၣ်ဘၣ်တီၢ်ဘၣ်ထံးလိာ်အသးဒီးဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံး ဘၣ်ဆူး ဘၣ်ဆါ ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. တတီၤဒိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒီး ထွန်မံးဖိၣ် န့ၣ်ဝဲ

သိမိတဖၣ်ဒီးသိမိအံၤဂဲၤပျုၢ်ဂဲၤဆူးဒဲးသိးက ထွန်ဖျးကွံာ်ဝဲဘၣ် ဆၣ် ထွန်မံးအဂံၢ်ဆုၣ်အယီၤ အဝဲဂုၢ်ထွန်ဖျး အသိးတန့ၢ်လၢဒီးတတီၤဒိၣ်ဒိၣ် အဝဲသံကွံာ်ဝဲဒီးထွန်မံးဆုၣ်နီၤအိၣ်ဝဲဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲထွန်မံးဖိၣ်န့ၣ်ဒီးအိၣ်သိမိတဖၣ်အံၤ အဆၢကတီၢ် သိမိလၢအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် ဆုၣ်နီၤဂၢ်တဟံၤဒီးကွၢ်သကိးဝဲထွန်မံးအိၣ်အတံၤသကိးအံၤန့ၣ်လီၤ.

ထွန်မံးအံၤ အ့ၣ်ဖျိသိမိအံၤ ဒီးအိၣ်ဝဲ တုၤလၢ အလၢာ် ဒီးဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. သိမိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်တ့ၢ်လၢကရၢ်ပူၤ တနီၤနီၤတဘၣ်နီၣ်တမံးဘၣ်ဆၣ် တနီၤနီၤ စုဘၣ်ဒီးခိၣ်ဘၣ်ထံး. ဘၣ်ဘျုးခိၣ်ဘျုးမဲာ်ချံဘၣ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အသးမုၢ်ဒီးသးမဲာ်ဝဲဒၣ်လၢ တနံၤအံၤ ထွန်မံးတအိၣ်အါ ဒီးအိၣ်လၢပူၤအဂၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တက့ၣ်ထီၣ်ဖးလီၤဝဲလၢကဘၣ်မၤဝဲဒဲးလဲၣ်ဒဲးလဲၣ်ဘၣ်အမဲာ်ညါ အိၣ်ဒၣ်အတၢ်ဒဲးတၢ်ဘၣ်ယးဒီးအီၤဘၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟဲဒၣ်အသးလၢထွန်မံးမုၢ်တအိၣ်ဘၣ်ယၤဘၣ်န့ၣ်ဝဲလီၤ. မုၢ်ဟဲဒဲးခဲမုၢ်ဆုၣ်ဘၣ်ဆၣ် ယကယုၢ်ဆုၣ်ဆုၣ် ဒဲးသိးအသု တအိၣ်ဘၣ်ယၤ တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟဲဒၣ်အသးကိးဂၤဒဲးလၢထွန်

မံဖိပ်ယာမုတ်တချူးဘန်နုန်ဝံလီအယိအဝဲသုန်ယိတံ
ခါဟ်လိာ်အသးဒီးတဖုဒီးတဖုနုန်တအိန်ဒီးတံဟ်လုာ်
ဟ်ပွာ်လိာ်သးဒီးတယူးယိပ်ဟ်ကဲလိာ်အသးနီတစဲး
လာဘန်နုန်လီ.

အဝဲအံမုတ်ဒုနုဆန်တခါလာဆန်ဖိကိာ်ဖိသုန်
တဖုအပူ ဒီးတမုတ်လာအလီတိာ်လီဆိကန်ဆိ
ဘန်နုန်လီ. ဘန်ဆန်တံသုန်တဖုအံ မုတ်အိန်လာပူ
ဟိန်ခိန်ဖိသုန်တဖုအသုန်အသးအပူဒီး မုတ်လာအ
လီသုန်ဘန်ဒီးဘန်ဒီး ဒီးလီသုန်ဆိသးဆိဒိန်မး

နုန်လီ. ဆာကတိာ်ခဲအံ လာပူဟိန်ခိန်ဖိသုန်တဖု အ
သုန်အသးအပူတံမအသးဒ်သိဖိသုန်တဖုအံအိန်
ဝဲဒုန်အါမးနုန်လီ. လာပတ်မုတ်တံခုန်ဒီး ပသးသ မုအ
တံပူဖျဲးအဂီၢ်ပမာဘန်ဒိဘန်ပပုာ်ပဝဲ, ပတံပသကိးဒီး
ပပူကလုာ်အါမးနုန်လီ. မ်ပသုတလီကဲဒီး သိဖိသုန်
တဖုအံတဂု. ထွံနုန်မံမုတ်ဟဲလာပသိးပကျါဒီး မ်ပယု
ကျဲ. တာ်ပိန်သကိးဒ်သိးပတြိဆာကျဲအီ, ဟ်ဆာကျဲအီ
ဒီးမသံကွံာ်အီဒ်လဲန်နုန်တက့ာ်.

စိးဝန်ယးဟုထိန်မိဂုဇူအခိန်

ညါညါမုန်

တံစဲးဝဲတဘျီ ပုကွာ်ကျိာ်ဖိအိန်ဝဲဒုန်တဂုလီ.
ပုကွာ်ကျိာ်ဖိအံလဲကွာ်ကျိာ်လဲစံာ်ပျီပူအခါထံာ်ဝဲဒိက
အိတဘုန်စီလီအိန်ဘျဲးဝဲဒုန်လာသုန်ဖးဒိန်တဖုအလီ
နုန်လီ. အဝဲဟံးထိန်အလာချံာ်ပျဲ ဒီးခးဝဲဒိကအိ အံ
နုန်လီ. အလာဖိလာဘန်တံကဲကိန်လိန်အီ လာ က ပံာ်
အံ လဲနုန်ဝဲလာဒိကအိအခံ ဒီးနုန်လီအိန်တုာ်ဝဲလာ ဒိ

ကအိအခံပူနုန်လီ. ဒိကအိအံတံဘန်အီတမုတ်ဘန်,
မလီတဲာ်ကုလါာ်ဖိ အံဒီးမလီတဲာ်ဝဲတသု အယိ
ကဲထိန်တံကိတံခဲးဒိန်လာအဂီၢ်နုန်လီ. အဝဲဘန်ကိာ်
ဘန်ဂီဒီးအိန်တံတနုန်အိတံတနုန်လာဘန်.

ဘန်တနုအဝဲသုန်နီာ်ထိန်ဝဲဒုန် အတံသကိး
စိးဝန်ယး ဒီးဟ်လီသးလာ ကလဲယုဝဲတံမစာလာ စိး

ဝဂ်ယးအအိဉ်န့ဉ်လီၤ. အဝဲလဲၤတုၤဒီးတဲဘဉ်စိးဝဂ်ယး
 လၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ဉ်လီၤ. စိးဝဂ်ယဉ်ကနဉ်
 တၢ်ယၢ်ခိယၢ်ခိဒီးတဲဝဲလၢ “ယတမ့ၢ်ကသံဉ်သရဉ်ယကူ
 စါနၢကသ့ၣ်စါ” တဲဝဲဒ်န့ဉ်ဘဉ်ဆဉ် ကွၢ်ဝဲလၢအတံၤသ
 ကိးအံၤ အိဉ်တမ့ၢ်ဆိးတမ့ၢ်ဒီး အသးတမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဘဉ်.
 လၢတၢ်သးကညီအပူၤအဝဲဟ့ၣ်ကူဉ်အတံၤသကိးလၢ “
 တံၤသကိးဧၤ,ယကလဲၤယုၤနၢလၢကသံဉ်သရဉ်ထီၣ်မိၢ်ဇူ
 အအိဉ်ဒ်သိးကကူစါယါဘျါနတၢ်ဆါအံၤလီၤ.ယနၢလၢ
 အဝဲကူစါဝဲသ့ဒီးနတၢ်ဆါကဘျါလီၤ.” ဒိကအိ အဲၣ်ဒီး
 လၢ အတၢ်ဆါကဘျါအယိ ဒိကနဉ်အ တံၤသကိးစိးဝဂ်
 ယးအကလုာ်ဒီးလဲၤဝဲဆူကသံဉ်သရဉ် ထီၣ်မိၢ်ဇူအအိဉ်
 န့ဉ်လီၤ.အဝဲလဲၤတုၤဆူကသံဉ်သရဉ်ဖးဒိဉ်အအိဉ်ဒီးတဲ
 ဘဉ်ဝဲလၢ အတၢ်ဆါအဂ့ၢ်အကျိၤန့ဉ်လီၤ. ထီၣ်မိၢ်ဇူသ့ၣ်
 ညါလၢ ဒိကအိမ့ၢ်ပှၢပံာ်သံကီသံ, ပှၢပံာ်တဂၤအယိ သါ
 မ့ၢ်ကူစါအိးဒီးအတၢ်ဆါမ့ၢ်ဘျါက့ၤဘဉ်ဆဉ် တမ့ၢ်အက
 ဟ့ၣ်က့ၤသါကသံဉ်ပှၢဘဉ်အယိ တအဲၣ်ဒီးကူ
 စါယါဘျါဝဲဘဉ်.

စိးဝဂ်ယးတဘျီတခီအဲၣ်ဘဉ်အတံၤသကိးဒိ
 ကအိဒီးသးကညီဝဲဒိဉ်မးအယိ ယုကညးထီၣ်မိၢ်ဇူ သ
 ပှၢပှၢလၢကကူစါယါဘျါန့ၢ်အသကိးဒီးတဲဘဉ်ထီၣ်မိၢ်ဇူ
 လၢဒိကအိမ့ၢ်တဟ့ၣ်ကသံဉ်အပှၢဒေၣ်လဲာ်သါကဟ့ၣ်န့ၢ်
 လၢအဂီၢ်အယိ ထီၣ်မိၢ်ဇူသးကညီစိးဝဂ်ယးဒီး ဟ် လီၤ
 သးလၢကကူစါယါဘျါအိးန့ဉ်လီၤ.

ဖဲန့ဉ်ထီၣ်မိၢ်ဇူမးဒိကအိ လဲၤစုဉ် လီၤအခံ လၢထံ
 ကျါတနဉ်ရံဉ်လီၤ. ဒိကအိလဲၤစုဉ်လီၤအခံလၢထံကျါ တ
 နဉ်ရံဉ် ဒ်ထီၣ်မိၢ်ဇူတဲအိးအသိးအယိ လၢလၢဘဉ်တၢ်
 ကကိဉ်လိဉ်အိးလၢဟီဉ်ခိဉ်အံၤ လီၤကလဲၤဒီးလီၤယုၤ
 ကွံာ်လၢထံကျိၤပူၤအယိအဝဲအိဉ်မုာ်ထီၣ်က့ၤတဘျီယိန့ဉ်
 လီၤ. အဝဲဆိကမိဉ်ဝဲလၢအသး တၢ်အံၤတမ့ၢ်ထီၣ်မိၢ်ဇူ
 ဟ့ၣ်ယၢကသံဉ်ကသီနီတဖျဉ်ဘဉ်.အိဉ်ဒေၣ်အမၤယလဲၤ
 စုဉ်လီၤယခံဒီးအနီၢ်ကစၢ်ဒေၣ်ဘျါကွံာ်အယိ တလိဉ်ယ

ဟ့ၣ်အိကသံဉ်ကသီအပှၢဘဉ်ဒီး တလဲၤဟ့ၣ်ဖဲယဲၤဝဲ နီ
 တမံၤ ဘဉ်ဒီးယုၤထီၣ်ကွံာ်ဝဲန့ဉ်လီၤ. ထီၣ်မိၢ်ဇူခိးကွၢ်လၢ
 ဒိကအိအခိဉ်တနံၤနံၤတသီသီ ဒ်သိးဒိကအိကဟဲဟ့ၣ်
 အိကသံဉ်ပှၢဘဉ်ဆဉ်ဒိကအိလီၤမၢ်ဖးထီၣ်ဒီးတဟဲဟ့ၣ်
 အိကသံဉ်အပှၢနီတဘျီလၢဘဉ်.ဖဲန့ဉ်ထီၣ်မိၢ်ဇူတဘျီ
 သးပှၢထီၣ်တၢ်ဒီး လဲၤဆူစိးဝဂ်ယးအအိဉ် ဒ်သိး ကယု
 က့ၤ ကသံဉ်ပှၢအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. စိးဝဂ်ယးဖျိဉ်အယိ ဟ့ၣ်ဝဲ
 ကသံဉ်ဖိဉ်အပှၢတန့ၢ်ဘဉ်.အဝဲသ့ၣ်ခံဂၤပိာ်လိာ်အခံဒ်
 သိးကလဲၤယုက့ၤကသံဉ်ဖိဉ်အပှၢလၢဒိကအိအအိဉ်န့ဉ်
 လီၤ. ဒိကအိထံၣ်ထီၣ်စိးဝဂ်ယးဒီး ထီၣ်မိၢ်ဇူတဘျီယိ
 ကးတံာ်ယာ်အဟံဉ်အတြၢဒီးအိဉ်ကစုဒုလၢဟံဉ်ပူၤလီၤ.
 စိးဝဂ်ယးဒီးထီၣ်မိၢ်ဇူကိးအိး,ယုကညးအိးဒ်သိးကအိး
 ထီၣ်တြၢအဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတအိဉ်ထီၣ်တြၢဒီးတစံးဆါ
 တၢ်နီတမံၤအယိ စိးဝဂ်ယးဒီးထီၣ်မိၢ်ဇူဘဉ်က့ၤ က့ၤဆူ
 အဟံဉ်ကလိကလိန့ဉ်လီၤ.

ထီၣ်မိၢ်ဇူတဲစိးဝဂ်ယးလၢ နတဲလၢ ဒိကအိမ့ၢ်တ
 ဟ့ၣ်ကသံဉ်အပှၢနကဟ့ၣ်န့ၢ်အိးအယိနဘဉ်ဟ့ၣ်ခဲအံၤ
 လီၤ.စိးဝဂ်ယးတဘျီဖျိဉ်သပှၢကတၢ်အယိ ဟ့ၣ်က့ၤက
 သံဉ် ပှၢတန့ၢ်ဘဉ်ဒီးဖဲန့ဉ် ယုကညးဝဲထီၣ်မိၢ်ဇူလၢ “ တံၤ
 သကိးကသံဉ်သရဉ်ဖးဒိဉ်ဧၤ, ယဖျိဉ်ယယာ်ဒီး ယသး
 ကညီတၢ်သ့မးန့ဉ် နသ့ၣ်ညါလီၤ. ခဲအံၤစုလၢယကဟ့ၣ်
 က့ၤနၢန့ဉ်တအိဉ်ဘဉ်အယိ လၢတၢ်လိးက့ၤကမၢ် အ
 ဂီၢ်ယကဟ့ၣ်န့ၢ်နဒိဉ် တုၤနဒိဉ်ဖးထီၣ်တစုန့ဉ်လီၤ.” ထီၣ်
 မိၢ်ဇူ ဘဉ်သ့ၣ်ဘဉ်သးဒီး ပျဲစိးဝဂ်ယးဟ့ၣ်န့ၢ်အဒိဉ် ဒ်တၢ်
 လိးတူဉ်ဒုဉ်တူဉ်ကမၢ်အသိးန့ဉ်လီၤ.

စးထီၣ်ဖဲန့ဉ်ဒိကအိဉ်န့ဉ်ပျဲဝဲစိးဝဂ်ယးဒီး
 ထီၣ်မိၢ်ဇူအယိမ့ၢ်ဆါခီန့ဉ်ဟးထီၣ်ယုအိဉ်အဆဉ်တ
 ဘျီ လၢဘဉ်. မ့ၢ်ဆါခီန့ဉ်အဝဲအိဉ်ဒေၣ် လၢသ့ၣ်ကအိ ပူၤ
 တုၤ တၢ်ခဲး, ထီၣ်အဂုၤအဂၤတဖၣ်မံလၢ်မးအဝဲဟးထီၣ်
 ယု အိဉ်အဆဉ်ဒီးမ့ၢ်စိးဝဂ်ယးတခီ ဘဉ်ဟ့ၣ်န့ၢ်ဒေၣ် ထီၣ်
 မိၢ်ဇူအဒိဉ်တုၤမ့ၢ်ဆါတနံၤအံၤန့ဉ်လီၤ.

ဒီးကပ်သပ်ခံဂ်ပဒါ

ဟံးန့ၢ်လၢဝါခုၣ်ခံးခ့ၢ်

ဒီးကပ်သပ်ခံဂ်ပဒါအံၤတမ့ၢ်တၢ်အကီတခါလၢပကမၤအိၣ်အီၤအဂီၢ်ဘၣ်.တမ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်သ့တၢ်သ့တခါလၢပကဘၣ်ယုအီၤကီၢ်ခဲဘၣ်.ပှၤလၢအအိၣ်လၢခိခိၣ်ကစၢ်ကျါတဖၣ် ဝဲဒီးကပ်သပ်ဘၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်နယုဘၣ်အီၤညီဒီး ပှၤလၢအိၣ်လၢခုပုၤဖျၢတဖၣ် နလဲယုလၢကျးပုၤသ့ဝဲဒီးပှၤလၢအိၣ်လၢကီၢ်ချၢတဖၣ်စ့ၢ်ကီးနမၣ်လိာ်လၢအသံသိမ့ၢ်ဂ့ၤ အယုမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီးပနၣ်လၢကတုၤအိၣ်န့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ပညီန့ၣ်ခွဲၣ်အိၣ်အီၤ, ယိအိၣ်အီၤ, အိၣ်သံသိအီၤဒီးခဲအံၤတဘျီပကစံၢ်ပဒါအိၣ်ကွၢ်ကွၢ်အီၤတဘီနီၣ်.

တၢ်လၢအလိၣ်လၢပကစံၢ်ပဒါဒီးကပ်သပ်အဂီၢ်

- ၁.ဒီးကပ်သပ်အစၢ်
- ၂.ပသၢဂီၤ/ပသၢဝါ
- ၃.သဒိၣ်ယု
- ၄.သဘ့ဟီၣ်လၢ

- ၅.သိမံနာမု
- ၆.အံၤသ့,တၢ်ဖိဆၢ,မိၢ်ဂံၢ်သံသိ(မ့)မိၢ်ဂံၢ်ယုကမုၣ်

ဆိုလီၤဒီးကပ်သပ်အစၢ်န့ၣ်တကဘျံးတကဘျံး ဘုဘုဖိဝံၢ်စံၢ်ထီၣ်ကွၢ်အထံတစဲးဒ်သိးအကကပုၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်တက့ၢ်. ပသၢဂီၤစ့ၢ်ကီး နကဘၣ်ဆိုလီၤ အီၤဘူဘူဖိလီၤ. တီၢ်ဘျံးယာ်သဒိၣ်ယု, သဘ့ဟီၣ်လၢသ့ၣ်တဖၣ် ဘျံးဘျံးတက့ၢ်. မၤမံထီၣ်သိဒီးပသၢဂီၤဖိ, ပသၢဝါဖိတစဲးတက့ၢ်. နကတီၢ်ယာ်တၢ်ခဲလၢာ်မ့ၢ်ဝံၤဒီး စံၢ်ပဒါလီၤ ဒီးကပ်သပ်လၢနဆိုလီၤယာ်, ပသၢဂီၤ, သဒိၣ်ယုကမုၣ်, သဘ့ဟီၣ်လၢကမုၣ်, သိမံနာမု, အံၤသ့, တၢ်ဖိဆၢဒီးမိၢ်ဂံၢ်သံသိဆိုလီၤယာ်သး မ့တမ့ၢ် မိၢ်ဂံၢ်ယုကမုၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. စံၢ်ပဒါတၢ်ခဲလၢာ်တုၤအဖိးလိာ်အသး, အိၣ်ကွၢ် အဆၢအဟီမ့ၢ်ဘၣ်နကိာ်ပုၤလံးဒီးနအိၣ်အီၤဒီးမ့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤမ့တမ့ၢ်ဘၣ်တခိ နအိၣ်ခိလီၤအီၤသ့ဝဲလံန့ၣ်လီၤ. မၤအိၣ်ကွၢ်ကွၢ်တဘီ.....

မိနီထံ လၢအဘဲတကပၢ

နီနီလၢဖၣ်ကပူ

မိနီမ့ၢ်တၢ်အိၣ်လၢယအိၣ်ဝံၣ်ဒိၣ်မးဘဲဒိၣ်မးအကျါတခါလီၤ. ပှၤဖိအထံဆံ့မ့ၢ်ဂုၤ, ပံၣ်မ့ၢ်ဂုၤ, ဘျါမ့ၢ်ဂုၤဟီမ့ၢ်ဂုၤ ယအိၣ်ဝံၣ်ယအိၣ်ဘဲခဲလၢဂ်လီၤ. တဘျီယလဲၤအိၣ်ခိနီလၢယတံၤသကိးမုၢ်တကအဟံၣ်ဒီး အခိနီထံလၢအဖိဝဲန့ၣ်မ့ၢ်မးခိနီထံလၢအပတီၢ်ထီၣ်ဘးဒီးနအိၣ်ဘၣ်နိးဘၣ်နါဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ယသးအိၣ်သ့ၣ်ညါ အဝဲဖိခိနီထံအကျဲ အယိ အဝဲစ့ၢ်ကိးဒုးသ့ၣ်ညါယလၢ တၢ်သ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်အပူန့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢအလိၣ်ဝဲဒီးဘၣ်ကတီၤဆိယာ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်,

- ၁.ညၣ်သဘျဲး(မ့)ညၣ်ကိၣ်
- ၂.ညၣ်ဖိထံဟီ
- ၃.တက့ၢ်ဒုၣ်
- ၄.ဟုယာ်
- ၅.ဝဲဘီ

၆. ပသၢဂီၤ, ပသၢဝါ, တအ့, တယီ, တပိၢ်နၢမူ, တၢ်ဖိဆၢ, အံသၣ်, မိၢ်ဂံၢ်ဖိကမူၣ်

တၢ်လၢနကဘၣ်ကတီၤယာ်ဆိအိၣ်တပတီၢ်ဝံၣ်တပတီၢ်

(က)ညၣ်ဒီးတၢ်နၢမူနၢဆီ

သ့စီညၣ်စီစိဝံၣ်စံၢ်ယါအိၣ်ဒီးအံသၣ်တဖၣ်, သယီတဖၣ်ဒီးညၣ်ဖိထံဟီတက့ၢ်. ကူးလီၤတအ့ တကဘျဲးတကဘျဲးဝံၣ်အၢနၢလီၤဆူ သပၢဖးဒိၣ်အပူတက့ၢ်. ဟံးန့ၢ်နီၣ်ဂီၤတပိၢ်ဒီး ဘိယုၣ်ဒီး အလၣ်ဝံၣ်သ့စီအိၣ်, တီၢ်သဘျဲးအိၣ် ဝံၣ်အၢနၢလီၤ လၢသပၢဖးဒိၣ်အပူတက့ၢ်. ပၢ်ထီၣ်ညၣ် လၢနီၣ်ဂီၤတပိၢ်အဖိခိၣ်, အၢနၢလီၤထံဖဲကြးအဘၣ်ဒီးချီထီၣ်ဒုးကလၢထီၣ်အိၣ်တပအိးဖး ကွံၣ်အညၣ် အယံန့ၢ် ညီဝဲတစု

န့ၣ် တက့ၢ်. ပၢ်ခုၣ်လီၤဒီးဟံးန့ၢ်ထဲအညၣ်တက့ၢ်. အယံတဖၣ်န့ၣ် တီၢ်ဘျဲးအိၣ်ဝံၣ် ကျဲၣ်ကျီအိၣ်လၢ ထံကိၢ်ဝံၣ်ဒီး ပျဲကွံၣ်အယံတက့ၢ်. နကမၤန့ၢ်ညၣ်အသးလၢအစဲဘျဲးဒီးအယံဒီးညၣ်အထံဆၢန့ၣ်လီၤ. ပၢ်လီၤဆိအထံဒီးအညၣ်တက့ၢ်. တီၢ်ဘျဲးတၢ်နၢမူသ့ၣ်တဖၣ်မူမူနီၣ်နီၣ်တက့ၢ်. မၤ မံထီၣ်သိဝဲအကြးဝံၣ်အၢနၢလီၤသယီကမူၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်နၢမူလၢနတီၢ်ဘျဲးအိၣ်တဖၣ်ဒီးခွဲးခွဲးအိၣ်တူအယုထီၣ်ဒီးနၢမူနၢဆီတစုတက့ၢ်. အၢနၢလီၤညၣ်အသးလၢ နအဲးယာ်အိၣ်ဒီးခွဲးခွဲးယာ်လၢသိနၢမူအကျါန့ၣ်တက့ၢ်.

(ခ)ဝဲဘီ, ယာ်ဒီးတက့ၢ်ဒုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

ချီကဘျဲးဝဲဘီဝံၣ်မၤဘျဲးယာ်အိၣ်တူအလီၤကမူၣ်ဘျဲးဘျဲးတက့ၢ်. စုၣ်လီၤယာ်ယာ်ကမူၣ်အကြး ဒီးခွဲးခွဲးအိၣ်တူယာ်ကမူၣ်ဘၣ်စီၣ်လၢထံခဲလၢဂ်တက့ၢ်. ဆီလီၤယာ်သက့ၢ်ဒုၣ်ဒီး စုၣ်လီၤယာ်အိၣ်ဒီးသယီကမူၣ်တဖၣ်ဒ်သိး တက့ၢ်ဒုၣ်သ့တထီၣ်သ့တဂ့ၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်. အဲးလီၤယာ်ပသၢဂီၤဖျါလၢအဆံးလီၤတဖၣ်ဖဲအကြးတက့ၢ်.

တဘျီအံၤပကစးထီၣ်ဖိခိနီထံလီၤ. ပၤသဘျဲးလီၤနီၣ်ဂီၤတပိၢ်ဖဲအကြး, စၢကဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒီးအၢနၢလီၤအိၣ်လၢသပၢဖးဒိၣ်အပူဝံၣ် လူန့ၣ်လီၤထံဒီးချီထီၣ်အိၣ်တူအကလၢဂ့ၢ်တက့ၢ်. အၢနၢလီၤညၣ်အထံလၢနချီပၢ်ဒီးညၣ်အသးလၢနမၤကမူၣ်အိၣ်, တၢ်နၢမူနၢဆီ, ယာ်ကမူၣ်လၢနစုၣ်လီၤယာ်, ဝဲဘီလၢနမၤဘျဲးပၢ်တဖၣ်ဝံၣ် ခွဲးခွဲးဘျဲးအိၣ် လၢသပၢဖးအပူ ဒ်သိးသပၢဖးအံသ့တဘျဲးတက့ၢ်. အၢနၢလီၤယာ်ဒုၣ်, ပသၢဂီၤဖျါတဖၣ်တက့ၢ်. ဖဲခိနီထံကလၢထီၣ်အဆၢကတီၢ်ခွဲးခွဲးအိၣ်ဒီး

အိကွာ်အဆာအဟီဒီးမ့ၢ်ဘၣ်ထာနုၣ်အါထီၣ်အံၣ်သၣ်, တၢ်ဖိဆာန့ၣ် ထာနုၣ်ဒီးမ့ၢ်တလိၣ်ထာနုၣ်လၢဘၣ်န့ၣ် ထာနုၣ်လၢတဂ့ၤ. ဒါန့ၣ်လီၤမိၢ်ဂံၢ်ဖိအမူၣ် ဒ်အကြးအဘၣ်အသိးတက့ၢ်. အဆာအဟီမ့ၢ်ဘၣ်လံ, မ့ၢ်ကလၢ်မူမူနီၢ်နီၢ်, တက့ၢ်ဒုၣ်ဒီးပသၢဂီၤမ့ၢ်မံ ဒီးအထံမ့ၢ်တဆံ့မ့ၢ်တပံၣ် ဒ်နအဲၣ်ဒီးဒီးနအိၣ်အါဘဲအသိးဒီး နစိၣ်လီၤအါဒီး ကတီၤထီၣ်နသးလၢနကအိၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲလံန့ၣ်လီၤ. တၢ်နီၣ်... ပုၤလၢအိၣ်ဆိဒံၣ်, ထီၣ်ဒုၣ်ဒံၣ်လၢပုၤထာနုၣ်လၢခိနီၣ်ထံကျါဘဲသ့ၣ်တဖၣ်ချီယာ်အါ, ဆီလီၤအါတကဘျးတကဘျးဒီးထာနုၣ်လီၤအါလၢခိနီၣ်ထံကျါသ့လီၤ.

ဖဲနခိနီၣ်ထံတကလၢ်ဒီးအဆာကတီၢ် နကတီၤယာ်တၢ်နာမူ လၢနကအိၣ်အါဒီး ခိနီၣ်သ့လီၤ. ဒ်ပစံးတၢ်အ

သိး ဆီလီၤယာ်ပနီၣ်ကျဲသ့ၣ်, ပထိးသ့ၣ်, သဘၣ်ဘိၣ်ခိၣ်, ဟုပိၣ်(နံနံပၣ်), မိၢ်ဂံၢ်ယုကမူၣ်သ့လီၤ.

..နပဲဘီၣ်(ကိၣ်ကိၣ်တမံမံဒ်ထံလုၤသ့ၣ်ကိၣ်စ့ၢ်ကိးသ့လီၤ.) မ့ၢ်အိၣ်ဒီးနအိၣ်ယုၣ်အါဒီးခိနီၣ်သ့ဒီး ကဘဲဒိၣ်ထီၣ်ဝဲဖးဒိၣ်လီၤ.

.. နကတီၤယာ်ပသၢဂီၤ, ပသၢဝါသိနာမူဒီးနခိနီၣ်ထံအပူၤသိမ့ၢ်လိၣ်အါထီၣ်ဒီးနထာနုၣ်အါတစဲးဖဲနကအိၣ်အခါသ့ဝဲလီၤ.

.. နကတီၤယာ်ညၣ်ဖိထံဟီသ့ဝဲမ့ၢ်လၢ ပုၤတဂၤဒီး တဂၤအိၣ်တၢ်ဟီတၢ်ဘျါတဒီးသိးဘၣ်အပိလီၤ.

ဖိကွာ်ကွာ်, မၤကွာ်ကွာ်, အိၣ်ကွာ်ကွာ်တက့ၢ်.

ပကသုၣ်လီၤဖိသမၣ်ပျၢ

လၢပဟံၣ်ပဃီဒ်လဲၣ်.

ဟံးန့ၢ်လၢအ့ၣ်ထာၣ်နဲး

တၢ်လၢဖိသမၣ်ပျၢန့ၣ် နမ့ၢ်သုၣ်လီၤလၢနဟံၣ်နပီၤဒီးကမ့ၢ်တၢ်လၢအဖျါပံၣ်ဖျါလၢလၢနီၢ်ခိဒီးကမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢအကဲဘျးကဲဖျိၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အဂီၢ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိတၢ်လံလၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးဖိသမၣ်ပျၢ (Antioxidant) အထူးအစီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကမၤစၢနၢလၢနကအိၣ်ဖျါညါဘိၣ်ညါစၢ, အိၣ်ဒီးနီၢ်ခိတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢကတြီဆာဒိသတၢ်အဂီၢ်ဒီး ကခိးတြီဆာစ့ၢ်ကိးဝဲ တၢ်ဆါအယူးအယာ်လၢအကဟဲဘၣ်နသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ ဂုၤဝဲလၢ တၢ်သံၣ်သ့, တၢ်သံၣ်ဖျါ, တၢ်ဖံး ယုဒီးကယဲၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိလၢအ ဘၣ်ယးဒီးဖံးဘၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအအဲၣ်တၢ်ပံတၢ်လၢသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဖိသမၣ်ပျၢကမ့ၢ်ဝဲတံၤသကိးလၢအဂုၤဝဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသမၣ်ပျၢန့ၣ် ပကဘၣ်သုၣ်အါလၢ ဟီၣ်ခိၣ်လၢပကျဲၣ်ကျီ အါ တစဲးတမ့းဒီး မဲး, ဟီၣ်ကဘုးလီၤဘျး, သ့ၣ်လးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘၣ်သုၣ်အါလၢသ့ၣ်ကဘိၣ်အ

ကျါတဂ့ၤကမၤဘၣ်ဒိဝဲအဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်ကီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ပတလိၣ်လူန့ၢ်အထံခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်ဘၣ်.

ပကြၢးသ့ၣ်အီၤလၢတၢ်ကီၢ်အတၢ်ထီၣ်စ့ၤဝဲအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်ဟ်အီၤလၢတၢ်လီၢ်လၢအခုၣ်ဝဲန့ၣ်ဂ့ၤဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ.တဘျီတခိၣ်ပသ့ဝဲဟီၣ်ချါလၢအပၣ်ယုၣ်ဒီးန့ၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဒီးကၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်သ့ၣ်စ့ၤကိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ဆိတလဲအလီၢ်လၢအဂၤတ

တီၤထဲတခိၣ်န့ၣ်အဂ့ၤကတၢ်လၢပကဘၣ်ထဲးသ့ၣ်ဝဲလၢအသးအိၣ်တ့ၢ်လံၤယံၢ်န့ၣ်လံၤန့ၣ်လီၤ.ပမ့ၢ်သ့ၣ်ဆိတလဲအီၤန့ၣ်ပတဘၣ်သ့ၣ်အီၤလၢဟီၣ်ခိၣ်လၢအယုထီၣ်အလီၢ်ဒီးပတဘၣ်လူစ့ၢ်ကိးန့ၢ်အီၤထံဘၣ်.

ပမ့ၢ်ကသုးသ့ၣ်အလီၢ်န့ၣ်ပကဘၣ်ထဲးထီၣ်ကွၢ်အဂံၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဝံၤသ့ကွၢ်ဟီၣ်ခိၣ်လၢထံန့ၣ်လီၤ.ပကဘၣ်စူးကွၢ်အဂံၢ်လၢအဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိဆံၣ်ဒီးအတၢ်ကဲဘျး

ဖိဆံၣ်ဒီးန့ၣ်ကဲဘျးဒိၣ်မးလၢသးတၢ်ဆါဒီးသ့ၣ်တၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.)

ဖဲတၢ်ကီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီးတၢ်လၣ်တခါလၢအကဲဘျးကဲဖျိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အိၣ်လၢအဂ့ၤကသံၣ်ဒီးကသံၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖိဆံၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ.လၢပုၤအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢအဂီၢ်န့ၣ်ကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါဒီးလၢပုၤအိၣ်တဆူၣ်အိၣ်တချၢသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဂ့ၤဝဲလၢကသံၣ်ကသီန့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်တၢ်ဒီးတၢ်လၣ်တကလၣ်လၢအပူၤဘၣ်,ပုၤကိးဂၤဒဲးယုအိၣ်ဝဲညီဒီးအိၣ်ဝဲညီ

စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.ဖိဆံၣ်အထူၣ်န့ၣ်မၤအသးဒ်တၢ်အထူၣ်ဒီးမၤအသးဒ်တၢ်အမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.အဘိယံကပုၣ်ဝဲဒီးအဆူၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.အလၣ်လၢအိၣ်ဝဲဒီးအဂီၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.အလၣ်ဆံးဆံးဖိဒီးအခိၣ်စိးန့ၣ်ကဝီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.အသၣ်ထီၣ်ဒီးဘံၣ်သလၢဖိန့ၣ်လီၤ.လၢကီၢ်ပယီၤသက့ၤဆဲးဒဲးန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲန့ၣ်ဆၢတၢ်ထူၣ်တၢ်ဘိ,တၢ်ဒီးတၢ်လၣ်တကလၣ်လၢပုၤအိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖိဆံၣ်ဒီးန့ၣ်လၢ“ပသ့ၣ်”အဂီၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီးတကလၣ်လၢအိၣ်အဘျးဖျိၣ်ဒိၣ်ဝဲသပုၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ.ဖိဆံၣ်ဒီး

န့ၣ်ပဖိအိကသုထံ.ဖိဆံၣ်အိၣ်တၢ်ဒီး.ခွဲၣ်သိအိၣ်အိၣ်စ့ၣ်
 ကီးဝံၣ်ဝဲဘဲဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. အလၢၣ်ဘိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အ
 ထံန့ၣ် ပမ့ၢ်တၢ်မိၣ်ကံၣ်ဖိ, အံၣ်သ့ၣ်, သ့ၣ်မိၣ် ကျၢၤဒီးစ့ၣ်လီၤ
 အိၣ်အိၣ်န့ၣ် ဂ့ၣ်ဒၣ်လၢ ပျၢၤညၢၣ်ဘီ(သ့ၣ်တၢ်ဆါ) သ့ၣ် တ
 ဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.အဒီးဘိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နမ့ၢ်ကံၣ်ဘျးအိၣ်ဒီး
 ပျၢၤလီၤအိၣ်ဖဲန့ၣ်ဆါအလီၢ်လၢ တၢ်သ့ၣ်စ့ၣ်သးစ့ၣ်အ ပျၢၤ
 ဒီး ကကိညၢၣ်လီၤစ့ၣ်ကီးဝဲန့ၣ်လီၤ. အဒီးဘိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်
 န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဘျးဘျးဒီးသံးတၢ်အိၣ်တန့ၣ်ဝံၣ် စ့ၣ်လီၤအိၣ် အိၣ်
 ဒီး အံၣ်သ့ၣ်ဆါတဆံးတက့ၢ် ဒီးထံၣ်ခိမံၣ်ဝံၣ် အိၣ်အိၣ်တန့ၣ် တ
 ဝဲးကီးမုၢ်နံၤဒဲးန့ၣ် ဂ့ၣ်ဒၣ်လၢတၢ်ကဘု(ကဘုထံ) အဂီၢ်
 န့ၣ်လီၤ. မၤစၢၤပျၢၤလၢကဖိကဖးထီၣ်, ကလံၤတၢ်ဆါ သ့ၣ်
 တဖၣ်စ့ၣ်ကီးန့ၣ်လီၤ.ဖိဆံၣ်ဒီးန့ၣ်ပမ့ၢ်ကျဲအိၣ်အိၣ်ဒီး ထံၣ်ခိ
 ကိၢ်ဒီးအိၣ်အိၣ်ကလၢကလၢန့ၣ် ကမၤစၢၤပျၢၤသိး ပဟၢၤဖါ
 ကဟးထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ အဆါကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကမၤကိညၢၣ်
 လီၤကွဲၣ်ပဟၢၤဖါထီၣ်, ကလံၤဆဲးပျၢၤ, ကလံၤလီၢ်ပျၢၤလၢပ
 ဟၢၤဖါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိဆံၣ်ဒီးကသုထံန့ၣ် မၤစ့ၣ်
 လီၤတၢ်ကိၢ်လၢပပျၢၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ဝဲပကလုာ်
 ဒီးကမၤစၢၤပျၢၤသိၣ်ပလဲၤဟးအဖုံ(လဲၤဟးဆံၣ်) ကမ့ၢ်
 ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ကမၤကဆိထီၣ်ပသ့ၣ်ဒီးကမၤစ့ၣ်လီၤပသိ
 ဒီးကမၤဂ့ၢ်ထီၣ်ပျၢၤန့ၣ်လီၤ. ပျၢၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ညၢၣ်ဂီၢ်,

ကဖုတၢ်ဆါ,တၢ်ဆါလၢအဘၣ်ယးဒီးသ့ၣ်တၢ်ဆါ
 တဖၣ်န့ၣ်ကြးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖိဆံၣ်ဒီးထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.ပျၢၤလၢ
 အအိၣ်ဒီးသးတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဝဲဖိဆံၣ်ဒီးယဲာ်
 ကွးသါ, ထါတညးဝၢကွးသါယုာ်ဒီးအံၣ်သ့ၣ်ဆံး တက့ၢ်
 တန့ၣ်တဘျီန့ၣ် ကမၤစၢၤလီၤအတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. လၢပျၢၤဆိး
 က့ၣ်ဘျီ သီသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်ဖိအိၣ်ဝဲဖိဆံၣ် ထံၣ်ဒီးအိၣ် ဝဲ
 ဒီး မ့ၢ် ကိၢ် ကိၢ်, ညၢၣ်ယုၤန့ၣ် အိၣ်မ့ၢ်ကနၣ်အါဝဲတဝဲး န့ၣ်
 လီၤ.ဖိဆံၣ်ဒီးန့ၣ်နမ့ၢ်ခွဲၣ်အိၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်ညၢၣ်တမံ
 မံၤဒီးအိၣ် အိၣ်န့ၣ်နအိၣ်မ့ၢ်ကနၣ်ကဂ့ၢ်စ့ၣ်ကီးန့ၣ်လီၤ.ပျၢၤလၢ
 အတၢ်အိၣ်ကျိတဂ့ၢ်,ကံၣ်တၢ်အိၣ်တဘျး,ပျံၣ်တၢ်ဆါသ့ၣ်
 တဖၣ် န့ၣ်လိၣ်စ့ၣ်ကိၢ်လၢကဖိအိၣ်ဝဲဖိဆံၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ဆိ
 လီၤဘျးဖိဆံၣ်ဒီးဘိၣ်,ပသဲဝါ,သယီ,အံၣ်သ့ၣ်,ညၢၣ်အုၣ်,
 သဒိၣ် ယုၤကမ့ၢ်, သံၣ်ဟိၣ်ချံတဆံး တက့ၢ်ဒီးစံာ်ပါ အိၣ်
 ဒီးသိဖိတဝဲး, ဘုက့ၣ်ကမ့ၢ်တဝဲး တုၤအကျဲၣ်ကျိ တ
 က့ၢ်,ဘိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဒီးယဲာ်လၢဒီးဘိၣ်ကထြာကဒီးအိၣ်
 ဒီးသက့ၢ်လၢဝံၣ်ကံၣ်အိၣ်လၢမ့ၢ်အုၣ်ခိၣ်,ယုာ်တရံး
 အိၣ်ယၢ်ခိၣ်ယၢ်ခိ တုၤအနုၤမုၢ်ဒီးအမံတက့ၢ်. ကမ့ၢ်တၢ်အိၣ်
 တခါလၢအမၤစၢၤပျၢၤဆိးက့ၢ်ဒီးပျၢၤကိးပျၢၤလီၤဘျီသ့ၣ်တ
 ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နံၤကမ့ၢ်

ဖဲန့ၣ်ကသံဆံးယံၣ်လဲၣ်.

ဖဲတဂၤအစုဆါခိၣ်ဆါဒီးကအုကစ့ၢ်လၢအတၢ်ဆုးတၢ်ဆါအယံထီၣ်ဘိလီၤ.

လံၤခွါ-ဖဲဖဲ...ဖဲဖဲန့ၣ်ကသံဆံးယံၣ်လဲၣ်.

ဖဲ-သ့ၣ်ညါဝဲလဲၣ်.ဘၣ်မနုၤအယံနသံကွၢ်တၢ်ဒ်အံၣ်လဲၣ်.နတအဲၣ်ဖဲဖဲဘၣ်တခီခါ.

လံၤခွါ-ယအဲၣ်ဖဲဖဲအယံယအဲၣ်ဒီးလၢဖဲဖဲကသံလီၤ...

ဖဲတဂၤအိၣ်ပိလၢအလံၤအတၢ်တဲအံၣ်အယံဒိၣ်မးလီၤ. မိၢ်တဂၤနုၤဟူချးအဖိခွါအတၢ်ကတိတဖၣ်ဒီး ဒုအဖိခွါလၢဟး
 ကတိနုၤစိတၢ်ဒ်အံၣ်အယံလီၤ.

လံၤခွါ-ဖဲဖဲလီၤ...ဖဲဖဲတဲယုၤပျၢၤလၢပျၢၤမ့ၢ်သံန့ၣ် ပျၢၤလဲၤတုၤလၢမုၢ်ခိၣ်ဘီမ့ၢ်အပူၤ,မုာ်ရး....တၢ်ဆါတအိၣ်တၢ်ကအုကစ့ၢ်
 တအိၣ်...ဖဲဖဲကအုကိးနံၤအယံယအဲၣ်ဒီးလၢအကသံဒီးလဲၤတုၤလၢမုၢ်ခိၣ်ဘီမ့ၢ်ပူၤလီၤ...

.....

မ့ၤထံအတၢ်ကဲဘျးကဲဖျိၣ်

လၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢအဂီၢ်

မ့ၤထံမ့ၢ်တၢ်လၢအကဲဘျးကဲဖျိၣ်ဝဲလၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ အဂီၢ်ခိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

၁.မၤစၢၤပုၤလၢတၢ်ညိး,တၢ်ကဖိထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တၢ်မ့ၢ်လၢအပၣ်ယုၣ်လၢမ့ၤထံကျိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဂ့ၤဝဲလၢ တၢ်ညိး,တၢ်ကဖိထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်န့ၣ်ဆၢၣ်က သံၣ်ဖိၣ်အဂ့ၤတခါလၢကတြီဆၢကွံၣ် တၢ်ဆါ အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂.ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ

မ့ၤထံအကျိၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်မ့ၢ်စံၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါတဖၣ်လၢကဟ့ၣ်က့ၤန့ၣ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၃.ကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်တကျၢတဂ့ၤအဂီၢ်

ကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဟ့ၣ်သ့ၣ်တကျၢတဂ့ၤဒီးကမၤဂ့ၤထီၣ်န့ၣ်ကဖုအတၢ်ဂံၢ်ဘျးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄.ကမၤစၢၤန့ၣ်ဘၣ်ခးတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤအမဲၣ်ညါ ကဖုတၢ်ဆါ ဒီးပံၣ်ညိးတၢ်ဆါအတၢ်ကီတၢ်ခဲသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢန့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်မ့ၤထံ

ဒီးကမၤစၢၤန့ၣ်လၢကကိညၢ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၅.ကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်လၢန့ၣ်ပုၤတဖၣ်သ့ၣ်တအါတစ့တဂ့ၤအဂီၢ်

မ့ၤထံအဘျးအဖျိၣ်အဂၤတမံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိး ကမၤစၢၤန့ၣ်ဒ်သိး တၢ်ကီၢ်အိၣ်လၢန့ၣ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်တအါသ့ၣ်တစ့တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ပုၤလၢတၢ်ကီၢ်ထီၣ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် နမ့ၢ်ဒုးအိၣ်မ့ၤထံဒီး ကမ့ၢ်စ့ၢ်ကီးကျဲတဘိလၢတၢ်ကီၢ်ကရဲၣ်လီၤချဲ ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၆.ကမၤဆိၣ်ထီၣ်ပယုၢ်ညၣ်သ့ၣ်တဖၣ်

ဒ်သိးပကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ပဖံးပညၣ်(ယုၢ်ညၣ်) လၢအပျဲဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ , တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ အဂီၢ် လိၣ်ကွဲတၢ်ဂဲလိတဖၣ်ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်ဒီးအိၣ်မံၤထံထီၣ်ဘိတက့ၢ်. မ့ၤထံဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲဒီးဖြိၣ်ထံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ ဒ်သိးန့ၣ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ အဂီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်မ့ၤထံန့ၣ်ကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၤတခါလၢန့ၣ်လီၤ.

အဘၣ်အဘၣ်သီဒီး အဘၣ်စီၣ်န့ၣ်တဂ့ၤ. မ့ၢ်သ့ဒီး ဆျၢၣ်က ဆျၢၣ်အီၤထီၣ်တက့ၢ်. ပလီၢ်နသးဒ်သိး နကသုတၢ် ကးဘၢ နါဒ့ လၢကျဲအဘၣ်အတီၢ်အပူၤဒီးဖဲနဖီၣ်ဘၣ်တၢ်ကးဘၢ နးဒ့မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒီသဒါတၢ်ဖိ တၢ်လံၤတမံၤမံၤ လၢတၢ်သုအီၤဝံၤန့ၣ်တၢ်အရူၤဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ နကဘၣ်သ့က ဆျၢၣ်ကွံၣ်နစုန့ၣ်လီၤ.

- တဘၣ်ယီၣ်သး, ကိသးဘၣ်ပုၤလၢနခိၣ်နယၢတဂ့ၤ. အလီၢ် မ့ၢ်အိၣ်လၢနကဘၣ်မၤဟးဂီၤတၢ်ရူၤလိာ်တစီၢ်တလီၢ်ဒီး နကဘၣ်မၤဟးဂီၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သ့နကဘၣ်အိၣ်စီၢ်စူၤဒီး ပုၤဂ့ၤပုၤဂ့ၤတဖၣ် အစ့ၤကတၢ် ၂၆ ထၢၣ်မ့တမ့ၢ်ဖိခိၣ်ယီၢ်(တချံ)န့ၣ်လီၤ.

- မ့ၢ်သ့န့ၣ် သ့ကွံၣ်နစုဒီးဆးပုၤအစ့ၤကတၢ် အစး ကး ၂၀ တဘျီထီၣ်တက့ၢ်. တၢ်လီၢ်လၢထံဒီး ဆးပုၤတညီဘၣ်အလီၢ်န့ၣ် နသ့ကွံၣ်နစုလၢ စပံးရံးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. နဟးလၢတၢ်ချၢဝံၤ နမ့ၢ်ဟဲက့ၤလၢဟံၣ်တဘျီလၢလၢ သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢနကဘၣ်သ့စီၣ်ကွံၣ်နစုတဘျီယီၣ်တက့ၢ်.

- မ့ၢ်သ့န့ၣ်ဟးဆး တၢ်ဖိတၢ်လံၤ လၢပုၤထံး ဘၣ်ဒွါ ဘၣ်ဝဲအါ ဒ်အမ့ၢ်တြၢအနီၣ်ဖီၣ်, ယီၤအစုပုၤလၢပုၤအါပုၤဂီၢ်, ပုၤဂီၢ် မ့ၢ်ဟးအါအလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. နဖီၣ်တၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံတချးနဖီၣ်လီၤနမဲာ်ချံ, နကိာ်ပုၤ, နနါဒ့ခံဒီးဘၣ်န့ၣ်မၤကဆျၢၣ်ကွံၣ်နစုစီၢ်တက့ၢ်.

- နမ့ၢ်ဟးထီၣ်ဟးလီၤ, ဟးဘၣ်တပူၤယီၤဒီးပုၤအါ ဂၤလၢတၢ် လဲၤတၢ်က့ၤအပူၤန့ၣ် ကးဘၢယာ်နနးဒ့, အိၣ်စီၢ်စူၤဒီး ပုၤဂ့ၤပုၤဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်အစ့ၤကတၢ် ၂၆ ထၢၣ်, ဟးဆးတၢ်ဖီၣ်လီၤနမဲာ်နနါဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်လၢနကဘၣ်ပလီၢ်သးဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲနကဘၣ်မၤကဆျၢၣ်ကစုခဲ အံၤခဲအံၤ န့ၣ်လီၤ.

- တဘၣ်ဒီးသကိးယုာ်သိလ့ၣ်တခိၣ်ယီၤဒီးဟံၣ်ဖိယီၤဖိအဂုၤအဂၤတဖၣ်တဂ့ၤ. နမ့ၢ်ဒီးသကိးဘၣ်န့ၣ် ကးဘၢယာ် န နးဒ့, အိၣ်စီၢ်စူၤဒီး ပုၤဂ့ၤပုၤဂ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်အစ့ၤကတၢ် ၂၆ ထၢၣ်, ဟးဆးတၢ်ဖီၣ်လီၤနမဲာ်နနါဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်လၢနကဘၣ်ပလီၢ်သးဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲနကဘၣ်မၤကဆျၢၣ်ကစုခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

နဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဂၤအတၢ်ကိာ်မ့ၢ်ထီၣ်ဒိၣ်တလၢဒီးတဘၣ် ယိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်ဒိၣ်ဖျိ ခိၣ်ဝံး၁၉ တၢ် ဆါ အ ယီ န့ၣ် နကဘၣ်မၤဖဲလဲၣ်.

နဟံၣ်ဖိယီၤဖိတဂၤမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါခိၣ်ဝံး တုၤတၢ်ကိာ်ထီၣ်အီၤဒိၣ်ဒိၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲဒိၣ်မးန့ၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ကိာ်တၢ်ခဲဒီး တၢ်ဘၣ်ကုဘၣ်ကဲဆုဟံၣ်ဖိယီၤဖိ အဂုၤအဂၤဒီး ပုၤလၢနယၢသ့ဝဲအယီၤ တၢ်လၢနကဘၣ်ပလီၢ်သ့ၣ်ပလီၢ်သးအီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒ်အဖီ လၢအံၤအသိးလီၤ.

- မ့ၢ်သ့အိၣ်လၢနဟံၣ်ပူၤဒီးတဘၣ်ဟးလၢတၢ်ချၢတဂ့ၤ.
- တဂၤဒီးတဂၤအိၣ်စီၢ်စူၤလိာ်သးအစ့ၤကတၢ် ၂၆ ထၢၣ်မ့တမ့ၢ်ဖိခိၣ်ယီၢ်တက့ၢ်.

- နမ့ၢ်ဟးလၢပုၤအါအလီၢ်မ့တမ့ၢ်နမ့ၢ်ဆံၣ်နနါအ့ၣ်, နကူးဒီး ကး ဘၢနကိာ်ပုၤလၢနစုမ့ၢ်ဝံၤသ့ကဆျၢၣ်ကွံၣ်နစုဒီး ဆးပုၤအစ့ၤကတၢ်အစးကး ၂၀ န့ၣ်တက့ၢ်. နမၤကဆျၢၣ်အီၤလၢစပံးရံးသ့စ့ၢ်ကိးလီၤ.

- နမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢနစုတကဆျၢၣ်ဘၣ်န့ၣ်တဘၣ်ဖီၣ်လီၤနမဲာ်ချံ, နနးဒ့, နကိာ်ပုၤဒီးနတၢ်ကးဘၢနါဒ့ခဲအံၤခဲအံၤတဂ့ၤ.

- နမ့ၢ်ကူး, မ့ၢ်ကဆဲန့ၣ်ဒီးသဒါအီၤလၢတၢ်ကံးညာ်ဘူဖိမ့တမ့ၢ်နစုန့ၣ်ခံတက့ၢ်. တၢ်ကံးညာ်ဖိလၢနသု အီၤန့ၣ်နသုမ့ၢ်ဝံၤတၢ်ကွံၣ်လၢတၢ်ကမ့ၢ်ပုၤတဘျီယီၣ်တက့ၢ်.

- နမ့ၢ်ဖီၣ်ဘၣ်တၢ်လၢပုၤအါဂၤသုသကိး, ဖီၣ်သကိးဘၣ်ဝဲ ဒ်အမ့ၢ်စီၢ်နီၤခိၣ်, တြၢအစုဖီၣ်, မ့ၢ်အူအခလိး, ပုၤလိးက့ၤ စ့အလီၢ်လၢကျးပူၤ, တၢ်ဟးလီၢ်, တၢ်ပျၢ်မဲာ် လီၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မၤကဆျၢၣ်ကစုတဘျီယီၣ်တက့ၢ်.

- မၤလီၤတၢ်ဒ်သိးနဟံၣ်ပူၤကလံၤဟဲန့ၣ်ဟးထီၣ်, ကလံၤဆ့ၣ်ကအိၣ်ဝဲဂ့ၤတက့ၢ်.

- ဟးဆးတၢ်နါမုၢ်နါဆျီ, ဖိးဟုဖိးကိးဒီးနဟံၣ်ဖိယီၤဖိလၢအတၢ်ကိာ်ထီၣ်အီၤဒီးမၤတကဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

- မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်ဒီးတဘၣ်မၤပုၤဟဲန့ၣ်ဟးထီၣ်, ပုၤတမ့ၢ်တပျီၤဟဲလၢနဟံၣ်တဂ့ၤ.

- တဘၣ်ကွဲမ့ၢ်ပုၤလၢကဟဲအိၣ်သကိး, ဟဲမံအိၣ်သကိးနုၤလၢနဟံၣ်နယီၣ်တဂ့ၤ.

ဒ်သိးဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ အဂီၢ်ပကဘၣ်ကွၢ်ထွဲအိၣ်လဲၣ်.

ဖိသၣ်တနီၤအတၢ်ဆါအပနီၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဝဲတၢ်ဆါန့ၣ်အိၣ်ဝဲ ဒီးတနီၤတူၤအဘၣ်တၢ်ဆါခိၣ်ရိၣ်န့ၣ်တၢ်ကိၢ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်လၢအအိၣ်တဆူၣ်တချ့သ့ၣ်တဖၣ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအိၣ်အယိပကဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအိၣ်ဒီးပနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိးဒ်သိးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါသုတဘၣ်ပုၤတဂ့ၤအဂီၢ်ပကဘၣ်ကွၢ်ထွဲကတီၤလီၤစ့ၢ်ကိးပသးန့ၣ်လီၤ.

- ပကဘၣ်သိၣ်လိဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကကတီၤလီၤအသးဒ်လဲၣ်ဒီးကဘၣ်တြီဆါဒီသတၢ်ဆါဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်ဆါအပနီၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဖျါလၢအလီၤနီတမံၤဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆါဘၣ်ကဘၣ်ဂၢ်အိၣ်သ့ၣ်ဒီးညီဝဲအယိပကဘၣ်ကတီၤအိၣ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.

- အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ဟးထီၣ်လၢတၢ်ချၢလၢပုၤအါအကျါန့ၣ်မၤဘၣ်မၤဘၢအိၣ်ဒ်သိးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါသုတဘၣ်ကဘၣ်ဂၢ်အိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

- သိၣ်လိဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကသ့အစု ဒီးမၤကဆီအစုခဲအံၤခဲအံၤတက့ၢ်.

- မၤစၢဖိသၣ်တဖၣ်ဒ်သိးအတၢ်ဆိကမိၣ်သုတအါဒီးအသုတဘၣ်န့ၣ်သးတၢ်ဆိၣ်သနံးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဂ့ၤ.

ပကဘၣ်အိၣ်လီၤဆီဒီးဟံၣ်ဖိဖိလၢအဆူးက့ဆါဘီသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်လဲၣ်.

ပဟံၣ်ဖိဖိတဂၤမ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဝံးတၢ်ဆါဒီးကကီဝဲဒိၣ်မးလၢပကဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲအိၣ်ဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လၢပကြးမၤထွဲအိၣ်န့ၣ်ပကဘၣ်မၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ပမ့ၢ်ဘၣ်ဆၣ်တဖၣ်ယီတထာယီ, ဟံၣ်ဖိဖိဖိဒ်သိးသိးဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်အိၣ်လီၤဆီလိၣ်သးတက့ၢ်. အိၣ်စီၣ်လိၣ်သးအစုကတၢ်ခံမံထၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ဖိခိၣ်ယီတက့ၢ်.

- ဖဲနကွၢ်ပုၤဆူးပုၤဆါလၢဟံၣ်ပုၤယီပုၤအခါကးဘၢယၢ်နနးဒုဒီးကးဘၢစ့ၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်အနီၤဒုထီၣ်တက့ၢ်.

- ဒီသတၢ်န့ၣ်ပုၤလၢအဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါ, အကူးသ့ၣ်တဖၣ်အလီၤဒီးတၢ်တမံၤမံၤတက့ၢ်. မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်ဝံးသးစုတဘၣ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်ထိးဘၣ်န့ၣ်မဲၣ်ချ့, နါဒုဒီးကိၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်တဂ့ၤ.

- ဟံၣ်ဖိဖိဖိတဂၤလၢလၢကဘၣ်သ့ကဆီအစုဒီးဆးပုၤခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

- နမ့ၢ်ကွၢ်ထွဲပုၤလၢအအိၣ်တဆူၣ်အိၣ်တချ့လၢနဟံၣ်ပုၤတဂၤလၢလၢန့ၣ်မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်ဟးဆူးတၢ်ထိးဘူးထိးတံၢ်ဘၣ်အိၣ်တက့ၢ်.

- မၤကဆီနသးခဲအံၤခဲအံၤဒီးမ့ၢ်သ့မၤကဆီစ့ၢ်ကိးပုၤဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါတဂၤခဲအံၤခဲအံၤတက့ၢ်.

- ဟးဆူးတၢ်သုသကိးဖိၣ်သကိးလီတဲစိ, ခူးအိၣ်မ့ၢ်, တၢ်ထွါမဲၣ်, တၢ်ပျါမဲၣ်, တၢ်လိၣ်ကွဲဒီးတၢ်လၢညီန့ၣ်ပုၤသုသကိးဖိၣ်သကိးသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

- မ့ၢ်သ့န့ၣ်မၤကဆီဒီးဖုံကသံၣ်မၤကဆီတၢ်ဝးဝးဟံၣ်လၢပုၤဆူးပုၤဆါအိၣ်တဖျါတက့ၢ်.

- နမ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်တဖျါယီဒီးပုၤလၢအဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါတဂၤန့ၣ်မၤလီၤတံၢ်ဒ်သိးနဟံၣ်န့ၣ်ကန့ၢ်ဘၣ်ကလံၤလၢအကဆီဒီးကလံၤဟဲန့ၣ်ဟးထီၣ်ကဂ့ၤဝဲန့ၣ်တက့ၢ်. အိၣ်စီၣ်လိၣ်သးတဂၤဒီးတဂၤအစုကတၢ်၂မံထၢ်မ့ၢ်တဖၣ်ဖိခိၣ်ယီတက့ၢ်.

- မ့ၢ်သ့န့ၣ်မၤကဆီ, ဆျၢၣ်ကဆီန့ၣ်ပုၤဆူးပုၤဆါတဂၤအတၢ်ကံးညၢ်လၢအသုဝဲထီၣ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်ဆျၢၣ်တၢ်ကံးညၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်သ့ဖျါဒီးစုဖျါတက့ၢ်.

- တၢ်ဟးလီၢ်, တၢ်လုၢ်ထံလီၢ်လၢပုၤဆူးပုၤဆါတဂၤသုဝဲန့ၣ်မ့ၢ်သ့မၤကဆီ, လူကဆီအိၣ်ထီၣ်တက့ၢ်. တချုးနမၤကဆီန့ၣ်ကးဘၢနနီၤဒု, သုတၢ်ဖျါစုထီၣ်တက့ၢ်.

- မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်တဘၣ်ကွဲမ့ၢ်နတံၢ်နသကိးဒီးပုၤတမ့ၢ်တပျီလၢကဟဲလၢနဟံၣ်တဂ့ၤ.

ပကဘၣ်ကွၢ်ထွဲဒီးကဟုကယၢ်ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဂၤဒ်လဲၣ်.

ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆါခိၣ်ဝံး ၁၉တၢ်န့ၣ် ထံအထူးအစီ
ကဘၣ်အိၣ်လၢအပူၤလၢပျဲၤပျဲၤန့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်အိၣ်
ဘျးအိၣ်သါန့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်သ့ကဆီအစုၤလၢဆးပျၣ် ခဲ
အံၤခဲအံၤအစုၤကတၢ်အစဲးကး ၂၀ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သ့
ဟးဆွဲးတၢ်ဘၣ်ထံးဘၣ်ဒွါလိာ်သး, မၤကဆီစ့, ကးဘၢ
နါဒ့ထီၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်သ့အိၣ်လီၤဆီလိာ်သးတက့ၢ်. မၤက
ဆီတၢ်လၢပထိးဘျး, ဖိၣ်ဘျးဒီးသ့ဘၣ် သကိးယုာ်အီၤ
သ့ၣ်တဖၣ်ခဲအံၤခဲအံၤတက့ၢ်.

- ဟံးယာ်ကသံၣ်သရၣ်အလီၤတဲာ်နီၣ်ဂံၢ် ဒီးဖဲတၢ် ဆါဒိၣ်
ထီၣ်အါထီၣ်အဆၢကတီၢ်ဆဲးကျိး, သံကွၢ်ကသံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်
တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်.

**ပကြးရဲၣ်ကျဲးဒီး ဒုးအိၣ်ပုၤလၢ အဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါ သ့ၣ်
တဖၣ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.**

မ့ၢ်သ့မ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်ပာ်လီၤဆီ, မၤလီၤဆီန့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်
ဆူးတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤအပိးအလီၤ. ထံ
ခွးနီၣ်ဘျၣ်, မၤသပၤလီၤခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

- နမ့ၢ်ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါန့ၣ် ဝံသးစူၤတဘၣ်
ဖိအိၣ်တ့ၤအိၣ်ဒီးကတဲာ်ကတီၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤတဂ့ၤ.
- တချုးနဖိအိၣ်တၢ်ဒီးနဖိအိၣ်တၢ်ဝံတဘျီလၢလၢ သ့န

စုဒီးဆးပျၣ်စီစီတက့ၢ်.

- မၤကဆ့ကဆီတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤဒီးဖၣ်ကပူၤပိးလီၤသ့ၣ်တ
ဖၣ်ထီၣ်တက့ၢ်.

- တဘၣ်သ့ယုာ်ခွးတဘျီသီမ့တမ့ၢ်ဟံၣ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤ,
လီၢ်မံလီၢ်ဂဲၤတပူၤယီၤတဂ့ၤ.

- သူတၢ်ကးဘၢနါဒ့ထီၣ်တဖၣ်နမၤဒုးအိၣ်ဒုးအီၤပုၤဘၣ် ဆူး
ဘၣ်ဆါဒီးဒုးအိၣ်အတၢ်အခါတက့ၢ်.

- နမ့ၢ်ကဖိၣ် သပၤလီၤခိၣ်, ထံအီၤထံခွးဒီးတၢ်ပိးတၢ်လီၤလၢ
ပုၤဆါသ့ၣ်တဖၣ်တဘျီလၢလၢသ့စုဖျီၣ်တက့ၢ်.

**ပမ့ၢ်ဘၣ်ထံးဘၣ်ဒွါဒီးပုၤဘၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါတဂၤန့ၣ်
ပကဘၣ်ကွၢ်ကတီၢ်လီၤက့ၤပသးဒ်လဲၣ်.**

- အိၣ်လၢနီၢ်ကစၢ်ဟံၣ်ဒီးခိးကနၣ်ကွၢ် တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ
တၢ်အိၣ်သးတက့ၢ်.

- နမ့ၢ်က့ၤ, နါအ့ၣ်ထံမ့ၢ်လီၤန့ၣ် ကးဘၢယာ်အီၤတက့ၢ်.
သ့နစုခဲအံၤခဲအံၤတက့ၢ်. တဘၣ်ဖိၣ်လီၤနမဲာ်ချ့,
နါဒ့ဒီးကိာ်ပုၤခဲအံၤခဲအံၤတဂ့ၤ.

- ပလီၢ်ပဒီးဒီးအိၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်လီၤနသးထီၣ်တက့ၢ်.

- တူၢ်လိာ်တမ့ၢ်တပျီၤလၢနဟံၣ်တဂ့ၤ.

**တၢ်ခိၣ်ကတီၢ်သးလၢတၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံၢ်ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲ
ဖဲခိၣ်ရိၣ်န့ၣ်(၁၉)တၢ်ဆါရၤလီၤသးအဆၢကတီၢ်**

တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီ တၢ်ကိတၢ်ခဲအိၣ်
ထီၣ်န့ၣ်ပုၤကအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်အုးသးအုး, သးအတၢ်
ဆိၣ်သနံး, တၢ်သးဒံဝုဒံဝီ, တၢ်ပျံတၢ်ဖုးမ့တမ့ၢ်တၢ်သး
ထီၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤညီၣ်န့ၢ်အသးန့ၣ်လီၤ. တၢ်တဲာ် သကိး
တၢ်ဒီးပုၤလၢနန့ၢ်အီၤန့ၣ် မၤစၢၤန့ၢ်သ့လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဆဲး
ကျိးနသကိးဒီးနဟံၣ်ဖိယီဖိတက့ၢ်.

နမ့ၢ်ဘၣ်အိၣ်လၢဟံၣ်ရဲၣ်သဲကတီၢ်နတၢ်အိၣ်မူအလုာ်အ
လၢလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အဂီၢ် ယုာ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ် အီ
လၢအကြးအဘၣ်, တၢ်မံတၢ်ဂဲၤ, နီၢ်ခိတၢ်ဟူး တၢ် ဂဲၤဒီး
တၢ်ရုလိာ်ဒီး ပုၤလၢနအဲၣ်အီၤတဖၣ် လၢနဟံၣ် ပုၤဒီး ဆဲး
ကျိးနဟံၣ်ဖိယီဖိအဂၤဒီးနသကိးသ့ၣ်တဖၣ်လၢလီၤတဲာ်
မ့တမ့ၢ်လၢ(E-mail) န့ၣ်တက့ၢ်.

တဘၣ်အိမိတ်, အိသံးမ့တမ့ၣ်ကသံၣ်မုၣ်ဘိးဒီးအဂုၤအဂုၤ
သ့ၣ် တဖၣ်လၢကရဲၣ်ကျဲၤက့ၤနသး အတၢ်တူၢ် ဘၣ်အဂီၢ်
န့ၣ်တဂ့ၤ. မ့မ့ၢ်နတၢ်တူၢ်ဘၣ်မ့ၢ်အိၣ်အါတလၢလံန့ၣ် လဲၤ
ထဲ သကိးတၢ်ဒီး ဆူၣ်ချ့ ပှၤမတၢ်ဖိတဖၣ် မ့တမ့ၢ်ပှၤဟ့ၣ်
ကူၣ် သ့ၣ်ဖးတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ရဲၣ်ကျဲၤဒီးယုကျိၤကတဲလၢ န
က လဲၤယုတၢ်မၤစၢၤလၢ နတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဖိခိၣ်လၢ နီၢ်ခိ မ့
တမ့ၢ်နီၢ်သးအတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ဟံးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအမ့ၢ်အတီၢ်ပၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ
သ့ၣ် တဖၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ် ဒ်သိးနကပဲၣ်ထံနီၤဖးက့ၤ န
တၢ် လီၤဘၣ်ယိၣ် လၢနကပလီၢ်ဆိနသးအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
ယု ထံၣ်တၢ်ကိၣ်လၢအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ အိၣ်ဟဲလၢနန န့ၢ်
အိၤ သ့ၣ်အမ့ၢ်တၢ်ကစီၣ်ဟဲခိဖျိလၢ (WHO website) သ

န့ၢ်. လီၢ်ကစီၤဆူၣ်ချ့ မ့တမ့ၢ်ပဒိၣ် ဆူၣ်ချ့ တၢ်က ရက ရိ
သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ပၣ်ပနီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်ကွၢ်မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒိကန့ၣ်
တၢ်ကစီၣ်လၢ အကဟ့ၣ်သခူထီၣ်န့ၤဒီး နပှၤဟံၣ်ဖိတၢ်
ဘၣ်ယိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကိၢ်သးဂီၤတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ် လၢနသ့ဘၣ်တ့ၢ်
အိၤ လၢအပူၤကွံၣ်လၢအမၤစၢၤန့ၣ်လၢတၢ်ပၤဆုၤရဲကျဲၤနတၢ်
အိၣ်မူအတၢ်ကိတၢ်ခဲ လၢအပူၤကွံၣ်တဖၣ်ဒီး ထုးထီၣ်သ့
က့ၤအိၤလၢ တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤပၤဆုၤက့ၤနသးတၢ်တူၢ်ဘၣ်တဖၣ်
ဖဲလၢတၢ်ကိတၢ်ခဲကဲထီၣ်အဆၢကတီၢ် လၢတၢ်ဆါတခါ
အံၤရၤလီၤသးအခါန့ၣ်တက့ၢ်.

.....

တကိဂ်ခါထံရူဂ်ကိဂ်သဲးတၢ်အိၣ်သး(၂၀၂၁)န့ၣ်

ကီၢ်ပယီၤပုၤသးဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤအိၣ်ဝဲ(၃)ဘျီ

၁.န့ၣ်ဝဲအစိ-၁၉၆၂န့ၣ်

၂.သါရွဲၣ်အစိ-၁၉၈၈န့ၣ်

၃.မ့အိၣ်လဲၣ်အစိ-၂၀၂၁န့ၣ်,ဖူတြျူအါရံၤ(၁)သီ

ပှၤသၢဖုအံၤမ့ၢ်ဒ်သးတဖုပီန့ၣ်လီၤ. ထဲဒ်ပှၤ
ကညီဆိတလဲန့ၣ်လီၤ. ပှၤဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤသ့ၣ်
တဖၣ် အံၤတမ့ၢ်ထဲဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်စိတၢ်ကမိၤတၢ်. အ
ဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ဆိၣ်တၢ်မၤန့ၢ် ကလုၣ်ဒူၣ် စးထီၣ်လၢကီၢ်
ပယီၤန့ၢ်တၢ်သဘျီလံလံန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုၣ်တမ့ၢ်ပှၤ
သ့ၣ် တဖၣ် လၢ အအဲၣ်တၢ်သဘံၣ်သ ဘုၣ်ဒီးအဲၣ်ဒီးဖိၣ်
တၢ်စုကဝဲဘၣ်. ဖဲအူန့ၢ်အစိကညီကလုၣ်ခါစးသ့ၣ်
တဖၣ် လဲၤဆူအဲကလံးအအိၣ် ဒီးယုက့ၤအထံအကီၢ်ဒီး
တၢ်သဘျီ ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လၢအယုထီၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တ
ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်. လၢတၢ်ဒီးန့ၢ်က့ၤထံကီၢ်ဒီးတၢ်သဘျီ အ
ဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်ဟဲက့ၤ ဒီးဂဲလိၣ်ဝဲလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် အ ကျဲ
လၢ ကျဲအဘိဘိ ဘၣ်ဆၣ် တဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲအယိ လၢခံ က

တၢ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်စုကဝဲဒီးဟံးဆၢတၢ်န့ၣ်
လီၤ. ကညီကလုၣ်တၢ်ဟံးဆၢအိၣ်ထီၣ်ဝဲအလီၢ်ခံ ကလုၣ်
ဒူၣ် အဂၤတၢ်ဟံးဆၢစ့ၢ်ကိး အိၣ်ထီၣ်ဝဲ တဖုဘၣ်တဖုန့ၣ်
လီၤ.

ပမ့ၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤလၢ တၢ်စံၣ်စိတဲစိအပူၤပ က
ထံၣ် ဘၣ်လၢပယီၤသးမိၤစိရိၤသ့ၣ်တဖၣ် ဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်
စိတၢ်ကမိၤဒီး ထီၣ်ပၤန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်တဘျီဝဲတဘျီဒီး ဆိတ
လဲ စ့ၢ်ကိး ကီၢ်ပယီၤတၢ်ဘျီခိၣ်သ့ၣ် တဘျီ ဘၣ် တဘျီ
န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢ၁၉၄၇န့ၣ်ဒီးတုၤလၢလၢခဲအံၤန့ၣ်ကီၢ်
ပယီၤတၢ်ဘျီခိၣ်သ့ၣ်လၢ တၢ်ဆၢတလဲအိၤန့ၣ်အိၣ် ဝဲ(၃)
ဘၣ်လၢအမ့ၢ်ဝဲ,

၁.၁၉၄၇န့ၣ်

၂.၁၉၇၄န့ၣ်

၃.၂၀၀၈န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျီခိၣ်သ့ၣ်ခဲလၢဘၣ်တၢ်ထုးကွံၣ်ဒီးမၤ
ဟးဂီၤအိၤန့ၣ်လီၤ.(၂၀၀၈) တၢ်ဘျီခိၣ်သ့ၣ်အံၤ ပှၤလၢ အ

ဒီးန့တံယုထာသွန်တဖန် ဘီးဘဉ်ရုလီလော တံထုး ကွံအီလံဘဉ်ဆဉ် မ့မ့သုးတခီ သုးဒီးဒဉ်တံဘျခိဉ် သုဉ်အံန့ဉ်လီ. ဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျဉ်ထံကီလောတံဘျခိဉ် သုဉ်အံကတံမ့ကီပယီ န့ဉ်လီ. သုးတဖု အံမကမဉ်ဝဲ ဒဉ် ဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျဉ်သုးတံသိဉ်တံသီ ဒီးပုဟီဉ်ခိဉ်ဖိတံ ခွဲးတံယဉ်သုဉ်တဖန်န့ဉ်လီ. လောတံ န့ဉ်အယီ ကညီပိတ် မုဉ်ကရမ့ဂု.ကလုဉ်ဖျဉ်ပိတ်မုဉ်ကရမ့ဂုမ့ဂု.ကုဉ် ကျး စးလောသုးတဖုအံကထီဉ်ဘဉ်ဝဲ ဟီဉ်ခိဉ်ဒီဖျဉ်စံဉ်ညီဉ် ပီတုအကီမုဉ်န့ဉ်လီ. ကီပယီသုးအတံဟံးန့ဉ်ဆုဉ် တံစိတံကမီလောလီခံကတံတဘျီအံလီဆီလီဉ်သး ဒီး တံဟံးန့ဉ်ဆုဉ်တံစိတံကမီ လောအပူကွံဉ် ခံ ဘျီ န့ဉ် လီ.

(၂၀၂၁)နံဉ်သုးဟံးန့ဉ်ဆုဉ်တံစိတံကမီတံဆာကတီ ဒီးတံဟူးတံဂဲတဖန်

လါဖုတြျူအါရံ(၁)သီ

အဝဲသုဉ်စးထီဉ်ဖိဉ်ဝဲကီပယီကီခိဉ်. အိဉ်စါစူးကွံဉ် ဒီးပုလောဟူးဂဲလောထံရှုကီသး တံဆီတလဲ တ ဖန် န့ဉ် လီ.

လါဖုတြျူအါရံ(၂)သီ

တံစးထီဉ်မဲဝဲကမ့တံဟံးဖျါထီဉ်သး ပဉ်ယုဉ်ဒီးပဒိဉ် ပုမတံဖိ ဒ်အမ့တံကုဉ်ဘဉ်ကုဉ်သ့. တံအိဉ်ဆုဉ် အိဉ်ချ သုဉ်တဖန်န့ဉ်လီ. ပုသုဉ်တဖန်အံ ပကီးလော (CDM) ဒီးအဝဲသုဉ်တဖန်အံ မ့ပုလော အဟံးဖျါ ထီဉ် အသးလောတလီဉ်ဘဉ်ဝဲလောသုးကပအီဒီးတအဲဉ်ဒီးစု ကီးဝဲလောသုးကကဲအပဒိဉ်ဘဉ်န့ဉ်လီ.(CDM) စးထီဉ် ဟူးဂဲဝဲဒီးဖဲန့ဉ်အဆာကတီကမ့တံဟံးဖျါ ထီဉ် အသးလောကျဲမ့ခိဉ်ဒီးဘဉ်. မဲဝဲတံဟူးတံဂဲဒ်အမ့ပု လောအသီလုဉ်(ကါ)အိဉ်သုဉ်တဖန် မဲသီဉ်ဝဲအကလုဉ် ဒီးပုလောအိဉ်လော ငုသဝီ အသီလုဉ်တအိဉ်သုဉ်တဖန် ဒီ သီဉ်ဝဲသဟ. လီခိသုဉ်တဖန်န့ဉ်လီ.

လါဖုတြျူအါရံ(၅)သီ

(CRPH)ဟဲအိဉ်ထီဉ်ဝဲဒဉ်န့ဉ်လီ. (CRPH)န့ဉ်မ့ ပု သုဉ်တဖန်လော အဟဲလော(NLD)ပဉ်တံဉ်ဒီး ကီးဖိဉ်ဝဲပု လောအဒီးယုထာအသးဒီး နာတံယုထာသုဉ်တဖန်န့ဉ်

လီ. ပယီသုးတံဟံးန့ဉ်ဆုဉ်တံစိတံကမီအံ တဲဝဲတံ ဖးလောတံဒီးန့ဉ်အီလော တံယုထာလောဘဉ်တံမဲအီဖဲ ၂၀၂၀နံဉ်. လါနီဉ်ဝဲဘဉ်အဆာကတီ သုဉ်တဖန်န့ဉ်တ မ့တံဟံးလောအတီအလီဘဉ်န့ဉ်လီ. ပဉ်တံဉ်လောအဒိဉ် ဒီးပြုလီဉ်သးအိဉ်ဝဲခံဖုလောအမ့(USDP)(ကြိဖွတ်) ပဉ် တံဉ်သုးလီလံ လောအပျီဉ်လဲကွံဉ်သုးကူကောဆု ကမ့တံ ကတံကမီဒီး အကတဖုမ့ဝဲ (NLD)ပဉ်တံဉ် န့ဉ်လီ. ပဉ်တံဉ်ခံဖုအံ ပြုလီဉ်သးဒိဉ်ဒိဉ်မ့မ့ လောကနာတံယု ထာ အဂီ န့ဉ်လီ. တံယုထာအစာဟးထီဉ်ဝဲအလီခံန့ဉ် (ကြိဖွတ်) ပဉ်တံဉ်တဖန်ဟံးဖျါထီဉ်ဝဲလောတံဟံးသုဉ် တ ဖန်တမ့တံမ့တတီ. တံဟံးသုဉ်တဖန်ဒီကထာလီဉ်အ သးအိဉ်ဒီးတံလံဉ်တံလီအါမးအယီ ကြးလောတံက ဘဉ်မဲဘဉ်ကတံဟံးယုထာန့ဉ်လီ. အဝဲသုဉ်ဟံးဖျါထီဉ်ဝဲ ဆု (NLD)တဘျးဘျီ လောဘဉ်မဲကတံဟံး ယုထာန့ဉ် လီ. တ ချးတံဟံးဆုဉ်တံစိတံကမီအခါ (ကြိဖွတ်) ပဉ်တံဉ်အပုသုဉ်တဖန် ဟံးဖျါထီဉ်ဝဲလော တံက ဘဉ် မဲ ကတံဟံးယုထာဒီး တံတဲအါလီဉ်သးအိဉ်ထီဉ်စုကီး အ ယီ သုးဟံးန့ဉ်ဆုဉ်ကွံဉ်တံစိတံကမီန့ဉ်လီ. ဒ် လဲဉ် ဂု ဂု အိဉ်ဖျါလီတံလော (ကြိဖွတ်)ပဉ်တံဉ်သုဉ်တဖန် အိဉ် ဟံးဒီး တံရဲဉ်တံကျဲလီတံလော ကမဲဝဲဒ်လဲဉ် ဒ် လဲဉ် ဖဲ အဝဲသုဉ်မ့တနာတံဟံးဘဉ်န့ဉ်လီ.

တံဒုးအိဉ်ထီဉ်(CRPH - Committee Representing Pyidaunsu Hluttaw) လီခါဉ်သးဘျီဉ်ဒိဉ် ခါဉ် စးက မံး တံဉ် ဒီးမ့ပုလောအနာ တံဟံး လောဘျီဉ်ဒိဉ် အပူ ဒုးအိဉ်ထီဉ်အိဉ်ထီဉ်ဝဲပု(၁၅)ဂုလောပဉ် ယုဉ်ဒီးကလုဉ် ငုဉ်ခံဂု(တ အောငး)ဒီးကမံးတံဉ်တဖုအံဂဲဆာထာဉ်ဝဲ လောထံဖိကီဖိအဂီတကပန့ဉ်လီ.

လါဖုတြျူအါရံ(၆)သီ

ဝုတကုဉ်ပုကညီလောအကထီကထီဟံးဖျါထီဉ်အသး လောကျဲမ့ခိဉ်

လါဖုတြျူအါရံ(၈)သီ

တံထုးထီဉ်တံကလုဉ်လော တံတဘဉ်ဟးထီဉ်ဟးလီ လောမ့နာခါဘဉ်. တံတဘဉ်ဟံးဖျီဉ်သးအါ န့ဉ်ဒီးပုနီဉ်ဂံ (၁၅)ဂုဘဉ်

အဆင့်(၁)

တစ်ကွဲးအီဘတ်ယးဒီးတံပတံပြးအကျိအကျဲလဲပဲဒ်
ဒရဲဒ်ထံကီအကျိအကျဲအယိ(၉၀)မျး ကယပု လာ
အလဲသ့ တဖန်တူလိာ်အီခိဖျိ အတံမုာ် လာ ကွာ် စိ,
တံပညိသ့ တဖန်ဖိးမံလိာ်သးဒီး ကလုာ်ဒုာ်သ့ တ
ဖန်အတံအဲဒ်ဒီးအယိန့လီ.

အဆင့်(၂)

ဘတ်ယးဒီးတံပတံဆာကတီာ်ကဘတ်မာ်ဖဲလဲဒ်ပုလဲကွဲး
တံသ့ တဖန်မုာ်(NLD)ဒီးလဲအဲသ့ အကျိအါတ
ကွာ်ပယီကလုာ်သ့ တဖန်အယိ အဲသ့အ တံထံဒ်
တံဆိကမိဒ်ဘတ်ယးဒီး(၂၀၀၈)တံဘျခိသ့အိဒ်ဒီး
ဝဲအယိဒီးတံဂုာ်တံကျိသ့ တဖန် တံထာနုာ်ပုာ်ယုာ်
အီလဲအဆင့်(၂)အပူန့လီ.အယိကလုာ်ဒုာ်သ့
တဖန် တဘတ်သးအယိ တအဲဒ်ဒီးလဲ တံကဘိးဘတ်ရ
လီ အီ ဒီးဘတ်ဒီးတံကဘတ်ဘိးဘတ်ရလီထဲ(အဆ
ဒ်-၁)လီ.

လါမးရှး(၃၁)သီ

တံဘိးဘတ်ရလီလဲထုးကွံာ်(၂၀၀၈) တံဘျခိသ့
ဒီး တ ဘျိယိဘိးဘတ်ရလီယုာ်(Charter) ခံခါ လာန့
လီ. ဘတ်ယးဒီး(Charter)အဆင့်(၂)အဖိခိ တံပာ်
ထံနီဖးဒီးတံဟ့ကူာ်သ့ တဖန်အိဒ်ထိာ်လဲတံက
ဘတ်ဘျိဘတ်မာ်ဂုထိာ် အယိတံကိးကဒါကုာ်တံအိဒ်
ဖျိ န့လီ. တံအိဒ်ဖျိ အံတံကိး အီလဲ(အမျိုးသား
ညီညွတ်ရေးအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ(NUCC)ကလုာ်ဒုာ်
အါ ဖုာ်ဖျိအသးယုာ်ဒီးပိာ်မုာ်ကရုာ်ကရုာ်,သးစာ်,က
လုာ်ဒုာ်ဖိာ်စုကဝီဒီးပာ်တံသ့ တဖန်န့လီ.တံ
အိဒ်ဖျိအံတံကိးဘတ်ရလီဒီးအီလဲဖိးသဲစးနီတ
ဘျိဘတ်လဲ(NUCC)မတပုာ်ယုာ်လဲဒ်ဒီးအိဒ်ပတြိာ်
န့လီ.(NUCC)တဲဘတ်(CRPH)လဲတံကဘတ်ဘျိဘတ်
ကုာ်(Charter 2) ဒီးအဲသ့တဲလဲကဘျိဘတ်ဆတ်က
ဘတ်ဒုးအိဒ်ထိာ်ဆိပဒ်ဒ်သိးထံဂုာ်ကီဂုာ်သုတဆိထဲ
သး မိစိရဲတဂုာ်အဂီန့လီ. တံဆာကတီာ် ဘူးထိာ် စုာ်
ကိးလဲ (ASEAN) တံအိဒ်ဖျိကအိဒ်ဝဲဒီးအဲသ့က
လဲထိာ်ဘတ် အဂီန့လဲထဲကိးဒီး (NUCC)ပာ် ဖျိ ထိာ်

ယုာ် စုာ်ကိးပုာ်မံစရီလဲ က ကဲထိာ် ပဒ်တဖန် အဂီ န့
လီ. ပုာ်ဂုာ်လိာ်လဲတံကွဲး ဒုး အိဒ်ထိာ်ဒီးဘတ်ကဒုးအိဒ်
ထိာ်ဆိလဲ(NUCC) ဘတ်ဆတ်ပုာ်အါဖုအာ်လဲတံလိာ်
အဲသ့ အယိတံဒုးအိဒ်ထိာ် (NUG)ဖဲ လဲအု ဖြဲ
(၁၆)သီဒီးမုာ်ဝဲပဒ်တဖန်န့လီ.

တံဒုးအိဒ်ထိာ်(NUG)ဝဲအလီခံတံဂုာ်ကီပာ်
ထိာ်အကလုာ်ကလုာ်လဲအဲသ့တံဖဲတံမာ်တဘတ်
ဘျိဘတ်ဒါဘတ်အဖိခိဒီးတံဟူးတံဂုာ်အိဒ်ဖဲလဲတံ
သ့ညါထဲကုာ်လဲဘတ်န့လီ.မုာ်(KNU)တံပုာ်ယုာ်
အိဒ်ဝဲတံကွဲး(Charter)အဆာကတီာ်ဘတ်ဆတ်အဲ
သ့ ဟ့ကူာ်လဲ(Charter-2) န့ တလိာ် ကွဲးဘတ်မုာ်
လဲပတံဂုာ်မိာ်ပုာ်ဒ်သိးတံကထုးလီကွံာ်သးမိစိရဲ
အဂီခိဖျိတံကန့အဲသ့အယိ အဲသ့ပတုာ်
ကွံာ်အတံမာ်သကိးဒီး တပုာ်ယုာ်လဲဘတ် တုာ်ဒုး
အိဒ်ထိာ် (NUG) ဝဲန့လီ. ဘတ်ဆတ်ဖဲတံဒုးအိဒ်ထိာ်
(NUG) ဝဲအလီခံတံကိးကဒါကုာ်တံအိဒ်ဖျိ ပထံ
လဲအဲသ့တဲကုာ်န့ပုာ်ယုာ်ကဒါကုာ်ခိဖျိ တံက ကုာ်
ဘျိဘတ်ကဒါကုာ်(Charter-2)န့လီ.လဲတံက ဘျိဘတ်
ကုာ်(Charter-2) အဂီပုာ်ယုာ်အါထိာ် ဒ် အမုာ်တလဲ
(မိာ်),ပအိဒ်,(ABSDF)ဒီးကလုာ်ဒုာ်အဂုာ်တနီဟဲန့
လီအိဒ်ဝဲ, တံထိာ်ကရုာ်(သပိတ်)ဒီး(CDM)ဟဲန့
လီ အါထိာ်ဝဲန့လီ. မုာ် လဲပာ် တံတံခိ အိဒ်ဒုာ်
(NLD) တဖန်ဒီးမုာ်ကလုာ်ဒုာ်ဒ်အမုာ်ကရုာ်န့တံခိအ
ဝဲသ့ပာ်ဖျိအသးလဲကီဝဲဒ်ဒ်အမုာ်ပုာ်ဖျိစုကဝဲ,ပာ်
တံ,ပိာ်မုာ်တံကရုာ်ကရုာ်ဒီးသးစာ်သ့ တဖန်ဒီးဟဲခါ
စးကိးဝဲလဲ(KSCC) (ကရင်နီပြည် နယ် အ တိုင် ပင်ခံ
ကောင်စီ) ဒုဒီးကဒုာ်စုာ်ကိး ဟဲဝဲလဲအ ကီဝဲ ဒ်န့ အ
သိးလီ. မုာ်အဂုာ်တံ ဟဲလဲကရုာ်ဒ်အမုာ် (WLB)ဟဲ
လဲ ပိာ်မုာ်ကရုာ်ကရုာ်ခါစး,(GSCN)ဟဲလဲ သးစာ် ခါ
စး,တံထိာ်ကရုာ်(သပိတ်)ခါစး,မုာ်(KNU)တံခိဟဲ
လဲလဲန့လီ.

လါမု(၅)သီ

(PDF-People Defend Force) အိဒ်ထိာ်ဝဲဒီး ဘတ် တံ

ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ(NUG)န့ၣ်လီၤ.(NUG)ဒီးပျဲလီၤဝဲလၢ ကလဲၤမၤလိတၢ်လၢ ကလုာ်ဒုၣ်ဖီၣ် စုကဝဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အ ဟီၣ် ကဝီၤဝဲၤ ဟဲက့ၤဒုးတၢ်ဒီး သံဝဲအါမးခိဖျိ တအိၣ် ဒီး တၢ်အကျိၤအကျဲလီၤတၢ်လီၤဆဲးကျိၣ်ချံၣ်စ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဘၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ သ့ၣ်တဖၣ်တအိၣ် တတီၤအိၣ်တ တီၤ တုၤဆၢကတီၢ် ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.(NUG)အိၣ်ထီၣ်ဝဲၤ အ လီၢ်ခဲ တၢ်ဒုးစး ပြးသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ် အါထီၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ် ဒိ ဘၣ်ထံးသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်အါထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. (NUG)အပူၤ ကညီကလုာ်လၢအပၣ်ယုာ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲသရၣ်မုၢ်စူၣ်စဲန့ၣ် လးလးစိ,သရၣ်မုၢ်ထူဖီဒီးမၤဝဲခဲၣ်သါကိာ်တီၢ်ခိၣ်ကျိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်တဖၣ် အံၤအါ တ က့ၢ်(NLD)အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဟံးလီၢ်လၢလၢအထီမ့ၢ်မ့ၢ် က လုာ်ဒုၣ်တခိပၣ်ဒုၣ်စ့ၢ်မးဟံးမူဒါလၢအဖုၣ် တစးဒ် အ မ့ၢ်(၄၀၆ ကြိး) န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် န့ၣ်အယိ ဒုးအိၣ်ထီၣ် စ့ၢ်ကိး တၢ်ဆိကမိၣ်လၢ(NLD) အဲၣ်ဒီးဟံးတၢ်စိတၢ်က မိၤန့ၣ်လီၤ.လၢအဝဲသ့ၣ်ကဒဲကဒဲအပူၤတၢ်န့ၣ်လီၢ်သး တအိၣ်အါအါဒီးတၢ်ဘျုးလီၤတၢ်လီၤဆဲးတအိၣ်စ့ၢ်ကိး န့ၣ်လီၤ. ကြးလၢ (NUCC)အိၣ်ထီၣ်ဆိခိဖျိ အဝဲသ့ၣ်က ဘၣ်မ့ၢ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ဟံးစုနဲၣ်ကျဲ (NUG)ဒီး ကဘၣ် ဟ်လီၤန့ၢ် တၢ်ဘျုးသဲးသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်မၤ တၢ်ဒ်သိး (NUCC) ဟ်လီၤန့ၢ်တၢ်ဘျုးအသိးန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိ (NUG) အိၣ်ထီၣ်ဆိအယိ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်မၤတၢ် ဒ်လဲၣ်တသ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.လၢတၢ်န့ၣ်အယိ(NUCC) က့ၤအိၣ်ဖျိၣ်ကဒါက့ၤ တၢ်ပီၣ်တဲသကိးလၢ တၢ်ကဘၣ် က့ၤဘျီဘၣ်က့ၤ(Charta-2) ဒီးတၢ်ကဘၣ် ကွဲးလီၤဟ်လီၤ ရဲၤရဲၤ တၢ်လၢပမၤအီၤန့ၢ်ဒီးသ့ၣ်တဖၣ်အယိခဲအံၤတၢ်ဘျီ ဘၣ်က့ၤ(Charta-2) အိၣ်လံ တလါဘျီလံတဝဲဒဲးဘၣ် န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဘျီဘၣ်အဆၢကတီၢ် (KNU)ပၣ်ယုာ်ဒီး ဂဲၤလိာ်ဘျီဘၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ကီၢ် ပယီၤပူၤခဲအံၤဖိသၣ်အသးန့ၣ်အိၣ်(၄)န့ၣ်ဒုၣ်လဲာ် ဘၣ် အိၣ်လၢတၢ်ဒုးယၢ် ခိဖျိပၣ်ယုာ်လၢ တၢ်ထီဒါသုးအယိ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီဖျါပူၤသးန့ၣ်စၢ်ကတၢ်မ့ၢ်ထံရှုကီၢ်သဲးပူၤ ယိာ်ဖိ န့ၣ်လီၤ. ကိးန့ၢ်ဒဲးတၢ်ဖိၣ်ထံဖိ ကီၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး မၤပယုာ်ပိာ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

လၢယုၤ(၂၁)သိ

ပုၤလၢတၢ်ဖိၣ်အီၤ အိၣ်လံယံၢ်ကထိဘျီၣ်, ထံရှုကီၢ် သဲး ယိာ်ဖိအိၣ်ဝဲၤ၂၀၀၀ဂၤယၢ်ယၢ်,ပုၤလၢဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤ ၂၀၀၀ဂၤယၢ်ယၢ်. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမၣ်လၢ တၢ်သံအိၣ်ဝဲ ၂၂၀ဘျီၣ်လံ န့ၣ်လီၤ.လွံၢ်လါဘျီၣ် အတီၢ်ပူၤကခွဲၣ်, ခွဲ,ယိာ်ဖိၣ်,ကရုၣ်န့ၣ်ဒီးကညီပူၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်အိၣ်လံခဲ ကလီၢ်(၂၀၀,၀၀၀)ဘျီၣ်လံန့ၣ်လီၤ.

- * (KNU) လံာ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ နီၢ်တဂၤ တၢ်ဟ်သးသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဟံးန့ၢ်ဝဲဂံၢ်ဘါလၢအမ့ၢ် က ရၤမိၢ်ပျါအပူၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤဒီးတနီၤအတၢ်ပၣ်သး အိၣ်ဝဲ လၢအဲၣ်ဒီးလဲၤဝဲလၢ(NCA)အကျဲတနီၤ (NCA) တမၤတၢ်အယိလဲၤဝဲလၢ(NUCC)အကျဲခိၣ် န့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ထံၣ်တလီၤပလိာ်လၢထံရှုကီၢ်သဲး တၢ်လဲၤ ကျဲ အဖိခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်လီၤ ပၣ် ယုာ်လၢ(NUG)အပူၤန့ၣ်(KNU) တန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ် ဝဲဘၣ်ဒီးကန့ၣ်လီၤပၣ်ယုာ်ထဲလၢ(NUCC)အကိပူၤ လၢကဂဲၤလိာ်ဒုးလီၤပျီၣ်ကွံာ်သုးမိၤစိရီၤဒီးကဂဲၤလိာ် လၢထံရှုကီၢ်သဲးတၢ်ဆိတလဲကအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ.
- * (WLB) အတၢ်ပၣ်ယုာ် မၤသကိး တၢ်တခီ တမ့ၢ်ထဲ (NUCC)ဘၣ် ထံၣ် လိာ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ် ဖိၣ်စု က ဝဲ, ပၣ်တံၣ်,ကလုာ်ဒုၣ်ပၣ်တံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ထီဘိ ဝဲထံ နီၤဖး(NUCC)(NUG) တၢ်ဖဲးတၢ် မၤသ့ၣ် တဖၣ် ဟ် ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး(GSCN)ကလုာ် ဒုၣ် သး စၢ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.(WLB) ဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးဒီးအဝဲသ့ၣ် ခိဖျိအတၢ်ဆၢထၢၣ်ဒ်သိးအယိဒီးလၢတၢ်မၤသကိး တၢ်အကျဲတခီဝဲထံနီၤဖး(NUCC) ဒီး(NUG) တၢ် ဖဲးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, အိၣ်ဖျိၣ်ထံၣ်လိာ်ဆိလၢ တၢ်ကလဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးပၣ်တံၣ် သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢတၢ်ကထုးထီၣ်ဝဲလံာ်ဘိးဘၣ် ရၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိး အကလုာ်ကသိၣ်ဒိၣ်အဂီၢ်ထီဘိ ထံၣ်လိာ် တဲ သကိး န့ၣ်လီၤ. (WLB)အတၢ်မၤ သ ကိးဒီး(GSCN) ဘူးဒိၣ်န့ၢ်ဒဲးပူၤအဂၤခိဖျိလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကိးခါဒဲး ပၣ်ယုာ်ဒ်သိးသိးအယိန့ၣ်လီၤ.ထံဂ့ၤ ကီၢ် ဂၤ လၢအ

သးစဲဝဲထံရှုကိတ်သဲးဒီးအဲဒ်ဒီးသုဉ်ညါအါထီဉ်ကိတ် ပယီတောအိဉ်သး, ကိတ်ပယီပိတ်မုဉ်သုဉ်တဖဉ် အ တာဂဲလိဉ်သုဉ်တဖဉ် မတော က တါ နှါခဲးတာလါထံ ရှု ကိတ် မှါဂုဒီးလါထံလိာ်ကိတ်ပူသုဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ. (WLB) ကဲဝဲ ဒုဉ် (UNA) မှါဝဲ က လုဉ်ဒုဉ်ပဉ်တံဉ် (၁၅)ဖုဟ်ဖိဉ် (Unity National Alliance) ပဉ် ယုဉ် လါတောအိဉ်ဖိဉ် ဒီးဒုးသုဉ်ညါတောဟူးတာဂဲလါသုဉ်တ ဖဉ်နှဉ်လီ.

* ဘဉ်မနုအယိပဘဉ်မသကိးတောဒီး (NUCC, NLD and NUG) ဒီဖိပကဒုးထီဒါသုးမိစိရီဒီးပ တတူာ လိဉ်အဝဲသုဉ်တောဟ ဘဉ်နှဉ်လီ. တကးဘဉ် တာထံဉ်ဒီးသိး အိဉ်လါကဆိတလဲထံကိတ်ဆူဖဲဉ်ဒ ရှုဒီးတောပညိဉ်ဒ်သိးအယိနှဉ်လီ. ပအဲဒ်ဒီး သုဉ်

ထီဉ်ကိတ်ပယီဆူဖဲ ဒရုဉ်ဒီးပစးထီဉ်တဲသကိး (Charta) တောပညိဉ်တောလဲကျဲဆူမဲဉ်ညါ နှဉ်လီ. အ ဝဲသုဉ်အတာထံဉ်လါပယီကလုဉ်ဒိဉ်စိသနူအိဉ်ဝဲ ဒီဖိအဝဲသုဉ်အကျါပယီကလုဉ်ဒုဉ်အါဝဲဒီးသုဉ်အ တာဖဲး တာမဲးတလဲအသး ဘဉ်ဘျီး ဘဉ် ဒါ ဘဉ် ဆဉ် ပလဲ နှဉ်လီမသကိးတောဒီးပဆိဉ် သနံးဟုဉ် ကျဲအဝဲသုဉ်လါကမဲဂုထီဉ်တောအကျါအကျဲသုဉ် တဖဉ်နှဉ်လီ. ပမသကိးတောဒီးအဝဲသုဉ်တမုဉ်လါပ က ဘဉ်ပိဉ်အဝဲသုဉ်အခဲလဲဘဉ်. ကျဲ အိဉ်ခံဘိ လါပမုဉ်တမသကိးတောဒီးအဝဲသုဉ် ပက ဘဉ်မသ ကိးဒီးသုးမိစိရီနှဉ်လီ. ပအဲဒ်ဒီးသုးမိစိရီအယိ ပမသကိးတောဒီးအဝဲသုဉ် လါတော သုဉ်ထီဉ်သ ကိး ကိတ်ပယီဖဲဉ်ဒရုဉ်အထံအကိတ်နှဉ်လီ.

ပိဉ်မုဉ်တကျားဂဲလိဉ်လါအတောခွဲးတောယဉ်

ဒီးအတာသဘျူ အဂီဉ်ဘဉ်ခါ.

စးထီဉ်ဖဲ ၂၀၁၂ နှဉ်ဒီးဆူ ၂၀၁၃ နှဉ်အတိာပူနှဉ် မှါတောဆာကတိာ်တခါလါ အဒုးဟူးထီဉ်ဂဲထီဉ်ပိဉ်မုဉ် သုဉ်တဖဉ် လါကဂဲဆာထာဉ်ဟ်ဖျါထီဉ် အတာဘဉ်သး လါကဒီးနှဉ်တောသဘျူ ဒီးတောခွဲးတောယဉ်အဂီဉ်နှဉ်လီ. တာမဲးတောအသးသုဉ်တဖဉ်မှါတောလါအအာအသိဒီးလီ ပူ လါဖုးဒိဉ် မးနှဉ်လီ. တာအံးစးထီဉ်အသးဖဲ ကိာ်လါ

သု ကိတ်ပယီသုဉ် ဖိမုဉ်ဖိတကဘဉ်တောမဲတရီတပါဒီးမသံ အါဝဲအလီဉ်နှဉ်လီ.

ဖဲ ၂၀၁၂ နှဉ်, လါဒိဉ်စဲဘဉ် (၁၂) သီအနု ကိတ် ဖိ ပိဉ်မုဉ်အသးနှဉ်အိဉ် (၂၃) နှဉ်တကအဘဉ်ဒုဉ်ဒီးအတာ အဲဒ်တိဒီးထီဉ်သိလုဉ်လါဝုဉ်ဒုဉ်လံဉ်အပူဒီးဘဉ်တောမဲ တ ရီတပါ အါ လါ သိဉ်လုဉ်အပူ လါပူအပူသီတဒုဉ်

န့ၣ်လီၤ. ပုၤအာ ပုၤသီတဖုအံၤ မၤတရီတပါဖိသၣ်မုၣ်ဒီးမု
 မ့ၢ်အတၢ်အဲၣ်တီတခီဆိၣ်လီၤတၢ်ဝဲလၢသီလုၣ်အပူၤန့ၣ်
 လီၤ. ပုၤအာ ပုၤသီလၢသီလုၣ်တခိၣ်အံၤအပူၤဘၣ်တၢ်ဖိၣ်
 န့ၢ် ထဲဒၣ် ပုၤနီၣ်သီလုၣ် (၁၇) နံၣ်တဂၤ ဒီးပုၤလဲၤတၢ်ဖိ ခဲ
 လၢ် (၆)ဂၤ န့ၣ်လီၤ. လၢပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအကျါ တီၢ်စ့ၢ်
 ကိးပိၣ်မုၣ်ဖိ လၢထးဘိနးနးကျဲကျဲအယိ ပိၣ်မုၣ်ဖိအံၤ
 အကိပူၤဘၣ်ဒိဝဲနးမးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤတရီတပါအာ
 အာ သီသီဝံၤ ပၢ်လီၤသးလၢကတၢ်သံဝဲဒီး သီလုၣ်ဘၣ်
 ဆၣ် မ့ၢ်လၢ ပိၣ် မုၣ်ဖိအတၢ်အဲၣ်တီထုးကွၢ်အိၣ်အယိ ပူၤ
 ဖျဲးထီၣ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၣ်အံၤဘၣ်တူၢ်ကျဲတၢ်ဆူး
 တၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်နးမးဒီးဘၣ်တၢ်ဆုၤအိၣ်ဆူစုကဖိတၢ်
 ဆါဟံၣ်ဒီးထီၣ်ဘၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးထီၣ်ဘၣ်ဒၣ်တၢ်ဆါ
 ဟံၣ်ထဲ (၁၃) သီမိဒီးသံဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တချုးလၢဖိ သၣ်
 မုၣ်အံၤသံ ဇံး ဘၣ်န့ၣ် ဝုၢ်ဒၣ်လံၣ် အပူၤတၢ်တြၢထီၣ်တြၢ
 လီၤ အိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်ထီၣ်ဒါပၢ်ဆါတၢ်မၤတရီတပါ. တၢ်
 မၤသအုးသပျီပိၣ်မုၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်ကျဲတၢ်တီတၢ်တြၢ
 လၢပိၣ်မုၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ ၂၀၁၁နံၣ်န့ၣ် အၢရးမုၢ်ဟဲထီၣ်ပုၤ ထံဖိကီၢ်ဖိ
 တဖၣ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ထီၣ်ဒါကီၢ်အဲးကူပတူးမူၤဘၢရဲးအပဒိၣ်
 ဒီးပၢ်လီၤကွၢ်ဝဲအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတၢ်လၢအပိၣ်
 ထီၣ်အခံမ့ၢ်ဝဲပုၤပိၣ်မုၣ်ပိၣ်မၤလၢအကိးသတြီထီၣ်တ
 ဖၣ် ဘၣ်တၢ်မၤတရီတပါအဝဲသ့ၣ်ဒီးတၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်တခါ
 လၢ အဘၣ်ကူဘၣ်ကၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဒီတဘျီဒီးသဲးတၢ်ဒိၣ်
 စိဒီးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ကသုးကျဲကျဲဒ်သိးတၢ်ဘၣ်
 လီၢ်ဘၣ်စးကအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်အဝဲသ့ၣ်မၤစၢတၢ်တသ့တ
 ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤအံၤလါမဲးတၢ်ဘျီတၢ်ဘါအခိၣ်
 လၢ အမ့ၢ်မိၤဟဲးမဲး အဲးပုၤလၢလီၤတဂၤတခီ အဝဲကွၢ်ဝဲ
 ဒၣ်လၢ (TV) အပူၤဒီး ထံၣ်ဝဲပုၤပိၣ်မုၣ်တဖၣ် ကိးသတြီ
 ထီၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ဘၣ်အသးဒ်အံၤန့ၣ်အဝဲစံးဝဲ “ပုၤ
 ပိၣ်မုၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ပုၤအာပုၤသီ, အဲၣ်ဒီးဝဲလၢတၢ်က မၤတရီ
 တပါအဝဲသ့ၣ်အယိ ကိးသတြီထီၣ်ဝဲတခီ” ဒီးတၢ်က
 တၢ်အံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးလၢ ပုၤလၢအဂဲၤ
 လိၣ်လၢပိၣ်မုၣ်ပိၣ်မၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢဘျီၣ်အပူၤ
 ပုၤမၤတၢ်ဘၣ်ယးတၢ်သိၣ်တၢ်သီသဲးတၢ်ဘျီအဒဲလ်အ

ဖံၤဖံၤတခီစံးဝဲ “တၢ်မၤတရီတပါပိၣ်မုၣ်ပိၣ်မၤအိၣ်ထီၣ်ဝဲ
 ဒ်အံၤ န့ၣ် မ့ၢ်ပိၣ်မုၣ်ပိၣ်မၤ တဖၣ်အမူအဒါခဲလၢ်လီၤ.”
 တုၤ မ့ၢ်မူဘၢရဲးလီၤတၢ်ကွၢ်လၢ ကိၢ်ခိၣ်အလီၢ်တဘျီ မိ
 ဟၢမဲးမိၤစံးကဲထီၣ်ဝဲကိၢ်ခိၣ်အခါတၢ်မၤတရီတပါပုၤပိၣ်
 မုၣ်ဒ်အံၤလၢကိၢ်အဲးကူပတူးအပူၤအါထီၣ်ဝဲတုၤဒၣ်လဲၣ်
 ပိၣ်မုၣ်လၢအဟးကိးသတြီတဖၣ်တၢ်ပလၢ်အဝဲသ့ၣ်,
 တၢ်ဘျီလီၤကွၢ်အကူအသိး ဒီးကဲထီၣ်တၢ်မဲၣ်ဆူးလၢ
 အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲမိၤဟဲးမဲးမိၤစံး ကဲထီၣ်
 ဘၣ်ကိၢ်ခိၣ်ခံန့ၣ်အဆၢကတီၢ်တၢ်လီၢ်တၢ်ပျီတခါလၢတၢ်
 ဟံၤယၢ ပိၣ်မုၣ်ပိၣ်မၤ(၁၂) ဂၤဘၣ်တၢ်မၤတရီတပါအဝဲ
 သ့ၣ်ဒီးလၢအကျါဖိသၣ်ပိၣ်မုၣ်(၁၉)နံၣ်တဂၤဘၣ်တၢ်မၤ
 တရီတပါအိၣ်လီၤ. ပုၤပိၣ်မုၣ်လၢအကိးသတြီထီၣ် ဒ်အံၤ
 တဖၣ် လၢတၢ်ကဟုကယၢ်ဒီသအိးလၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်
 ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်လၢအမၤစၢ အဝဲ
 သ့ၣ်အဂီၢ်စုကဝဲတမံၤမံၤအိၣ်လၢအစုပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤတၢ်လံၤဘၢလၢ ကိၢ်ပၤကံၤတတၢ်တဖၣ် တၢ်တ
 ဟ့ၣ်အခွဲးလၢပိၣ်မုၣ်ဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကမၤလိဘၣ်ဒီး
 ဘၣ်တၢ်ဘၣ်အယိ “မၤလၢလၢ” ပိၣ်မုၣ်ဖိ(၁၆)နံၣ်တဂၤ
 သးအိၣ်ဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်လံၤဘၢတဖၣ် ကြးဟ့ၣ်
 တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢလၢပုၤပိၣ်မုၣ်တဖၣ်ကမၤလိမၤဒီးဘၣ်တၢ်
 အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၁၂နံၣ်, လၢအိးကထိဘၣ်ဖဲမ့ၢ် ကိၢ်
 ရၢအဝုၢ် ဖဲမၤလၢလၢသိၣ်လိဖိသၣ်အခါ တၢ်လံၤ ဘၢတ
 ဖၣ်န့ၣ်လီၤခးအိးကျိမ့ၢ်တၢ်လီၤလိၢ်လီၤလးလၢအဝဲဒၣ်
 တသံဝဲဒၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်စိၣ်အိၣ်ဆူကီၢ်အဲကလံး
 တၢ်အဲးကူကွၢ်ကွၢ်အိၣ်, မၤစၢလၢ်အခးန့ၣ်လီၤ. မၤလၢ
 လၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲစံးဝဲ “ယအိၣ်မူဘၣ်ဒ်းအယိ ယဒုး
 သ့ၣ်ညါဟီၣ်ခိၣ်လီၤ.” ဖဲအဝဲဒၣ်အိၣ်ဆူထီၣ်က့ၤအခါ
 ဘၣ်တၢ်သမံသမိးသံကွၢ်သံဒီးအိၣ်လၢ ပုၤကွဲး တၢ်ပရၢပ
 စၢ်တဖၣ် ဒီးအဝဲဒၣ်စံးဆဲးတနံၤအံၤ ယအိၣ်မူဘၣ် ဒ်း
 ကစိဒီး, ဒီးသုထံၣ်ဘၣ်ယၢလံၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်မူအသီတ
 ခါလၢမၤလၢလၢမၤဒ်အံၤအယိဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ဝဲလၢ
 တၢ်လံၤဘၢတဖၣ်မၤတရီတပါ မၤအာမၤနးပုၤပိၣ်မုၣ်တ
 ဖၣ်လၢ အိၣ်လၢ ပၣ်ကံၣ်စတၢ်အပူၤတဖၣ် ဟီၣ်ခိၣ်သ့ၣ်
 ညါဘၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်ခိၣ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘါကရၢတ

ဖၣ် ထုကဖၣ်လၢမၤလၢလၢအဂီၢ်တကးဘၣ် လၢဝုၢ်ကရၢ ခွဲၤအပူၤပူၤကမျၢၢ် လၢအကထိကလးသ့ၣ်တဖၣ် ဆီၣ်ထွဲ အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကီၢ်မုၢ်န့ၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ပနီၢ်ခိ က့ၢ်ဂီၤလၢအဖိခိၣ် လၢတၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ် တမ့ၢ် တၢ်နီၣ်တမံၤလၢအဂီၢ် ဘၣ်ဆၣ်လၢထံကီၢ်တနီၤနီၤတၢ်လီၤ ဆီအိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါပမိၢ်ပျၢ်လၢအဖိခိၣ်တတီၤ လၢ တအိၣ်ဒီးတၢ်ကူတၢ်သိးနီၣ်တမံၤဘၣ်န့ၣ် မ့ၢ်အ ထီၣ်ဒါ ပျၢ်ဝီတဖၣ်အတီၤတကးဒီးဘၣ်ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤတဖၣ်က ထုၣ်ဖျဲး ထီၣ်လၢ တၢ်မၤတရီၤတပါ , တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး အဝဲ သ့ၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဘူးလဲတဒီးသိးဘၣ်အယိ အဝဲသ့ၣ် ကိးသတြီထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကီၢ်စွဲးစလဲၣ်အပူၤ ပျၢ်လၢအကိးသတြီထီၣ် တၢ်တဖၣ်ဖဲ ၂၀၁၄န့ၣ်, ဖျါထုသတြီကအိၣ်ဝဲဒ်အယိ ပျၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိတဖၣ် ဘၣ်သုးလီၢ်သုးကျဲအယိတကးဘၣ် လၢတြၢစ့ၣ်လဲၣ်ပျၢ်အိၣ်ဒီးကွဲးနရီၤတၢ်ကိးသတြီထီၣ်ဒ်န့ၣ် အသိး အိၣ်လၢတူၤန့ၣ်ပျၢ်အမံၤန့ၣ်လဲၣ်လၢတဂၤ လၢမိၢ် ပျၢ် အဖိခိၣ် တၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤဝဲ “ ယ နီၢ်က စၢ်, ယ နီၢ် ခိ, ယပာဘၣ်အိၣ် တမ့ၢ်ပျၢ်နီၣ်တဂၤအတၢ်ဘၣ်.” လၢတၢ် အိၣ်သးဒ်အံၤအယိပျၢ်တလၢဘၢတဖၣ်မၤပျၢ်မၤဖုးအိၣ်န့ၣ် လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပျၢ်လၢအဆီၣ်ထွဲအမံၤန့ၣ်လဲၣ်လၢတဖၣ်လဲၣ် န့ၣ်ဆူတၢ်ဂဲၤကလံၣ်အဖးဖးဒိၣ်အပူၤဒီး ကိးသတြီ ထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢကီၢ်အမဲရကကီၢ်ဝဲၣ်တနီၤနီၤအပူၤ တၢ်ဟ့ၣ် တၢ်ပျဲလၢ နီၢ်ဒီးသိးသိးအိၣ်ယုာ်ဒီးဖျါအသးသ့ဝဲမ့ၢ် လၢ ကီၢ်ဖြၣ်စ့ၣ်န့ၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်အိၣ်ဒ်တၢ်လၢ အဖိး သဲစးတခါအသိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၁၁န့ၣ် လၢကီၢ်ဖြၣ်စ့ၣ် အဘျီၣ်ဒိၣ်အပူၤ လၢတၢ်ဒီးတုၤဒီးဖျါအသးလၢ နီၢ်ဒီးသိး သိးန့ၣ် တၢ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲဘၣ်. မ့ၢ်လၢတၢ်တဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ ဘၣ်အယိ မ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်တဲၤ ဒီးတၢ် သဘံၣ်သဘုၣ်တနီၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ဖြၣ်စ့ၣ် ပျၢ်(၇၀)မျှ ကယၤစံးဝဲမ့ၢ်ထဲတၢ် အိၣ်တပူၤလီၤန့ၣ်တလိာ်လၢကဖျါ အသးဘၣ်. တၢ်မၤကွၢ်ဖဲ ၂၀၁၂န့ၣ် တၢ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်စံးဆၢ

ဒ်န့ၣ်လီၤ.

လၢခ့ၣ်ဆၢကတီၢ်ခဲ အံၤကီၢ်ဖြၣ်စ့ၣ်အပူၤပျၢ် (၆၇)မျှကယၤတူၢ်လိာ်တၢ်ဒီးတုၤဒီးဖျါလၢနီၢ်ဒီးသိးသိးဒီး (၄၉) မျှကယၤတူၢ်လိာ်လၢ တၢ်အိၣ်ယုာ် ဒီးသိးသိး သ့ ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ကွၢ်လုာ်န့ၣ်ပျၢ်အဖိဒီးဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ် သးဝဲလီၤ.

ပူၤဆံၤယၤရွဲယုးမ့ၢ်ပျၢ်တဖၣ်လၢ အပၢ်ဆၢတၢ်လၢ ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤတဖၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပူၤလီၤ. အဝဲသ့ၣ် တဖၣ်အမံၤန့ၣ် ကွၢ်ဖဲပျၢ်ကကိးဒီး အဝဲသ့ၣ်အမံၤန့ၣ် ဒိၣ် ထီၣ် ကွၢ်ကွၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ပျၢ်လၢအထီၣ်ဒါဝဲ ပျၢ် တ့ၤ (ရးရှါကီၢ်ခိၣ်) အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ တဖၣ်န့ၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲဒ်လၢ အ့ၣ်ထၢၣ်နဲးအပူၤဖဲ ၂၀၁၂န့ၣ် , လၢဖျၢ်တြုၤအရံၤ(၂၁) သီအနံၤလၢ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်မၤဝဲ ပၣ်တံၣ်, တၢ်ထုကဖၣ်အခါပၤကီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤဖီၣ်အဝဲ သ့ၣ် အခိၣ်သၢဂၤ, ထၢန့ၣ်ဝဲဒ်လၢတၢ်ဒုးယာ် အကပိၤပူၤ န့ၣ် လီၤ. လၢတၢ်စံၣ်ညီၣ်အကီၢ်အမဲၣ်ညါ ဟီၣ်ခိၣ်ဒိ တ ဘၣ်အသးစၢ်ဆၢလၢပျၢ်တဖၣ်အံၤဒိၣ်မး. အပူၤခံၤလၢတၢ် ဖီၣ်အဝဲသ့ၣ်ပျၢ်အိၣ်တ့ၢ်လၢတၢ်ချၢတဖၣ်ထီၣ်ဒါပူၤတ့ၤအပ ဒိၣ် လၢအိၣ်တ့ၢ်လၢတၢ်ချၢတဖၣ် ထီၣ်ဒါပူၤတ့ၤအပဒိၣ်လၢ အဆီၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ပျၢ်ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤတဖၣ်အယိလီၤ.

ဖဲ ၁၉၇၀န့ၣ်တုၤ၁၉၈၀န့ၣ် အဘၢၣ်စၢၤအဆၢက တီၢ် ကီၢ်အၣ်ကွဲၣ်ထံန့ၣ်အတၢ်ဒုးအလၢအအာတခါ လၢ တၢ်ဒုးတဘျီအံၤပူၤလီၤမၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအမိၢ်လၢအအိၣ် လီၤ တဲာ်တဖၣ်အဲၣ်ဒီးဝဲလၢ ပဒိၣ်ကဒုးသ့ၣ်ညါ အဝဲသ့ၣ် လၢ အဖိတဖၣ်လီၤမၢ်ဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဒိၣ်တမၤတၢ်နီၣ်တ မံၤ အယိ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ် အဲၣ်ဒီးဒီးကိး သတြီထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢပဒိၣ်တမၤတၢ်နီၣ် တ မံၤ ဘၣ် အယိ အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အသးကိးနွံဒီး ဖဲ မ့ၢ် လွံၢ်နံၤ လၢဘျုးနီၤအရံၤစ အကျးဖးဒိၣ်တဖျါ အမဲၣ် ညါအိၣ်လံအနံၣ်(၃၀)လံန့ၣ်လီၤ. ဖဲ ၂၀၀၆န့ၣ်ပျၢ်တဖၣ် အံၤစံးဝဲဒ်လၢတဟံၣ်ပဒိၣ်တဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အဒုၣ်အဒါ ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်ကိးသတြီထီၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အတၢ် ဘၣ်သးတုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ.

ထံၣ်ကီၢ်ပဒိၣ်ပပျံၣ်တဖၣ်စံးဝဲလၢ ပျၢမုၢ် ပျၢသးပျၢ တဖၣ်အံၤမ့ၢ်အပျၢထီၣ်လံၤခါ.ဝဲ(၁၉၈၀)နံၢ်ပဒိၣ်ပပျံၣ်တဖၣ်ထူးထီၣ်ဝဲသဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်မၤအသးလၢတၢ်ဒုး အခါ တၢ်ကဲထီၣ်အသးတဖၣ်န့ၣ် မ်တၢ်သု တမၤဖျါထီၣ် အီၤတဂ့ၤအယိ မိၢ်ပၢ်လၢအဖိအလံၤလီၤမၤတဖၣ်န့ၣ် တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢအဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအသးအိၣ်လံဝဲ (၈၀)လံ. မ့ၢ်အိၣ်ဝဲထဲအံၤထဲန့ၣ်သန့က့ ကိးနွံဒဲး တုၤအတုၤ ယီၤလၢ မ့ၢ်လွံၢ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်ဒီး ပျၢဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၢ် ဒံးသိး သိးအဂီၢ် အဝဲသ့ၣ်ပၢ်ဖျါထီၣ်အတၢ်ဘၣ်အသးဒီး ကိးသတြီထီၣ်ဝဲဒၣ်တုၤခဲကနံၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်အဖြးကၤကလံၤထံးန့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါဒီးကိးန့ၣ်စ့ၢ်ကိးအမံၤလၢ “ တၢ်မၤတရီၤတပါပျၢပိၣ် မုၢ်တဖၣ် အဝဲ ခိၣ် ” န့ၣ်လီၤ. ဝဲ ၂၀၀၉န့ၣ် အဆၢကတီၢ်ထံ ကီၢ်ပဒိၣ်လူၤယိထံဝဲဒၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တခါဒီးထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢပျၢပိၣ်ခွါလွံၢ်ဂၤအ ကျါတဂ့ၤန့ၣ် မ့ၢ်ပျၢတဖၣ်လၢအမၤတရီၤတပါဒီး မၤဆူၣ် မၤစိးပျၢပိၣ်မုၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲ ၂၀၁၂န့ၣ်န့ၣ် ပျၢနီၣ်ဂံၢ်တဂၤလီၢ်ဂၤအကျါ ပျၢတကယၤခံဆံနွံဂၤန့ၣ် ဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ်မၤစိး မၤတရီၤတပါအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတၢ်မၤတရီၤတပါပျၢပိၣ်မုၢ်(၃၆)ဂၤအကျါန့ၣ် အတၢ်ဂ့ၢ်လဲၤတုၤဝဲလၢစံၣ်ညီၣ်ပီတုၤအဘျီၣ်ပျၢထဲတဂၤန့ၣ်လီၤ.

ဝဲလၢဖျၢတြုၤအါရံၤအပျၢဖိသ့ၣ်မုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်သီသီတဂၤဘၣ်တၢ်မၤတရီၤတပါအီၤလၢပျၢတဖၣ်ဒီးသံဝဲဒၣ်လီၤ. တၢ်ကူးအကိၢ်ဘိ, တၢ်ကူး တၢ်ကွံၣ် အမိၢ်ပျၢတက့ၢ်တက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.အအံၤတဘျီကီၢ်အဖြးကၤကလံၤထံး ကမ့ၢ်တဖၣ် တူၢ်တန့ၢ်ခိၣ်တ ကဲလၢဘၣ်ဒီး တၢ်ကိးသတြီအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ ထံၣ်ကီၢ်ပဒိၣ်အပျၢန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပိၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်စးထီၣ်ကိးသတြီထီၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးဂဲၤလိာ်ဝဲ

အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်လၢကီၢ်ဒိတဘျီအပျၢန့ၣ်

တၢ်မၤအမၤနး, မၤတရီၤတပါပျၢပိၣ် မုၢ်ပိၣ်မၤတဖၣ် အံၤ အိၣ်တ့ၢ်လံၤလၢ ထံၣ်ကီၢ်တဘျီဘၣ်တဘျီအပျၢအ အါဒီးအစ့ၤခဲလၢလီၤ. ပျၢလၢအဘၣ်တူၢ်တၢ်တဖၣ် မ့ၢ်လၢ တၢ်အခွဲးအယၢ် တအိၣ်ဘၣ်အယိ, တူၢ်ကစု န့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အိၣ်ထီၣ်တဘျီယိ တမ့ၢ်ဘၣ်ထဲလၢပိၣ်မုၢ်ပိၣ်မၤဖိလၢဘၣ်. မ့ၢ်ပျၢလၢအမၤအမၤနး, မၤကျဲးပျၢပိၣ်မုၢ်တဖၣ် ပျၢပိၣ်ခွါ, ထံၣ်ကီၢ်ဖိတဖၣ်ကိးသတြီထီၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

လၢအပျၢတစိဘၣ်တစိပိၣ်မုၢ်တဖၣ် ဘၣ် တၢ်မၤတရီၤတပါ, မၤဆူၣ်မၤစိးဒၣ်အီၤထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤတရီၤတပါဒီးမၤဆူၣ်မၤစိးအံၤကဲထီၣ်က့ၤတၢ်ဆါတခါလၢအဘၣ်ကူဘၣ်ကဲဆူၣ်တၢ်လီၢ်တတီၤဘၣ်တတီၤဒီး ဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒိတဘျီန့ၣ်လီၤ. ခုခါဆၢကတီၢ်ခဲအံၤပျၢလၢဟူးဂဲၤတၢ်လၢ ဖိသ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပိၣ်မုၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ် မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီး ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခွဲးယၢ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ် အိၣ်ထီၣ်အါ မးအဖိခိၣ် မ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ပိၣ်မုၢ်ပိၣ်မၤ တဖၣ်အဂီၢ်လၢကီၢ်ဒိသအလီၤက့ၤသးမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူဟီၣ်ခိၣ်ဒိတဘျီမ့ၢ်ဂ့ၢ်သိးကိးန့ၢ် ဘၣ်က့ၤတၢ်ဘၣ် တၢ်ဘၢဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အလၢအပျဲၤဖိ ပိၣ်မုၢ် တဂၤအ သိးမ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်တတီၤတလီၤဒီး တၢ်မၤသအူး သပျီသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအိၣ်လီၤမူၤလီၤမၤဒီးအိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၢဝဲတ သ့လၢလုၤတက့ၤဘၣ်. တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤက အိၣ်ဖျါ ထီၣ်ဒီး တၢ်ဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး ကအိၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲသပျၢကတၢ်ဖဲပျၢကိးဂၤဟူးဂဲၤလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပိၣ်မုၢ်တဖၣ်တကြးဟူးဂဲၤလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်သဘျီဒီးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အဂီၢ်ဘၣ်ခါ.

တၢ်ဝံသးစူၤ မၤန့ၣ်တၢ်ခဲလၢာ်

မိၢ်တၢ်(မိၢ်လးအူ)

စီၤလုၢ်ပွၤဒိၣ်မ့ၢ်ဖိတၢ်လၢအနၢ်လီၤ,ဟ်ကဲမိၢ်ပာ်ထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ဒီးအဝဲခွါတၢ်ဒီးအဒုမုၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. အဒိပုၢ်ဝဲၢ် ယုၢ်ဒီးအပၢ်စ့ၢ် ကိးမၤန့ၣ်အီၤ ထီၣ်ဘိဖျိအဝဲမ့ၢ်ပွၤလၢအသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါအယိန့ၣ်လီၤ. အဝဲ အိၣ်လၢ အဟံၣ်ဒီးမၤစၢအမိၢ်အတၢ်ဒီးမ့ၢ်မ့ၢ် အဝဲဒီးအပုၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ပွၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, အိၣ်ဒီးတၢ်မၤတၢ်လၢအလီၢ်အကျဲဒုၣ်ဝဲဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ်လါလဲဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လုၢ်ပွၤဒိၣ်တၢ်ခိဖျိတဖျိအတီၢ်တဆံဒီးယုဖံးယုမၤတညီအယိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. အဝဲဒီးအပုၢ်ယုၢ်ဒီးအပၢ်စ့ၢ်ကိးမၤန့ၣ်အီၤ, မၤန့ၣ်အီၤထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

လုၢ်ပွၤဒိၣ်မ့ၢ်ပွၤလၢ ထီၣ်ဘိအိၣ်ဒီးမဲးနံၤကမ့ၢ်, ကွၢ်လၢပွၤမၤအီၤန့ၣ် မၤဝဲခဲလၢာ်လီၤ. တဘျီတခိၣ်အသကိးဖိလၢအရုဒီးအီၤတဖၣ်တဲအီၤလၢ “နဲတၢ်န့ၣ်လီၤကံၤဖိပုၤမၤတၢ်ဖိအသိး, နအိၣ်ဘျးအိၣ်သါတချး, ပုၤမၤန့ၣ်န့ၣ်, မၤအိၣ်န့ၣ်န့ၣ်ထီၣ်ဘိလီၤ.” လုၢ်ပွၤဒိၣ်န့ၣ်ထီၣ်ဒီးတဲဘၣ်အသကိး “ပအိၣ်လၢဟံၣ်ပုၤဒီးပဘၣ်မၤဝဲသၢ်. ယပုၢ်ဒီးယဝဲဒဲၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤယုကျိၣ်ယုစ့အယိယဘၣ်

မၤစၢယမိၢ်အတၢ်လီၤ. တမံၤယသ့ၣ်ညါလၢယမိၢ်န့ၣ်အဲၣ်ယဒီးသးကညီယဒိၣ်မးလီၤ. ယပၢ်မ့ၢ်တဲအယၤထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် အိၣ်လၢယကပၤထီၣ်ဘိဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါယလီၤ.” အတံၤသကိးတဖၣ်သံကွၢ်အီၤ “ဘၣ်မၤန့ၣ်အယိန့ၣ်ကွၢ်န့ၣ်တမုၢ်ဘၣ်လဲၣ်. ယအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဒိၣ်မးလီၤ. နတဲဘၣ်ယၤကသ့ၣ်စါ.” လုၢ်ပွၤဒိၣ်တဲထီၣ် “ယကဘၣ်ဒီးစဲးအတီၢ်တဆံဘျးထီၣ်လံ. ယဂုၢ်ကျဲးစးဖးလံၣ်ဒ်သိးကဖျိတၢ်ဒီးစဲးအဂီၢ်ဘၣ်ဆၣ်တန့ၣ်ယလဲ ကွီ, ဟါခိယလဲသံကွၢ်လံၣ်လၢသရၣ်အဟံၣ်ဒီးယဟဲ က့ၤအဆၢကတီၢ်ယထံၣ်လၢယဒုမုၢ်ကတီၢ်တၢ်လၢကျဲကပၤယုၢ်ဒီးပိၣ်ခွါတၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဲတၢ်ယကန့ၣ်ဒီးတဲဘၣ်ဒီးယပုၢ်ဒုမုၢ်, ယဒုမုၢ်အမဲၣ်ထံလီၤအယိယတူၢ်တကဲဘၣ်ဒီးယလဲထီၣ်ပိၣ်ခွါတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပိၣ်ခွါလီၤယံၢ်ဒီးယတီၢ်အိၣ်ဒီးသ့ၣ်ဒုအယိထီၣ်တၢ်ဆါလီၤ. ထဲန့ၣ်တဘျီသရၣ်ကွီခိၣ်ဟ့ၣ်ယတၢ်ကမုၢ်လၢ တဘၣ်န့ၣ်လီၤဒီးစဲးလၢဘၣ်လီၤ. တုၤယက့ၤတုၤဟံၣ်တခိယတဲဘၣ်ယမိၢ်ယပၢ်, ယမိၢ်ကန့ၣ်ယဘၣ်ဆၣ်ယပၢ်တၢ်တကန့ၣ်ဒီးတန့ၣ်ယဘၣ်. န

ကယံ တံ လာယ ပုဒ် မုန်လံင်အီၤ သ့ၣ်တ ဖၣ်ခဲ လၢာ် လီၤ.”

လုၢ်ပွၤဒိန်အမိၢ်အဟံၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ်ပှၤကဲဒိန် ကဲ ပှၤတဖၣ်အသိး အဝဲဒီးအပုၢ်မ့ၢ်လဲၤတၢ်မၤဒီးမ့ၢ်ဟးတပူၤ လၢာ် လုၢ်ပွၤဒိန်ဘၣ်နီၣ်န့ၣ်အီၤသိလုၣ်ဒီး လဲၤဆှၢ အဝဲ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.ဟံၣ်ဖိယိဖိအိၣ်မ့ၢ်အဆၢကတီၢ်ဒ်လဲၣ်လုၢ် ပွၤဒိန်တအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်တဘျီယီဘၣ်. ထီၣ်အိၣ်ဒ် မ့ၢ်ထဲ တဂၤမိၤလီၤ. ကိးနံၤဒဲး အမိၢ်မၤဟံၣ်န့ၢ် အီၤမ့ၢ်ဒီးက သူဒီးဖဲ အဝဲအိၣ်မ့ၢ်အဆၢကတီၢ်အမိၢ်အိၣ်လၢအကယၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ယုနံၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢဟံၣ်ဖိယိဖိတဲသကိး တၢ်ဒီးပၢ်တဂၤတဲထီၣ်ဝဲခဲမုၢ်ဆုၣ်ယသကိးမုၢ်တဂၤက ဟဲဟးဒီးအဖိမုၢ်တဂၤလီၤ.လၢညါပအိၣ်သကိးဘၣ် ယုၣ် ကျိတပူၤယီဒီး ယဟံၣ်အီၤဒ်ယဒုမုၢ်တဂၤအသိးလီၤ. အဝဲအိၣ်ဒီးအဖိမုၢ်တဂၤဒီးယဘၣ်န့ၢ်ယသးလၢယဖိခွါ ဒိန်လီၤ.သံကွၢ်အမါလၢ “မိၢ်ဧၤ,နတၢ်ဟံၣ်သးဒ်လဲၣ်.” မါ တခီတဲဆၢ “နမ့ၢ်ဆိကမိၣ်လၢအ ဂုၤဒီးမ့ၢ် တၢ်ဝံၤခဲ လၢာ် လီၤ.” ဟံၣ်ဖိယိဖိတဲသကိးတၢ်အခါ လုၢ်ပွၤဒိန်ကန့ၣ် ဟ့ၣ်လၢတြၢခိၣ်ထံးပွဲၤမးဒီးတၢ်သးခုလၢအဝဲကထီၣ်ပှၤ ဒီးဆိဟံၣ်ဆိယီအယိလီၤ.

မုၢ်ယုနံၤကဘၣ်လၢအန့ၣ်ရံၣ်တဆံယၣ်ယၣ် သိလုၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢ ကရၢၢ်ပူၤဒီး လုၢ်ပွၤဒိန်လဲၤသကါဝဲ တမ့ၢ်တဖၣ်လီၤ. အဟံၣ်ဟဲထီၣ်ဒီးထံၣ်ဝဲလုၢ်ပွၤဒိန်, မၤအ စိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖိတၢ်လံၤဒီး ထၢၣ်တဖၣ်လီၤ.ဖဲပှၤတမ့ၢ်ဟဲအ ဆၢကတီၢ် လုၢ်ပွၤဒိန်မၤတၢ်လၢကရၢၢ်ပူၤ ဒီးအသကိးဖိ လၢာ်ဂုၤန့ၣ်လီၤ. လၢာ်ဂုၤမၤစၢလုၢ်ပွၤဒိန် ဖဲတၢ်သ့အိၣ်ဒီး အီၤလီၤ.မုၢ်ကနီၣ်ဖိတဂၤထံၣ်လၢပှၤအါဂၤမၤနးလုၢ်ပွၤဒိန် လီၤ.တနံၤထံၣ်ဝဲလၢာ်ဂုၤဒီးသံကွၢ်ဝဲ လုၢ်ပွၤဒိန်တဂၤမ့ၢ်ပှၤ မၤတၢ်ဖိဖဲအံၤဧါ. လၢာ်ဂုၤတဲဆၢဝဲ “တမ့ၢ်ဘၣ်. လုၢ်ပွၤ ဒိန် မ့ၢ်ဖိခံၣ်တဂၤ လၢအပုၢ်ဒုမုၢ်အယိ အဟံၣ်ဒီးအဝဲတဖၣ် သးဒိန်အီၤ, မၤအီၤဒ်ပှၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ. လၢ အပုၢ်ဒုမုၢ်အယိ တဒီးဝဲဘၣ် အတီၤတဆံဘၣ်ဒီးအ ဝဲ

ဒီးအပုၢ်တဖၣ် ဟံၣ်ဆံးအီၤလၢ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တ အိၣ် အယိလီၤ. မုၢ်ကနီၣ်ဖိလၢအမ့ၢ်ဝါဝါသးကညီၤဘၣ် အီၤလီၤ.

တဂီၤ လုၢ်ပွၤဒိန်မၤပျီၤဒီးပူၤအခါ ဝါဝါ လဲၤဆူ အ အိၣ်ဒီးလုၢ်ပွၤဒိန်တဲအီၤလၢတဘၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤဖဲအံၤတဂုၤ. ပှၤသးပှၤမ့ၢ်ထံၣ်ဒီးတဂုၤဘၣ်. နမ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢကဟံးဒီး ယဝဲခွါလီၤ.ဝါဝါတဲထီၣ်ဝဲ “လုၢ်ပွၤဒိန်ဧၤ,ယတမ့ၢ်ပှၤလၢ အအဲၣ်ကျိၣ်အဲၣ်စ့ဘၣ်. ယမ့ၢ်ဒ်ပှၤတဂၤလၢအဲၣ်ပှၤသး ဂုၤ ဒီးခုဝဲခုမၤတၢ်လီၤ. ယထံၣ်ဘၣ်နဝဲခွါလံ, သနကု လၢယကယုထၢလၢသးသမူထံသကိးအဂီၢ်ဒု တညီကဲၣ် ဆိးဘၣ်. လုၢ်ပွၤဒိန်သံကွၢ် “ဝါဝါဧၤ, ခဲမုၢ်ဆုၣ် နကကု လီၤ. ယအိၣ်တုၢ်ဒုကသးသယုၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝါဝါတဲ ဆၢ, ယဲ စ့ၢ်ကိးဒ်နတဲအသိးလီၤ. ယကသ့ၣ်နီၣ်န့ၣ်ထီၣ်လီၤ.ဒီတ နကကျၢလုၢ်ပွၤဒိန်ဒီးဝါဝါမံတန့ၢ်ဘၣ်. လုၢ်ပွၤဒိန်ဟးထီၣ် လၢလီၢ်မံပူၤဝံၤစံၣ်လီၤဟးလၢကရၢၢ်ပူၤလီၤ. ဝါဝါန့ၣ်ကွဲမံ တန့ၢ်ဘၣ် ဒီးကွၢ်လီၤတၢ်ထံၣ်လုၢ်ပွၤဒိန် ဒီးလဲၤ ဝဲဆူအ အိၣ်လီၤ. လုၢ်ပွၤဒိန်တဲဝါဝါလၢ “ဝါဝါဧၤ, ခဲမုၢ်ဆုၣ် နက ကုလီၤ.နတမံဒဲးဖဲန့ၣ်.နဒီးသိလုၣ်နခိၣ်ကမူမိၣ်.” ဝါဝါ တဲဆၢအီၤလၢတဘၣ်ကိၢ်တၢ်နီၣ်တမံတဂုၤ.ထဲတမံယက ဘၣ်လီၤဖးဒီးန့ၢ်, ယသးကညီၤန့ၣ်ဒိန်မးလီၤ. လုၢ် ပွၤ ဒိန် တဲ ထီၣ်ကဒီးဝဲ, “ဝါဝါဧၤ, လၢယသးပူၤ ထံၣ် ဘၣ်န့ၣ်တ ဘျီယီ အဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဒိန်မး. တဲယဲန့ၣ်တဘျီဘၣ်. ပှၤအါဂၤ သ့ၣ်ညါလၢ မုၢ်တနံၤနက ကဲထီၣ်ဘၣ်ယ ဝဲ ခွါ အမါ လီၤ.ယအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကအမိၣ်အါအယိယမံတန့ၢ်ဘၣ်.

ဝါဝါတဲဘၣ်လုၢ်ပွၤဒိန်လၢ ဒ်နတဲအသိး ယဲစ့ၢ် ကိးယအဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဒိန်မးဒီးလီၤဖးဒီးန့ၣ်တကဲစ့ၢ်ကိး ဘၣ်.လၢ ဟံၣ်ဖိခိၣ်တခီ ဝါဝါအမိၢ်တဂၤ ဂဲဆၢထၢၣ် တ ထံၣ် အဖိမုၢ်အယိဖုးသံပျီၢ်ဂီၤ.ဟးယုအဖိမုၢ်ဒီးထံၣ်စိ အ ဖိ မုၢ် ဒီး ဟဲဆူအဖိမုၢ်အိၣ်ထံၣ်ဝဲဒီးလုၢ်ပွၤဒိန်အယိ အသးဒိန်ထီၣ်ဒီးတဲဝဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တအိၣ်,မိၢ် ပှၤပုၢ်ဝဲတအဲၣ်န့ၢ်,တကျၢသံကျါသံ သ့ၣ်ညါလီၤနတၢ် အိၣ်မူထီၣ် ယတဘၣ်သးန့ၢ်ဒီးယဖိမုၢ်နီၣ်တစဲးဘၣ်

လီၤ. ဝါဝါ အမိၢ်ကိးကွၢ်အီၤထီၣ်ဆူဟံၣ်ဖိခိၣ်ဒီး အမိၢ်ဇူ အီၤကလၢ်အီၤ,မံဝဲတန့ၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဆ့ၣ်ဝါထီၣ်ဒီး ဝါဝါ အမိၢ် တဲဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢ်ဝံၤ က့ၤဝဲဆူ အိၣ်တၢ်လီၢ် န့ၣ်လီၤ.

လုၢ်ပွၤဒိၣ်အပၢ်ဒီးအပုၢ်အဝဲၢ်တဖၣ်ဇူအီၤတဲဆါ အီၤအကလုၢ်ကလုၢ်န့ၣ်လီၤ. လုၢ်ပွၤဒိၣ်တတဲဆါနီတ ထံၣ်ဘၣ်.ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်မိၢ်တဂၤသးကညီၣ်ဘၣ်အဖိ ခွါ အံၤဒီး အမဲၣ်ထံလီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပၢ်ဟးထီၣ်ဝံၤ အမိၢ် ကိးယီၤလုၢ်ပွၤဒိၣ်လၢအးဖိပူၤဒီးတဲဘၣ်အီၤ, “ဖိခွါဧ, တဘၣ်သးဟးဂီၤတဂ့ၤ. ထီၣ်မိမိအိၣ်လၢနကယၤန့ၣ်လီၤ.” လုၢ်ပွၤဒိၣ်ဖိးဟုထီၣ်အမိၢ်လၢတၢ်သးတမုၢ်ပူၤဒီး တဲဘၣ် အမိၢ်လၢ “မိမိဧ, တဘၣ်ကိၢ်တၢ်တဂ့ၤ, ယတၢ်ကူၣ်ဘၣ် ကူၣ်သ့တအိၣ်သန့က့ၤကဂ့ၢ်ကျဲးစး မၤတၢ်ဒ်သိးကကဲ ထီၣ်ပုၤမံၤဟူသ့ၣ်ဖျါတဂၤလီၤ.”

မုၢ်နံၤမုၢ်သီတဖၣ်လဲၤတရံးအသး လုၢ်ပွၤဒိၣ်မၤ တၢ်ဆူၣ်ဒိၣ်မးလၢပုၤဘျီသီလုၣ်အလီၢ်မုၢ်ဂ့ၤ,ထံၣ်ပုၤလိၣ် တၢ်မၤစၢတဖၣ် မၤစၢဝဲထီၣ် အသးပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဝံသး စူၤ,တၢ်သးကညီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝါဝါဒီးလုၢ်ပွၤဒိၣ်ထီၣ်တဲကျၢ လိၣ်သးဒီးလီၤတဲစိသ့ၣ်ညါဒီးန့ၣ်ဟူဘၣ်လိၣ်သးအဂ့ၢ်အ ကျိၤ န့ၣ်လီၤ. တနံၤဝါဝါဆဲးကျိးဒီးအီၤဒီး တဲဘၣ်လုၢ် ပွၤ ဒိၣ်လၢအမိၢ်ကဖျိအီၤဒီးသ့ၣ်ခိၣ်ဖးဒိၣ်အဖိခွါတဂၤလီၤ.

တနၢ်အံၤယကခိးနၢ်လီၤ. နဟဲမ့ၢ်တတူၤဘၣ်တ ခီ ယဆိကမိၣ်တဘျီလၢဘၣ်. လုၢ်ပွၤဒိၣ်ဘၣ်ကိၢ် ဘၣ် ဂီၤတၢ်ဒိၣ်မးဝံၤယုအခွဲးလၢအသရၣ်အိၣ်လၢကဟးထီၣ် တၢ်မၤဝဲအံၤလီၤ. အသရၣ်တခီတသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်သးနီ တမံဘၣ်ဒီး တဲဘၣ်လုၢ်ပွၤဒိၣ်လၢ “နဟးထီၣ်သ့. ဘၣ် ဆၣ်သ့ၣ်ညါလၢထီၣ်ယတူၢ်လိၣ်နၢ်လၢယတၢ်မၤလီၢ်န့ၣ် လီၤ. နဟဲက့ၤမၤတၢ်ဒီးယၤသ့ကိးဆၢကတီၢ်ဒီးလီၤ.” လုၢ် ပွၤဒိၣ်စံးဘျးစံးဖျိၣ် သရၣ်ဝံၤဟးထီၣ်လၢအဝုၢ်ပူၤဒီးလဲၤ ဆူဝါဝါအအိၣ်လီၤ.

ဝါဝါတခီ ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီတၢ်လၢလုၢ်ပွၤဒိၣ် အ

ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်နၢ်ခီကဘၣ်တဆံတန့ၣ်ရံၣ်ဒီး လုၢ်ပွၤဒိၣ် လဲၤတူၤဆူဝါဝါကရၢ်ချၢဒီးခိးဝဲဒၣ်ဝါဝါအခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝါဝါတခီခိးဝဲအမိၢ်မ့ၢ်မံမးဒီးကဟးထီၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤန့ၣ် လီၤ. ဖဲအမိၢ်မံဘၣ်အသးအဆၢကတီၢ် ဝါဝါဟးထီၣ်ဒီး ထံၣ်ဘၣ်ဝဲလုၢ်ပွၤဒိၣ်တဘျီယီ သးခုဝဲဒိၣ်မးဒီး ဒီးထီၣ် သိလုၣ်ဒီးဝါဝါတဲဘၣ်လုၢ်ပွၤဒိၣ်လၢ ပကဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ် မဲၣ်ဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်ခဲလီၤ, ပဟံၣ်တအိၣ်, တၢ်ဖံးတၢ်မၤစ့ၢ် ကိး တအိၣ်ပကမၤဒ်လဲၣ်. လုၢ်ပွၤဒိၣ်တဲဘၣ်ဝါဝါလၢ တ ဘၣ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤတၢ်တဂ့ၤ. ယကတီၢ်ဆိပာ်စၢဟံၣ်တဖျၢၣ် လံ.ပကလဲၤအိၣ်ပာ်စၢဖဲန့ၣ်ဒီးယကမၤတၢ်လီၤ.

မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဝါဝါမိၢ်ထံၣ်လံာ်ပရၢဒီးအသးဒိၣ် တၢ်ဒီးဆဲးကျၢဝဲလုၢ်ပွၤဒိၣ်အပၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.လုၢ်ပွၤ ဒိၣ်အပၢ်န့ၣ်ဟူဝဲတဘျီယီတဲဘၣ်အမါလၢပုၤတဂၤအံၤတ မ့ၢ်ယဖိခွါလၢဘၣ်. ယပာ်အီၤလၢအမ့ၢ်ပုၤသံတၢ်တဂၤလံ န့ၣ်လီၤ. ဝါဝါဒီးလုၢ်ပွၤဒိၣ်အဲၣ်လိၣ်အသးဒိၣ်မး, လုၢ်ပွၤ ဒိၣ်ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤဂ့ၤမး, မ့ၢ်ပုၤလၢ အအဲၣ်တၢ်တီတၢ်လီၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဝံသးစူၤ လၢတၢ်မၤအပူၤ အယိ ဖဲအမၤတၢ်တပူၤလၢလၢ တၢ်မၤအခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အဲၣ်ဘၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တနံၤဝါဝါအဖါတံၢ်ဟဲဟးဒီးတဲ ဘၣ် လုၢ်ပွၤဒိၣ်လၢနမၤတၢ်ဒ်အံၤအသိးယကွၢ်နၢ်ယသး ကညီၣ်န့ၣ်ဒိၣ်မးအယိ ယကဟ့ၣ်လီၤနၢ်စ့ ဒ်သိးနကမၤ တၢ်ကလဲၤသးဘျၢ ဘျၢ ဆီဆီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.နတၢ်မ့ၢ်ဘၣ် ဂီၢ် ဒီးဟ့ၣ်က့ၤယၤ,တဘၣ်ကိၢ်ဘၣ်ဂီၤတဂ့ၤ. ဝါဝါဒီးလုၢ် ပွၤဒိၣ်သးခုဒိၣ်မးမ့ၢ်လၢအဖါတံၢ်ဟ့ၣ်လီၤဆိအီၤစ့လၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ.လုၢ်ပွၤဒိၣ်မၤတၢ်ဆူၣ် ဒိၣ်န့ၣ်ဒီးအလီၢ်, ဂုၢ်ကျဲးစးဝဲဂ့ၤမးအယိပာ်ဖျိၣ်ယာ်အစ့ န့ၣ်အါမးလံန့ၣ်လီၤ. တဟါဝါဝါတဲဘၣ်လုၢ်ပွၤဒိၣ်လၢ “ ကျီဧ, ယကတဲနၢ်တၢ်သးခုကစီၣ်တခါလီၤ. ” လုၢ်ပွၤဒိၣ် အသးကနိးဒိၣ်မးဒီး မၤအမါတဲဘၣ်အီၤချၢ ချၢ န့ၣ်လီၤ. အမါတဲဘၣ်အီၤလၢ “ယအိၣ်ထီၣ်ဒီးယဟးယသးလံ, ပ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ပဖိမုၢ်မ့ၢ်ဖိခွါတဂၤလီၤ. ” လုၢ်ပွၤဒိၣ် သးခုဒိၣ်မး ဒီးဖိးဟုအမါယံးယံးဖိလီၤ. မုၢ်နံၤမုၢ်သီ တ

ဖၣ် လဲၤတရံးအသးတုၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်လၢ ဝါဝါက အိၣ်ဖျၢၣ်အဖိဒီး အဝၤလဲၤဆၢအီၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ် ဒီးအိၣ် ဖျၢၣ်ထီၣ်အဖိခါဖိတဂၤဂၤ ပျဲးဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ န့ၣ်လီၤ.

လုၢ်ပျၢၤဒိၣ်ထံၣ်ဘၣ်အဖိအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဂၤဂၤဒီး အမၤစ့ၢ်ကိးအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ အယိအသးခုဒိၣ်မးလီၤ.ဝါ ဝါအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်သၢသီဝံၤက့ၤလီၤဆူဟံၣ်လီၤ. တၢ် ဆၢကတီၢ်ပူၤကွံၣ်(၅)နံၣ်ဒီးဖိခါတဂၤစ့ၢ်ကိးဒိၣ်ထီၣ်တ ဝဲးလံ, လီၤအဲၣ်လီၤကွံၣ် တဲတၢ်သ့ဒိၣ်မး ဒီးအမိၢ်အပၢ် အဲၣ်အီၤဒိၣ်မးလီၤ. ဝါဝါဒီးလုၢ်ပျၢၤဒိၣ် အိၣ်ယံၤဘၣ်ဆၣ် ထီၣ်ဆဲးကျိးဒီးလုၢ်ပျၢၤဒိၣ်အမိၢ်န့ၣ်လီၤ. လုၢ်ပျၢၤဒိၣ်အမိၢ် တခါသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢအလံၤခါဖိလီၤအဲၣ်လီၤကွံၣ်အိၣ်တ ဂၤအယိ အဲၣ်ဒိၣ်လဲၤဟးအိၣ်သကိးဝဲ ဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ် လဲၤဝဲတဘျီမ့ၢ်လၢပျံၤဘၣ်ဝဲအဝၤအယိန့ၣ်လီၤ.

လုၢ်ပျၢၤဒိၣ်ဆဲးကျိးအမိၢ်လၢ အဖိခါတဂၤတ နံၣ် အံၤ ကထီၣ်ကွီၤလီၤ. ဖံတဂၤသးခုဒိၣ်မးလီၤ. ဖဲလုၢ်ပျၢၤဒိၣ် ဒီးအမိၢ်တဲသကိးတၢ်ဆၢကတီၢ်အပၢ်တဂၤကန့ၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ်လုၢ်ပျၢၤဒိၣ်တၢ်အိၣ်သးခဲလၢ် လီၤ. ဖိခါတဂၤထီၣ်ကွီၤန့ၣ်တဘျီလၢလံအယိ ကိးမ့ၢ်ဟါ ဖဲး အပၢ်လဲၤတၢ်မၤဝဲဟဲက့ၤအိၣ်အဖိန့ၣ်လီၤ. တနံၤဖဲ ကွီ စံၣ် လီၤအဆၢကတီၢ် ဖုတဂၤအဲၣ်ဒီးထံၣ်အလံၤအယိ လဲၤ ဆူအလံၤအကွီန့ၣ်လီၤ.

ဖုတဂၤထံၣ်ထီၣ်အလံၤဖိဒီးသံကွၢ်ဝဲအမိၢ်အပၢ် အမံၤဒီးတဲဘၣ်အလံၤဖိလၢဖုကဟဲဟးဖဲအံၤ,ကဂဲလိာ် ကွဲးဒီးန့ၣ်, နၢ်ကွဲးတဲဘၣ်နမိၢ်နပၢ်တဂၤနီၣ်. အလံၤဖိတဲ ထီၣ်ဝဲဖုမ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဒီးယၤကဲထီၣ်တံၤသကိးလံနီၣ်. ကိးနံၤဒဲး ဖုတဂၤဟးထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤ ဒီးမၤတဂၤသံကွၢ် အီၤ, တဲထီၣ်ဝဲဖုမ့ၢ်စံးဒ်န့ၣ် န့ၣ်ဒီးယၤ ကဲထီၣ်တံၤ သ ကိး လံနီၣ်. ကိးနံၤဒဲးဖုတဂၤဟးထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤဒီး မၤတဂၤ သံ ကွၢ်အီၤ လၢကလဲၤဖဲလဲၣ် ဒီးတဲဆဲးဝဲလၢ ကလဲၤ တၢ်မၤ လီၤန့ၣ်လီၤ.ဘၣ်ဆၣ်တလဲၤတုၤလၢတၢ်မၤလီၤကအိၣ်တ

ဘျုးသီလံန့ၣ်လီၤ. ဖုတဂၤ လဲၤထံၣ်လိာ်သးဒီးအလံၤခါ ဒီးသံကွၢ်ဝဲနမိၢ်နပၢ်န့ၣ်တက့ၤဟးဆူအမိၢ်အပၢ်အိၣ် ယၤ.လံၤဖိတဂၤတဲဘၣ်အဖုလၢ “ယဖုအသးအာဒိၣ်မး,မိ မိပါပါက့ၤဟးတဘျီဘၣ်.အပျံၤဖုလီၤ.” လုၢ်ပျၢၤဒိၣ်မၤ တၢ် ဒီးမ့ၢ်ပူၤတဂၤ လၢ အ မံၤဟူသ့ၣ်ပျါလီၤ. ဝါဝါစ့ၢ် ကိး အိၣ် ဒီးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤ လီၤ. ဖုတဂၤဒ်သိးကန့ၢ်ဘၣ် တၢ် ဟ့ၣ် ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအဂီၢ် ဟဲလၢတၢ်မၤလီၤဒီးထံၣ် လိာ် သး ဒီး တၢ်မၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံၣ် ဝဲတဘျီယီဖုးဘၣ်မး အသး လီၤ.တၢ်မၤအခိၣ်တခါမ့ၢ်ဒုၣ်ဝါဝါ(လုၢ်ပျၢၤဒိၣ်)အမၤလီၤ. ဝါ ဝါတဲဘၣ်အီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်အိၣ်သး ခဲ လၢ်န့ၣ် လီၤ. ဖုတဂၤဟးထီၣ်လၢတၢ်ချ့ဒီး သ့ၣ်ညါက့ၤ အ ဖိဒီး အဒဲၣ်ခဲက အ တၢ် အိၣ်သးဒီးသးခုဝဲဒိၣ် မးဘၣ် ဆၣ်တဟ်ပျါဝဲနီၣ်တဘျီဘၣ်.တနံၤဖုတဂၤဟးထီၣ်လၢအး ပျၢၤဒီး လဲၤ ဟးဝဲ ဒ်ဆူ လံၤ ဖိအကွီန့ၣ်လီၤ. မၤတဂၤသ့ၣ် ညါတၢ်အိၣ်ဒီးကွၢ်ဟ့ၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ဖံတဂၤဟဲက့ၤဆိလၢဟံၣ်ဒီးခိးဝဲအ ဖုအခိၣ် န့ၣ် လီၤ.ဖုတဂၤဟဲက့ၤန့ၣ်လီၤဆူဟံၣ်ပူၤအမဲာ်ပျဲးမးဒီးတၢ်နံၤ က မ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အမၤသံကွၢ်အီၤ “ တဘျီအံၤနဲလဲၤတၢ်မၤမ့ၢ် ဟဲ က့ၤ ထီၣ်နဲမဲာ်သ့ၣ်ပျါနံၤကမ့ၢ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ လၢ အဘၣ်နသးအိၣ်တမံၤမံၤခါ.” ဖုတဂၤတဲထီၣ်ဝဲတအိၣ်နီၣ် တမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.လံၤခါဖိတဂၤက့ၤတုၤလၢဟံၣ်ဒီးတဲ ဘၣ်အမိၢ်အပၢ်လၢအတံၤသကိးသီအိၣ်တဂၤနၢ်က့ၤမ့ၢ်ဖု သးပျၢ်တဂၤလီၤ. ကိးနံၤဒဲးယသကိးတဂၤဟဲလိာ်ကွဲးဒီး ယၤ, ဟဲပျၢၤဒုးအိၣ်ယၤကိၣ်လီၤ. အမိၢ်အပၢ်ကမၤကမၣ် ဘၣ်မးအသးလီၤ. တဲလိာ်အသးလၢ ခဲမ့ၢ်ဆုၣ်ကွီစံၣ်လီၤ အဆၢကတီၢ် ပကလဲၤကွၢ်ဟ့ၣ်အသကိးတဂၤလီၤ. မ့ၢ် ဆုၣ်ထီၣ် မိၢ်ဒီးပၢ်လဲၤဆၢဖိခါဆူကွီဝဲ ဟဲက့ၤကဒါက့ၤ ဆူ အ တၢ်မၤအလီၤလီၤ. မ့ၢ်ဆါခိၣ်ကွီစံၣ်လီၤ မိၢ်ပၢ်ခဲကဟဲ ကွၢ်အဖိခါဖိဂဲလိာ်ကွဲးဖဲယဲးဒီးပုသးပျၢ်တဂၤလီၤ.ကွၢ်ထံ ဝဲဒီးမ့ၢ်လၢအပၢ်အယိ ဖုးဘၣ်မးအသးဒိၣ်မးဒီးသးခုစ့ၢ် ကိးလီၤ.

ထဲန့ၣ်တဘျီယီ ဆဲးကျိးအမိၢ်လၢ ကဟဲဘၣ်လၢ

အဖိခွါအိၣ်ကွီၣ်လီၤ. မိၢ်ကတဲာ်ကတီၢ်အသးဒီး ဟဲဲ
ဒၣ်လၢအလံၤခွါဖိအကွီၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံၣ်ဝဲအဖဲၣ်ဒီးအဖိခွါ
ဒီးမၤဝဲအမိၢ်(ဖဲတဂၤ)ကွၢ်ယီၤတၢ်ဆူသ့ၣ်ခိၣ်ထံးဒီးထံၣ်
ဝဲအလံၤဖိဒီးအဖုခံၣ်ဂၤလိာ်ကွဲးပွဲၤမးဒီးတၢ်သးခုလီၤ.

လုၢ်ပွၤဒိၣ်အမိၢ်တဲာ်ထီၣ်ဝဲယကလဲၤဆူန့ၣ်အိၣ်
ထီၣ်ဘိၣ်န့ၣ်,ကလၢန့ၣ်တအဲၣ်န့ၣ်နီၣ်တၢ်ဘျီဘၣ်.ခဲအံၤတၢ်ဘျီ
ဟဲဲလၢအလံၤဖိအိၣ်ကိးနံၤ,ယကွၢ်ဟ့ၣ်အီၤယသ့ၣ်
ညါယမ့ၢ်တဲာ်အီၤဒုယထီၣ်လီၤ.တၢ်ဘျီအံၤဒုယချးန့ၣ်အ
ခံလံ. တဘၣ်တြီယၢတဂ့ၢ်ဖိခွါခါ... လုၢ်ပွၤဒိၣ်အမိၢ်လဲၤ
ဆူ အဝါအိၣ် (ဖဲတဂၤ) ဒီးအဝါဖုးဘၣ်မးအသး, မၤအ
သးဒ်အမဲာ်ဆုးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လုၢ်ပွၤဒိၣ်ဒီးဝါဝါလဲၤယီၤ
ဆူအဖိခွါအိၣ်ဒီးတဲာ်ဖိခွါဖိလၢပုၤတဂၤအံၤမ့ၢ်ဒၣ်န့ၣ်
လီၤ. ဖိ ခွါဖိတဂၤကမၤမၢ်ဘၣ်မးအသးဒီး ဖိးဟ့ၣ်ထီၣ်
အဖုန့ၣ်လီၤ.

လုၢ်ပွၤဒိၣ်အမိၢ်တဲာ်အဝါလၢတၢ်ဘျီ အံၤ နတၢ်

.....

သးဒိၣ်တဖၣ်နလဲၤဟံၣ်ကွၢ်လၢဖဲလဲၣ်.နဆိကမိၢ်ဆံးနဖိ
ခွါခဲအံၤတၢ်ဘျီနသ့ၣ်ညါဘၣ်လံ.နဖိခွါတၢ်အိၣ်သးတမ့ၢ်
ဇဲၣ်. လုၢ်ပွၤဒိၣ်ဒီးဝါဝါတခိၣ်ပုၤမးဒီးတၢ်သးခုလီၤ. ဖိခွါ ဖိ
တဂၤတဲာ်ဘၣ်အဖုလၢ “ ဖုဖုစၢ..ဟဲဲအိၣ်ဒီးယၢမိၣ်...ယသ
ကိးတအိၣ်ဘၣ်. လၢညါနကဲယတံၤသကိးလီၤတမ့ၢ်ဇဲၣ်.”
ဖုဖု တဲာ် “ မ့ၢ်နဲး... ကဘၣ်ဂဲၤလိာ်ကွဲးဒီးန့ၣ်လီၤ. လုၢ်ပွၤ
ဒိၣ်အမိၢ်တဲာ်အဖိခွါလၢ ကကွၢ်ဟးဆူဟံၣ်လီၤ. အဖိ
ခွါ(လုၢ်ပွၤဒိၣ်)တဲာ်ထီၣ်လၢယကကွၢ်ဘၣ်ဆၣ်ယကွၢ်တ
ဘျီဘၣ်.ယပျံၤတၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.လၢတၢ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤဒီးအ
ဟံၣ်(ဖဲတဂၤ)တဲာ်ထီၣ်ဝဲလၢယလံၤခွါဖိတဂၤအံၤအယိ တၢ်
သးဒိၣ်, တၢ်ကွၢ်ဆံးဟါမၢ်ကွၢ်လံၤန့ၣ်လီၤ. ပကကွၢ် သ
ကိးဆူဟံၣ်လီၤ. ဒီးထီၣ်သိလုၢ်ဒီးက့ၤဝဲဆူအဖုအဟံၣ်
န့ၣ်လီၤ.အဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိဖိပဲၤက့ၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ခုသးခု
ကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်ကမ့ၢ်

ဒုဒု...မိမိသံလံ

ဖဲကလၢတဂၤကလၢတၢ်ဆူမးဒီး ပုၤဖိၣ်သ့ၣ်ဒိသဝီပျံၤဘၣ်အီၤလီၤ. အဝဲမ့ၢ်ထံဖိသ့ၣ်ဟးဂဲၤထံ,
ဖိသ့ၣ်ယုၢ်လၢတၢ်စူကျါန့ၣ် ခးပျံၤဝဲလၢ ချံၣ်ပျံၤန့ၣ်လီၤ. တနံၤအဝဲသံတၢ်ဘျီဖိသ့ၣ်လၢကတီၢ်ဆိဖိသ့ၣ်ဆံးကွီၣ်တဂၤ
ဟဲဲက့ၤတဲာ်ဘၣ်အမိၢ်လၢဖဲက “ ဒုဒု...ဖဲကလၢသံလံ.ဒုဒု...ဖဲကလၢသံလံ ”

မိၢ်-ဖိဒါ,နဟးတဲာ်ဒ်န့ၣ်ဘၣ်လဲၣ်.ပုၤဖိသ့ၣ်တတဲာ်ဒ်န့ၣ်ဘၣ်.

ဖိဒါ-ပသးခုယါ...

မိၢ်-ဖိဒါ,နတဂၤယကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.(မိၢ်ဟံးထီၣ်နီၣ်က့ၤဒ်သိးကတီၢ်အဖိလီၤ.)

ဖိဒါ-နမ့ၢ်တီၢ်ယၢဒု,နမ့ၢ်သံယကတဲာ်ကွါအံၤကွါ(ဒုဒု...မိမိသံလံ,ဒုဒု...မိမိသံလံ)

.....

ထံလၢအယုၤလီၤန့ၣ်တယုၤထီၣ်ကဒါက့ၤဘၣ်

တသ့ၣ်ညါမံး(မံးလးအု)

မိၢ်ပၢ်အတၢ်အဲၣ်တဖၣ်တၢ်ကွဲးအီၤလၢလံာ်တဘျုး ဘၣ်အပူၤ မ့ၢ်တၢ်အဲၣ်အလၢအပျဲၤလၢ ဖိတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ပသ့ၣ်ညါဘၣ်ပဝဲကိးဂၢၤဒဲးလီၤ. တၢ်အဲၣ်လၢအပုၣ်ထီၣ်ယုၤလီၤလၢဖိအလီၤ မၤသးဒ်ထံဖိကျိယုၤလီၤ ဖျါဆံ့ဒီးခုၣ်ဝဲထီၣ်တၢ်အဲၣ်တဖၣ်ဒိၣ်ဝဲလီၤ. ပထိၣ်သကြီၤဒီးတၢ်အဲၣ်အဂၢၤတန့ၢ်ဘၣ်.

ယနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ယဲ ယမ့ၢ်မိၢ်တဂၤ အဲၣ်ဒီး ကွဲးဖျါဒီး ငှး သ့ၣ်ညါ ဘၣ်ဖိမုၢ်, ဖိခါဖးဘၣ် တၢ်တဖၣ်ကသ့ၣ်ညါဆၢက့ၤ အမိၢ်အပၢ်အဘျုးန့ၣ်လီၤ. တဘျီနီၢ်ခုၣ်ဒ်အမ့ၢ်မုၢ်ယံလၢတဂၤ ခါလိၣ်ဘိအါဂၤအဲၣ်ဘၣ်အီၤ, မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢအမံးဟူဒီးအမံးန့ၣ်အိၣ်ဒၣ်လၢဖိၣ်သၣ်ခါဖိတဖၣ်အထးခိၣ်ဖံးပူၤထီၣ်လီၤ.

ခါလိၣ်ဘိအါဂၤရုဘၣ်အီၤန့ၣ်သက့ လၢအကျါယုၤထာဝဲလၢအဂ့ၤ ဒီးကြးဝဲလၢအဂီၢ်, ယုၤထာဝဲ လၢအသးသမုၢ်တံးသကိးန့ၣ်လီၤ. နီၢ်ခုၣ်အပၢ်တအဲၣ်ဒီးတဘၣ်သးစ့ၢ်ကိးစီၤဘၣ်ဘၣ်သန့က့ တအဲၣ်ဒီးလၢ အဖိမုၢ် နီၢ်ခုၣ်အသးဘၣ်ဖျိၣ်အယိအဲၣ်စၢၤဝဲလီၤ.

နီၢ်ခုၣ်အိၣ်ထီၣ်အဟုးအသး (တၢ်သၣ်ဆိ) အဆၢကတီၢ် စီၤဘၣ်ပၢ်ဖျါအတၢ်အဲၣ်အလၢအပျဲၤ (မၤန့ၢ်အမၢ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်ခဲလၢၢ်, တၢ်ယၢတၢ်စ့ၢ်တဖၣ်တမၢအမၢ်မၢဝဲနီတခါဘၣ်. ကွၢ်ထွဲဝဲဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လီၤ. နီၢ်ခုၣ်ပျဲၤမးဒီး

တၢ်သးခုတၢ်သးမုၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်ခုၣ်ဆိကမိၣ်လၢအသးပူၤ, ယဟံဘၣ်စီၤဘၣ် ယတၢ်ဟဲဝဲဂ့ၤဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲအဲၣ်ယၢ ဒီး မၤလၢပျဲၤန့ၢ်ယတၢ်ဘၣ်သးခဲလၢၢ်လီၤ. နီၢ်ခုၣ်အိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အဖိမုၢ်ဖိတဂၤလီၤ. မ့ၢ်ဖိမုၢ်ဖိတဂၤလၢ အလီၤအဲၣ်လီၤကွံၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. စီၤဘၣ်ဒီးနီၢ်ခုၣ်အဲၣ်ဘၣ်အဖိမုၢ်ဖိ အံၤလၢၢ်သးလီၤ. စီၤဘၣ်ကိးန့ၢ်အဖိမုၢ်တဂၤ အံၤအမံးလၢနီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. ဒ်အပၢ်ကိးန့ၢ်အမံးအသိးဂ့ၤဒိၣ်မးဒီးမိၢ်ပၢ်ခံဂပကဖၢလၢအသးလၢ အဖိမုၢ်ဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤအယိဒိၣ်မးလီၤ. နီၢ်ခုၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤ မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ပျဲၤ, ဒီးအသးမုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်အမုၢ်လၢ နီၢ်ခုၣ်ဒီးစီၤဘၣ်အဟံၣ်ဖိယိဖိအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဆၢကတီၢ်လဲၤတရံးအသးချ့ မးလၢနီၢ်ခုၣ်အဂီၢ် တၢ်ဆိကမိၣ်အသိဟဲပၢ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤအတၢ်ပၢ်သးန့ၣ် တအိၣ်ဂၢ်တပၢ်ဘၣ်. ထီၣ်ဆိတလဲသးကွၢ်ကွၢ်လီၤ. ပိာ်ခါတဂၤ အတၢ်အဲၣ်ခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ ဆိတလဲကွံၣ်အသး. အတၢ်အိၣ်သးတဖၣ်ဆိတလဲကွံၣ်အသးလီၤ. စီၤဘၣ်တဂၤတအိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤအါအါလၢဘၣ်. ကဘၣ်အဲၣ်ဖိမၢစ့ၢ်ကိးစ့ၤလီၤဝဲဒၣ်လီၤ. စီၤဘၣ်အဲၣ်ဘၣ်ပုၤဂၤအါန့ၢ်ဒီးအအဲၣ်ဘၣ်အဖိမုၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤဘၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်သံးန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အမုၢ်အလၢအပျဲၤလီၤန့ၣ် ဆိကမိၣ်ဝဲလၢအသးပူၤလီၤ. စီၤဘၣ်အတၢ်အိၣ်မူအပူၤ အသးသမု

တံၢ်သကိးန့ၣ် မ့ၢ်ကွၢ်ဖျၢၣ်သံးန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ခုၣ်တဲာ်နီၣ်ဖါစီၤ ဘၣ် အ က လုာ်ကလုာ်ဘၣ်ဆၣ်တန့ၢ်ဘၣ်. နီၣ်ခုၣ် ဘၣ် ကွၢ်ဆၣ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဒိၣ်မးလၢတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသ မူအဂီၢ်ယုၣ်ဒီးကဘၣ်ကွၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဖိမုၢ်တကန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်မူအမုၢ်အခုၣ် ခံန့ၣ်အတီၢ်ပူၤ လီၤကၢၤတၢ်မံၤမိၢ်အသိး ဆီလဲကွၢ်အသးလီၤ. နီၣ်ခုၣ်ဖိးဟ့ၣ်ယၢ်အ ဖိ မုၢ်ဖိအိၣ်ပဲၤမးဒီး တၢ်ဆိကမိၣ်အခါ စီၤဘၣ် ကိးသိၣ် ထီၣ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်အပူၤ “ နီၣ်ခုၣ်... နီၣ်ခုၣ်.. နမၤ မ န့ၣ်လဲၣ်... နတၢ်မၤအိၣ်ဒၣ် နကွၢ်နဖိတခါလီၤခါ.” နီၣ်ခုၣ် တဲာ်ဆၣ်အလၢ... စီၤဘၣ်ဧ... နမဲာ်ဟံးန့ၣ် တဲာ်တၢ်တ ဂ့ၤ. အိၣ်ကစုၣ်မိၣ်. စီၤဘၣ်တဲာ်ထီၣ်ဝဲ “ နီၣ်ခုၣ်ဧ... ယ မဲာ် တဟံးဒံးအယိ ယဟဲကွၢ်ယုၣ်န့ၣ်သးပူၤလီၤ. နီၣ်ခုၣ်တဲာ်ဆၣ် အလၢ “ ယစုၣ်ကအိၣ်ဒဲလဲၣ်.. မ့ၢ်နယုစုၣ်ဒီးနဟဲကွၢ်ဟ့ၣ် ယၤထဲလဲၣ်...” စီၤဘၣ်သးဒိၣ်တၢ်ဒီးတဲာ် “ နီၣ်ခုၣ်ဧ, တ ဘၣ်တဲာ်ဆၣ်နီၣ်မံၤတဂ့ၤ. နစုၣ်မ့ၢ်တအိၣ် ဆါကွၢ်ပသံးထူ ဖိလၢနစုၣ်လီၤတဘိန့ၣ်ဒီးဟ့ၣ်ယၢ်စုၣ်တဘျီယိ ” “ နီၣ်ခုၣ်တဲာ် ထီၣ် “ ဟၢၣ်အၢ... တဟ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်.” စီၤဘၣ်အသးခံးဒိၣ် မး, အမဲာ်ဂီၢ်တူၣ်ကလၢၣ်, လီၤပျံၤလီၤဖုးလီၤကၢၤတၢ်နါဖါ တၢ်တဒုအသိးလီၤ.

နီၣ်ခုၣ်ပသံးအိၣ်လၢအစုၣ်လီၤတဘိတက ဟံးဆုၣ်အတၢ်လီၤ. နီၣ်ခုၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်တတကအံၤ အ တၢ်အဲၣ်, တၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်ဒီးတၢ်သးကညီတဖၣ်လဲၤ တုၤကွၢ်ဖဲလဲၣ်. ကိးမ့ၢ်နံၤဒဲးနီၣ်ခုၣ်ဘၣ်မၤဖျၢၣ်အသကိးလၢ အမဲာ်ထံန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢနီၣ်ခုၣ်တကအတၢ်ဟဲန့ၣ် တအိၣ် နီၣ်တမံၤအယိလၢခံအဲာ်ဘၣ်ဟးယုဖံးယုမၤလၢကမၤန့ၣ်စု အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဒိဖျိလၢအဲာ်အိၣ်ဒီးအဖိဆံးအယိ လၢက ဟးယုဖံးယုမၤတၢ်လၢအယံၤအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်ကီၢ်အယိ လၢခံ အဲာ်ဆၣ်တဲာ်လီၤအသးလၢကဆါတၢ်တမံၤန့ၣ်လီၤ. အ ဝဲဆါကွၢ်ဝဲ အနါဒံးလၢအအဲာ်ဝဲတခိၣ် ဒီးစးထီၣ်ဆါ အိၣ်ကိၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ခုၣ်ဆါအိၣ်ကိၣ်ကွၢ်အတၢ်ဘၣ်ဂီၢ်ဖဲအကြး ဒီးထီၣ်တတကဟဲကွၢ်ယုသံးပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒဲမ့ၢ်နံၤမ့ၢ်သီတ ဖၣ်လဲၤတရံးအသးချမးအသိးဖိမုၢ်ဖိနီၣ်ဂ့ၤစုၣ်ကိးမုၢ်

က နီၣ်ထီၣ် ဒီးဖဲနီၣ်ဂ့ၤစုၣ်ဖိအ သးအိၣ်တဆံယုန့ၣ်အဆၢ ကတီၢ်ဆီဟံၣ်ဆီယီဒီးဖိသုၣ်ခွါအိၣ်လၢဝုၢ်ပူၤလၢအိၣ်ဒီး လီၤလၢမူဒါတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ချ တ ကပၤဒီးဟဲလီၤဘၣ်မူဒါဖဲသဝီအံၤတၢ်အိၣ်ဆုၣ်အိၣ်ချ မူ ဒါခိၣ်တကန့ၣ်လီၤ. သရၣ်ဖိ အံၤပျါဒ်အမ့ၢ်ပူၤ သုၣ်ဆး သးဆးတကအယိနီၣ်ခုၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဝဲအသးဒီးအဖိမုၢ်ဖိ ဒီးတုၤဒီးဖျိဝဲန့ၣ်လီၤ.

နီၣ်ဂ့ၤစုၣ်ကွၢ်ပိၣ်အဝၤအခံဆုၣ်ပူၤဒီးဟးပိၣ် အဝၤအခံတတီၤဘၣ်တတီၤဖဲမူဒါလီၤဘၣ်အီၤအသိးန့ၣ် လီၤ. အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်ဂ့ၤစုၣ်ဘၣ်အိၣ် ဒီးအပတီၢ်ဂ့ၤ ဂ့ၤ ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်အမိၢ်တကအတၢ်အိၣ်မူတၢ်အိၣ်သး တ ဆီတလဲနီၣ်တဘျီဘၣ်. ဘၣ်အိၣ်ဒၣ်ဒီးအဝၤအိၣ်သး ဒီး ကျိၣ်ဆါအိၣ်ကိၣ်ကိးမ့ၢ်နံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ. နီၣ်ဂ့ၤစုၣ်တကစုၣ် ကိးစးထီၣ်လၢပိၣ်အဝၤအခံန့ၣ်တဟဲကွၢ်ဟးအိၣ်သကိး အမိၢ်နီၣ်တဘျီဒီးတမၤစၢအမိၢ်နီၣ်တဘျီဘၣ်. လၢအပူၤကွၢ် အနံၣ်ခံဆံနီၣ်ခုၣ်တကအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၤစုၣ်ဝါဝါဘၣ်ဆၣ် တဘျီအံၤတလီၤဆီဒီးညၣ်ထီၣ်ယုလၢပူၤလိအီၤလၢမုၢ် ကိၢ်ကျါလၢဘၣ်.

ဖဲနီၣ်ခုၣ်အသးနံၣ်အိၣ်လွံၢ်ဆံနံၣ်အကတီၢ်တ နံၤလၢတၢ်တဟံၣ်သုၣ်ဟံၣ်သးဘၣ်အပူၤသုၣ်ညါလီၤအသး လၢအိၣ်ထီၣ်ဒီးအဟုးအသးန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်ထီၣ်ဒီးအ ဟုးအသးလၢအသးအနံၣ်အလါပျၢ်ထီၣ်တဖဲလံအ ယိ မ့ၢ်တၢ်လၢအနးဒိၣ်မးလီၤ. ပျၢ်အါဂၤထံၣ်အီၤဒီးသးကညီ ဘၣ် အီၤဒိၣ်မးဘၣ်လီၤ. တုၤအဝဲအပျၢ်ထီၣ်ဒီးတဂီၢ်မုၢ်ဂၢ် ဖိတက ထံၣ်နီၣ်ခုၣ်ဒီးတဲာ်နီၣ်ခုၣ်ဧ, နဟၢဖါ ဒိၣ်ထီၣ် နက အိၣ်ဖျဲၣ်နဖိဘူးထီၣ်လံ, မတၢ်နၢယိလၢတဂ့ၤ. နမၤတၢ် နၢ ယိထီၣ်ဘိအံၤ တဂ့ၤလၢန တၢ် အိၣ် ဆုၣ်အိၣ်ချ အဂီၢ် ဘၣ်. နီၣ်ခုၣ်တဲာ်ထီၣ်ဝဲ “ မုၢ်ဂၢ်ဧ, ကဘၣ်အိၣ်အီၤအဂီၢ်ဘၣ် မၤလီၤ. ယမ့ၢ်တမၤပျၢ်မၤတအိၣ်နီၣ်တကဘၣ်.” မုၢ်ဂၢ်နီၢ် ဖိတဲာ်ကဒီးအီၤ “ နၢတကအံၤ, မနဝၤမတၢ်မိၣ်. နအဲၣ်နဝၤ တခါဒုအါတလၢလံ...” နီၣ်ခုၣ်တဲာ်ဆၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. သုၣ်ညါဝဲဒၣ်လၢ ပဟၢဖါဆါန့ၣ် ပျၢ်မၤတသုၣ်ညါဘၣ် လီၤ. ပျၢ်မၤထံၣ်အီၤသးကညီအီၤ, ပျၢ်စၢအီၤကိၣ်ကွၢ်

သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကတဲဘၣ်အီၤလၢနဖိကအိၣ်ဖျၢၣ်အဂီၢ်ကတီၤဆိသးတမံၤမံၤ,နီၢ်ခၢၣ်တဲၤ “တလိၣ်ဘၣ်.ဟၢဖါမုၢ်ဆါဒီးကိး ပုၤကွၢ်ပုၤဟူး (ဒုးအိၣ်ဖျၢၣ်ဖိတဂၤ) သ့ၣ်လီၤ. နီၢ်ခၢၣ်ဆါ အိၣ်ကိၣ်ကိၣ်ကိၣ်နံၤဒဲးလီၤ. တနံၤမုၢ်ဂံၢ်နီၢ်ဖိဟဲးဆုအဟံၣ် လၢကတီၣ်ကွၢ်အဟၢဖါလီၤ. စံၢ်ကွၢ်ဝဲအဟၢဖါဒီးတဲထီၣ်ဝဲ “နီၢ်ခၢၣ်ဧၤ,နဖိအိၣ်အခိၣ်တလိၣ်ဘၣ်.နကြးလဲၤဒုးနဲၣ်ကွၢ်နသးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ. နီၢ်ခၢၣ်အသးယၢထီၣ်ပးဒိၣ် မုၢ်လၢအကျိၣ်အစ့တအိၣ်ဘၣ်အယိလီၤ. မုၢ်နံၤမုၢ်သီဘၣ်လၢနီၢ်ခၢၣ်ကအိၣ်ဖျၢၣ်အဖိဒီး အဟၢဖါ ဆါထီၣ်သ့ၣ်ယိၣ်,တတဂၤအမဲၣ်ဟံးလၢသးဘၣ်ဆၣ်တၢ်ပျံတၢ်ဖုးတဖၣ်အိၣ်ပျဲးမးအသးပူၤလီၤ. လဲၤကိးပုၤကွၢ်ပုၤဟူးဒီး ယုၤကျဲလၢဖိတဂၤကအိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဂ့ၤဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဖျၢၣ်တန့ၢ်ဘၣ်အယိ ပုၤကွၢ်ပုၤဟူးတဲအီၤလၢ ကဘၣ်လဲၤဆုအမါဆုဝုၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

စီၤဘၣ်တဲထီၣ်ဝဲယစ့တအိၣ်ဘၣ်.ယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်. ပုၤကွၢ်ပုၤဟူးတဂၤဟ့ၣ်ကူၣ်အီၤလၢ နမုၢ်လဲၤတူၤလၢဝုၢ်ပူၤဒီး နလဲၤယုၤတၢ်မၤစၢၤလၢနဖိအိၣ်ကန့ၢ်လီၤ. စီၤဘၣ်ဆုအမါဆုတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးလဲၤဆုအဖိမုၢ်အအိၣ်ဒီးတဲဘၣ်အဖိမုၢ်လၢအမိၢ်အဂ့ၢ်အကျိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဖိမုၢ်တဲအဟံၣ်လၢ “ယဝၤဟ့ၣ်ဟံၣ်ယစ့လၢတလါဂီၢ်တလါဂီၢ်ဒီး ယဘၣ်သုကတီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ယဟ့ၣ်လီၤနစ့တအိၣ်ဘၣ်. ” အဟံၣ်တဲအီၤလၢ ယုၤလိၢ်ပုၤစ့တဂၤဒီး လဲၤ

ကွၢ်နမိၢ်တဘျးမိၣ်. အဝဲတဲၤ “ ယယုၤလိၢ်ပုၤစ့တန့ၢ်ဘၣ်.ယလဲၤတသ့စ့ၢ်ကိးဘၣ်မုၢ်လၢယဝၤတအိၣ်လၢဟံၣ်ဘၣ် အယိလီၤ. ” စီၤဘၣ်ဟဲက့ၤကဒါက့ၤဆုတၢ်ဆါဟံၣ်ကလိကလိလၢ တၢ်သးတမုၢ်ဘၣ်အပူၤလီၤ. ပုၤကွၢ်ပုၤဟူး တဂၤ အိၣ်စၢၤနီၢ်ခၢၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤ တဖိၢ် ဒီးဖဲ စီၤဘၣ်ဟဲက့ၤတတုၤဒီးဘၣ်အကတီၢ်ဒုၣ်လဲၣ် နီၢ်ခၢၣ် အသးသမူဟး ထီၣ်ကွံာ်ဝဲဒုၣ်ဒီး ဟဲက့ၤတချုးန့ၢ်လၢအမါအသးသမူဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤကရူၣ်လီၤနီၢ်ခၢၣ်အဆၢကတီၢ် အဖိမုၢ်ဂ့ၤဂ့ၤဟဲတုၤဒီးဟီၣ်ဟ့ၣ်သးမးလီၤ.ပုၤသဝီဖိတနီၤသးထီၣ်.သးဟ့ၣ်အီၤလၢ အဝဲတကွၢ်ထွဲဒီးမၤစၢၤအမိၢ်နီၢ်တဘျီဘၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. ဂ့ၤဟီၣ်ဝဲအယိ ပုၤကွၢ်ပုၤဟူးတဂၤတဲဘၣ်အီၤ “တဘၣ်ဟီၣ်တဂ့ၤ.နမုၢ်မၤစၢၤနမိၢ်ချုးဆၢချုးကတီၢ်န့ၣ် နမိၢ်တသံဘၣ်. နအိၣ်ဘၣ်မုၢ်မုၢ်ခၢၣ်ခၢၣ်,ဂ့ၤဂ့ၤ ဘၣ်ဘၣ် အံၤမုၢ်လၢနမိၢ်အတၢ်တူၢ်ဆါခိၣ်ဆါအသးဒီးအတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါအယိလီၤ.နမိၢ်အိၣ်မူခါနတကန့ၣ်ယုၤအီၤနီၢ်တဘျီ. ခဲအံၤမးနဟီၣ်န့ၣ်သက့ မုၢ်ဒုၣ်တၢ်ကလိကလိလီၤ. အဘျုးတအိၣ်နီၢ်တမံၤဘၣ်. ” နီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤအသးကတံာ်ဒီးဟီၣ်အါထီၣ်တက့ၢ်လီၤ.

တၢ်ပီၢ်ယၢ်ခဲလၢန့ၣ်စဲၤခဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. ဟီၣ်...ဟီၣ်ဘၣ်ဆၣ်မိၢ်တဂၤတမူထီၣ်က့ၤလၢဘၣ်.ထံလၢအယုၤလီၤန့ၣ်တဟဲက့ၤယုၤထီၣ်ကဒါက့ၤဘၣ်.

နံၤကမံၤ

လဲၤလၢတၢ်ပျၢၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်

တနံၤတံၤသကိး(၁)တဂၤကအုကစ့ၢ်လၢအဟၢဖါဆါအယိလီၤ.

တံၤသကိး၁-ယဟၢဖါဆါဒိၣ်မးလီၤ...ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်.

တံၤသကိး၂-ကမုၢ်နဟၢဖါပူၤတၢ်တအိၣ်နီၢ်တမံၤအယိလီၤ....လဲၤအိၣ်တၢ်တမံၤမံၤ...

လၢခံတနံၤတံၤသကိး(၂)ကအုကစ့ၢ်ဒီးလၢအခိၣ်သ့ၣ်ပံဆါအယိန့ၣ်လီၤ.

တံၤသကိး(၂)-ယခိၣ်သ့ၣ်ပံဆါဒိၣ်မးလီၤ.ဘၣ်မနုၤအယိလဲၣ်.

တံၤသကိး(၁)-ကမုၢ်နခိၣ်သ့ၣ်ပံအပူၤတၢ်တအိၣ်နီၢ်တမံၤအယိလီၤ.လဲၤလၢတၢ်ပျၢၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်မုၢ်ချ့

ဒိၣ်ဃ် အတၢ်န့ၣ်ဝါ

မုၢ်ဂၢ်မၢ်လးအူ

စိၤတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အမိၢ်အပၢ်ခံၤလၢတၢ်တပၢ်သး
ဘၣ်အပူၤ အသိၣ်လုာ်တကျါကွံာ်ဝဲ ဖဲအလဲတၢ်မၤ အဆၢ
ကတီၢ် ဒီးအသးသမုၤဟးထီၣ်ကွံာ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဃ်
က့ၤ အဖိၣ်ခါဖိစိၤတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဖိၣ်ခါဖိအံၤဘၣ်
အိၣ်က့ၤဒီးအဖိၣ်ဒီးထီၣ်က့ၤလၢအဖိၣ်တၢ်ကဟုၤက ယၢ်
အဖိၣ် လၢန့ၣ်လီၤ. အဖိၣ်အံၤဒ်အမ့ၢ် ပှၤတၢ်အိၣ် တၢ်ယၢၤ တ
ဂၤအသိးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး. အ့ၣ်န့ၣ်အ့ၣ်စိၤလၢစိၤတၢ်
အဲၣ်ဒိၣ်အလိၤထီၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အမိၢ်မ့ၢ်ဖဲတဂၤ
အံၤ အဖိၣ်မုၢ်ဒီး ဟဲလီၤစၢၤလၢ ပှၤကဲဒိၣ်အယီၤ တဘၣ် သး
န့ၢ်အဖိၣ်မုၢ်လၢကထီၣ်ပျၢ်ဒီး ပှၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဂီၤ, မၤလၢဂီၤ
အိၣ်လၢဟါစိၤတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အပၢ်ဘၣ်.

လၢတၢ်တပၢ်သးဘၣ်အပူၤ အဖိၣ်ဒီးအမၢ်သံသ
ဒ်အီၤအယီၤဘၣ်ကွၢ်ထွဲက့ၤအလံၤဖိအံၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတဂၤ
အံၤ အိၣ်ဒီးအဖိၣ်ခံၤလၢအမ့ၢ် ပိာ်မုၢ်တဂၤ (တၢ်အဲၣ် ဒိၣ်
အမိၢ်) ဒီးအဝဲပိာ်ခါတဂၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဖိၣ် ခါဝဲ ကိတဂၤ
အံၤ အိၣ်ဒီးအဖိၣ်ခါတဂၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. အမိၢ်အပၢ်ဟဲတပၢ်
အီၤဒီးအဖိၣ် ဒီးအိၣ်သကိးကိတပူၤယီၤဒီး စိၤတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်
န့ၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢ အမၤန့ၢ်စိၤတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဘိ
ဖဲအလိာ်ကွဲးသကိးအခါမ့ၢ်ဂ့ၤ, မၤလိသကိးတၢ်အခါမ့ၢ်
ဂ့ၤဒီးလၢတၢ်ဖဲတၢ်မၤအကတီၢ်အခါဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တနံၤဖဲ အဂဲၤလိာ်ကွဲး လၢဖိကရၢၢ်ပူၤအခါ
ကိး ဝဲ “ တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒါ, ဟဲဂဲၤလိာ်ကွဲးဒီးယၢၤလၢအံၤ ” တၢ်
အဲၣ်ဒိၣ်တဲထီၣ်ဝဲ “ ယဘၣ်မၤတၢ်လၢအံၤအိၣ် အါမး, ယ
ဘၣ်ခွဲး ပျီကရၢၢ်ဒီးအယီၤ ယ လဲၤဂဲၤ လိာ်ကွဲးဒီးနၢတချးဒီး
ဘၣ်. ဝံသးစူၤလီၤ. ” ဖဲန့ၣ်တဘျီကိတီၢ်ကိတီၢ်အံၤဟီၣ်ထီၣ် လၢ

အက လုၢ်ဖးဒိၣ်အယီၤ အဖဲနၢဟုၤဒီးဟဲစံၣ်လီၤသံကွၢ်
အီၤ “ ကိတီၢ်နဟီၣ်ဘၣ်လဲၣ်. မတၤမၤဟီၣ်နၢလဲၣ် ” ကိတီၢ်
တဲဆၢအဖဲ “ ဖဲဒါ, တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ယၢၤ... ထီၣ်ယၢၤဆါရး...”
တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဂၤတထီၣ်အဝဲဘၣ်ဆၣ်လၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအ
ပူၤတဲဆၢတၢ်တဘၣ်နီတမံၤဒီး ကွၢ်ထီၣ်ဒ်အဖဲအမဲာ်ဒီး
န့ၣ်လီၤ. အဖဲတဲအီၤ “ တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်, ကွၢ်ယမဲာ်တဂ့ၤ. နတ
ကျိး သံကျးသံ, နဘၣ်ထီၣ်ယလံၤခါဘၣ်မနုၤလဲၣ်. ကိတီၢ်
န့ၣ် မ့ၢ်ယလံၤခါ.. ယအဲၣ်အီၤဒိၣ်မးနသ့ၣ်ညါဧါ... မ့ၢ်မၤ
နၢတၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤန့ၣ် မၤန့ၢ်အီၤခဲလၢာ်, တဘၣ်တဲအါ
တၢ်တဂ့ၤ... နနၢဟုၤဧါ ” ဖဲတဂၤတဲတၢ်ဝဲဒီး ကိးထီၣ် အ
လံၤခါကိတီၢ်ဒီးက့ၤန့ၣ်လီၤဆူဟံၣ်ပူၤလီၤ. တၢ်အဲၣ် ဒိၣ်တ
ဂၤ အိၣ်တၢ်က့ၤလၢကရၢၢ်ပူၤ လၢတၢ်သးဘၣ်ဒိၣ်ဒီး တၢ်မဲာ်
ထံမဲာ်နီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်နံၤမုၢ်သိသ့ၣ်တဖၣ်လဲၤတရံးအသိးအသိး
တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒီးကိတီၢ်ခံၤလၢာ် ဖိၣ်သၣ်ခါထီၣ်လံၤဘၣ်
ဆၣ် ဖဲတဂၤအတၢ်ဟီၣ်သ့ၣ်ပၢ်သးလၢအပူၤတဆီတလဲဝဲ
ဒ်ဒီးဘၣ်. ကိတီၢ်အတၢ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်အဖဲမၤလၢပျဲန့ၢ်
ဝဲခဲလၢာ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဂၤအတၢ်လိာ်န့ၣ်
ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကဟံၣ်ကွံာ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. တနံၤတခိၣ်တၢ်အဲၣ်
ဒိၣ်အခိၣ်ဖဲထီၣ်တဲာ်, အစ့တအိၣ်ဒီး လဲၤတဲ ဘၣ်အ ဖဲ
လၢလၢ “ ဖဲဒါ, ယခိၣ်ဖဲအပျံၤထီၣ်တဲာ် ” ထဲန့ၣ်ဒီးအဖဲတဲ
အီၤ “ တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒါ, လၢနယီၤဖိမုၢ်ဘၣ်သံ, နတၢ်လိာ်
တဖၣ်နဟဲကွၢ်ထီၣ်ယမဲာ်... နအိၣ်မူတကျါသံ... ခိၣ် ဖဲး
ဖိတခိၣ်နပူၤတန့ၢ်... နဖးနးညါ... ဆိကမိၣ်က့ၤနတၢ်
အိၣ်မူတဖဲ...” ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်ကိတီၢ်ဟဲက့ၤယု အဖဲ

အစုဒီးအဖံဟ့ၣ်လီၤတဘျီယီလီၤ.

ကွီကွီတဲဘၣ်အဖံလၢ “ဖံဧ, ပျၢန့ၢ်စၢ်ခိတၢ်အဲၣ်
 ဒိၣ် အ ခိၣ်ဖံးမိၣ်... နမ့ၢ်တပျၢအကလဲၤမၤန့ၢ်စုဲလဲၣ်. ”
 အဖံကန့ၣ်ဝဲမ့ၢ်စၢ်ကိးအယိ အဖံဟ့ၣ်လီၤကွီကွီအစုဝံး,
 ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အစုလၢကပျၢခိၣ်ဖံးအဂီၢ်လီၤ. တနံၤ
 လၢတၢ်ထီၣ်ကွီအဆၢကတီၢ်ကွီကွီကိးဝဲတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒီးမၤ
 အလဲဟ့ၣ်လီၤမုခ်ကနီၤဖိတၢ်အလံာ်ပရၢလီၤ. တၢ်အဲၣ်
 ဒိၣ်ပျၢတၢ်ဒိၣ်မး ဒီးလဲၤဟ့ၣ်ဝဲတဘျီဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ကွီ
 ကွီတဲအီၤလၢ ယကက့ၤတဲဘၣ်ဖံးဖိန့ၣ် တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်
 ဟံးထီၣ်လံာ်ပရၢအံၤ ဒီးလဲၤခိးဝဲမုခ်ကနီၤအခိၣ် လၢက
 ဟ့ၣ်လီၤဝဲလံာ်ပရၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မုခ်ကနီၤဒီးအသကိးဖိ
 တဖၣ်ထံၣ်တၢ်အံၤဒီး အကမၤမၤဘၣ်အသးဒိၣ်မးဒီး
 အသကိးတၢ်တဲထီၣ်ဝဲ “ယသကိးမုခ်န့ၣ်, မ့ၢ်ပျၢဒိၣ်ပျၢ
 ထီတကြးဒီးန့ၣ်ဘၣ်. တလိၣ်လၢနကကွဲးန့ၢ်အီၤ လံာ်
 ဘၣ်. မုခ်ကနီၤတၢ်ဟံးထီၣ်လံာ်ပရၢဒီးဖျိကွံာ်ဝဲလၢ တၢ်
 အဲၣ်ဒိၣ်အဲၣ်ညါလီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဟဲက့ၤလၢတီၤပျၢ ဒီး
 ကွီကွီသံကွၢ်အီၤ “ဒဲလဲၣ်..တၢ်အိၣ်သးဂ့ၤကစီဒီဧါ. ”
 တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဲဆၢလၢ “အဟံလံာ်ပရၢဝံၤ ဖျိကွံာ်ဝဲလီၤ. ”
 ကွီကွီသးဒိၣ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အယိ ထီဝဲတၢ် အဲၣ်ဒိၣ်တ
 ထံၣ် ဒီးတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်လီၤယံၤဘၣ်မးအသးလီၤ. တၢ်အဲၣ်
 ဒိၣ်ထီၣ်ကွီလၢ တၢ်မဲာ်တမုခ်နီၤတမုခ်အပူၤလီၤ. ကွီစံၣ်
 လီၤ က့ၤဆူဟံၣ်ဒီး အဖံထံၣ်လၢတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အဲၣ်သၣ်
 လါ ဒဲအဘၣ်ဒိၣ်အယိအဖံသံကွၢ်အီၤ “တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်, နမဲာ်
 သၣ် တဘျီဘၣ်မန့ၤလဲၣ်. ” ထဲန့ၣ်တဘျီကွီကွီဟဲ ယုာ်
 ဒီးတဲဘၣ် အဖံလၢ တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အ့ၣ်လိာ်သးဒီး အသကိး
 ဒီးအသကိးထီအီၤလီၤ. အဖံသးဒိၣ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒီးနီ
 ဟးလီၤဝဲလၢဟံၣ်ပူၤလီၤ. ကွီကွီတၢ်ပျၢမးဒီး တၢ်သး ခု
 လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်လဲၤအိၣ်လၢအသကိးဖိတၢ်အဟံၣ်
 ဘၣ်ဆၣ် ထီဘိသံကွၢ်အဖံအဂ့ၢ်လၢ မ့ၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ
 ဧါကိးနံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.

ကွီကွီတခိ ကိးနံၤဒဲး, ယုအဖံအစုဟးထီၣ်ပျၢ
 အိၣ်ပျၢအီၤဒီးအတံၢ်အသကိးတဖၣ်လီၤ. တဂီၤကွီကွီအိၣ်
 လၢကျးပူၤအခါထံၣ်ဝဲတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒီးကိးဝဲ “တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်

...ဟဲလၢအံၤတဲး” တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဲအီၤ “ယတချးဘၣ်..
 ကွီဘူးကထီၣ်လံာ်အယိယကလဲၤလီၤ. ” ကွီကွီတဲအီၤ “
 ဝံသးစူၤဟဲလၢအံၤတဲး... ကတဲန့ၣ်တၢ်အိၣ်တခါလီၤ. မ့ၢ်
 တၢ်လၢအရူဒိၣ်မးအယိ နတဟဲတသ့ဘၣ်. ထဲန့ၣ်တဘျီ
 တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဟဲန့ၣ်လီၤလၢကျးပူၤဒီး ဆုၣ်နီၤလၢကွီကွီအ
 ကပၤလီၤ. ကွီကွီတဲထီၣ်ဝဲတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်လၢ “လၢယယိဖံဖံ
 ဇူန့ၣ်ကလံာ်န့ၣ်, တီၢ်န့ၣ်, ဖံဖံကွၢ်တလီၤန့ၣ်ယယုဝံသးစူၤန့ၣ်
 သပျၢပျၢလီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဲ “တ လိၣ် ဘၣ်. နသါတဲယၤ
 ပျၢန့ၣ်လီၤဧါ. ယကလဲၤထီၣ်ကွီလီၤ. ” ကွီကွီတဲထီၣ်ဝဲ “ခိး
 ဇံး, နမ့ၢ်ပျၢယ တၢ်က မၤတ ခိ တယကပျၢဒုးအီၤန့ၣ် ထံချီ
 ဆၢတခွးနီၣ်. ” ဝဲ န့ၣ် အ ဆၢက တီၢ် ကွီကွီအိၣ်တၢ်ခွးတ
 ဖၣ် ရဲၣ်လီၤ အသး လၢစီၢ် နီၤ ခိၣ် တဘျီ ခွးလံာ်လီၤ. ပျၢဟဲ
 ဆုၣ်ထံချီဆၢဒီး ကွီကွီတဲဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်လၢခိးယၤဝဲအံၤ
 တစီၢ်ဖိ, ယကဟဲက့ၤလီၤ. တၢ်အိၣ်သးအံၤမုခ်ကနီၤဖိသၢ
 ဂၤ ထံၣ်စိဝဲခဲလၢာ်, နၢ်ဟူတၢ် က တီၤ တဖၣ်ခဲလၢလီၤ. တၢ်
 အဲၣ်ဒိၣ်ခိးကွီကွီတဟဲက့ၤလၢဘၣ်. ကဘၣ်ဟ့ၣ်က့ၤတၢ်
 အိၣ် တဖၣ်အ ပျၢဒီးစုတ အိၣ် ဘၣ်, တၢ်ကီတၢ်ခဲဘၣ်အီၤ
 ဒိၣ်မးတဘျီယီကိးပျၢပျၢ ဆါတၢ်ဖိဒီးတဲဘၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
 ကျီတဖၣ်ဒီးဟံးတ့ၢ်ဝဲ အ နၣ် ရံၣ်တဖျၢာ်လီၤ. မုခ်ကနီၤဖိ
 တဖၣ် ကွၢ်ဒီးသး ကညီၤအီၤဒိၣ်မးအယိ တုၤအဟး ထီၣ်
 လၢကျးပူၤဒီး မုခ်ကနီၤဖိသၢဂၤခိးအခိၣ်ဒီးသံကွၢ်အီၤ
 လၢ “ပနၢ်ဟူလၢကွီကွီ န့ၣ်မ့ၢ် န တခါလီၤတမ့ၢ်ခဲၢ်, ဘၣ်မ
 န့ၣ်အယိမၤန့ၣ်န့ၣ်တဘးဘး အံၤလဲၣ်. ” အသကိးမုခ်အ
 ဂၤတၢ်တဲကဒီးဝဲ “နဲတၢ်အံၤနတလီၤကံာ်ဒီးပိာ်ခွါဘၣ်.
 နတတဲဆၢတၢ်, နတ ထီဆၢတၢ် ဘၣ်မန့ၣ်အယိလဲၣ်. ” ဝဲ
 န့ၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဲဘၣ်မုခ်ကနီၤဖိသၢဂၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တဆီ
 ဘၣ် တဆီဒီး မုခ်ကနီၤဖိ သၢ ဂၤ သ့ၣ်ညါနၢ်ဟူဘၣ် တၢ်
 အိၣ် သးအယိ သးကညီၤဘၣ် ဝဲ တၢ် အဲၣ်ဒိၣ်လီၤ. လၢ အ
 ကျါတၢ်တဲဝဲ “တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဧါ, တဘၣ်သးဆံးတဂ့ၤ. ထီ
 ဘိန့ၣ်ပကမ့ၢ်နတံၢ်သကိးလၢအဂ့ၢ်လီၤ.”

တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်စံးဘျးက့ၤအဝဲသ့ၣ်ဝံၤက့ၤဆူအသ
 ကိးအဟံၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်လဲၤထီၣ်ကွီတနံၤဒီးထံၣ်လၢ
 မုၢ်ဂံၢ်တဂၤလီၤ. မုၢ်ဂံၢ်တဂၤအံၤအိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အဖံဒီး
 ဖိမ့ၢ်ဖိထံ, ဆျၢၣ်န့ၣ်အဖံအတၢ်လီၤ. လၢတၢ်သးခုအပူၤတၢ်

အဲၣ်ဒိၣ်ကိးမုၢ်ဂၢ်တၢ်အံၤဒီး မုၢ်ဂၢ်အံၤထံၣ်အိၣ်ဒီးဟီၣ် ဟ့ၣ်သးလီၤ. သးကညီၤဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ် ဒီးတဲထီၣ်ဝဲ “ ဖိဒိၣ်ခွါဧ, နဖံဒုအသးပုၤလံ. မၤတၢ်တကဲ, တၢ်ဖံးတၢ်မၤ တဖၣ်မၤဒုပုၤဂၤမၤန့ၢ်အိၣ်တကးဘၣ် ဟံၣ်လၢအိၣ်ဝဲခဲ အံၤတဖျါစ့ၢ်ကိးယၢ်ဟ့ၣ်လၢကဆါဝဲဒုလီၤ.” တၢ်အဲၣ် ဒိၣ်န့ၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ကတိၤတဖၣ်ဒီး အသးတမုၢ်ဘၣ်. ဆၢ ဂုၤ ဆၢဝါဘၣ်မုၢ်ဂၢ်ဝံၤလဲၤဆူကိၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်စံၣ်လီၤကိၣ် ဝံၤက့ၤဆူဟံၣ်ကျဲးဒိၣ်, အိၣ်ပျဲးမးဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ပၤလီၤအသးလၢ ကလဲၤယုတၢ်မၤလၢအဖံ တၢ်မၤအလီၤလီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ် လဲၤယုတၢ်မၤလၢအပတီၢ် ဖုၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ကိၣ်တခါခိ, မၤတၢ်တခါခိလီၤ. ကိၣ် ကိၣ်တၢ်အိၣ်ဖဲအသး, မၤဖဲအသး, ယုအဖံအစု တထီၣ် ကိၣ်ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတီၢ်ဘၣ်န့ၢ် အဖံသ့ၣ်ညါဝဲဒုလီၤ. ဖဲ တၢ်အံၤနီၤပးလီၤကွံၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်လၢအဟံၣ်ပုၤဝံၤ အ လီၤခံသ့ၣ်ညါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီးအသးတမုၢ်ဝဲဒုဘၣ်. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အိၣ်လၢဟံၣ်ဒီးဒုဝဲ, ယါဝဲ, တီၢ်ဝဲန့ၢ်မုၢ်လၢအ အဲၣ်ဘၣ်ကိၣ်ကိၣ်ဒိၣ်ဝဲအယိလီၤ.

ဖဲသ့ၣ်ညါက့ၤတၢ်အိၣ်သးခဲလၢလီၤ. သးက ညီၤဘၣ်အလံၤဖိတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ဆၢ မၤဝဲတသ့နီၤတမံ ဘၣ်. တနံၤကိၣ်ကိၣ်က့ၤလၢအဖံအိၣ်ဒီးတဲဘၣ်အဖံလၢ “ ဖဲ ဧ, ယၢ်ဟ့ၣ်နကဆါဟံၣ်တဖျါအံၤမုၢ်ဧါ.” အဖံတဲအိၣ် လၢမုၢ်ကစီၤဒီး, တၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတၢ်ဟဲန့ၢ်တဖၣ်ဆံးလီၤစ့ၢ် လီၤ, တကးဘၣ်အိၣ်ထဲတၢ်လံၣ်တၢ်လီၤ, ဖဲဖဲအစုတအိၣ် စ့ၢ်ကိးအယိဖဲဘၣ်ဆါကွံၣ်လီၤ. နဲန့ၢ်က့ၤနတမၤစၢၤဖဲဖဲ နီၤတမံဘၣ်.”

တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တခါ မၤတၢ်လၢအဖံတၢ် မၤလီၢ်, ကွၢ် ထွဲက့ၤတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ဒုးသ့ၣ်ညါဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်လၢ တဘၣ်တဲပုၤအဖံလၢအမၤတၢ်ဖဲအံၤဘၣ်န့ၢ် လီၤ. ကိၣ်ကိၣ်တခါသ့ၣ်ညါလၢအဖံအကျိၣ်အစုတအိၣ်လၢ ဘၣ်, ကဆါကွံၣ်အဟံၣ်အယိ, တဲဘၣ်အဖံလၢ အဝဲက က့ၤကဒါက့ၤအမိၢ်အပၢ်အအိၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲဖဲသ့ၣ်ညါ တ ဘျီယိလီၤ. ကိၣ်ကိၣ်အံၤတမုၢ်လၢအဲၣ်ဒါဘၣ်. ကွၢ်ဒုတၢ် ထူးတၢ်တီၤကျိၣ်စ့ၢ်လီၤ. အသးဘၣ်ဖိၣ်ဒိၣ်မး, အသးတ

မုၢ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်. လၢအသးပုၤတခါ သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်တၢ် အဲၣ် ဒိၣ်လီၤ. တဲထီၣ်ဝဲတဘျီဘၣ်. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဟ့ၣ်လၢအဖံ အိၣ်တဆူၣ်အယိ က့ၤဆူအဖံအိၣ်ဒီးထံၣ်လၢကိၣ်ကိၣ်လီၤ. ကိၣ်ကိၣ်တၢ်လၢတၢ်သးဒိၣ်အပုၤတဲထီၣ်ဝဲ “ ယတအဲၣ်ဒိး ထံၣ်နဲမဲၣ်သ့ၣ်ဘၣ်. ဟံၣ်ကဒုန့ၢ် တဘၣ်ဟဲယီၢ်တဂ့ၤ. န ဖဲ တခါခဲအံၤအသးဘၣ်ဖိၣ်အိၣ်တဆူၣ်ဘၣ်. ထီၣ်ယီၤဝဲ တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တမၤဆၢအိၣ်ဘၣ်. ဖဲန့ၢ် အဆၢ ကတီၢ်အဖံကွၢ်လီၤတၢ်ထံၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်သးဒီးန့ၢ်ဟ့ၣ်ကိၣ် အတၢ်ကတိၤခဲလၢအယိ သးကညီၤက့ၤအလံၤဖိတၢ် အဲၣ်ဒိၣ်လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်မုၢ်ပုၤတၢ်လၢ တၢ်ဆါခိၣ်ဆါ သးထီၣ်လီၤ.

တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တထံၣ်အဖံဘၣ်ဒီး ဟးထီၣ်လၢ ဟံၣ်ပုၤလီၤ. မုၢ်ဆ့ၣ်ဝါထီၣ်ကဒီးအသိတနံၤလံ. ကိၣ်ကိၣ်ယု အဖံအစုဒီး ကက့ၤဆူအမိ, အပါအိၣ်တၢ်လီၢ်လီၤ. တၢ် အဲၣ်ဒိၣ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးမၤတၢ်လီၤ. အဖံယု သ့ၣ်ညါက့ၤတဆီ ဘၣ်တဆီ သ့ၣ်ညါလၢတၢ်အဲၣ်ဒိၣ်မၤတၢ်လၢ အတၢ်မၤ လီၢ်အယိ သးခဲဝဲဒိၣ်မးလီၤ. တနံၤအဖံအဲၣ်ဒိးသ့ၣ်ညါ တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တၢ်အိၣ်သးအယိမၤဝဲတၢ်မၤခိၣ်တၢ်လၢတၢ် အဲၣ်ဒိၣ်မုၢ်ဟဲလၢတၢ်မၤလီၢ်ဒီးအဖံအဲၣ်ဒိးထံၣ် အိၣ်အဂ့ၢ် လီၤ. တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ထံၣ်ဘၣ်အဖံတဘျီယိ ဟီၣ်ဟ့ၣ်သးမး လီၤ. တဲထီၣ်ဝဲ “ ဖဲဖဲဧ, ယသးကညီၤန့ၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. နသး ပုၤလံ, ယကအိၣ်ဒီးန့ၢ်ဒီးမၤစၢၤက့ၤနတၢ်, ဟံၣ်တဖျါလၢ နကဆါအိၣ်န့ၢ်တဘၣ်ဆါတဂ့ၤ. ယကယုန့ၢ်က့ၤစုတဖၣ် ဒီးကအံးထွဲကွၢ်ထွဲက့ၤန့ၢ်လီၤ. ဖဲဖဲန့ၢ်ဟ့ၣ်ဘၣ်တၢ်အဲၣ်ဒိၣ် အတၢ်ကတိၤတဖၣ် အသးမုၢ်ဘၣ်ဆၢ အသးတမုၢ်ဘၣ် တခါလၢမၤဆါဘၣ်ဝဲအလံၤဖိအသးထီၣ်အယိလီၤ. ဖဲဖဲ တဲထီၣ်ဝဲ “ လံၤဖိဧ, ဖဲဖဲယုဝံၤသးစ့ၢ်ဘၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲဖဲ တီၢ် န့ၢ်, မၤဆါန့ၢ်, တဲအါန့ၢ်ထီၣ်, နတသးဒိၣ်ဖဲဖဲဘၣ်. န ဟဲ က့ၤလၢဖဲဖဲအိၣ်ဒီးအယိတၢ်ဘျးဒိၣ်မးလီၤ.

တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်တဲထီၣ်ဝဲ “ ဖဲဖဲဧ, မိမိပါပါသံသဒုၣ် ကွံၣ်ယၢ်အခါယအိၣ်ယဲဒီးန့ၢ်, ယအိၣ်ဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, ယအိၣ် ဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤအယိ ယတသးဒိၣ်န့ၢ်ဘၣ်. လၢယသး ပုၤ ယ အဲၣ်န့ၢ်ထီၣ်ဒီးတသးဟ့ၣ်န့ၢ်ဘၣ်.” ဖဲဖဲဖိးဟ့ၣ်ထီၣ်အလံ

ဒီးတဲာ်ဒၣ် “တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်ဧ၊ ယအဲၣ်ဒိၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ် သုဒီ တခါခံၣ်တၢ်အိၣ်သးအယိ၊ ယမၤယသးဒ်ယစ့တအိၣ် တၢ်မၤတဘၣ်ဂီၢ်ဘၣ်ဗျါတုၤဒၣ်လဲၣ်ကဆါဟံၣ် လီၤ. တၢ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်နီၣ်တခါဘၣ်. ခဲအံၤယသ့ၣ်ညါဖဲယဲၤ လံၤ, ကွီကွီတကၤ က့ၤဆူအမိအပါအအိၣ်လံၤ, ကွၢ်မဲာ် စ့ လီၤ. နဲတခါတမ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဘၣ်အယိ ဖံဖံတၢ်အိၣ်တၢ်ယၤ

တၢ်ထူးတၢ်တီၤတဖၣ် ခဲလၢာ် မ့ၢ်ဒၣ်ယလံၤဖိတၢ် အဲၣ်ဒိၣ် အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.”

တၢ်န့ၢ်သါခဲလၢာ်ကြားဝဲဘၣ်ဝဲဒီးဖိၣ်ယဲဖိလၢအနၢ်လီၤ, တူၢ်ဆါခိၣ်ဆါအသးဒီးအိၣ်ဒီးသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါလၢအမ့ၢ် တၢ်အဲၣ်ဒိၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ဒ်သိးပကဖျါဂ့ၤဒီးဖျါညါစၢ်ဖဲပမ့ၢ်ပုၤအနံၣ်(၃၀) ဒီးအကပိာ်ကပၤတဖၣ်အဂီၢ်ပကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်.

ဒ်သိးပကဖျါဂ့ၤဒီးဖျါညါစၢ်ဖဲပမ့ၢ်ပုၤအနံၣ်(၃၀) ဒီးအကပိာ်ကပၤတဖၣ်အဂီၢ်ပကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်.

ပသးအနံၣ်အလါကအိၣ်ဒၣ်ဝဲထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် အါတက့ၢ်ပကအဲၣ်ဒိၣ်ဂ့ၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပုၤညါဖျါစၢ်တဂၤအဂီၢ်န့ၣ်သးအနံၣ်အလါတဖၣ်ကမၤဒၣ်အသးဒ်နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးလၢအဂီၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲပသးအိၣ်အနံၣ်(၃၀) အဆၢကတီၢ်မ့ၢ်တၢ်အဆၢကတီၢ်လၢပသးဂၢ်ကျၢထီၣ်ဝဲဒီးပဂ့ၤဒိၣ်ကတၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢနကဂ့ၤဒိၣ်န့ၢ်အလီၢ်တက့ၢ်န့ၣ် ကျဲအိၣ်ဝဲလၢသးအိၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါအါထီၣ်နၢ်အဖီလၢအသိးအံၤန့ၣ်လီၤ.

၁. အီထံခဲအံၤခဲအံၤ, မၤပျဲထံအထူးအစီလၢနပူၤတက့ၢ်. တနံၤန့ၣ်နကြားအီထံအစ့ကတၢ်(၈)ခွးန့ၣ်လီၤ.

၂. မၤဟူးမၤဝးနသးအါအါတက့ၢ်. (လိာ်ကွဲးန့ၢ် တၢ်လိာ်ကွဲးလၢတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဂီၢ်တက့ၢ်.)

တလိာ်လၢနကမၤဟူးမၤဝးနသးဒီး လိာ်ကွဲးန့ၢ်အီဆူၣ်ဆူၣ်လၢ ကဒုးအိၣ်ထီၣ်န့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တံာ်တံာ်သးတံာ်တံာ်ဘၣ်. နကြားဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တနံၤတနံၤရံၣ်မ့ၢ်တခါခိၣ်ရံၣ်လၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲး. တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၃. ဟးဆဲးတၢ်အီသံးအီကဲဒီးဘၣ်ယၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

၄. တနံၤန့ၣ်မံအီအစ့ကတၢ် လၢန့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. တဘၣ်မၤဟးဂီၤနတၢ်မံတဂ့ၤ.

၅. မၤစ့လီၤနသးအတၢ်ဆိၣ်သနံးတဖၣ်တက့ၢ်.

၆. တဘၣ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လိာ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်အါအါတဂ့ၤ. ဟးဆဲးတၢ်သိတၢ်ချါသ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

၇. အဲၣ်လီၤနနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်နဲအသးတက့ၢ်. လၢနသးအနံၣ်အလါအဖီခိၣ်နမ့ၢ်ဖျါပျဲထီၣ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ယံတၢ်လၢတမံန့ၣ်လီၤ. တူၢ်လိာ်ဒ်နမ့ၢ်တၢ်အသိးဒီး အဲၣ်လီၤနနီၢ်ကစၢ်အသး, ကတီၢ်လီၤနနီၢ်ကစၢ်အသးတက့ၢ်.

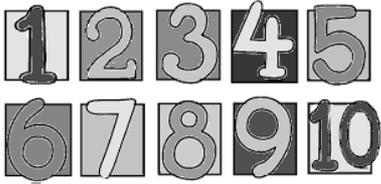
၈. တဘၣ်ပူၤသ့ၣ်ဖိတၢ်လံၤလၢအပူၤဘၣ်ဒီး ကမၤဟးဂီၤနဖံးနဘ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဂ့ၤ. လၢတၢ်ကတီၢ်လီၤက့ၤနဖံးနဘ့ၣ်, နသ့ၣ်နထံအဂီၢ်နကြား ပူၤသ့ၣ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ပာ်ပနီၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၉. တဘၣ်ဆ့ၣ်နီၤလၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖးယံာ်အပူၤတဂ့ၤ.

မၤဟူးမၤဝးနသး, ဟးဂ့ၤဝီၤအီခဲအံၤခဲအံၤ ဒ်သိးနသ့ၣ်သ့တလီၤဒး, နထူၣ်သ့တလီၤကျးတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ကျဲးအကလုာ်(၁၀)လၢပကြၢးမၤထွဲဒီး ဖဲပဒိၣ်မုၢ်အကတိၢ်

၁. တဘၣ်ဟ့ၣ်လီၢ်ပုၤစုနီတဘျီတဂ့ၤ

ပုၤတၢ်ချၢလၢပတသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်အကျိၤဒီးတၢ်လီၤဆဲးဒီး ပ နှ်အိၣ်အိၣ်တသ့ၣ်ညါမုၢ်သ့မုၢ်ဘၣ်ဒီးတဘၣ်ဟ့ၣ်ဒုး လီၢ်အိၣ်စုနီတဘျီတဂ့ၤ. တၢ်လၢကျိၣ်လၢစုန့ၣ်အအါမုၢ်ဂ့ၤ အစ့မုၢ်ဂ့ၤ တုၤနဟ့ၣ်လီၢ်ပုၤလံန့ၣ်န လိၣ်ဘၣ်က့ၤလၢအ ဝဲကဟ့ၣ်က့ၤနဒီး အမုၢ်တဟ့ၣ်က့ၤနဘၣ်န့ၣ် ကဲထီၣ် တၢ်သးတံာ်တံာ်တခါ လၢနပုၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ န မုၢ်အဲၣ်ဘၣ်ပုၤဂၤဒီးသ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ် ဒုးလီၢ်အိၣ်စုတဂ့ၤ. နစုမုၢ်အိၣ်ဒီးနတၢ်အိၣ်သးမုၢ်လဲၤသး ဘျီဘျီ ဆီဆီန့ၣ် ဟ့ၣ်မၤစၢအိၣ်လၢ တၢ်သ့ၣ်ကဆဲးသးက ဆီအပူၤတက့ၢ်.

၂. ဒ်သိးဖဲတၢ်လိၣ်မုၢ်အိၣ်ထီၣ်တဘျီလၢလၢနကျိၣ်ဖိစ့ဖိ လၢတၢ်သ့တၢ်စွဲကအိၣ်အဂီၢ်စူးယၢ်နစုထီၣ်တက့ၢ်.

ပကဲထီၣ်ပုၤကညီၣ်အံၤပကဖျိၣ်လီၤယၢ်လီၤဆဲးယံာ် ဒီးပ ကဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ်လီၤဒုးလီၤတီၤအခါဖဲလဲၣ်ဖဲ လဲၣ်န့ၣ် ပထံၣ်ဆိသ့ၣ်ညါဆိအိၣ်တသ့နီတဂၤဘၣ်. ပမုၢ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်ကီတၢ်ခဲနီၢ်နီၢ်အဆၢကတီၢ်ဒ်သိး ပဘျီဆဲးကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီသ့ၣ်တဖၣ် ကန့ၢ်တ ဆဲးတက့ၢ် ဒီး ကမၤဘိၣ်မၤညီပုၤအဂီၢ် စူးယၢ်နစုသ့ၣ်တဖၣ်ထီၣ် ဒ်န တၢ်အိၣ်သးအသိးန့ၣ်တက့ၢ်.

၃. တဘၣ်မၤလၢနတၢ်ဆၢကတီၢ်ဒီးပုၤလၢအတလိၣ် ဘၣ်နၤသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်တဂ့ၤ.

ပုၤလၢအစူးကွၢ်ညီကွၢ်တၢ်ပုၤဒီးယၢ်ဘၣ်အိၣ်သ့ၣ်ဘၣ်ပုၤ ဖဲအလိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ပုၤတဘျီလၢလၢတဖၣ်န့ၣ် တဘၣ်မၤ လၢနတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢအယိနီတဖဲတဂ့ၤ. ပုၤတနီၤနီၤစံး ဝဲလၢ “အမုၢ်တကန့ၣ်ယုၤယၢ်ဘၣ်ဆၢၣ်ယအိၣ်ကတီၢ်ယ သးထီၣ်အဂီၢ်လီၤ. ” တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပမုၢ်ဆိကမိၣ် ထံဆိကမိၣ်ဆးအိၣ်န့ၣ် မၤအသးဒ်ပုၤခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဒိတဂၤ အတၢ်ကတီၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ. မုၢ်တၢ်တခါလၢနပကြၢး အိၣ်အလီၢ်တအိၣ်ဒီးမုၢ်တၢ်တခါလၢတၢ်တကြၢးပၤကဖၤ လၢသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢနကတုၢ်နးတုၢ်ဖျိၣ်ဒီးမၤလၢတၢ် ဆၢကတီၢ်လၢအဝဲအဂီၢ်အလီၢ်န့ၣ်မၤလၢနဆၢကတီၢ် လၢတၢ်မၤစၢပုၤလၢအလိၣ်ဘၣ်နၤဒီးပုၤဖျိၣ်ဖိယၢ်ဖိတ ဖၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

၄. ပုၤလၢအတဂ့ၤလၢနဖိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မၤအိၣ်တၢ် တၢ်ဖျုဖျုတက့ၢ်.

ပုၤလၢပဂ့ၤလၢအဖိခိၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်တဂ့ၤဒီး ဟံးန့ၢ်တၢ် ခွဲး တၢ်ယၢ်လၢပဖိခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တလိၣ်လၢပကဘၣ် ရူ လိၣ်မုၢ်လိၣ်ဒီးယုးယိၣ်ပၤကဲအိၣ်ဘၣ်. ပုၤလၢအမၤနၢညီ န့ၢ်တၢ်ပုၤပုၤဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တယုၤအသးနီတဘျီလၢ ကမၤနၢကဒီးပုၤဆူညါခိအဂီၢ်ဘၣ်. အဝဲမုၢ်နံၤဒီးက့ၤနံၤ ဆၢအိၣ်, အဝဲမုၢ်ဟ့ၣ်ဒီးက့ၤဟ့ၣ်ဆၢအိၣ်တက့ၢ်. အမုၢ်မၤအ သးဒ်မုၢ်အူန့ၣ် ပကဘၣ်မၤပသးဒ်မုၢ်အူလၢ အကီၢ်အ ကဖးလးဒီး အဝဲမုၢ်မၤအသးဒ်ထံအသိးန့ၣ် ပကဘၣ်မၤ ပသးဒ်ထံလၢအရၣ်တံၤသးအသိးန့ၣ်လီၤ.

၅. ကတိသကိးတၢ်ဒီးနတံသကိးလၢအတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလီၤပလိာ်ဒီးနတဖၣ်အါအါတက့ၢ်.

ကတိသကိးတၢ်ဒီးပုၤလၢအဟ်ကဲနၤဒီးနဟ်ကဲအီၤသ့ၣ်တဖၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအါအါတက့ၢ်. နမ့ၢ်ကတိသကိးတၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်မံသးမုၢ်ဒီးနတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢာ်ဝဲအခါဖဲလဲၣ်န့ၣ်နတဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဘၣ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်သးမုၢ်လၢနသးပုၤနီၣ်အီၤတသ့ဘၣ်တခါန့ၣ်လီၤ. လၢနကတိသကိးတၢ်အါမးအပူၤပုၤလၢနတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလီၤဂၢ်ဒီးနအံၤကဟ့ၣ်က့ၣ်ဟ့ၣ်ဖးဘၣ်နတၢ်ဂ့ၢ်လၢအဂ့ၢ်အါမးဘၣ်ယးဒီးနတၢ်လဲၤခိဖျိ. နတၢ်အိၣ်သးခဲအံၤဒီးခါဆုဲၣ်ညါတၢ်လၢနကဘၣ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ဒ်သိးနတၢ်မုၢ်လၢတီၢ်ဟ်ကလၢပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ကတိလၢတၢ်ကတိလၢပနၢ်ဟ်အီၤညီန့ၣ်နမ့ၢ်ပုၤမၤထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သးတဂၤဒီးနကတိသကိးတၢ်ဒီးပုၤအီၤသးဖိတဂၤကသ့ၣ်လဲၣ်. ထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သးဖိကဒဲကဒဲ မ့ၢ်ကတိသကိးတၢ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တက့ၢ်ဘၣ်ခါ.

၆. ဟးကသ့ၣ်ကသီခဲအံၤခဲအံၤတက့ၢ်.

ဒ်သိးနကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါနၢ်ဟ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျိအကလုာ်ကလုာ်လၢနတၢ်အိၣ်မူလၢအဖုၣ်ဝဲအပူၤအံၤအဂီၢ်ဟးကသ့ၣ်ကသီခဲအံၤခဲအံၤတက့ၢ်. တၢ်ဟးကသ့ၣ်ကသီန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနမၤစၢၤပုၤဒ်သိးပသးအတၢ်ဝံတၢ်ယိး. အတၢ်ဆိၣ်သနံးတဖၣ်ကလီၤစ့ဝဲဒၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နကဒီးန့ၣ်ဘၣ်ကလံၤအဆံ့. တၢ်ထံၣ်အသီ. တၢ်လဲၤခိဖျိလၢကမၤသီထီၣ်နတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဒီးကအိးဟိထီၣ်နသးအတၢ်ထံၣ်. တၢ်ဆိကမိၣ်လၢနတၢ်ဖံးတၢ်မၤဆုဲၣ်ညါကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်တက့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၇. မၤတၢ်မၤလၢနသးစဲအီၤတခါန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ကတိတက့ၢ်ဖဲဝဲ “ တၢ်လီၢ်လၢနအိၣ်အလီၢ်တတီၤန့ၣ်နမ့ၢ်တဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးဘၣ်ဒီးသးကဒီးဆုဲၣ်အဂၤတတီၤတက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤနတမ့ၢ်သ့ၣ်တထူၣ်လၢအသ့ၣ်လီၤအသးဂၢ်တဟ်ဘၣ်. ” မ့ၢ်ဝဲသပျံၤကတၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ. ပုၤကပူၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပတမ့ၢ်သ့ၣ်ထူၣ်

ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိလၢတၢ်အိၣ်မူလၢပဒီးန့ၣ်ဘၣ်အီၤလၢပကအိၣ်မူတစိတလီၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤအဆၢကတီၢ်တဘၣ်ကဒူးကဒ့ၣ်ဒီးမၤလၢာ်နဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢနတအဲၣ်ဒီးမၤဒီးဆၢထီၣ်လၢတၢ်လီၢ်လၢနတအဲၣ်ဒီးအိၣ်မူအပူၤန့ၣ်တဂ့ၢ်. ပုၤက့ၣ်ဘၣ်က့ၣ်သ့တဂၤဖဲဝဲဒၣ် “ လၢယကမၤတၢ်လၢယတၢ်သးစဲတအိၣ်ဒီးလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အလီၢ်ယမ့ၢ်မၤဘၣ်တၢ်လၢယတၢ်သးစဲအိၣ်ဒီးတလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဘၣ်န့ၣ်ကမုၢ်ဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ. ” လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤပကအိၣ်မူဘၣ်ဒၣ်တစိတလီၢ်လီၤ. အယိမၤတၢ်လၢနသးစဲအိၣ်ဒီးနအဲၣ်ဒီးမၤသပျံၤပျံၤတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

၈. ဆိကမိၣ်န့ၣ်တၢ်လၢပုၤအဂၤအဂီၢ်, အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးတက့ၢ်.

တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တခါဂ့ၢ်တခါဂ့ၢ်အဖိခိၣ်လၢပတၢ်ထံၣ်တကပၤန့ၣ်ဘၣ်ဝဲအသိးလၢအဝဲအတၢ်ထံၣ်တကပၤမ့ၢ်တၢ်အဘၣ်စ့ၢ်ကီးသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ထံၣ်တလီၤပလိာ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အခိၣ်သ့ၣ်ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိပုၤအဝဲတဂၤအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်န့ၣ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢပကဘၣ်ဟ်ကဲစ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. အလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဒ်အမ့ၢ် “ လၢအဝဲသ့ၣ်အလီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဖုးယၤန့ၣ်ကကဲထီၣ်အသးဒ်လဲၣ်. ” န့ၣ်ပဆိကမိၣ်အီၤကဘၣ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢအဝဲအတၢ်ထံၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲစုညါသးဒီးလၢယတၢ်ထံၣ်န့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲစုညါခိၣ်အသိးတၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတခါန့ၣ်ပုၤတဂၤဒီးတဂၤထံၣ်ဝဲကလီၤဆီလိာ်အသးန့ၣ်ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါအီၤန့ၣ်လီၤ.

၉. ဖးလံာ်အါအါတက့ၢ်.

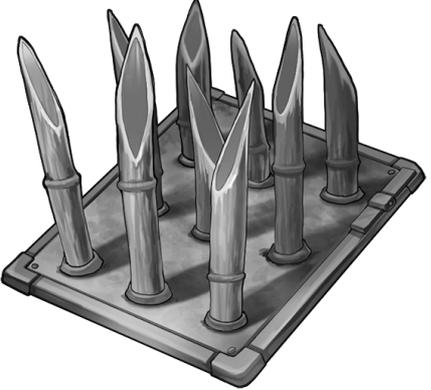
“ ပုၤလၢအဖးလံာ်သ့ၣ်တဖၣ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အသိးပုၤလၢအလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဖးလံာ်န့ၣ်လီၤ. ” မ့ၢ်တၢ်ကတိလၢအဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ပုၤလၢအဖးလံာ်တဂၤန့ၣ်တုၤနဖးလံာ်ဒီးနသးမ့ၢ်လဲၤတုၤလၢလံာ်ဝဲန့ၣ်အပူၤလဲၤန့ၣ်နကခိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်တမံၤမံၤဒ်လံာ်ဝဲန့ၣ်ဟ်ပျါဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးပတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဒီးလူၤထီၣ်စိၤကချးဝဲအဂီၢ်တၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်ဒီးတၢ်ယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကီးကျဲလၢအဂ့ၢ်

ကတၢၢ်တဘီၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁၀.မၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်တခါခါထီၣ်တက့ၢ်.

လၢယုၤရၤထံၣ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဖံးသးပျၢ် ဖုးသး ပျၢ် လၢအအိၣ် အနံၣ်(၈၀) ဆူအဖီခိၣ်တဖၣ် စးထီၣ်ယုၤသ့ၣ်ညါဒီး မၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်က့ၢ်ဘၣ်က့ၢ်သ့ လၢအမ့ၢ်ကျိၣ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်တခါခါထီၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အဝဲသ့ၣ် အလုၢ် အလၢ်တခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ မၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်တခါခါလၢတၢ်သ့ၣ်

အိၣ်သးအိၣ်အပူၤတက့ၢ်. မၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်တခါခါ တုၤလီၤတီၤလီၤတုၤလၢ နဖျိးစိတက့ၢ်. တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢပဘၣ်မၤအီၤလၢပဂံၢ်ပဘါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဖဲပသးစၢ်အဆၢကတီၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကီၢ်တခါခါလၢပကဖံးအီၤမၤအီၤဘၣ်ဆၣ် တုၤပသး ပျၢ်ထီၣ်န့ၣ် ကကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တခါခါအယီၤ အလီၢ် အိၣ်လၢပကမၤလိၣ်န့ၣ်တၢ်တခါခါလၢပကမၤက့ၢ်အီၤတမ့ၢ်လၢပဂံၢ်ပဘါလၢအါဒီးကမ့ၢ်ထဲဒၣ်လၢပကသ့ၣ်က့ၢ်ပခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မၤသ့ၣ်လၢပကဘၣ်ပးဆူးအိၣ်

ဒီးသန့ၤလၢသရၣ်မုၢ်အဲလ်ထၣ်အတၢ်ကွဲး

ကညီၣ်မ့ၢ်ကလုာ်ဖးဒိၣ်တကလုာ်လၢ က လုာ်ဂၤသ့ၣ် တဖၣ်အသိးအကျါန့ၣ်လီၤ. ပအိၣ်ဒီး ပတၢ် ဆဲးတၢ်လၢအကလုာ်ကလုာ်လၢဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်လံတနီၤဒီး တနီၤတဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢ တၢ် ဆဲးတၢ် လၢဒီး လုၢ်လၢထုၤသန့ၤအတၢ်န့ၣ်သါ လၢပသ့ၣ်အီၤသ့ၣ်တဖၣ်အကျါအိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီး “မၤ” စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. မိၢ်ပၢ်ဖဲဖဲလၢပျၢၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်မၤနးမၤကျဲၤအီၤလၢဒုၣ်ဒါပယီၤသ့ၣ်တဖၣ်ထီၣ်တန့ၣ်လီၤ. န်သိးကဒိသက့ၢ်အဟံၣ်ဖိပီဖိလၢ တၢ်မၤအါမၤနးတဖၣ်အဂီၢ် သ့ၣ်စ့ၢ်ကိးဝဲမၤဒီးဆဲးလီၤ ဝဲဝဲတရံးသဝီပုၤမ့ၢ်တမ့ၢ်အဟံၣ်အယၢၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ “မၤ” န့ၣ်တုၤမ့ၢ်အဘၣ်ဆဲးန့ၣ်ဒီးနကဆူးထီၣ်ဆါထီၣ်ဒီး လၢ ခံကတၢၢ်တုၤလၢနသံဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. မၤအိၣ်ဝဲ အကလုာ်ကလုာ် လၢတၢ်ကသ့ၣ်အီၤအဂီၢ်ဒ်အမ့ၢ် ထိးမံမၤ, တၢ်ဟံတၢ်ယီၤအမၤ, ကဆီအမၤ, တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျၣ် အ မၤဒီးအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢမၤသ့ၣ်အံၤ မ့ၢ်မၤတကလုာ်အမံၤန့ၣ်လီၤ. မၤတကလုာ်အံၤ ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢဝဲခိၣ်သ့ၣ်ဖျၢ်ဖျၢ်, ဖျၢၣ် သ လၢၣ်, ဘျၢၣ် သလံး, သ့ၣ်ဝဲအခိၣ်အခံ, ခံခိ လၢၣ်ယုၤဒီး စၢတၢ်ဝဲဝဲအဖးဖိန့ၣ် ယံးယီၣ် ဒိၣ်, ကိးကထြၣ်ထီၣ်ဝဲယၢ်ခိၣ်ယၢ်ခိၣ်ကဲထီၣ်စုကဲဝဲတကလုာ်အိၣ်ဒီးအမဲယုၤဘိ, တုၤအကွံၣ်လီၤဝဲဆူဟီၣ်ခိၣ်လိၤန့ၣ်မဲအဂၤသ့ၣ်တုၤအကွံၣ်လီၤဝဲဆူဟီၣ်ခိၣ်လိၤန့ၣ် မဲအဂၤသ့ၣ်အိၣ်ဝဲက့ၢ်သးဆူဟီၣ်ခိၣ်လၢ် ဒီးမဲအဂၤသ့ၣ်တခါ ဆၢထၣ် လၢဟီၣ်ခိၣ် အဖီခိၣ်ထုၣ်ကလၢ် ဖဲပုၤယီၤအီၤဂ့ၤပုၤထွဲ ဘၣ်အီၤဂ့ၤကဲထီၣ်တၢ်ကီၢ်တခါခါနးမးလၢပုၤဘၣ်ဒိ တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤဒုး လိၢ် သးတဖၣ် ဝဲယၢ်ဝဲမၤသ့ၣ် လၢအထၣ် ပုၤကိး ဂၤဒဲး လီၤ. ဝဲတၢ် ချုးခံနိးသးဘၣ်အီၤ န့ၣ်ထုးထီၣ်ကွံၣ်လီၤဝဲမၤသ့ၣ်အံၤလီၤ.

ပမ့ၢ်ပပျၢ်ဟံးန့ၢ်မၤသ့ၣ်ဒီးကတီၢ်ဒိလီၤတၢ်, သိၣ်က့ၢ်သိၣ်က့ၢ်တၢ်ဒ်သိးအဖီအလံအစၢအ

သွဲၣ် လၢကအိၣ်ထီၣ်ဆူညါတဖၣ် ကပလီၢ်အသးဒီးကပ
ဒုၣ်ဟးဆွဲးမၤသၢဘၣ် န့ၣ်တုၤအပူၤဖျဲးတစုန့ၣ်လီၤ. မၤသၢ
ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ.

- * တၢ်အိၣ်သံးအိၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘျီး
- * တၢ်အိၣ်ကဘျဲးကဘျဲးခိၣ်ဖးလၢဆိး
- * တၢ်အဲၣ်တၢ်ကလုာ်ကလီၤတၢ်မုၢ်ဖံးမုၢ်ညၣ်

* တၢ်အိၣ်သံးအိၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘျီး
ပမံၤပပုၤလၢညါတဖၣ်ဒိ လီၤတၢ်အံၤလၢချဲးပုၤချဲးပုၤဒီးစီ
အ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒိဖဲန့ၣ်ဒိလီၤဝဲလၢ တၢ်အိၣ်ချဲးပုၤ, တၢ် အိ
သံးအိၣ်န့ၣ်ဒိလီၤဝဲလၢတၢ်အိၣ်စီအ့ၣ်လီၤ.

ဒိလီၤဝဲလၢထါ, -ချဲးပုၤစီအ့ၣ်တဂ့ၤ

သုအိၣ်သုဖးလံာ်တသ့

ချဲးပုၤစီအ့ၣ်တဖျဲး

လံာ်တုၤသုတဖးတကွဲး

ပပုၤကညီတကလုာ်အံၤ ပအိၣ်ဒီးပဂံၢ်ပဘါလၢ ပုၤဒုးပုၤ
တနၢၤဘၣ်လီၤ. ဝဲပုၤဒုးပုၤတဘျီလၢလၢအါတက့ၢ်ပုၤယၣ်
ကွံာ်လီၤ. အယိပုၤလၢအယၣ်ကွံာ်တဖၣ် ကျဲၣ်ထီၣ်တၢ်အ
ကလုာ်ကလုာ် ဒ်သိး ကမၤနၢၤပုၤအဂီၢ်လီၤ. လၢခံကတၢ်
ကျဲၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်အံၤလီၤ. ပုၤကညီလၢအဖီၣ်န့ၢ်ဝဲသၢဂၤဝဲလၢ
ဒုးတၢ်အဆၢကတီၢ်စံးဝဲလၢတဲဘၣ်ပုၤလၢသုပုၤကညီတ
ဖၣ် အတၢ်ခူသ့ၣ်တက့ၢ်. ပကဟ့ၣ်သုလၢလီၤလၢန့ၣ်လီၤ.
လၢခံပုၤကညီတဖၣ် အံၤဟ့ၣ်ကျဲၣ်အီၤလၢကပုၤသံးဒီးက
ပာ်လီၤဝဲလၢပုၤ ကညီအိၣ်တၢ်အလီၢ်အကျဲတဖၣ်လီၤ. ဝဲ
န့ၣ်ဒုၣ်ဒါတဖၣ်မၤဒ်ပုၤကညီတဖၣ်ဟ့ၣ်ကျဲၣ် အီၤအသိး
လီၤ. ပုၤကညီအကစၢ်တဂၤအံၤသိၣ်ဘၣ်သီဘၣ်အပုၤက
လုာ် ပုၤကညီ တဖၣ်လၢ သံးန့ၣ်သုတဘၣ်ထိးဘူးသု တ
ဘၣ်အိၣ်အီၤနီတဂၤတဂ့ၤ. သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ပုၤသးပုၤအတၢ်က
တၢ် ဒိစံးဝဲ “သံးန့ၣ် က သ့ၣ်အိၣ်ကသ့ၣ်ပျုၢ်, ကဆိအိၣ်က
ဆိပျုၢ်. ပုၤကညီအိၣ်ပုၤကညီပျုၢ်လီၤ. ပုၤကညီကစၢ်အံၤမၤ
လိာ်တၢ်ဝံးဒီးဟးထီၣ်ဝဲဝံးအလီၢ်ခံပုၤကညီတဖုအံၤတဒိ
ကန့ၣ်အ တၢ်က တါတဖၣ်လၢဘၣ်. အီၤဝဲသံးတုၤအ ဒုၣ်

အဒါ တဖၣ်မၤသံ အီၤ လၢာ်တတ်ယၣ်ယၣ်လီၤ. ပုၤကညီ
တဖၣ်အံၤ အပုၤက လုာ်လီၢ်မၤလၢ အအိၣ်သံး အိၣ်ကအယိ
လီၤ. မ်ပကဟးဆွဲးသံး မိၤကိၤမိၤလၢအမ့ၢ်မၤအိၣ်ထံးတ
ဘၣ်တက့ၢ်. မ်ပသုတထွဲဘၣ်မၤအံၤလၢပခိၣ်တဂ့ၤ.

* တၢ်ဟးဆွဲးတၢ်အိၣ်ကဘျဲးကဘျဲးခိၣ်ဖးလၢဆိး
(တၢ်အဲၣ်စ့)

မၤခံဘၣ်တဘျီအံၤ ပမံၤပပုၤစံးပုၤလၢ ပကဘၣ်ဟးဆွဲး
အီၤသပုၤကတၢ်လီၤ. တၢ်သးကွံာ်တတီတလီၤ, တၢ် အိၣ်
ခိၣ်ဖးလၢဆိးမ့ၢ်တၢ်မၤဘျီၣ်ပုၤအမဲာ် , ဘိးက့ၣ်ဘိးက
မၤက့ၢ်တၢ်, နီၤဖးပဲာ်ဖးတၢ်စံၣ်ညီၣ်တတီတလီၤဆူဘၢမိ
ကီၢ်မိ, တတီတလီၤ, တဘၣ်တပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သံး
မၤထီၣ်ဖီ ပုၤသ့ၣ်ပုၤထံလီၤဒးတဖၣ်အသိး စ့မ့ၢ်စ့ၢ်ကိး စု
ကဝဲတမံၤလၢ အူထီၣ်ပုၤသ့ၣ်, မၤသ့ၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ပုၤ, မၤက
ဖိထီၣ်ပုၤသးလၢ ကပာ်ထီၣ်ထီအသးဒီးကပာ်ကဖၢလၢ
အသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

စုအါခိမၤတၢ်လၢတၢ်တတီတလီၤ, တၢ်တလံာ်ကွံာ်အပူၤ,
ခိၣ်အါခိထွဲတလံာ်ကွံာ်ဆူ တၢ်လဲၤသရၣ်လဲၤကမၤအ
လီၢ် , ပျုၤအါဘၣ်ဘိးစၢ်အသးယၢ်ခိမၤခိဆူ တၢ်လီၢ်တၢ်
ဝုၤ, လီၤစၢ်လီၤဒ့အပူၤ, မဲာ်ချဲအါတိၣ်ကျိၣ် ထီၣ်အသးတ
ဘျီတဘျီ, ဘၣ်တဆံးဖျဲးတဆံးအသးတစုတစု, ကလုာ်
ကထါ ကသ့ၣ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ဆူတၢ်တဒိၣ်တဒါအလီၢ်တုၤအ
ဆိၣ် သနံးကွံာ်တၢ်တီတၢ်လီၤဆူတၢ်တတီတလီၤန့ၣ်လီၤ.
မ် ပကဟးဆွဲးမၤခံဘၣ်တဘျီအံၤ ဒ်သိး ပသုတထွဲ ဘၣ်
အီၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

* တၢ်အဲၣ်တၢ်ကလုာ်ကလီၤ,တၢ်မုၢ်ဖံးမုၢ်ညၣ်

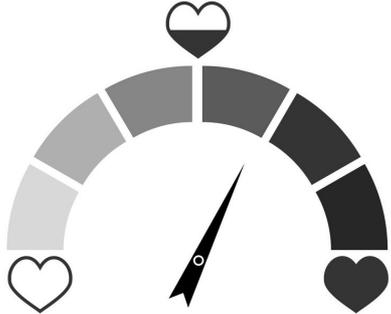
မ့ၢ်မၤအစုကတၢ်တဘျီ, မၤလၢအလီၤပျုၤ ကတၢ်တဘျီ,
ပုၤထွဲဘၣ်အီၤညီကတၢ်လၢမၤသၢဘၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ. ပ
မံၤ ပပုၤအတၢ်စံးပာ်အိၣ်ဝဲလၢ မၤတဘျီအံၤ ပပုၤက လုာ်
တနါစီထွဲဘၣ်အီၤဘၣ်. လၢပုၤပုၤကညီတဖၣ် အိၣ်မူတီ
လီၤစီဆံးမးလီၤ. ပပုၤကလုာ်အကျါ တၢ်ဆါသံသတြိာ်,
တၢ်သံဆုၣ်မဲာ်ကဲာ်မဲာ်, တၢ်သံတပျုၢ်တပျုၤ, တၢ်သံ ကိာ်
သံဂီၤတမၤအသး ကြိကြိဘၣ်. တၢ်ဆါလီၤအိၣ်အလၢက

ပိၤဒ်ယဲသဲ မုၢ်, ယဲ သဲခါအသိးတအိၣ်နီတဘျီဘၣ်. ပမုၢ် ပပုၢ်ပာ် တၢ် မၤ ကမၣ်မုၢ်ကမၣ်ခါတမံလၢ တၢ်လီၤ သးဘၣ် အၢကတၢ်န့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤမၤသဘၣ်တဘျီလၢ အမ့ၢ်တၢ်ကလုာ်ကလီၤ, တၢ်ကမၣ်မုၢ်ကမၣ်ခါန့ၣ်ပုၤလၢ အထွဲဘၣ် အီၤတဖၣ်, အိၣ်ဒီးအဘူးအလဲဒ်ကသံၣ်ဘၣ် ဒီး တၢ် စုၣ်တၢ်ပုၢ်လၢ အအၢကတၢ်လၢပုၤ ထွဲဘၣ်အီၤ တဖၣ်ကကူးဘၣ်က့ၤတၢ်အဘူးအလဲတဖၣ်အယိပမုၢ်ပပုၢ်

တဖၣ် အဲၣ် ဒီးဝဲလၢ ပကဟးဆွဲးအီၤသပုၢ်ပုၢ်လီၤ. မၤ တဘျီအံၤမပဲကိးဂပကဟးဆွဲးဘၣ်အီၤသပုၢ်ပုၢ်မုၢ်ပမုၢ် ပပုၢ် အတၢ်ပိၣ်လီၤတဲလီၤ တၢ် အကျါ တမံ ဒ်သိးပပုၤ ကလုာ်ကမူဝဲလၢတၢ်စီတၢ်ဆွဲးဒီးကဘၣ် တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်ဆိၣ်ဝါ ဒိၣ် ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်အဂီၢ်လီၤ. မ့ၢ်ပပုၤက လုာ် တၢ်အိၣ်မူ အ တၢ်ဆဲးတၢ်လၢတမံလၢပကဘၣ်ပၤယၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

ကျဲလၢပသးပုၤနီၣ်ကွဲးတဘျီအခါ ပုၤလၢပအဲၣ်တ့ၢ်အိၣ်လၢၣ်သးတဂၤကသ့အဂီၢ်

တၢ်အဲၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဒိၣ်အယိၣ် ဒီးမ့ၢ်တၢ်လၢ ပတဲလၢအဂ့ၢ်အကျိၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကကွဲးမုၢ်အီၤဒ်သိး အကဟဲဆူပအိၣ်တသ့ဘၣ်အသိးပကနီၣ်ဟးကွဲး အီၤဒ်သိးကဟးယံၤဒီးပုၤစ့ၢ်ကိးတသ့ဝဲဒ်ဘၣ်. ပုၤတနီၣ်နီၣ်တုၤတၢ်အဲၣ်တခါခါစဲဘူးစဲထီလၢအပူၤလံန့ၣ်ကီၤဒိၣ် မးလၢကသးပုၤနီၣ်ကွဲးဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. သးပုၤ နီၣ်ကွဲးဝဲတသ့လုၤတက့ၤဘၣ်. သးလၢအသ့ၣ်ညါတၢ်တဖျၢၣ်ကမၤန့ၢ်ဆိၣ်ခံအီၤလၢ ကကျဲးစးသးပုၤနီၣ်ကွဲးဝဲဘၣ်ဆၣ်သး လၢအတသ့ၣ်ညါတၢ်တဖျၢၣ်မၤစၢအီၤထီၣ်ဒ်သိး ကသ့ၣ်နီၣ်သးသယုၢ်ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိၣ် ဒ်သိးပသးပုၤနီၣ်ကွဲးတၢ်အဲၣ်လၢ အလဲပုၤကွဲးတ့ၢ်, ပုၤလၢပအဲၣ်တ့ၢ်အီၤလၢၣ်သးတဂၤကသ့အဂီၢ် ပကဒုးသ့ၣ်နီၣ်လိာ်အပသး ဒီးပာ်ဖျါ ထီၣ်သကိးကျဲလၢကမၤစၢပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁.တုၢ်လိာ်တၢ်အိၣ်သးလၢမၤအသးသ့ၣ်တဖၣ်
တၢ်အိၣ်သးလၢမၤအတ့ၢ်အသးဒီးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပနီၣ်ကစၢ်ဒ်ဝဲ ပတုၢ်လိာ်အီၤကသ့အဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအရူဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ပကဘၣ်ဆိကမိၣ်က့ၤထံထံ သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢ ဘၣ်မနုၤပဘၣ်လီၤဖးဒီး ပုၤလၢပအဲၣ်အီၤတဂၤအံၤ, လၢတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအါမံၤမနုၤတဖၣ်အယိၣ် ပဘၣ်လီၤဖးလဲၣ် ဒီးပကဘၣ်တုၢ်လိာ်နီၣ်ပာ်တၢ်အိၣ်သး လၢအကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢပဒီးန့ၢ်ပာ် ဘၣ်အီၤတသ့ဘၣ် တခါ တလိၣ်လၢပကဘၣ်ကျဲးစးဒ်သိး ပကပာ်ဘၣ်အီၤဘၣ်. နမ့ၢ်ကျဲးစးဘၣ်တ့ၢ်လံတခီ ဝံသးစူဆီတလဲက့ၤနတၢ် ကျဲး စး ဆူ တၢ်ပၤလီၤက့ၤနသး, တၢ်နၢလီၤက့ၤနသးန့ၣ်တက့ၢ်.

၂. ဒိကန့ၣ်တၢ်တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆါဒီး တၢ်ဂီၤမူလၢ အလီၤနံၤတဖၣ်

တၢ်ဒိကန့ၣ်တၢ်တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆါ, တၢ်ကွၢ်တၢ်ဂီၤမူလၢအလီၤနံၤတဖၣ်န့ၣ် ကမၤစၢၤန့ၣ်သိးနကသးပုၤ နီၣ်ကွံၣ် တၢ်လၢအလဲၤပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ် က့ၣ်န့ၣ်ဒိကန့ၣ်တၢ်သးဝံၣ် အဆၢကတီၢ် နမ့ၢ်ပလၢၢ်ဘၣ်လၢတၢ်သယုၢ်လီၤဘၣ်န့ၣ်ဒိကန့ၣ်တၢ်သးဝံၣ် အဆၢကတီၢ်အိၣ်ထီၣ်န့ၣ် ဝံသးစူၤတဘၣ်ဒိကန့ၣ်လၢတဂ့ၤ.ဂုၢ်ကွဲးစးဖးလံာ်လၢအလီၤနံၤတဖၣ်, ကွၢ်တၢ်ဂီၤမူလၢအလီၤနံၤတဖၣ် အါအါဖဲနဆၢကတီၢ်အိၣ်လီၤဟီၢ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

၃.ဟးလိာ်ကွဲးလၢတၢ်ဟးကသ့ၣ်အလီၢ်

ပုၤလၢအတၢ်လဲၤခိဖျိအါတၢ်လံၤသ့ၣ်တဖၣ်စံးတၢ်ဝဲ လၢတၢ်ဟးလိာ်ကွဲးကသ့ၣ်ကသီ န့ၣ်မ့ၢ် ကျဲအဂ့ၤကတၢ်တဘိလၢကမၤဂၢၢ်ထီၣ်က့ၤပသးလၢတၢ်တမံၤမံၤအဖီခိၣ် န့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဟးကသ့ၣ်ကသီ, ပိာ်လိာ်ခံးဒီး တံၤဒီးသကိး အါအါန့ၣ် ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးပုၤလၢ ပကသး ပုၤနီၣ်ကွံၣ်သး အဆိၣ်သနံးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်ပုၤအခွဲးလၢပကဟးကသ့ၣ်ကသီ လၢတၢ် လီၢ် အယံၤ အထီဒီးထဲဒုၣ်န့ၣ်ဒီးနသကိးတဂၤခံၤဟးပိာ်ကျဲတကတီၢ်ဘၣ် တကတီၢ် ဖဲနအိၣ်ကလီၤအကတီၢ်န့ၣ် ကမၤစၢၤန့ၣ်သးအတၢ်တူၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဖျိလီၤဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. တဘၣ်ခွဲးထီၣ်ကဒါကျဲ တၢ်လၢအလဲၤပူၤကွံၣ် တဖၣ်တဂ့ၤ.

ဂုၢ်ကွဲးစးဖးလံာ်ထီၣ်ကွံၣ်,ဟးထီၣ်ကွံၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လဲၤ ပူၤကွံၣ်တခါခါ လၢအမၤဆါပုၤထီၣ်ဖဲပမ့ၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အီၤအခါန့ၣ်တက့ၢ်.ဟ့ၣ်အယၢ်ဖဲတၢ်ပူၤကွံၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤတဂ့ၤ. ပုၤလၢအပျၢ်ထီၣ် လၢအသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်အံၤအိၣ်ဝဲဒုၣ်အါမးလီၤ.ပျဲနပျၢ်ထီၣ်ဒီးဟးဂီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်ပူၤကွံၣ်အယီၤနီၣ်တဘျီတဂ့ၤ. သးပုၤနီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ပူၤကွံၣ်သ့ၣ် တဖၣ်တုၤအန့ၢ်တက့ၢ်.တၢ်သယုၢ် မ့ၢ်အိၣ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်ပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ် မၤဘျီကျဲအီၤလၢတၢ်သးဆါတက့ၢ်. နမၤဘျီကွံၣ်နတၢ်သ့ၣ်နီၣ် လၢတၢ်သးဆါ မ့ၢ် တ

သ့ၣ်န့ၣ်ဂုၢ်ကွဲးစးဖးသိးနသ့ၣ်တသ့ၣ်နီၣ်တၢ်နီၣ်တမံၤတဂ့ၤ.

၅. ဟးဆွဲးတၢ်လၢကဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်န့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢအပူၤကွံၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.

တၢ်လီၢ်လၢကဒုးသ့ၣ်နီၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဘၣ်လဲၤတဂ့ၤ. တၢ်အိၣ်လၢကဒုးသ့ၣ်နီၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဘၣ်အိၣ်အီၤတဂ့ၤ. တၢ်ထံၣ်လၢကဒုးသ့ၣ်နီၣ်န့ၣ် တၢ်ဂ့ၢ်လၢအပူၤ ကွံၣ်သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ် တဘၣ်ကွၢ်အီၤတဂ့ၤ. တၢ်အရူၤဒိၣ်က တၢ်တခါ န့ၣ် တၢ်တမံၤမံၤလၢ အဝဲဟ့ၣ်န့ၣ်လၢနကဟ် အီၤလၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ် အဂီၢ်ဒီးနပာ်လုာ်ပာ်ပူၤအီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လုၤတက့ၤ တဘၣ်ပာ်ယာ်အီၤလၢတဂ့ၤ. နမ့ၢ်ဘၣ်ဟ့ၣ်ကွံၣ် ပုၤဂၤ, နမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ကွံၣ်ဒီး မၤဟးဂီၤအီၤန့ၣ် မၤ အီၤဖူဖူ တက့ၢ်. နမၤတၢ်လၢအဖီခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်န့ၢ်မ့ၢ်သ့မးနသးပုၤနီၣ်ကွံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လဲၤပူၤကွံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကသ့ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

၆. စးထီၣ်အိၣ်ဆိး, ကူကတၢ်ကူတၢ်ကလၢအသီတမံၤတက့ၢ်.

ဒ်သိးပကအိၣ်ဒီး တၢ်ထံၣ်တၢ်ပာ်သး လၢအသီအဂီၢ်အလီၢ်အိၣ်လၢ ပကဘၣ်ဆီတလဲပတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး, တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤအက့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အသီန့ၣ်ဆီတလဲကွံၣ် တၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လီၢ်လံၤသ့ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ. အပူၤကွံၣ်နမ့ၢ်တတံၢ်ဖုၣ်နခိၣ်သ့ၣ်နီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ် နတံၢ်ဖုၣ်ကွၢ်ခဲခဲအံၤတက့ၢ်. နမ့ၢ်တက့ၢ်ဘၣ်စကးနီၣ်တဘျီဘၣ်န့ၣ်နကူကွၢ်ကွၢ်ခဲ အံၤန တၢ်ထံၣ် တၢ်ဆိ ကမိၣ် ကဟဲ န့ၣ်လီၤလၢအသီသ့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

၇. ရူအါထီၣ်နသကိးလၢအသီတက့ၢ်.

တၢ်လီၢ်အသီ, တၢ်လဲၤခိဖျိအသီ, တံၤသကိးလၢအသီသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးကျဲအဂ့ၤကတၢ်တဘိလၢကဒုးပူၤဖျဲးထီၣ်န့ၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လဲၤပူၤကွံၣ်လၢအဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲဖးဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤထုထုကွၢ်ကွၢ်တၢ် အသီလၢကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်မံၤသးမုာ်လၢ နတၢ်အိၣ်မူခါ ဆူညါအဂီၢ် ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး တၢ်လဲၤပူၤကွံၣ်လၢအဟ့ၣ်န့ၣ် တၢ်သးဆိၣ်သနံးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ကွဲး(၅) ထံၣ်လၢပုၤဒီတၢ်အဲၣ်တီၢ်တဖၣ် အဲၣ်လိာ်သးလၢဂၢၢ်သးဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်လီၤဖးကွံာ်ဝဲ

ပုၤဒီတၢ်အဲၣ်တီၢ် လၢအအဲၣ်လိာ်အသးလၢဂၢၢ်
သးဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်လီၤဖးကွံာ်ဝဲန့ၣ် ဟဲၣ်ခိဖျိဝဲဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ
အဖီလၢတဖၣ် အသိးအံၤန့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်န့ၢ်ဟူတၢ်ကတိၤ
လၢအဝဲသ့ၣ်အဲၣ်လိာ်သးဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်လီၤဖး, အ
ဝဲသ့ၣ်အဲၣ်လိာ်သးကစီဒီဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်ဃုထၢကျဲၤဘိ
ဘိန့ၣ် ကမ့ၢ်မးတၢ်ဂ့ၢ်ကိဒိၣ်မးတခါလၢပကန့ၢ်ဟံၢ်အီၤဒီး
ပတန့ၢ်ဟံၢ်ဒၣ်လဲာ်အီၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကအိၣ်ဒၣ်ဒီးတၢ်
ထံၣ်သံလၢတမ့ၢ် အအဲၣ်လိာ်အသးဘၣ်. အမ့ၢ်အဲၣ် လိာ်
အသးနီၢ်ကီၢ်န့ၣ် ကျဲတအိၣ်နီတဘိလၢကဘၣ် လီၤဖးအ
ဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်ကတိၤလၢအဲၣ်လိာ်သးကစီဒီဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်
အိၣ်လီၤဖးန့ၣ်အိၣ်ပညိတအိၣ်လုၤတက့ၤဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်
လၢတၢ်အိၣ်မူနီၢ်နီၢ်န့ၣ် ပုၤလၢအအဲၣ်လိာ်အသးဒီးလီၤဖး
သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးလီၤ. ပုၤလၢအအဲၣ်လိာ်အ
သးဒီးဘၣ်လီၤဖးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် အါတက့ၢ်ဟဲအသးလၢ
တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဖီလၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

၁.အိၣ်ဒီးခါဆူညါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢအလီၤဆီလိာ်သး

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးခါဆူညါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢက
အိၣ်လၢဝဲပုၤတဂၤ ဒီးကစၢ်ခိၣ်တဂၤ ကိဒိၣ်မးလၢက
ဘၣ် လဲၤဃုာ်တၢ်တပုၤယီၤန့ၣ်လီၤ. တဂၤမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံ
သးလၢကထူးထီၣ်တီၤထီၣ်ဒီးဂုၢ်ကျဲးစးဒၣ်ထဲစုကဟဲ
န့ၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ဆၣ် တဂၤမ့ၢ်အိၣ်ဒၣ်ဒီးတၢ်ဟံသး လၢက
အိၣ်တၢ်အိၣ်မူလၢအမ့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်ခုၣ်လၢတနံၤဂီၢ်တနံၤဂီၢ်
န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်ဟံသးလၢအဒီးသိးလိာ်သးဘၣ်အယီၤ ကဲ
ထီၣ်တၢ်ထံၣ်လၢအလီၤဖးလိာ်အသးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. တ ဂၤ
မ့ၢ်အိၣ်ဒီးအိၣ်သဘျၢ ဒီးဘၣ်ဆၣ်အတဂၤတခါမ့ၢ်အိၣ်ဒီး
ဆီဟံၣ်ဆီယီဖျိအသးဒီးဂဲၤဂီၤစံးကတိၤဒၣ် ထဲတၢ်ဒီးတု
ဒီးဖျိအဂ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သပုၤကတၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီး
တၢ်လီၤဆီလၢတၢ်ထံၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢခါဆူမဲၣ်ညါအ
ဂီၢ်အယီၤ ကဲထီၣ်တၢ်ကိတၢ်ခဲဒိၣ်မးလၢ နက ဘၣ်လဲၤ သ
ကိး တၢ်ဆူညါဒီး အါတက့ၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အဲၣ် လိာ်
သးဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်လီၤဖးကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. မ့ၢ်ပုၤလၢအမၤဟးဂီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်လိာ်သး

ဘၣ်ယးတၢ်အဲၣ်အဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်တုၤမ့ၢ်နမၤဟးဂီၤ တၢ်အိၣ်န့ၣ်လိာ်သးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လံၤန့ၣ်ကီၤဒိၣ် မးလၢနကကျၢၤသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါကျၢၤအိၣ်အသီတဘျီန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအအဲၣ်လိာ်သးဘၣ်ဆၣ်ဘၣ်ယုထၢကျၢၤဘိဘိသ့ၣ်တဖၣ် ပမ့ၢ်ယုသ့ၣ်ညါအိၣ်ဒီး အနီၢ်ဂံၢ်လၢအအါန့ၣ်အါတက့ၢ် မ့ၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အမၤဟးဂီၤဘၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်လိာ်သး, က့ၤသ့ၣ်ထီၣ်ကဒါကျၢၤတၢ်အိၣ်န့ၣ်လိာ်သးအသီတဘျီတန့ၢ်လၢဘၣ်ဒီးဘၣ်လီၤဖးကွဲၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃. ဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်တဘျီလိာ်အသး

တုၤပုၤခဲၣ်အဲၣ်လိာ်အသးလံၤန့ၣ် အတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ယးကပၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိယီဖိခဲၣ်ခဲၣ်ကပၣ်လၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကမိၣ်လၢအမ့ၢ် ပဟံၣ်ဖိယီဖိမ့ၢ် တဘျီလိာ်သးဘၣ်ဆၣ် အတွဲးတအိၣ်ဘၣ်. ပခံၣ်မ့ၢ် ဘၣ်လိာ်သး, မ့ၢ်အဲၣ်လိာ်သး, မ့ၢ်နၢ်ဟံၣ်လိာ်သးန့ၣ်အါလံၤ... တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်တစီၢ်တလီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်သးဖးယံၣ်ဖးထီၣ်, လၢသးသမူအတၢ်လဲၤအဂီၢ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ငုးကဲထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဖးအကျဲသ့တုၤ ငုး

အိၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲတၢ်လီၤဖးလိာ်သးန့ၣ်သ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. ဂုၢ်ကျဲးစးဒိၣ်မိလၢပုၤအဂၤတၢ်အိၣ်

ပုၤတနီၤနီၤတုၤအကဲထီၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်တီၤလံၤန့ၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးဒိၣ်မိလၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ် ဒီးအဲၣ်ဒီးဖိၣ်ပျံၤလိာ်သးတၢ်အိၣ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တုၤအဝဲအဲၣ်ပုၤ, ကဲထီၣ်ပတၢ်အဲၣ်တီၤလံၤဒီးပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သးလၢပမ့ၢ်ပုၤလၢပၤဘၣ်အဝဲအတၢ်အိၣ်မူဒီးပမ့ၢ်န့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်ဒီးအိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢအပူၤ, မၤလီၤသရၣ်ပသး ဒီးဟံးစုန့ၣ်ကျဲးအိၣ်ထီၣ်ဒီးကျဲးစးဖိၣ်ပံးအိၣ် ဒ်အံၤဒ် န့ၣ် ယံၣ်ယံၣ်ဒီး အပတီၢ်ကတုၤဝဲဒၣ်လၢ တၢ်လီၤဖးလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

၅. တၢ်ရဲၤလိာ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးလၢအဒုခံတကယဒု

တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်လိာ်သးဘၣ်ဆၣ် တကယမ့ၢ်ဘၣ်ဆိၣ်လီၤသးထီၣ်ဒီးတကယမ့ၢ်ထီၣ်ထီၣ်ဒီးတဒိသ့ၣ်ဒိသးလၢ အဝဲတကယအဖိခိၣ်နီတဘျီဘၣ်န့ၣ် ယံၣ် ထီၣ်ယံၣ်ထီၣ်ဒီး အဝဲတကယကလီၤဘျဲးလီၤတီၤ လၢတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤထီၣ်ဝဲအဝဲတကယတဟံၣ်သ့ၣ်ညါအသးလၢတၢ်နီတမံၤဒီး ထီၣ်ထီၣ်ဒၣ်အတၢ်ထီၣ်အယီ ယံၣ်ယံၣ်ဒီးအကတၢ်န့ၣ်ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်လီၤမ့ၢ်လီၤဖးလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

လၢသဝီတဖျၢၣ်အပူၤန့ၣ် ဟံၣ်ဖိယီဖိအိၣ်ဝဲဒၣ်တဖျၢၣ်ဒီး မ့ၢ်ဟံၣ်ဖိလၢ အဖျိၣ်ယံၣ်ဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိတဖျၢၣ်အံၤအိၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးအဖိခိၣ်ဖိတကအမံၤဝဲဒၣ်လၢစိဖိဂုၤန့ၣ်လီၤ. စိဖိဂုၤမ့ၢ်ဖိခွါဖိလၢအနၢ်လီၤဒိၣ်မးတ

ဂန့ၣ်လီၤ. စိဖိဂုၤမ့ၢ်ဖိခွါဖိလၢ အိၣ်ထဲတက ဒီး မ့ၢ်ဖိခွါဖိလၢ အဖျဲးဒိၣ်မးလၢ အတၢ်မၤလိအ ပုၤတက န့ၣ် လီၤ. စိဖိဂုၤမ့ၢ်ဖိတကလၢဂုၢ်ကျဲးစးလၢ အတၢ်မၤလိအပူၤဆူၣ်ဒိၣ်မးတကန့ၣ်လီၤ. စိဖိဂုၤမၤလိတၢ်တုၤအဖျိ ထီၣ် လွံၢ်တီၤဝဲ

အသဝီၣ်အဲၣ်ကဘၣ်ဆဲးထီၣ်ဝဲယံၣ်တီၢ်အဂီၢ်ကဘၣ်လဲၤ
 အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်လီၤအဂၤတတီၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်ဆၢကတီၢ်
 ဘၣ်လၢကွဲးထီၣ်သးအသီတန့ၣ်အပိၣ်စီဖိဂ့ၤအပၢ်
 လဲၤဟံၣ်အိၣ်လၢဝဲပူၤဒီး ဒုးအိၣ်အိၣ်လၢဘီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်
 လီၤလၢစီဖိဂ့ၤလဲၤအိၣ်ကွဲးန့ၣ် စီဖုယံၣ်ဝဲဒီးအသဝီ ဖး
 ယံၣ်န့ၣ်လီၤ. စီဖိဂ့ၤအပၢ်လဲၤဟံၣ်အိၣ်လၢဘီၣ်အိၣ် ဒ်သိး ဒီး
 အကအိၣ်ဘၣ်ကွဲးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲစီဖိဂ့ၤလဲၤတုၤလၢ ဘီ
 အိၣ်သီသီအခါအဲၣ်တသ့ၣ်ညါပုၤနီတဂၤဘၣ်.ဖဲအဲၣ်လဲၤ
 အိၣ်တယံၣ်ဘၣ်ဝဲအလီၢ်ခဲအဲၣ်ထံၣ်လိာ်အသးဒီးအသ
 ကိးဖိတဖၣ်အါမး, လၢအသကိးဖိအကျါတဂၤ အဲၣ် ထံၣ်
 လိာ်အသးဒီး သံကွၢ်သံဒီးဒုးသ့ၣ်ညါလိာ်သး အ မံၤ အ
 သ့ၣ်,ဟံးစုကွၢ်မဲာ်လိာ်အသးဒီး ရုလိာ်ဝဲဒၣ်အသး န့ၣ်
 လီၤ.စီဖိဂ့ၤအသကိးလၢအဟံးစုကွၢ်မဲာ်ဝဲတဂၤ အ မံၤ ဝဲ
 ဒၣ်လၢစီဖုန့ၣ်လီၤ. စီဖိဂ့ၤဒီးစီဖုခဲၣ်အံၤကဲ ထီၣ်တံၤ
 သကိးရုလိာ်အသးဒီးအဲၣ်လိာ်အသးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.စီ
 ပျဲၤအမိၢ်အပၢ်မ့ၢ်ပုၤကဲဒိၣ်ကဲထီၣ်,တၢ်အိၣ် ကူ အိၣ် လၢဒီး
 အဲၣ်မ့ၢ်ဖိခွါဖိတဂၤလၢအနီၤလိာ်ဒိၣ်မးအိၣ်ဒီးတၢ်ဂုၤကျဲး
 စးလၢအတၢ်မၤလိာ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.စီပျဲၤမ့ၢ်ပုၤကဲဒိၣ်ကဲ
 ထီၣ်ဘၣ်ဆၣ်သန့ၣ်က့အဲၣ် တပာ်ထီၣ်ထီၣ်အသးဘၣ် . ထီ
 ဘီဖဲအဲၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်တၢ်တ ဘျီလၢ်လၢ် အဲၣ်တ
 သးပုၤနီၣ်ဝဲဒၣ်စီဖိဂ့ၤနီတဘျီဘၣ်.မ့ၢ်တခီအဲၣ်သးက
 ညီ ဘၣ်ဝဲဒၣ် စီဖိဂ့ၤဒီးပူၤ ဒုးအိၣ်စၢဝဲဒၣ်ကိၣ် ဒီးတၢ်
 အိၣ်အဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ယံၣ်ထီၣ်
 ယံၣ်ထီၣ်ဒီး ပုၤဒီးတံၤသကိးခဲၣ်အံၤ မၤ လိ တၢ် ဖျိ ထီၣ်တ
 န့ၣ် ဘၣ် တန့ၣ်ဝဲဒီးအသီတန့ၣ် ထီၣ်ဝဲဒၣ် အတီၤ တဆံ
 ခဲၣ်လၢန့ၣ်လီၤ.ဖဲပုၤဒီးတံၤသကိးခဲၣ်အံၤထီၣ်အတီၤတ
 ဆံဖဲန့ၣ်တတၢ်ဘျီအခါစီပျဲၤဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢအ
 သး ပုၤဒီးယတံၤသကိးလၢယအဲၣ် အိၣ် ဒိၣ် မးတဂၤအံၤဖဲ
 လါဒိၣ်ဘၣ်ကွဲးမ့ၢ်ပုၤကဲသ့ၣ်န့ၣ် ယကက့ၤကွဲးဟးအိၣ်
 လၢ ယဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.ဒီးဖဲန့ၣ်ဝဲဒီးစီပျဲၤသံ ကွၢ်ဝဲ ဒၣ်စီဖိ
 ဂ့ၤလၢကက့ၤကွဲးဟးဝဲဒၣ်လၢအဟံၣ်,အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး
 အလီၢ်ဒီးဖဲန့ၣ်စီဖိဂ့ၤအၢၣ်လီၤဒီးတုၤလိာ် အိၣ်လၢကလဲၤ
 ဟး ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ဝဲအလီၢ် ခဲ တ ယံၣ် ဘၣ် ဒီး တၢ်ဆၢ
 ကတီၢ် ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢလါဒိၣ် ဝဲဘၣ်တုၤ ယီၤဝဲ ဒၣ်လံ န့ၣ်

လီၤ.ပုၤဒီးသကိးခဲၣ်အံၤဖဲအဲၣ်လၢဘီၣ်အိၣ်အိၣ်ဝဲ
 ဒီးကွဲးထီၣ်ဝဲဒၣ်စီဖိဂ့ၤဒီးက့ၤဟးဝဲ ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.စီပျဲၤတုၤ
 အက့ၤတုၤလၢအဟံၣ်ဒီးအမိၢ်ထံၣ်ထီၣ်အိၣ်တဘျီယီသ့ၣ်
 ခုသးခုဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးလၢအထံၣ်ဘၣ် လၢအဖိခွါဟဲက့ၤတုၤ
 လံန့ၣ်လီၤ.ဒီးဖဲန့ၣ်စီပျဲၤအမိၢ်ဒီးအပၢ်ဟံးစုကွၢ်မဲာ်ဝဲဒၣ်
 စီဖိဂ့ၤလၢအထံၣ်ဘၣ်ဝဲဒီးတဲသ ကိး အိၣ် သကိးဝဲဒၣ်
 ဟါအတၢ်အိၣ်ပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီန့ၣ်လီၤ.စီပျဲၤဒီးစီ
 ဖိဂ့ၤခဲၣ်မၤသကိးဝဲဒၣ်ခရံၣ်အိၣ်ဖျဲၣ်ဖဲစီပျဲၤအသဝီပုၤဝဲ
 ဒၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖဲသးညီန့ၣ်လီၤ.တယံၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဆၢက
 တီၢ်ဘၣ်လၢကွဲးထီၣ်ကဒါက့ၤဘူးထီၣ်လံအပိၣ်ပုၤဒီး
 တံၤဒီးသကိးခဲၣ်အံၤတဲသကိးဝဲဒၣ်လၢကဘၣ်က့ၤကဒါ
 က့ၤအဂ့ၢ်အကျါန့ၣ်လီၤ.ဒီးလၢဂီၤခီဂီၤစီပျဲၤအမိၢ်ဂဲၤ
 ထၢၣ် ဖိ အိၣ်ဖိအိၣ်တၢ်ဝဲ ဒီးဘိၣ်ထီၣ် န့ၣ် အ ဖိခွါဒီးအသ
 ကိး မ့ၢ်ဘိၣ်ဝဲဒီးကိးဂဲၤဆၢထၢၣ်ဝဲဒၣ် န့ၣ် လီၤ. ဒီးဂဲၤ ဆၢ
 ထၢၣ် ပျဲၤမဲာ်ဝဲဒီးအိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဝဲဒၣ် ဒီးအဟံၣ်ဖိ
 ယီ ဖိ ပုၤဒီးတၢ်မဲာ်မုၢ်နီၤဆၢဝဲဒီးစီပျဲၤဒီးအ တံၤသကိး ခဲ
 ဂၤ ထွဲ ထီၣ်အခိၣ်ဒီးက့ၤကဒါက့ၤဝဲ ဒၣ်လၢအ ဘီအၢ် န့ၣ်
 လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ယံၣ်ထီၣ်ယံၣ်ထီၣ်ဒီးဘူး ထီၣ်ဝဲဒၣ်
 လၢ န့ၣ်ကကတၢ်လံန့ၣ်လီၤ. စီဖိဂ့ၤဆိကမိၣ် ထီၣ်ဝဲဒၣ်
 လၢတၢ်ဒိးမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကိၢ်ခါန့ၣ်ကက့ၤကွဲးဟးကဒါ က့ၤဝဲ
 ဒၣ်စီပျဲၤန့ၣ်လီၤ. ယံၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ဒိးမဲာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
 ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးစီဖိဂ့ၤတဲဘၣ်အသကိးစီပျဲၤ လၢက
 က့ၤ ကွဲးဟးအိၣ်လၢအဟံၣ်ဒီးအသ ကိး သးခုဝဲဒၣ်ဒိၣ် မး
 လၢအတၢ်ကွဲးဟးကဒါက့ၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တန့ၣ်
 စီဖိဂ့ၤဒီးစီပျဲၤဒီးသကိးခဲၣ်အံၤပိာ်ထီၣ်လိာ်အခဲဒီးက့ၤ
 ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲဟါလီၤခီမုၢ်လီၤယံၣ်ဘီ အကတီၢ်စီဖိဂ့ၤ
 ဒီးအသကိးက့ၤတုၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲပုၤဒီးသကိး ခဲၣ် အံၤ
 က့ၤတုၤဒီးစီဖိဂ့ၤအပၢ်ထံၣ်ထီၣ်အိၣ်တဘျီယီသးခုဝဲဒၣ်
 ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.စီဖိဂ့ၤအပၢ်ဖဲထံၣ်ထီၣ် အဖိခွါဟဲက့ၤကွဲး
 ဒီးအသကိးဒီးသးခုဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.ပုၤဒီးသကိးခဲၣ်
 အံၤလုာ် ထံၣ်လုာ်နီၣ်ဝဲဒီးအိၣ် သကိး အိၣ် သကိးဝဲ ဒၣ်မုၢ်ဒိၣ်
 မးန့ၣ်လီၤ.စီပျဲၤတဂၤအဲၣ်မ့ၢ်ပုၤတုၤဒိၣ်ကဲဒိၣ်အဖိခွါ
 အ သိးအမိၢ်အပၢ်ဒုးလံာ် ဒုးသိးအိၣ်ဒီးဖဲထူ, ပသးဒီး န့ၣ်
 ရံၣ်ထူတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲ မုၢ်နုၤယိာ်ပုၤမဲာ် ဘၣ်ပုၤသး

ကိးဂၢးလံအဆၢကတီၢ်စီဖိဂုၤအပၢ်တၢ်မံၤနီၤလီၤ လၢ
 အလီၢ်မံၤခိၣ်ဒီးဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ထူးတၢ်တီၤတအိၣ်ဒီး
 ယၤနီၣ်တမံၤလၢ ယကဟ့ၣ်လီၤယဖိခွါ နီၣ်သိးဒီးအသကိး
 တၢ်အံၤနီၣ်တမံၤဘၣ်, အယိဒံးသိးဒီးယဟ့ၣ် လီၤ အီၤက
 န့ၢ်အဂီၢ်ယကဘၣ်မၤဒ်လဲၣ်.စီဖိဂုၤအပၢ်ဆိကမိၣ်ဆိ
 ကမိၣ်တၢ်ဒီးမံၤဘၣ်ဝဲဒၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဒီးဖိ
 အိၣ်ဖိအိၣ်ဒၣ်ဒီးတဲသကိးအိၣ်သကိးပျဲးမးဒီးတၢ်သ့ၣ်မံ
 သးမုၢ်န့ၣ်လီၤ.ဝံၤအလီၢ်ခံတၢ်ဖိစီဖိဂုၤအပၢ် တဲ ဘၣ် ဝဲ
 ဒၣ်ပုၤဒီသကိးခံၤန့ၣ် လၢခဲမၤဂၢ်ကၢ်န့ၣ် ပုၤကမၤဝဲဒၣ်
 ကျိပျၢ် အတၢ်သ့ၣ်ဖျဲးသးညီန့ၣ်လီၤ. အယိန့ၣ်သုကလဲၤ
 ကွၢ်ဒီး ပုၤမၤဝဲဒၣ်. ဝဲန့ၣ်ပုၤဒီသကိးခံၤန့ၣ် တဲထီၣ်ဝဲအၢၣ်
 ပကလဲၤသကိးခဲမၤဂၢ်န့ၣ်လီၤ.စီဖိဂုၤအပၢ်တဲထီၣ်ဝဲ ဒၣ်
 ဖိခိၣ်ခွါန့ၣ်မုၢ်လဲၤလၢပုၤန့ၣ်နတဘၣ်လဲၤလံာ်.သိးဒီးန
 တၢ် ကယၢ ကယဲ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ် လၢ ပုၤအိၣ်ဒီးပုၤ
 တဂ့ၤဘၣ်အိၣ်အယိတံကဟ်ယၢ်န့ၣ်န့ၣ်.ဝဲန့ၣ်စီဖိဂုၤ ဘၣ်
 လီၤကွၢ်အတၢ်ဖိတၢ်လံာ်တဖၣ်ဝံၤဒီးဟ့ၣ်လီၤဟ်ဝဲဒၣ်လၢ
 အသကိးအပၢ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ဘၣ်လီၤဒီးစီဖိ ပျၢ်ဒီး
 အဒီသကိးခံၤတၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးကွၢ်ထီၣ်လိာ်အသး
 ဒီးလဲၤသကိးဝဲ ဒၣ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤဒီသကိးခံၤကွၢ်ဒီး
 တၢ် ယံာ် ထီၣ်ဒီးစီဖိပျၢ်တဲထီၣ်ဝဲသိၣ်ဧယအဲၣ်ဒီးမံလံးဒီး
 စီဖိဂုၤတဲဆၢကတီၢ်အသကိးန့ၣ်မုၢ်အဲၣ်ဒီးမံန့ၣ်ကွၢ်ပာ်စၢၤန့ၣ်
 န့ၣ်တၢ်ဖိယကကွၢ်စၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.ဒီးစီဖိပျၢ်ကွၢ်ပာ်စၢၤဝဲ
 တၢ်န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဝဲတုၤဒီးစီဖိဂုၤ အပၢ်ကွၢ်လီၤ အိၣ်တဲ
 ထီၣ်ဝဲဖိခိၣ်ခွါန့ၣ်မုၢ်ကွၢ်ထဲတၢ်လီၤဂၢ်ယဖိခွါမိၣ်ဒီးစီဖိပျၢ်
 တဲထီၣ်ဝဲယသကိးကဟ်ကွၢ်လၢလီၢ်ခဲယဲယအဲၣ်ဒီးမံလံ
 အယိယဟ်ကွၢ်ပာ်စၢၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤစီဖိဂုၤအပၢ်တဲထီၣ်ဝဲ
 မုၢ်ဒ်န့ၣ်ကွၢ်မံပာ်စၢၤဒီးစီဖိပျၢ်ကွၢ်တုၤအလီၢ်မံဒီးမံနီၣ်ဒီးမံ
 ဘၣ်ဝဲဒၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.စီဖိဂုၤအပၢ်လဲၤယီၤလၢစီဖိပျၢ်အ
 က ယၤ ဒီးထီၣ် ကွၢ်ဝဲဒၣ်အတၢ်အိၣ်ပျဲးပျၢ်လဲၣ်ဒီးဝဲ န့ၣ်စီ
 ပျၢ်နီၣ်ထီၣ်အသးဒီးအိၣ်ဝဲယိကဒီးဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲဖါ
 တံၢ်တၢ်အံၤဟဲထီၣ်ကွၢ်ယနီၣ်အထီ ဘၣ်လဲၣ်,ထီၣ်ဝဲ ဝံၤ

ဒီးလဲၤစံၣ်လီၤဝဲဒၣ်လၢတၢ်လီၢ်ခံဒီးခူၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်ပုၤသိၣ်ဝဲ
 ဒၣ်တူၣ်တူၣ်ဒီးဝဲန့ၣ်စီဖိပျၢ်န့ၣ်ဟူဒီးအဝဲဂဲၤဆၢထၢၣ်ဒီး
 စံၣ်လီၤလဲၤလူၤယုကွၢ်ဝဲဒၣ်အသကိးန့ၣ်လီၤ.ဝဲစီဖိပျၢ်လဲၤ
 လူၤယုကွၢ်အသကိးအဆၢကတီၢ်အဝဲတထံၣ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်.
 စီဖိဂုၤကွၢ်ပျၢ်ခဲဝဲဒၣ်ဒီးအသကိးဖိစီဖိပျၢ်လၢအဟဲဒီးအ
 ဝဲတခီကွၢ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.စီဖိဂုၤကွၢ်တုၤဒီးတထံၣ်ဝဲဒၣ်အ
 သကိးဘၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢအတၢ်လဲၤထီၣ်တၢ်ဟး လီၢ်ဒီး
 အိၣ်ခိးဝဲဒၣ်အသကိးဝဲလီၢ်မံခိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲမံနီၣ်အိၣ်
 ခိးဝဲဒီးမံဘၣ်ဝဲဒၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.စီဖိပျၢ်ဟးလူၤယု အသ
 ကိး ဒီးမုၢ်ဝါတထံၣ်ဝဲဘၣ်ဒီးတဲဘၣ်ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်
 လၢတၢ်မၤအသးဒီးအိၣ်ဝဲမန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖိစီဖိပျၢ်ဒီး ပုၤ
 သဝီဖိတဖၣ်လဲၤယီၤဝဲ ဒၣ်လၢစီဖိဂုၤအပၢ်အဟံၣ်န့ၣ်
 လီၤ. ဝဲန့ၣ်စီဖိဂုၤအပၢ်ထီၣ်ထီၣ်စီဖိပျၢ် တဘျီယိက မၤက
 မၢ်ဒီးဖုးဘၣ်မးအသးန့ၣ်လီၤ.ဝဲန့ၣ်ပုၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်
 သံ ကွၢ်အိၣ်ဒီးစီဖိဂုၤအပၢ်တဲပုၤဝဲ ဒၣ် တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျိၤ လၢ
 အမၤတုၤဝဲလၢမုၢ်န့ၣ်ခိးခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ.ဝဲအခူၣ်တၢ်ပုၤဝံၤန့ၣ်
 ကွၢ် ထီၣ်လၢဟံၣ်ပုၤတဘျီယိကန့ၣ် လၢ အဖိခွါမံအလီၢ်
 ဒီး ဆိကမိၣ်ဝဲဒၣ် လၢအမုၢ်စီဖိပျၢ် အယိ ကွၢ်ဝဲဒၣ်အ ကိာ်
 ဒီးကွၢ်န့ၣ်ဝဲ ဒၣ်လၢတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.ဝဲန့ၣ်ပုၤသဝီဖိတဖၣ်
 သံကွၢ်အိၣ်လၢဘၣ်မန့ၣ်အယိန့ၣ်အဲၣ်ဒီးမၤသံစီဖိဂုၤအသ
 ကိးလဲၣ်.ဖါတံၢ်တၢ် အံၤတဲထီၣ်ဝဲတၢ်ထူး တၢ် တီၤ လၢ
 အိၣ်ဒီးစီဖိပျၢ်တဖၣ် န့ၣ် ယအဲၣ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤဝဲဒၣ် ယဖိခွါ
 စီဖိဂုၤန့ၣ်လီၤ.ဝဲန့ၣ်ပုၤသဝီဖိတဖၣ်လဲၤခူၣ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်
 ပုၤဒီးကွၢ်ဝဲဒၣ်စီဖိဂုၤအစိၣ်လၢအပၢ်မၤသံအိၣ်န့ၣ်လီၤ.ဝဲ
 န့ၣ် ဖါတံၢ်တၢ်အံၤကွၢ်လီၤအဖိခွါအစိၣ်ဒီးဟီၣ်ဟ့ၣ်သး ဝဲ
 ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. စီဖိပျၢ်တဂၢ်စၢ်ကိး ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢ ယ
 ယိယသကိးဘၣ်သံ ဝဲ ဒၣ်ကလီၤကလီၤဒီးဟီၣ်ဟ့ၣ်သး
 ဘၣ် မးအသးန့ၣ်လီၤ.ဝဲန့ၣ်တယံာ်အါသီ ဘၣ်ဒီး ပုၤဘၣ်
 မုၢ်ဘၣ်ဒါဟဲဖိဝဲဒၣ်စီဖိဂုၤအပၢ်ဒီးဒုး လီၤဝဲ ဒၣ်အိၣ်လၢ
 ယိာ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.စီဖိပျၢ်ကွၢ်ကဒါကွၢ်လၢအဟံၣ် ပုၤဝဲ ဒၣ်ဒီး
 တၢ်သယုာ်သညီဘၣ်အသကိးထဲတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အဲၣ်ဆိအမဲၣ်ထံဖိ လာယသးလီၤသံးတသ့

သိၣ်တၢ်ခွဲးဖိ(ချၢၣ်လွၢ်တူၣ်)

(Rose)ဖိတၢ်ချၢၣ်မ့ၢ်ပိၣ်မ့ၢ်ဖိလာအမိၢ်အပၢ်တအိၣ်လာလာတၢ်ဒုးတၢ်ယၢအယိတဂၤလီၤ.(Rose)န့ၣ်တၢ်စံးဝဲလာမ့ၢ်ပိၣ်မ့ၢ်လၢအဒိၣ်တၢ်ဘဲဘဲဖိ, အမဲၣ်တူၢ်ပယုၤဖဲ, အခၢ်တစူကဲၣ်ဆိးဘၣ်, အခိၣ်သူထီထီဒီးဘျၢဘျၢတီၣ်တီၣ်အညၣ်ဖိဝါဝါ အတၢ်အိၣ်ဖျါထုးန့ၢ်ပုၤ အါဂၤအသးလီၤ.အမဲၣ်ခွဲးဖိလၢအဲး, အနီၤစ့ဖိဂီၤဂီၤ, အနိးဖံးဘူတလၢကဘျးဒံးဂီၤဂီၤဆၢဖိအသိးလီၤ. အကလုၤဖိဆၢဒ်ကနဲစီဖိလၢလုကဆုးအိၣ်ဖျါခုၣ်ခုၣ်ဖိ, တၢ်တၢ်ကဖိလီၤ, ရှုဒီးဖိဒံးဖိသၣ်သ့ၣ်ကုသးပုၤသ့ခဲလၢၣ်လီၤ.(Rose)ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဒိၣ်ထီၣ်က့ၤအါလၢအဖဲဒီးအကူၤအနီၤဆုၤအါလၢကူၤအဝဲမၤလံာ်မၤလဲၣ်ဖျဲး, သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်အဲၣ်ဘၣ်အါ, သးကညီၣ်အါကိးဂၤဒဲးလီၤ. ဘၣ်တနံၤတခီၣ် (Bee) ဟးလၢက့ၤအဆၢကတီၢ်ထံၣ်ဝဲ (Rose) ဒီးကျၢၣ်ကွၢ်စုၣ်ဝဲလၢအမဲၣ်တူၢ်ခံ(Rose) အခိၣ်လီၤအိၣ်ဒီးဖိတၢ်ချၢၣ်အဝါဖိတဖိးန့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်(Bee)အဲၣ်ဒီးကွၢ်ထံ(Rose)သနၣ်ကုမ့ၢ်ပုၤမဲၣ်သီနီၤသီအယိဟ်ဒုၣ်အသးပုၤလီၤ.

(Rose)မ့ၢ်ပုၤမၤလိတၢ်လၢ (Middle School) ဒီး (Bee)တခီလၢ(High School)လီၤ. ဝုၢ်တဝုၢ်ပီၤဘၣ်ဆၣ်ကူၤတခီတမ့ၢ်တဖျါပီၤဘၣ်.(Rose) ဘၣ်လဲၤကူၤန့ၣ်ဘၣ်ခိကိာ်(Bee) အဟံၣ်မဲၣ်ညါဒီး (Bee) တခီလၢတၢ်အဲၣ်ရုသ့ၣ်ဘၣ်(Rose)(အပူၤခိးကွၢ်ဝဲ(Rose)လဲၤကူၤဝံးမးအဝဲလဲၤက့ၤဝဲလီၤ. လၢဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဒဲကဝီၤပုၤအါန့ၣ်အါလၢဒီး (Rose)ဒီး (Bee) ကျဲထီၣ်တၢ်အဲၣ်တီန့ၣ်လီၤ. (Bee)မ့ၢ်ပိၣ်ခွါလၢအဒုၣ်ဂုၤဒုၤ, ဘၣ်မဲၣ်ဘၣ်စီၤခိဖျါအထံအကီၢ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၢအိၣ်အယိအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်သးဂၤလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ, တကပၤလီၤ. အဝဲဟ်လီၤသးလၢမ့ၢ်ဖျါထီၣ်ကူၤကက့ၤန့ၣ်လီၤ. ဆူကီၢ်အံၣ်စရလးဒီးကက့ၤကဲက့ၤအံၣ်စရလးအသးအယိတုၤအဖျါထီၣ်ကူၤဝံးက့ၤဆူအကီၢ်လီၤ. မ့

မ့ၢ် (Rose)တခီဘၣ်မၤလိတၢ်ဆူတီထီၣ်ကူၤလၢတၢ်သယုၤသညီအပူၤလီၤ.(Bee) တုၤလၢအကီၢ်တဘျီဘၣ်မၤစၢသးလၢတၢ်ဒုးပျီတၢ်ဖံးတၢ်မၤအသိးကဟဲထံၣ်ဒီး (Rose)တၢ်ဆၢကတီၢ်တအိၣ်, လီတဲစိစ့ၢ်ကိးတအိၣ်ဘၣ်. ထဲဒုၣ် (Bee) စံးဘၣ်လၢဖိလၢမ့ၢ်ခိၣ် “ လါဖိစၢ, တဲန့ၢ်ယၢတၢ်အဲၣ်တီလၢယအဲၣ်ဘၣ်အါ ” (Rose)စ့ၢ်ကိးဘၣ်ကီၢ်တၢ်လၢ (Bee)အကီၢ်ခိဖျါတၢ်ဒုးဆူၣ်တလီၢ်လီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. (Rose)န့ၣ်ဝဲလၢဖိမ့ၢ်ကပီၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤလၢအဟံၣ်မဲၣ်ညါဒီးခိးကွၢ်လၢ (Bee)အကျဲလၢအကဟဲက့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

(Bee) အိၣ်လၢတၢ်မဲၣ်ညါထီၣ်ခံပျုလံးဒီးအတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်ဒ်သိးမ့ၢ်တနံၤပုၤကကိးဘၣ်အါလၢသးခိၣ်ဒီး (Rose)န့ၣ်တၢ်ကကိးဘၣ်အါလၢသးခိၣ်အမၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲ (Bee)ဒီး (Rose)တဲသကိးတၢ်အခါန့ၣ်ပုၤလၢသးခုစၢအါမ့ၢ်လၢဖိလၢမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိဖျါ (Rose) အိၣ်ယံးဒီး (Bee) အါန့ၣ်အါလၢတၢ်ဆဲးတၢ်ကျိးတန့ၢ်တတုၤအခါတၢ်ဆၢကတီၢ်တုၤလၢတၢ်သးလီၢ်သးကျဲဆူထံသၢဘၣ်ကီၢ်သၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. (Rose) အဖဲဒီးအနီၤအကူၤတီၣ်ထီၣ်လၢကသးလီၢ်သးကျဲဆူထံကီၢ်သၢဘၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ. တန့ၤဝဲတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအကတီၢ် (Bee) မံတန့ၢ်ဝဲခိဖျါတၢ်ဖံးတၢ်မၤအါဒ်ခိၣ်နၢ်တဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ. လီတဲစိဟဲတဖျါဒီး (Bee)ဖိၣ်ထီၣ်(Hello....)ဒီးတၢ်ကလုၤသိၣ်ထီၣ် (Hello)န့ၣ်မံးစထၢၣ်ဘံၣ်ခါ. (Bee) – မ့ၢ်ယၢန့ၣ်ယမ့ၢ် (Bee)လီၤ.န့ၣ်မတၢ်လဲၣ်. ဝဲန့ၣ် (Rose)တဲထီၣ်တၢ်တထီၣ်ဖျဲးဘၣ်ဒီးအမဲၣ်ထံလီၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

(Bee) -(Hello... Hello) ကနၣ်ထံတၢ်သိၣ်ဒ်ပုၤဟီၣ်ဒီးစံးဝဲန့ၣ်မတၢ်လဲၣ်ဒီးတၢ်ကလုၤလၢ (Rose)တခီအိၣ်ခိးမိကိာ်, (Rose) ထွါအမဲၣ်ထံဝံးအိးထီၣ်ခဲမရၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ခံကထံၣ်လိာ်က့ၤအသးလၢ (Line) အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

“အိ...န့ၣ်န့ၣ်န့ၣ် (Rose) လီၤမၢ်” (Rose) နဟီၣ် ဘၣ် မန့ၣ်လဲၣ်.” “တဘၣ်နီၣ်တမံၤ ဘၣ်. ယသး ဆါအယိ လီၤ.” “နသးဆါဒ်လဲၣ်.နတလဲၤဒုးနဲၣ်နသးလၢကသံၣ် သရၣ်ယါ.” “ယသးဆါန့ၣ်,ကသံၣ် သရၣ်တအိၣ် လၢယဂီၢ်ဘၣ်.ယကစၢ်သးဟ့ၣ်လီၤယသးလၢယတအဲၣ် ဒီးတဲၤန့ၣ်ဘၣ်.” (Rose)အမဲၣ်ထံဖိလီၤဆူအဘိးပၤခံဘိခံ ဘိဒီး ကျဲးစးထွါကွံာ်ဝဲသန့ၣ်က့ မဲၣ်ထံတဖၣ် ဒ် ထံ ထီၣ် ဟံၤအသိးလီၤသံးတသ့ဒီးယုထီတန့ၣ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

Bee “ဟီၣ်ထဲန့ၣ်ဘၣ်လံ, (Ros)ဧ တၢ်ခဲလၢာ် န့ၣ် သး ပုၤ နီၣ်ကွံာ်တခီ, ကျဲလၢနပိာ်တ့ၢ်န့ၣ် ခဲမ့ၢ်ဂ့ၤပျီမ့ၢ် ဂ့ၤပိာ်အီၤတုၤ အကတၢ်” (Bee)ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ(Rose) ဘၣ် ဆၣ် (Rose)တခီလၢတၢ်အဲၣ် ဘၣ်ဒီးဒီးတၢ်သးက ညီၤဘၣ် (Bee) အပူၤတဲပုး(Bee)လၢအဘၣ်တၢ်မၤဆူၣ် အီၤ, တၢ်မၤဆါအီၤအယိ (Bee)စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆါလီၤလံၤဂဲၤ ထၢၣ်နးန့ၢ်ဒီးတၢ်ဝဲအဖိခိၣ်တၢ်သးယုတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

(Rose) တခီကွၢ် (Bee) အမဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလၢ (Bee)အတၢ်အိၣ်ဖျါတၢ်အဲၣ်အလွဲၢ်တဖၣ်တဆိတလဲအ သးဒီးဘၣ်ဒီးတၢ်အဲၣ်လၢအပူၤကွံာ်ဒီးခဲအံၤတလီၢ်လံၤဝဲ လၢ(Bee) ဒီး(Rose) အဘၣ်စၢၤဘၣ်. (Bee)တခီ အိၣ် လၢအကစၢ်ထံကီၢ်ပူၤမ့ၢ်မ့ၢ် (Rose)န့ၣ်အိၣ် လၢပုၤကီၢ်ထံ ချၢကီၢ်ချၢ အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အဘၣ်စၢၤ အိၣ်ဒီး ပိာ် လဲၣ် လၢ အယိာ်မံးလၢလၢအကထီဒီးအလဲၢ်မံးလၢလၢအကလး န့ၣ်လီၤ.(Bee)တကဆၣ်နီၤလၢဝဲခိၣ်စိာ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဖး ထီ တဖျၢၣ်အဖိခိၣ် ကွၢ်စိတၢ်ဆူ မ့ၢ်န့ၣ်တက ပၤ တချုးမ့ၢ် လီၤ န့ၣ်ဒီးဖဲ မ့ၢ်ယဲၤဘီဘီ အိၣ်ဖျါတၢ်လၢ မူ က ပိာ် လီၤ ဒီး ဆဲး ကပြုၢ်ဆူပိာ်လဲၣ် အထံဖဲခိၣ် အခါအဝဲ လီၤ ထွံလၢ တၢ်အဲၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်အပူၤဒီးထုးထီၣ်ကွဲးဝဲ,

ဆူ

ယတၢ်အဲၣ်ဆိ....(Rose) ဘၣ်မန့ၣ်ယကျဲးစးသးပုၤနီၣ်န့ၣ်ယံာ်လံ ဘၣ်နတဟး ထီၣ်နဲလၢယသးကံာ်ပူၤန့ၣ်ဘၣ်လဲၣ်.နဲစ့ၢ်ကီးဘၣ်မန့ၣ် အယိနတုၢ်ဘၣ်တၢ်တမံၤပီၤဒ်သိးယၤလဲၣ်.သ့ၣ်ညါနဟဲ

က့ၤဆူယအိၣ်တသ့လၢဘၣ်.ဘၣ်ဆၣ်ဒီးလၢတၢ်အဲၣ်န့ၣ် ဒိၣ် အယိ ကခိးကွၢ်လၢ ဒီးန့ၣ်တုၤယသံ...န့ၣ်ဒီးယၤတမ့ၢ် ပုၤသဘျၢ ဘၣ်ဆၣ်ဒ်တံၤသကိးလၢအဂ့ၤတကပကမ့ၢ်တၢ် ဒ်န့ၣ်နီၣ်....

ပိာ်လဲၣ်လၢအလဲၢ်မူကယၤဟီၣ်ကယၤ လၢန့ၣ် ဒီး ယၤ အဘၣ်စၢၤ အိၣ်မံးလၢလၢပဂံၢ်တဘၣ် ...ယတ အိၣ် ဒီးဒီးဆူဖိလၢကယူၤဆူန့ၣ်အိၣ်ကစိာ်ခီယနီၢ်ခိအသီတ ဘျီလၢပကထံၣ်လိာ်သးဘၣ်.မ့ၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒ်သးအဒီးဆူဖိ ဒီးမဲၣ်ချဲတၢ်ထံၣ်ကမ့ၢ်လၢ တၢ်အဲၣ်စိန့ၣ်အပူၤလီၤ. လီၤတဲစိ ပူၤနမဲၣ်ထံဖိတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အဲၣ်ဆိ အမဲၣ်ထံလၢအလီၤသံး တသ့လၢယသးပူၤထံၣ်မ့ၢ်ခိၣ်မ့ၢ်လီၤထွဲယဲဖဲအိၣ်သယုာ်ထဲ တကဖဲလၢဖိဆဲးကပီၤလီၤဒီးလၢဖိခံးသ့ၣ်အန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢပသးအိၣ်တဖျါန့ၣ် ပုၤတသ့ၣ်ညါနီၣ်တကဘၣ်. ပုၤ သ့ၣ်ညါမ့ၢ်ဒ်ပခံၣ်ဂဲၤ.....ကတီၢ်လီၤ.

(Bee)ဒီး(Rose) အတၢ်အဲၣ်န့ၣ်လီၤပလိာ်ဒီးပုၤ ဖး တၢ်ဖိကအိၣ်သ့ဖးတၢ် ဖိကအိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ပမ့ၢ် ထီၣ်သတြီၤကွၢ်က့ၤပထံပကီၢ်လၢပအိၣ်တဘျီအံၤ တၢ် မ့ၢ်တၢ်ခဲၣ်တအိၣ် ပဘၣ်ကဲထီၣ်ပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲ ပဘၣ် လီၤ မ့ၢ်လီၤဖးဆူတခီထံတခီကီၢ်ဒီး ဘၣ်အိၣ်တၢ်လၢ တၢ် သယုာ်သညိန့ၣ် အိၣ်ဝဲဒ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.ဒ်အံၣ်စရလးဖိတၢ် အဲၣ်တီခံၣ်အဲၣ်လိာ်အသးလၢနီၢ်ခိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်မ့ၢ်တ အိၣ်လၢသန့ၣ်က့ အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤတကလုာ်ယီဒီး အဲၣ် လိာ်အသးဆိၣ်ထွဲလိာ်အသးလၢတခီထံတခီကီၢ်သ့ အ သိးပကဟံဒီးဟံတဲာ်ဒီးမၤစၢၤလိာ်ပသးဒ်ပုၤတကလုာ်အ သိးမ့ၢ်ယတၢ်ဆါမ့ၢ်လၢကွၢ်စိန့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ကညီလၢအိၣ်လၢပပူၤကကတီၢ်တၢ်ဒီးပပူၤ ကလုာ်လီၤမ့ၢ်ပြုၢ်တဖၣ်လၢကဆဲးကျိး. ဆိၣ်သ့ၣ်ဟ့ၣ် ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါလိာ်သးဒီးစၢၤဖျိၣ်စၢၤကဒိၣ်သ့ၣ်ကညီလၢဟီၣ် ခိၣ်အသန့ၣ်ကိးသန့ၣ်ဒီးအဂီၢ်လီၤ.တၢ်ယုထာမ့ၢ်ကမၢ် ဘၣ်ဆၣ်သးမံထွဲပုၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်န့ၣ်ဟံၤလိာ်သးထီဘိ တက့ၢ်.”

တၢ်မုၢ်လၢဖဲ တၢ်တတၢ်တနၢ အဆၢကတီၢ်

၁. တၢ်ဘျီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး (Note: တၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်အံၤလီၤပျံၤလီၤဖုးဒီးညီၣ်န့ၢ်ပဘျီၣ်အီၤတသ့ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်. ပနီၢ်ကစၢ်တၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်ဒီးပုၤကအတၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်ဒၣ်လဲၣ်ပဘျီၣ်အီၤတသ့ဘၣ်.)

* မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၤလၢပကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဖဲပဘၣ်တၢ်ကိးယါပုၤဒီးပကိးယါက့ၤအဝဲသ့ၣ်အခါ, တၢ်အံၤကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးနးဒိၣ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

* ကျဲထဲတဘိဇိလၢပကဘျီၣ်ကွဲၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအံၤမ့ၢ်ဝဲလၢပဟ်ပနီၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲဒ်လဲၣ်ဒီးမၤခုၣ်လီၤကဘးလီၤအဝဲသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.

* တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တလဲၤသးဘၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဝီဘၣ်ဒီးနကဘၣ်ဟးယံၤကွဲၣ်တူၤအဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်ဂ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

၂. ဖဲပဘၣ်ကွဲၣ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဒီးတၢ်တမံၤမံၤလၢပကၤအီၤတန့ၢ်ဘၣ်ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဆါခိၣ်ဝံး၁၉အံၤ, ပုၤညီၣ်န့ၢ်အသး ဒိၣ်ထီၣ်ဒိၣ်မးန့ၢ်လီၤ.

* အဝဲသ့ၣ်တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤအီၤတသ့ဘၣ်ဒီးတသ့ၣ်ညါလၢကဘၣ်ပၢ်ဒုၣ်ပၢ်ကမၣ်မတၢ်တကလဲၣ်ဘၣ်.

* အဝဲသ့ၣ်ထုးထီၣ်ကွဲၣ်အတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအံၤလၢပုၤအကတၢ်ကအိၣ်ဒီးပုၤကိးဂၤဒီးအအိၣ်န့ၢ်လီၤ.

၃. ညီၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ဘၣ်တံၢ်တံၢ် သးဘၣ်တံၢ် တံၢ်ဒီး

ကကိးယါပုၤလၢအဘူးကတၢ်ဒီးအီၤတကန့ၢ်လီၤ.

* ညီၣ်န့ၢ်တမ့ၢ်လၢနတၢ်ဂ့ၢ်ကိးအိၣ်ဒီးအီၤဘၣ်. အဝဲကကိး ယါတၢ်ဆူပုၤတကလၢအအိၣ်လၢအမဲၣ်ညါဖဲ အထံၣ်ဝဲန့ၢ်လီၤ.

* ဖဲနတူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ကိးဂၤနၤဒီးကျဲးစးဆိကမိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအံၤမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်တူၢ်ခိၣ်ဘၣ်ဒီး တမ့ၢ်လၢအသးဒိၣ်န့ၢ်ဘၣ်.

၄. တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအံၤညီၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ကျဲထဲတဘိဇိလၢအဝဲသ့ၣ်ကဟ်ဖျါထီၣ်အတၢ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တဖၣ် န့ၢ်လီၤ. (တၢ်သ့ၣ်ကၢ်သးလီၤ, တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး, သးတၢ်ဆိၣ်သနံး)

* တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤသ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအံၤမ့ၢ်တၢ်တခါလၢကဲထီၣ်သးအါတလၢလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

* အဝဲသ့ၣ်တသ့ၣ်ညါလၢကဘၣ်မၤမနုၤလဲၣ်ဘၣ်.

* အဝဲသ့ၣ်တထံၣ်န့ၢ်တၢ်အစၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်ဒီးတူၢ်ဘၣ်လၢမၤစၢၤတၢ်တသ့ဘၣ်ဒီးမ့ၢ်ပုၤကလီၤကလီၤတကန့ၢ်လီၤ.

* တမ့ၢ်တၢ်ညီၣ်န့ၢ်လၢပုၤကတဲဖျါထီၣ်ဘၣ်ယးတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအနးအကျဲတဖၣ်ဘၣ်အယီၤအဝဲဖဲထီၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးန့ၢ်လီၤ.

၅. တၢ်ဂ့ၢ်ကိးတခီညီၣ်န့ၢ်ပထံၣ်ဒီးနၢ်ဟူဘၣ်ဒၣ်ထဲတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးဒီးတၢ်အံၤကဲထီၣ်တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးန့ၢ်လီၤ. လီၤဆိ

ဒၣ်တၢ်အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်သးဒိၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.

* ပတသ့ၣ်ညါထီၣ်တၢ်မၤနုၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ် ဒိၣ်သးဖျိးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လဲၣ်. တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢ အပူၤအိၣ်မၤနုၤတဖၣ်လဲၣ်.

* ပနၢ်ဟူဘၣ်ဒၣ်ထဲတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိး,တၢ်တူၢ်ဘၣ် လၢမၤစၢၤတၢ်တသ့ဘၣ်ဖဲအဝဲတဲတၢ်ဒီးပုၤအခါန့ၣ် လီၤ.

* ပတူၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်ဖဲပသ့ၣ်ညါလၢတဘျီတခိၣ်တၢ်မ့ၢ် တၢ်ညီမ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်အစၢၤအိၣ်လၢတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ် အဖီခိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၆. ကွၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢကမၤစၢၤဘၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.တၢ် အကျိၤအကျဲလၢတၢ်ဘျီရဲၤအိၣ်တၢ်မၤကဒါမဲၣ်အသိးတ အိၣ်ဘၣ်.

* တၢ်မၤယိယိဖိလၢဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤသ့ န့ၣ်လီၤ.

* မ့ၢ်တၢ်အလုၢ်အပူၤအိၣ်လၢနကမၤကွၢ်အိၣ်အဂီၢ်လီၤ.

၇. ထီၣ်တၢ်မၤလီၤတၢ်လၢနနီၢ်ကစၢ်အိၣ်ဘၣ်ပူၤပူၤဖျိးဖျိးတ က့ၢ်.

* နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤစၢၤပုၤအဂၤထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်, တၢ်အရူၤဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်နနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်နဲကဘၣ်အိၣ် ဘၣ်ပူၤပူၤဖျိးဖျိးန့ၣ်လီၤ.

* နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနတၢ်ပူၤဖျိးတအိၣ်ဘၣ်ဒီးဟးထီၣ် ကွံၣ်လၢတၢ်လီၤန့ၣ်ချ့ချ့တသ့ဖဲအသ့တက့ၢ်. နမ့ၢ် ပျံၤတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဒီးကိးပုၤတဂၤလၢကမၤစၢၤနုၤ အဂီၢ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်ပျဲနအိၣ်လၢတၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးအပူၤ ဒီးတၢ်အံၤတမၤစၢၤဘၣ်ပုၤနီၢ်တဂၤဘၣ်.

* နကထံၣ်လၢနသးတမ့ၢ်ဘၣ်တုၤဒၣ်လဲၣ်လၢနတ အဲၣ်ဒီးမၤတၢ်လၢတၢ်အိၣ်သးအံၤအသိးတဘျီလၢ ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဒီးတဘၣ်တၢ်နီၢ်တမံၤ ဘၣ်. နတဘၣ်တူၢ်ဘၣ်လၢနအိၣ်ဒီးနတၢ်ကမၤ ဘၣ်ပုၤဒီးတၢ်အိၣ်သးဒိၣ်အံၤအသိးနီၢ်တဘျီဘၣ်.

* ကွၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ပုၤဒီးတၢ်ခိၣ်ဆၢက့ၢ်တၢ်တူၢ်ဘၣ်တဖၣ်

ဒီး တၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲလီၤသး တၢ်ဟ့ၣ် ကျဲတဖၣ်တ က့ၢ်.

၈. ကျဲးစၢၤမၤစၢၤလီၤပုၤသးတက့ၢ်.

* တၢ်မၤကဒါမဲၣ်တအိၣ်နီၢ်တမံၤနကမၤစၢၤလီၤပုၤသး အဂီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ပတုၢ်ခိၣ်ရိၣ်န့ၣ်တၢ်ယၢ်ဒီးတၢ်ဟဲ ဒိ ဘၣ်အံၤဘၣ်.

* တၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနမၤတၢ်တသ့နီၢ်တမံၤဘၣ်ဒီးနဘၣ် ကွၢ်တၢ်ကဲထီၣ်သးနးနးအံၤဟဲဒိဘၣ်ပဝဲလၢအတ ဂ့ၤဘၣ်ကိးဂၤဒဲးလီၤ.

* တၢ်လၢတၢ်မၤအိၣ်သ့အိၣ်ဝဲလၢနကဘၣ်မၤအိၣ်ဒီးန ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလီၤခဲကတၢ်ဘၣ် ပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

* ကွၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကျဲတနီၤလၢတၢ်ခိၣ်ဆၢသး တၢ်တူၢ် ဘၣ် တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢဆိတလဲသးသ့ ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ နမၤတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးအိၣ်ဝဲဒၣ်ဖဲလဲၣ် န့ၣ်လီၤ.

၉. တဘၣ်ကိးယါကဒါက့ၢ်ပုၤလၢအသးဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်တဂၤ န့ၣ်တဂ့ၢ်.

* တၢ်ဘၣ်တဲတၢ်ဒီးအံၤတဂ့ၢ် “နတဘၣ်ကိးယါယၢ်အံၤတဂ့ၢ်. နဆိကမိၣ်လီၤ နသး လၢနမ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်.”

* တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတက့ၢ်.

“ယသးတမ့ၢ်လၢနပျံၤတၢ်,ဘၣ်ယိၣ်တၢ်,သးဒိၣ်ဒီးက တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်တအိၣ်/ပျံၤတၢ်အယိလီၤ.ဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ်နမ့ၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်လၢနတူၢ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီးကမၤ စၢၤန့ၣ်လီၤ.

၁၀. တဘၣ်တဲအိၣ်လၢတဘၣ်သးဒိၣ်တၢ်တဂ့ၢ်.

* တၢ်ဘၣ်တဲအိၣ်အံၤတဂ့ၢ် “တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးန့ၣ်တမၤစၢၤတၢ်နီၢ်တမံၤဘၣ်,သ့ၣ် ညါကီၢ်အိၣ်တၢ်စ့ၢ်”

* တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတက့ၢ်.

“ယနၢ်ဟီၢ်နီၢ်ကီၢ်လၢဘၣ်မၤနုၤနဘၣ်တူၢ်ဘၣ်တၢ်ဒိၣ်အံၤဒီး

သးဒိၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.ယၢ်နီၣ်ကစၢ်န့ၣ်က့
ယတူၢ်ဘၣ်ဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.”

၁၁.သ့ၣ်ညါပၣ်ပနီၣ်လအဝဲတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်တက့ၢ်.

* တဘၣ်တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတၢ်ဂ့ၤ

“တဘၣ်ကိးယါယၢ်တၢ်ဂ့ၤ.တမ့ၢ်ယတၢ်ကမၣ် ဘၣ်. ယ
မၤစၢ်န့ၣ်အယိယၢ်နီၣ်ကစၢ်န့ၣ်က့အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အ
ပူၤစ့ၢ်ကိးလီၤ.”

* တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတၢ်ဂ့ၤ.

“ယၢ်နီၣ်လၢနသးတမ့ၢ်ဖးဒိၣ် ဒီးနကဘၣ်ကိၢ်ဘၣ်ဂီၤ
တၢ်ဒိၣ်မးလၢနဟံၣ်ဖိယိဖိဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါအယၢ်. တၢ်
အံၤမ့ၢ်တၢ်တခါလၢအနးဒိၣ်မးလီၤ.”

၁၂.ကျဲးစးယုသ့ၣ်ညါလၢဘၣ်မနုၤအဝဲဘၣ်သ့ၣ်ဒိၣ်သး
ဖျိးတဘးဘးန့ၣ်လဲၣ်.

* နတဲပုးယၢ်အါထီၣ်တစဲးဖိသ့ၣ်စ့ၢ်ကိးမၤလၢတၢ်မနုၤ
လၢမၤသးဒိၣ်န့ၣ်.မၤကိၢ်မၤဂီၤန့ၣ်.မၤတမ့ၢ်နသးဒီးန
တူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်မၤစၢ်န့ၣ်အိၣ်ဘၣ်အံၤလဲၣ်.နဆိ
ကမိၣ်ယမၤမနုၤကသ့တမံၤမံၤလၢနဂီၢ်လဲၣ်.

၁၃.ပျဲအတဲတၢ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါအီၤလၢနနီၣ်ပၢ်လၢဘၣ်မနုၤ
လၢအဝဲဘၣ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးလဲၣ်အဂ့ၢ်တက့ၢ်.

* တဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီတက့ၢ်-တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတၢ်ဂ့ၤ.

“ဝီ...တၢ်အံၤဖးနးညါ.ယတူၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်ခိဖျိယမၤတၢ်တ
သ့အါအါဘၣ်ထဲဒၣ်ယကဒိကန့ၣ်န့ၣ်ဒီးဟ့ၣ်ခိန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်
တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢယသ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.ယအဲၣ်ဒီးလၢနက
သ့ၣ်ညါလၢယဘၣ်ကိၢ်တၢ်လၢနဂီၢ်ဒီးကမၤစၢ်န့ၣ်တသ့ဖဲ
အသ့န့ၣ်လီၤ.တဘၣ်ပျဲနတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢဟဲထီၣ်လၢနပူၤ
ဒိတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးဆူပုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်တ
ဂ့ၤ.”

* တဘၣ်တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတၢ်ဂ့ၤ.

“ကးတံၢ်ယၢ်နကိၢ်ပူၤ.နကအုၤကစ့ၢ်အါတလၢယကန့ၣ်

ယုၣ်တကဲလၢဘၣ်. နဆိကမိၣ်ယမၤမနုၤကသ့လဲၣ်. ချါ
သိအိၣ်. တၢ်အိၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်လီၢ်တအိၣ် လၢပုၤဆိးက့
တဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်.”

၁၄.ဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤလၢနတူၢ်ဘၣ်ယုၣ်တၢ်ဒီးအီၤဖဲလဲၣ်တ
က့ၢ်.

* ကျဲးစးဟ့ၣ်ခိဟ့ၣ်နီၤစ့ၢ်ကိးနတၢ်တူၢ်ဘၣ်ဆူပုၤမၤ
သကိးတၢ်ဒီးန့ၣ်ဒီးပုၤဘၣ်ကီဘၣ်ခဲဖိတဖၣ်လၢတ
ဘျီတခိၣ်နတူၢ်ဘၣ်တမ့ၢ်ဒီးနတၢ်သ့ၣ်အုၤန့ၣ်သးအုၤ
အိၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.တဘၣ်ပၣ်မၤနသးလၢတၢ်ခဲလၢၢ်
လဲၤအသးဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်ဒီးတယံၣ်လၢဘၣ်တၢ်မၤ
ကဒါမဲၣ်ကကဲထီၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

* “တၢ်အံၤကိၢ်ဒိၣ်မး.ယဘၣ်တဲမနုၤမးယတဲတသ့
လၢဘၣ်.ဘၣ်ဆၣ်ယဟဲလၢကမၤစၢ်န့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.”

* တၢ်အရူၤဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်လၢနတဲတၢ်မ့ၢ်
တသ့ဒီးဂ့ၤတက့ၢ်လၢတဘၣ်တဲတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ် န့ၣ်
လီၤ.တၢ်အိၣ်ဘျီအိၣ်ဘျီကမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်တခါ
ဒီးမ့ၢ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတမံၤန့ၣ်လီၤ.

၁၅. အဝဲမ့ၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်သးဖျိးဒိးဒီးတဲဘၣ်အီၤလၢနသး တ
မ့ၢ်ဘၣ်ဒီး နနီၣ်ပၢ်အီၤဘၣ်ဆၣ်ခဲအံၤနမၤတၢ်တသ့နီၣ် တ
မံၤစ့ၢ်ကိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ကျဲးစးအိၣ်ဂၢ်ဂၢ်ဒီးတဲတၢ်ဒိၣ် အံၤ
တက့ၢ်.

“ယထံၣ်လၢနသးဒိၣ်တၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဒီးယၢ်နီၣ်ပၢ်စၢ်န့ၣ်
ဘၣ်ဆၣ်န့ၣ်တဖိကန့ၣ်ယၢ်ဘၣ်ဒုယဆဲးတဲတၢ်ဒီးန့ၣ်တ
သ့ဘၣ်.ယကက့ၤပၣ်စၢ်မ့ၢ်ပၣ်ပတုၣ်ယတၢ်တဲဒီးန့ၣ်
ဖဲအံၤလီၤ.”

တဘၣ်တဲတၢ်ဒိၣ်အံၤတၢ်ဂ့ၤ

“တဘၣ်တဲတၢ်ဒီးယၢ်အံၤဂ့ၤ.ယကတီၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဒီးမၤ
လီၤတၢ်လၢပုၤတဟဲမၤတၢ်ဒီးန့ၣ်နီၣ်တဂၤလၢဘၣ်.”

နၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်လၢထးတဖၣ်အံၤ ကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢ် လၢ န
ဂီၢ်တမံၤမံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အဲၣ်...

အတၢ်ဟံၣ်လၢဆၢဖီအဂီၢ်

“နီၢ်ဆၢဖီဒီးနီၢ်ဝါဝါအဲၣ်ခံၣ်အံၤသုဒ္ဓဲထီၣ်ခါ” ဆၢဖီဒီးဝါဝါအဲၣ်ခံၣ် ဖုးဘၣ်အသး ဝဲအသရၣ်မုၢ်ကွီခိၣ် သံကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဖးဒိၣ်ဖးဒိၣ် ဒ်အံၤအခါန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ခံၣ် စံးဆၢတၢ်တဘၣ်နီၣ်တမံၤ ဒီးနံၤကမ့ၢ်ထီၣ်က့ၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဖဲယဲးလီၤ. အဝဲသ့ခံၣ်အံၤ အဲၣ်လိာ်အသးဒိၣ်မး ဒီးစးထီၣ်ရုလိာ်သး, ပိာ်လိာ်ခံ, ဘုးတးလိာ်သးစးထီၣ်လၢအမၤလိတီၤဖုၣ်ကွီဒီးတုၤဆူ တဆံတီၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ. အိၣ်ဒံးသိးသိး, လဲးဒံးသိးသိး တုၤဒုၣ်လဲာ်ကဲထီၣ် တၢ်နိးမဲာ်နိးနါလၢတံၤသကိးဒီးသရၣ်, သရၣ်မုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မိာ်ပာ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးတဘျီဘျီ တဲထီၣ်ဝဲ “ သုခံၣ်ဂၤအံၤ, လၢအပူၤကွံာ်တယၣ် မ့ၢ်သုဒ္ဓဲတၢ်အဲၣ်တီတခါခါ. ” န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ခံၣ်အံၤ မၤလိတၢ်လၢ ကီၢ်သူလုၤပဒိၣ်တီထီၣ်တဖျၢၣ် လၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးလၢ ကီၢ်သူလုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဝါအဲၣ်- ဆၢ, တနံၤအံၤကွီဖိအသိဟဲန့ၣ်လီၤကွီတဂၤလီၤ. နထံၣ်ခါ.

ဆၢဖီ- ကွီစးထီၣ်သီဒု ကွီဖိသိဟဲဒုကိးမ့ၢ်နံၤဒဲးလီၤ. တၢ်လီၤဆီခါ.

ဝါ- တမ့ၢ်ဘၣ်, ဖိၣ်သၣ်ခွါနီၣ်. အဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤမး, အဟဲလၢပျီပူၤတကမၤလီၤ. ယနံၤဟူသရၣ်မုၢ်တဖၣ်တဲလိာ်သးလၢအဟဲလၢသုးက့(၃) တကမၤဖါတသ့ၣ်ညါဘၣ်. အဘုးဒုအဘုးလၢပျီပူၤ, ဝှံၤပူၤလီၤ.

ဆၢ- နသ့ၣ်ညါထဲအံၤညါ, မတၢ်တဲဘၣ်န့ၣ်လဲာ်.

ဝါ- ယနံၤဟူသရၣ်မုၢ်ကွီခိၣ်သ့ၣ်တဲပုးလိာ်အသးဒီးသ

ရၣ်အကတဖၣ်လီၤ.
 ဆၢ- မ့ၢ်ခါ, အအိၣ်ပျဲတီၤလဲာ်.
 ဝါ- ဒံးသိးပျဲလီၤ, အအိၣ်လၢဘီအၢ်
 ဆၢ- အီၤ..ပသကိးအါထီၣ်ဝဲတဂၤန့ၣ်
 ဝါ- မ့ၢ်အါထီၣ်န့ၣ်အါထီၣ်ယိယိနီၣ်... ယကတဲယာ်န့ၣ်ခဲအံၤ တဘျီ ယီလီ ... ပျဲန့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်ယဂီၢ်လီၤ. (ဟါဟါဟါ)မ့ၢ်လၢနဂီၢ်တသ့လုၤတက့ၤဘၣ်နီၣ်. (ဟါဟါ)
 ဆၢ- ဝါစၢ, နိဝုလီၤ. ပျဲကညီယၢအံၤ နထံၣ်ယသးစၢ်ဆၢပိာ်တံာ်ပိာ်ခွါပျဲဘျီလဲာ်. လုၤတက့ၤတထိးဘုးနတၢ်ဘၣ်. (ဟါဟါဟါဟါ)
 ဝါ- ဂုၤဝဲန့ၣ်...နအၢ်လီၤနသးဘျီနီၣ်.
 ဆၢ- ဘျီလီၤတံာ်လီၤ..
 ဝါ- နတၢ်အၢ်လီၤမ့ၢ်ဟးဂီၤန့ၣ်, နၢဒီးယၢတၢ်ရုလိာ်ဟးဂီၤဖျၢၣ်ကိးလီၤနီၣ်.
 ဆၢ- မ့ၢ်သရၣ်မုၢ်, ယအၢ်လီၤန့ၣ်ဘျီ ခံဘျီသဘျီဒံး. လုၤတက့ၤတထိးဘုးနတၢ်ဘၣ်. ပျဲသ့ၣ်ညါဝါဝါအဲၣ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်ဆၢဖီတအိၣ်နီၣ်တဂၤဘၣ်. ဝါဝါအဲၣ် မ့ၢ်ပျဲလၢအသးဒိၣ်သးချ့ ဒီးတဲတထံၣ်မ့ၢ်တထံၣ်လီၤ. မ့ၢ်တဲဝဲ လၢအဝါန့ၣ်ဝါ, သူန့ၣ်သူလီၤ. တၢ်လၢအသးလီဝဲတခါန့ၣ် ကဘၣ်န့ၢ်ဘၣ်ဝဲလီၤ. မ့ၢ်တန့ၢ်ဘၣ်ဝဲန့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်တဘျီခုၣ်လီၤကဘးလီၤတန့ၢ်နီၣ်တဘျီအယိထီၣ်ဆၢဖီဘၣ်လုၤအသးဒီးလုၤမၤစၢအီၤတၢ်တခါလၢလၢကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၤအံၤမ့ၢ်မ့ၢ်ဖိမးအနံၤလီၤ. ကွီထီၣ်

ဒၣ်ထဲတမ့ၢ်ထူၣ်ဒီးဟါခိတကယ ကိုဖိဘၣ်န့ၣ်လီၤမၤက ဆွဲကဆိတၢ်ဒီး မၤကိုတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်အတၢ်မၤ တ ဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တနံၤအံၤဆၢဖိအမုၢ်ဒါလီၤဘၣ်လၢကဘၣ်ကျိ ပျီၣ်နီၣ်ဖဲသရၣ်တဖၣ်အိၣ်သကိးဒၣ်အကယန့ၣ်လီၤ.ဆၢဖိ လဲၤစိၣ်ဒီးယဲၣ်ကျိနီၣ်တဘျီလၢကကျိနီၣ်အဂီၢ်လီၤ.

“ ဒု, နသါဟ့ၣ်ယၢနယဲၣ်တဘျီတဘီလဲၣ်. ” ဆၢဖိဝံၣ် ထီၣ်အခိၣ်တထံၣ် ဖုးဘၣ်မးအသး တုၤကဖျိးဘၣ်ကွံၣ် အသးန့ၣ်လီၤ. “ တၢ်အံၤပုၤကညီၣ်မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဒါ. မ့ၢ်စိၣ်ဖိ ခွါလၢမ့ၢ်ပၤကိၢ်ဟဲလိၣ်ထီၣ်အသးလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢတခီ ဒါ. တၢ်ပိၣ်ခွါတဂၤတဂ့ၤကလိၣ်ကလၢဘၣ်. ဂ့ၤသပျီၣ် က တၢ်လီၤ.ဒိၣ်တၢ်ဖးဒိၣ်ဖးထီၣ်ဘၣ်ဒု,ဘၣ်ပိၣ်ခွါမူ မူနီၣ်နီၣ်လီၤ.နထီၣ်သတြီၤအီၤလၢကိၢ်သူလုၤခွါတနီၣ်နီၣ်တ ဂၤဘၣ်. တၢ်အံၤကမ့ၢ်ဖိၣ်သၣ်ခွါကိုဖိအသီလၢ ဝါဝါအဲၣ် တဲမဟါန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၤတဘးဘးအံၤ ကထူးသ့ၣ်ထူး သးဘၣ် ဝါဝါအဲၣ်ဖဲယဲၣ်လီၤ. ယၢမးယသ့ၣ်ပိၣ်သးဝးဒီး, အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်အဆိကတၢ်လၢ ယသ့ၣ်ပိၣ်သးဝးလၢ ပိၣ်ခွါအယိလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တတၢ်သ့ၣ်ပိၣ် သးဝးမ့ၢ် တၢ် မ န့ၣ်လဲၣ်.တၢ်အဲၣ်တခီဒါ. ” ဖဲန့ၣ် “ ဒု,ဟ့ၣ်ယၢနယဲၣ်တဘီ လဲၣ် ” ဆၢဖိဖုးကဒီးအသီတဘျီ “ ဒါ, ယဲၣ်ဒါ... ” ဝံၣ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤဝဲစိၣ်...အံၤန့ၣ်လီၤ.ဟ့ၣ်လီၤဝဲတထံၣ်ပီၤစိၣ်... အံၤကိးထီၣ် “ အါ... ” မ့ၢ်လၢယဲၣ်လီၤတဲာ်ဘၣ်လၢမ့ၢ်ပၤ ကိၢ်စိၣ်ဖိခွါအခိၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. ကိုဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဟဲစံၣ် ပီၤ, သရၣ်သရၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟဲပီၤဒီး မၤပုၤ လဲၤ ဆုၤ မ့ၢ်ပၤကိၢ်စိၣ်ဖိခွါဆုတၢ်ဆါဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢဖိ က နိး ကရဲးဒီးတဂၤညါဒီးကဘၣ်နံၤဒါ, ဟီၣ်ဒါဒီး ကဘၣ် မၤ ဒ် လဲၣ် န့ၣ် ဒုးဝဲတဘၣ်လၢဘၣ်. မဲၣ်ချံၣ်ကိးဖျါဒီး ကွၢ် ဖျိၣ် အီၤ ဟ့ၣ်ယုၢ်ကလၢ အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤ အကလုာ်က လုာ် န့ၣ်လီၤ.

သရၣ်မ့ၢ်ကိုခိၣ် - ဆၢဖိနမၤဒ်လဲၣ်. စိၣ်မ့ၢ်ကပီၤန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲ ကိုဖိအသီလီၤ.

တၢ်တဘျီအံၤဒုဝံၣ်လဲၣ်ဒါသ့ၣ်.

“ အီ..အမံၤလၢမ့ၢ်ကပီၤဒါ. ”

ဝါ- ဆၢနမၤဒ်လဲၣ်. တဘၣ်ဟီၣ်တဂ့ၤ. ခဲမ့ၢ်ဟါမး ပက လဲၤဟးလၢအအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်နီၣ်.

ဆၢ-ယလဲၤတဘျီဘၣ်. လဲၤနဲတခီ.

ဝါ-ဆၢတဘၣ်ကိၢ်နီၣ်တမံၤတဂ့ၤ.ပကလဲၤဒီးသိးသိးနီၣ်.

ဆၢ-တလဲၤဘၣ်. ယစိၣ်ကျိၤတဘးဘးအံၤ, ယ မၤဘၣ်ဒိ ပုၤဝံၣ်ယကလဲၤကွၢ်ပုၤမဲၣ်ဒ်လဲၣ်.

ဝါ- ပကလဲၤဒီးသိး မိၣ်, ယကလဲၤစိၣ်ယုာ်စ့ၢ်ကိးန့ၢ်အီၤ တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဆံးတက့ၢ်ဒီး.....တဝဲလၢဘၣ်နီၣ်.

ဆၢ-တၢ်တဘျီအံၤဒုဝံၣ်သးစူၤယၢလီၤ.တပိၣ်နခံးဘၣ်.

ဝါဝါအဲၣ် လဲၤဟးအိၣ်သကိးမ့ၢ်ကပီၤ လၢတၢ် ဆါဟံၣ်ထဲတကၤကိးမ့ၢ်ဟါလီၤ. ကွဲဆၢဖိထဲ လဲၣ်ထဲလဲၣ် ဘၣ် ဆၢဖိလဲၤပိၣ်အခံတဘျီဘၣ်. အဝဲသ့ၣ်ခံၤစး ထီၣ်ရလိာ်ဘၣ်အသးဒီးအတၢ်ရလိာ်မုၢ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ် ယံာ် ထီၣ်ဂ့ၤထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်ဖဲဆၢဖိတဂၤတခီ ရလိာ် မၤဘၣ် ထွဲအသးတဘျီဘၣ်န့ၣ်လီၤ.ဝါဝါအဲၣ်ရလိာ်ဘၣ်ထွဲအ သးဒီးမ့ၢ်ကပီၤယံာ်ထီၣ်အါထီၣ်ကွၢ်ကွၢ်အယိအတၢ် အဲၣ်တၢ်ကွဲ,တၢ်ရလိာ်မုၢ်လိာ်ဒီးဆၢဖိစ့ၢ်လီၤ.စ့ၢ်လီၤ,ယံၤ ထီၣ်ယံၤထီၣ်စၢ်စၢ်ဆၢဖိတဂၤဘၣ်အိၣ် တ့ၢ်သယုာ်သညိ က့ၤ ထဲတဂၤန့ၣ်လီၤ. တံၤသကိးအါဂၤတဲဝဲလၢ “ ဆၢဖိတ ဘျီ အံၤနသကိးတအိၣ်နီၣ်တဂၤလၢမၤ. ဝါဝါအဲၣ်အတၢ် အဲၣ်တီအိၣ်တထံၣ်နဘၣ်အိၣ်တ့ၢ်သယုာ်ထဲတဂၤလီ မၤ. ” မ့ၢ် တၢ်ကတိၤလၢ အဆဲးဖျိဆၢဖိအသးဒိၣ်မးဘၣ် ဆၢဖိဘၣ်ပၢ်မုၢ်ထီၣ်အသး တဘျီဘၣ်တဘျီ ဖဲအဝဲ နၢ် ဟူတၢ်ကတိၤဖိဒ်သိးအံၤတဖၣ်အယိန့ၣ်လီၤ. တၢ် ဆၢ ကတိၢ်လဲၤတရံးသးတနံၤဘၣ် တနံၤတသီဘၣ်တသီ တ တုၤဒီးဒၣ်လဲၣ်ကိုပျီၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လီၤဖးမူသ့ၣ်ခိဖျိတၢ် ဒုးတၢ်ယၢဆူၣ်လၢကိၢ်သူလုၤလီၤကဝီၤလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ် ဝဲဒီးကညီၣ်တၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်လီၤတနီၣ်လီၤကွံာ်ဝဲဆုဒုၣ်ဒါ အ စုပုၤအယိန့ၣ်လီၤ.

ဝါဝါအဲၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိပီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်က့ၤလီၤ ပိၣ် ပုၤခံဆု ကိၢ်ပုၤဒီးလဲၤထီၣ်ဘၣ်က့ၤ ကိုလၢဝုၢ်ဖၣ်အၣ်, ကညီၣ်ကညီၣ်ကိၢ်စံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဆၢဖိလဲၤပိၣ်အမိၢ် အပၢ် အခံ ဆုသုးက့(၆) တကယမၤလိဖျိတီထီၣ်ကိုဝံၣ် မၤလိ က သံၣ် တၢ်မၤလိန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကပီၤတဂၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်က့ၤဆုသုး က့ ဒုးဝဲ သုးက့(၃) ဒီး ကမၤလိတၢ်တခါခါ မ့ၢ်မ့ၢ် ကမၤ တၢ်တခါခါန့ၣ်လီၤ. ဝါဝါအဲၣ်ဒီး မ့ၢ်ကပီၤခံၤ ဂၤခိဖျိအတၢ်

ရူလိာ်ဘၣ်ထွဲ လိာ်သးဂ့ၤဒိၣ်မးအယိာ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ဆဲး
ကျိး လိာ်သးကန့ၢ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ဆၢဖီဒီးမုၢ်က ပီၤန့ၣ်တ
ဆဲး ကျိး လိာ်အသးနီတဘျီဒီး ဆဲးကျိးစ့ၢ်ကိး ဝါ ဝါအဲၣ်
တန့ၢ် နီတဘျီမုၢ်လၢ ဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်လီ တဲစိ မံၤ တဟူ
သ့ၣ်တဖျါ, မံၤတဒိၣ်သ့ၣ်တဒိၣ်ဒ် သိးခဲကန့ၣ် အံၤ အသိး
ဘၣ်အယိာ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်-နီဆၢ, ပှၤတမ့ၢ်ဟဲဟးလၢနအိၣ်တဂၤ. နီဆၢမုၢ်က
သံၣ်သရၣ်မုၢ်ဆၢဖီန့ၣ်လီၤ. အဝဲ မၤတၢ်လၢကီၢ်သုလုၤ
တၢ်ဆၢဟံၣ်တဖျါအပူၤဒ်မူဒါခိၣ်တဂၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

ဆၢ-မတဂၤလဲၣ်.

ဖိသၣ်-တသ့ၣ်ညါဘၣ်. သးခိၣ်ဆၢဝါဟဲဆၢအီၤလီၤ. ယ
န့ၢ်ဟူပုၤကိးစ့ၢ်ကိးအီၤလၢသးခိၣ်လီၤ.

ဆၢ- ယမၤတၢ်တဝံၤတဝံၤဒ်ဘၣ်. မၤအအိၣ်ခိး ယၤ တစီၢ်
နီၣ်.

ဖိသၣ်-မုၢ်နီဆၢ

ဆၢဖီမၤကရီၤအတၢ်မၤလၢအိၣ်တီၢ်တဆံးတက့ၢ်
ဝံၤ ဒီးဟးထီၣ်လၢကလဲၤထံၣ်လိာ်အိၣ် သကိးတမ့ၢ် န့ၣ်
လီၤ. တုၤအထံၣ်တမ့ၢ်အံၤဒီးအဖုးဘၣ်အသးဘၣ်ဆၣ်
ဟ်မၤအသးဒ်အတဘၣ်တၢ်နီတမံၤဒီးတသ့ၣ်ညါလိာ်အ
သးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တမ့ၢ်-ဂီၤလၢဂ့ၤသရၣ်မုၢ်

ဆၢ- ဂီၤလၢဂ့ၤ... တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤဒါ. ဆၢဖီဆၢဂ့ၤဆၢဝါ
တမ့ၢ်အံၤလၢအကလုာ်မ့ၢ်မ့ၢ်သါသါတအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ပိာ်
သးဝးနီတမံၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

တမ့ၢ်-ဆၢ, နက့ၢ်နီၣ်ယၤတဘၣ်အနီၢ်ကီၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်နဟ်မၤ
နသးလဲၣ်.

ဆၢဖီဟ်က့ၢ်ထံထီၣ်သး “အီ... ယသ့ၣ်ညါလံ. က့ၢ် မုၢ် က
ပီၤမုၢ်ဒါ.”

မုၢ်ကပီၤ - မုၢ်ဝဲလီၤ. ယသးခုလၢနက့ၢ်နီၣ်ယၤ ဘၣ်ဒ် အ
ယိာ်လီၤ. ပတထံၣ်လိာ်သးအိၣ် (၁၂) နံၣ်လံအယိာ် ကကဲ
ထီၣ်အသးဒ်အံၤလီၤ. တဘၣ်နီတမံၤဘၣ်. နအိၣ်ဆူၣ်
အိၣ်ချၢ ကစီဒီဒါ. ယက့ၢ်နဂ့ၤထီၣ်ဝါထီၣ်ဒ်န့ၢ်အလီၢ်ဒ်
လီၤ.

ဆၢ- ယအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. နဲတခီမိၣ်နအိၣ်ဆူၣ်

ဒါ. ဝါဝါမိၣ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချၢ ဒါ. သုဖိအိၣ်ပျဲၤဂၤလံလဲၣ်.
ဆၢ ဖီအတၢ်သံကွၢ်အံၤအယိာ် မုၢ်က ပီၤန့ၣ်ကမ့ၢ် ထီၣ် တစဲး
ဒီးတစဲးဆၢတၢ်နီတမံၤဘၣ်. မ့ၢ်တခီသံကွၢ်ဝဲဆၢဖီ “
ဆၢ, နဲမိၣ်နဖိအိၣ်ပျဲၤဂၤလံလဲၣ်. ငးသ့ၣ်ညါ ပှၤဒီးနဖိအ
ဟ်စ့ၢ်ကိးမိၣ်.” နီၢ်နီၢ်တခီသ့ၣ်ညါဝဲလၢဆၢဖီမုၢ်မုၢ်ကနီၤ
ပှၤဘၣ်ဆၣ်သံကွၢ်ဒ်တၢ်ဝဲဒ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

ဆၢဖီ-အီ... မုၢ်မုၢ်ကငးသ့ၣ်ညါန့ၣ်သ့ၣ်.

မုၢ်ကပီၤဆိကမိၣ်ထီၣ်လၢအသး ပှၤတဲဘၣ် ယၤလီၤ တံာ်
လၢသရၣ်မုၢ်ဆၢဖီမုၢ်မုၢ် ကနီၤပှၤဘၣ်ဆၣ် ခဲအံၤတခီအ
ဝဲတဲလၢ “ မုၢ်မုၢ်, ကငးသ့ၣ်ညါန့ၣ်သ့ၣ် ” တခါ မုၢ် ဒ်
လဲၣ်. “ တလီၤဆီဘၣ်, ယကသံကွၢ်အီၤတၢ်ပျီပျီလီၤ.”

မုၢ်ကပီၤ - ဆၢ, တဲယၤတီတီ... နဝၤအိၣ်မုၢ်တအိၣ်ဘၣ်
လဲၣ်.

ဆၢ-သ့ၣ်ညါဘၣ်.

မုၢ်ကပီၤ - ဆၢ... ပတမုၢ်ဖိဒ်ဖိသၣ်ဒ်အပူၤကွံာ် လၢ ဘၣ်
နီၣ်. တဲယၤတီတီ

ဆၢဖီဂဲၤဆၢထၢၣ်ဒ်ကဟးထီၣ်ကွံာ်အခါ မုၢ်ကပီၤဖိၣ်ယီၤ
အစုဒီးထုးယီၤအီၤလၢအဟုးလၢန့ၣ်လီၤ. ဆၢဖီထုးကွံာ်
အသးဘၣ်ဆၣ်မုၢ်ကပီၤတခီထုးယံးထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ကပီၤ- နတဲယၤမုၢ်တတီဘၣ်န့ၣ်ယတပျၢ်ကွံာ်န့ၣ်ဘၣ်.

ဆၢဖီ- ပှၤကွံာ်ယၤတဘျီယီ, နဖိနမါ, ယဖိယဝၤမုၢ်ထံၣ် ဖိ
ဒ်ဖိသၣ်ဖဲတၢ်မၤလီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်မုၢ်ထံၣ်နဖီၣ်ယၢ်ယၤဒ်
အံၤတမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၤဘၣ်.

မုၢ်ကပီၤ- မတၢ်တဲနၤလၢယမါအိၣ်လဲၣ်. နၤစ့ၢ်ကိးယ
သ့ၣ်ညါလီၤတံာ်လၢ နဝၤတအိၣ်ဒ်ဘၣ်. ခဲအံၤန့ၣ် ယက့ၢ်
မၤတၢ်လၢယသးက့ၢ်သးရ့ၣ်ဒ်ဝဲအပူၤလီၤ. ယဟဲထီၣ်လၢ
လီၢ်ခါသးဒီးဟဲယုအိၣ်သကိးနၤခဲအံၤလီၤ. ဘၣ်မနုၤယ
ဟဲယုအိၣ်သကိးနၤလဲၣ်န့ၣ်န့ၣ်ညါဒါ. မုၢ်လၢမဟါဒီး
မဆါဒီးအစိစိယၢ်ယၢ်န့ၣ်ယအဲၣ်ဒ်ထဲနၤတဂၤဖိအ
ယိာ်လီၤ. ဆၢဖီအမဲာ်ထီၣ်ဂီၤ, ကနိးကရဲးဒီး တဲထီၣ်ဝဲ ဖး
ဒ် “ တၢ် ပျၢ် ” ဒီးထုးဖျိးကွံာ်န့ၢ်ဆူၣ်အသးဒီးဟးထီၣ်
ကွံာ်ဝဲ ဒ် န့ၣ် လီၤ. မုၢ်ကပီၤအိၣ်တၢ်လၢတၢ်န့ၣ်ကမ့ၢ်အပူၤ
န့ၣ် လီၤ. “ ဆၢဖီမုၢ်သ့ၣ်ညါလၢ ယမါတအိၣ်ဒ်ဘၣ်န့ၣ်
ဘၣ်လံ. သးမံလံ ”

ဆၢဖီကွၢ်ယီၤလၢအလီၢ်ဒီး လံာ်ပရၢတဘျီ အိၣ်ခိးယၢ်အီၤလၢအစီၢ်နီၤခိၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကမ့ၢ်ဖဲ အတဲတၢ်အခါပုၤတကၤကမၤဟဲဟဲယီၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆူ

ဆၢသးဘိ

ပတမ့ၢ်ဖီသၣ်ဒ်အပူၤကွံာ်အသိးလၢဘၣ်အယီၤယတကွဲးလံာ်ထီၣ်ထီၣ်အါအါလၢဘၣ်. စးထီၣ်လၢယထံၣ်ဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်(၁၂) နံၣ်န့ၣ် ယအဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်ဒီးခဲအံၤစ့ၢ်ကိးဒၣ်လဲာ်ယမ့ၢ်ပလၢအအဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

- * မ့ၢ်တနံၤဖဲယလဲၤယုၤန့ၣ်တမ့ၢ်လၢယကကျိသ့ၣ်ဒုအဂီၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဒ်သိး ယကရၢလိာ်ဘၣ်ယသးဒီးန့ၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * ယဲာ်လီၤတဲာ်ဘၣ်ယခိၣ်န့ၣ် တမ့ၢ်လၢနတၢ်ကမၣ်အယီၤဘၣ်. မ့ၢ်ဒၣ်ယမၤလီၤတဲာ်ဒၣ်တၢ်အီၤဒ်သိး နကသးကညီၤယၤ, နကရၢလိာ်အါထီၣ်ဒီးယၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- * လၢဝါဝါအဲၣ်ရၢလိာ်မုၢ်လိာ်သးဒီးယၤအဖီခိၣ်န့ၣ် ယသ့ၣ်ညါလၢအအဲၣ်ဘၣ်ယၤကစီၢ်ဘၣ်ဆၣ်ခိၣ်ဖျိယအဲၣ်အီၤတန့ၢ်အယီၤယတလ့အဲၣ်အီၤဒီးပခံကပတကဲထီၣ်တၢ်အဲၣ်တီဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ယအဲၣ်အီၤဒ်တံၤသကိးတကၤအသိးန့ၣ်လီၤ. ယသ့ၣ်ညါလၢသုမ့ၢ်ဒီတံၤသကိးတၢ်နီၤအယီၤယရၢအီၤဒီးမ့ၢ်လိာ်ဒ်သိး နကရၢစ့ၢ်ကိးယၤဒီးထွဲထီၣ်ခိၣ်ဆူညါတပတီၢ်ဒ်တၢ်အဲၣ်တီအသိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ခဲလၢာ်တလဲၤသးဒ်ယဆိကမိၣ်အသိးဘၣ်. စးထီၣ်မ့ၢ်တနံၤလၢယထံၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ယအဲၣ်ဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တနံၤလၢနဟးဆူးယၤ, နပလဲာ်နသးလၢယတုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤလီၤ. ယသ့ၣ်ညါလၢနတအဲၣ်ယၤဘၣ်. ယတမ့ၢ်လိာ်စ့ၢ်ကိးနတၢ်အဲၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒ်သိး နကသ့ၣ်ညါလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤ ပိာ်ခွါလၢအအဲၣ်န့ၣ်ဒိၣ်မးထီၣ်တဘိယုၢ်ယီၤဒ်အံၤ အိၣ်ဝဲဒၣ် တကၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ယဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဒီး ယမူဒါဝံလီၤ. ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်တ

နံၤယကကွၢ်ကဒါကွၢ်လၢယတၢ်လီၢ်လီၤ. ဆၢဂုၤန့ၣ်လီၤစီၤခိၣ်ဖျိလံာ်ပရၢအံၤန့ၣ်လီၤ. မဲးနဘၣ်အမ့ၢ်ထီၣ်ဘိတက့ၢ်.

အဲၣ်န့ၣ်,

မ့ၢ်ကပီၤ

ဆၢဖီဖးလံာ်ပရၢဝံ ဟဲယုၢ်ထီၣ်ဆူဒီးချၢဒီး ဟးယုၤဝုၤဝါတၢ်လၢအံၤလၢန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကလုာ်သီၣ် ထီၣ်လၢအလီၢ်ခဲ “ဟ့း” ဒီးစုခဲခိးဟုတၢ်အီၤလၢအလီၢ်ခဲကပၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲယၣ်ကဒါကွၢ်ဒၣ်ထဲအမဲာ်ဆူအလီၢ်ခဲတကပၤဒီးတၢ်န့ၣ်ဖီတဘိစီၢ်လီၤလၢအခိၣ်တိသၣ်တဘျီယီၤလီၤ.

ဆၢဖီ-တၢ်လဲာ်ဖီ

မ့ၢ်ကပီၤ-တလဲာ်ဘၣ်...ယအဲၣ်န့ၣ်လၢာ်သးအယီၤလီၤ. ဆၢဖီတကၤအိၣ်အနံၣ်သၢဆံဘျီလံာ်ဘၣ်ဆၣ်တနၢ်ဟူထံၣ်ဘၣ်တၢ်ဒ်အံၤနီတဘျီအယီၤအမဲာ်ဂီၤဂီၤကးထီၣ်ဒီတဘျီန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ကပီၤ-ဆၢ...နဲတခိမိၣ်. နတအဲၣ်ယၤယါ”

ဆၢ-ဟုၤအု...တအဲၣ်ဘၣ်...တအဲၣ်ဘၣ် မ့ၢ်ကပီၤတဲထီၣ်ဝဲ “အဲၣ်တဂ့ၤ... အဲၣ်တဂ့ၤ” ဒီးန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲဆၢဖီအဘိးပတထံၣ်ဘၣ်တထံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဆၢဖီပျဲးမးဒီးတၢ်မုၢ်သ့ၣ်မုၢ်သး, တၢ်မဲာ်ခိၣ်မဲာ် ဆူးအတၢ်နံၤကမ့ၢ် ခိၣ်ဖျိအဝဲစ့ၢ်ကိးအဲၣ်ခူသ့ၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ကပီၤ စးထီၣ်လၢအထံၣ်ဘၣ်ဝဲ ဒီးတုၤလီၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤအယီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအတၢ်အဲၣ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအခုၣ်ဒီးတၢ်လၢအအိၣ်လၢအသးပူၤကစုၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲဟဲလီၤသးလၢကအိၣ်မုၢ်ကနီၤပျဲးဒီးအဲၣ်ခူသ့ၣ်ဘၣ် မ့ၢ်ကပီၤတစိးသးလၢအသးကံၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တနံၤအံၤအတၢ်မ့ၢ်လိာ်ခဲလၢာ်ဟးဂီၤဝဲဒီးအတၢ်အဲၣ်တခိဟဲဘိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

“အဲၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လၢသးဒီးဖျါလီၤ..” အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်စံးဆၢလၢမ့ၢ်ကပီၤအအဂီၢ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်ဟဲဝဲလၢဆၢဖီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ်တခိတယံာ်ဘၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ကွဲးမုၢ်လၢကလဲၤဆူဆၢဖီဒီးမ့ၢ်ကပီၤအတၢ်ဖျိအမူးသးဖျဲန့ၣ်လီၤ.

ကိၢ်သုလုၤတိၤထီၣ်ကိၢ်သရၣ်မုၢ်မၤတၢ်တၢ်

သရၣ်မုၢ်ထံမုၢ်လဲၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်

သရၣ်မုၢ်ထံမုၢ်မုၢ်ဝဲကိၢ်ခိၣ်ဖးဒိၣ်စိၤဘးအူက့ၢ်
ဒီးကသံၣ်သရၣ်မုၢ်နီၢ်မလုၤအဖိမုၢ်အဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်
လီၤ. အိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်ဝဲဝဲ ၁၉၄၅န့ၣ်, လါမုၢ် ၄သီ လၢဝ့ၢ်တ
ကူၣ်တၢ်ပအပူၤ န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကညီခရံၣ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.
အိၣ်ဒီးတၢ်သးဝဲလၢတၢ်သိၣ်လိတကပၤဒီးမ့ၢ်ပုၤဖျိးစိလၢ
တၢ်ယုၢ်တၢ်ယံၤ,တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢဒီးမ့ၢ်ပုၤကူၣ်ဘၣ်
ကူၣ်သ့ဖးဒိၣ်တဂၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်မလိတၢ်ဝဲအသးအိၣ်(၈) န့ၣ်, ဖျိထီၣ်
တိၤထီၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်, ယုၢ်ဖျိယုၢ်ကၣ်နီၣ်ဂံၢ်(၂) တိၤထီၣ်ဒီး
သိၣ်လိစၢတၢ်ဝဲန့ၣ်ဖျိန့ၣ်လီၤ. သိၣ်လိစၢ တၢ်ဖျိန့ၣ်
ဝံၣ်အလီၢ်ခံ လဲၤထီၣ်ဝဲ လံာ်စိ ဆ့ၣ် ကိၢ် ဒီးဖျိ ထီၣ်ဝဲ
(Berchelor of Theo)ဝဲ၁၉၇၂န့ၣ် န့ၣ်လီၤ.ဖျိထီၣ်လံာ်စိ
ဆ့ၣ်ကိၢ်ဝဲ သိၣ်လိတၢ် လၢပုၤစိဘူးလံာ်စိဆ့ၣ်ကိၢ်လွံၢ်န့ၣ် ဒီး
လံာ် လၢအသိၣ်လိဝဲန့ၣ်ဘၣ် ဃးဒီး ခရံၣ်အသးသမူအ
ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

သိၣ်လိတၢ်ဝဲလံာ်စိဆ့ၣ်ကိၢ်လွံၢ်န့ၣ်ဝံၣ်အလီၢ်ခံလၢ
တၢ်သးအိၣ်ဘၣ်ကညီတၢ်ပအပူၤတၢ်ဖိးတၢ်မအပူၤလဲၤ
ထီၣ်ဝဲဆုတၢ်ပအပူၤဟီၣ်ကဝိၤဒီးသိၣ်လိတၢ်ဝဲသးက့ၢ်(၇)
ဒ်ကိၢ်သရၣ်မုၢ်တဂၤအသးဖျိန့ၣ်ဝံၣ်ခိၣ်ဖျိတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဒီး

အဖိစ့ၢ်ကိးဆံးဒီးအယိအိၣ်ဘျးဝဲဖျိန့ၣ်လီၤ.အိၣ်
ဘျးဖျိန့ၣ်ဝံၣ်အလီၢ်ခံ ဘၣ်တၢ်ကိးအိၣ်လၢလီၢ်ခါၣ်သး ဒ်
သိး ကသိၣ်လိတၢ်လၢနီၣ်ဂံၢ်(၂) လီၢ်ခါၣ်သး ပဒိၣ်တိၤထီ
ကိၢ် (ထူဝါလုၢ်) န့ၣ်လီၤ.ဟံးမုၢ်ဒါဒ်ကိၢ်သရၣ်မုၢ် တဂၤ အ
သိးတကတီၢ်ပီၤ ဒ် ကိၢ်ခိၣ် တဂၤလၢလွံၢ်(၄) န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ
ဒီးသးကဒီးအလီၢ်ဆုနီၢ်တးဒီးသိၣ်လိကဒီးတၢ်ဝဲမဲာ်လး
မံးဂျၢၣ်ကိၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဝဲ၁၉၉၅န့ၣ်အဝဲသးအသးဆုကိၢ်အမဲရကၤဒီး
မၤ တၢ်လၢ တၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသၣ်, တၢ်ကတိၤ ကျိးထံတၢ် ဒီး ဝဲ
၂၀၀၁န့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ပုၤတဂၤလၢဘၣ်ဟးဝဲလၢကိၢ်တဖျၢၣ်ဘၣ်
တဖျၢၣ်ဒီး မၤစၢစ့ၢ်ကိးတၢ်လၢ ပုၤတတပူၤအါမးန့ၣ်လီၤ.
အဝဲအိၣ်ဘျးဝဲလၢတၢ်မအပူၤဝဲ ၂၀၁၃န့ၣ်ဒီး မၤ သ ကိး
က့ၢ် တၢ်လၢ အမဲရကၤကညီဘျးထံခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီး
ပိၣ် မုၢ်ဝဲကိၢ်တကပၤတုၤအသးပုၤ,ဟးထီၣ်ဟးလီၤ တ
သ့ဘၣ်ဒီးဒီး ဒီးစူးကွံာ်အသးသမူဝဲ ၂၀၂၁န့ၣ်, လါယုၤ
၁၅သီလၢကိၢ်အမဲရကၤခိၣ်ဖျိတၢ်စူးတၢ်ဆါဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်ဒ်
အမုၢ်ခဲစၢၣ်, သ့ၣ်ဆၢတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ်အယိန့ၣ် လီၤ.မ့ၢ်
ပုၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ပုၤလၢအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်ဒိၣ်မးလၢ
ကညီဖိတဖၣ်အဂီၢ်, ကညီတၢ်ပအပူၤအဂီၢ် ဒီး ပုၤလၢ အ
ခိၣ်အယၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

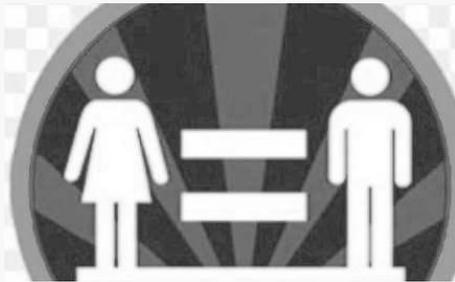
ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢအိၣ်ဒီးတၢ်ထၢၣ်လီၤဂီၤလီၤ
သးလၢကကတိၤသကိးတၢ်ဒီးသရၣ်မုၢ်ဖးဒိၣ်အံၤဒီးဟံး
န့ၣ်တၢ်ကူၣ်သ့ လၢအအိၣ်အါမးဝဲ အအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ
ထီၣ်က့ၢ်အကတီၢ်ဘၣ်ဆၣ်, တၢ်ဆၢကတီၢ်တုၤယီၤလၢအ
ဂီၢ်သတးဒီးအဝဲလဲၤပုၤကွံာ်ဝဲဒ်ဟီၣ်ခိၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.ပဝဲ
ကညီပိၣ်မုၢ်ကရၢ ပဆုယီၤပတၢ်ဆၢဂုၤဆၢဝါဒီး တၢ် တူၢ်
ဘၣ်တမံၤယီၤဒီးဟံၣ်ဖိယီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ခိၣ်ဖျိမဲးကစံအံၤ
န့ၣ်လီၤ.မံၤသုကဘၣ်အမုၢ်ထီၣ်ဘိန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်စံးဘျူးစံးဖျိၣ်ဒီးတၢ်ဖုးသ့ၣ်ညါလီၤဆီ

စံးဘျူးဘၣ်ပှၤကွဲးလံာ်ဖိ(ထီၣ်ဒံးဘိကစၢ်)ကိးကလၢသ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဘၣ်ကညီပိာ်မုၢ်ကရၢဒီးဆှၢယီၤဘၣ်အတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်လၢမဲးကစံးအဂီၢ်ထီၣ်ဘိအပိန့ၣ်လီၤပအိၣ်ဒီးတၢ်ဖုးသ့ၣ်ညါလီၤဆီတခါလၢကညီပိာ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံးလၢကဟးထီၣ်လၢခံသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ကွဲးလၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢဒီးထၢန့ၣ်လီၤအီၤလၢမဲးကစံးအပူၤသ့ၣ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်သးအိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကနၢၤလၢအပတီၢ်ဒီးအပတီၢ်ဖၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်ကွဲးလၢစုန့ၣ်အစ့ၤကတၢၢ်ကမ့ၢ်ဝဲ(၄)ကဘျူးဟဒီးမ့ၢ်ပှၤဖိဝဲလၢစဲးတခီအစ့ၤကတၢၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ(၃)ကဘျူးဟန့ၣ်လီၤတၢ်ကွဲးလၢတၢ်ဆှၢထီၣ်အီၤတဖၣ်ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး(နီၢ်ကစၢ်မံၤထီၣ်ဒံးဘိမံၤအိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလီၢ်တၢ်,လီတဲစိနီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ်အိၣ်)ဒ်သိးအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဆဲးကျိးအဂီၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးကသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ

**လၢတၢ်ဆဲးကျိး
ကညီဖိၣ်မုၢ်ကရၢမဲးကစံးအဂီၢ်**

(လီၤခၢၣ်သးဝဲၤဒၢး)

P.O.Box 19
Mae Sariang
Mae Hong Son Province
58110
Thailand
E-mail : kwocentral@gmail.com
: kwomagazine@gmail.com

(လီၤခၢၣ်သးဝဲၤဒၢးအေဒု(၁))

P.O. Box 53
Mae Sot
Tak Province
63110
Thailand
Mobile Phone : 0852687542
Email : kwomaesot@gmail.com

www.karenwomen.org